

Miloš "Inky" Pikala

HOVORY

ozveny nevyповедateľného medzi človekom a Bohom

zima 2020 / 2021

Úvod

Tieto texty sú štvrtou časťou Hovorov zo zimy roku Pána 2020 a 2021.

Samotný text je upravovaný len minimálne, z podstatnej časti ostáva tak, ako bol zapísaný počas adorácií. Text neprešiel ani žiadnou jazykovou korektúrou. Berte to ako ďalšiu súčasť autenticity toho, čo čítate.

Neberte ho preto, prosím, ako teologický traktát s precízne vycizelovanými formuláciami. Sú to slová, vety, ktoré vznikali tak ako vznikali, počas modlitby a hľadania na Pána. Ak by sa Vám aj náhodou zdalo, že si možno niektoré časti akoby odporujú – neodporujú si 😊. To len kresťanstvo, ktoré žijeme a Boh, s ktorým žijeme, sú paradoxné v samej svojej podstate. V Bohu však aj to, čo sa môže na prvý pohľad javiť ako protirečivé, nachádza svoje prekvapivé zjednotenie.

Jednotlivé kapitoly na seba nejako veľmi nenadväzujú. Sú označené v takom poradí, v akom vznikali. Každá je svojim spôsobom samostatná. Predsa však možno niekomu príde užitočné čítať ich v takom poradí, v akom napísané sú.

Obsah

ÚVOD	1
SVĚTÝ HRIEŠNIK	8
ŠŤASTNÁ VINA	11
CEZ KRÍŽ AJ MY VCHÁDZAME	14
LÁSKA JE Z ROZUMU	18
SMŤ, HROB A VZKRIESENIE	21
V TICHOSTI...	25
NIE JE ČAS NA MRHANIE ČASOM	27
FANATIZMUS	29
PROSTÁ MÚDROŠŤ	32
ISTOTA VIERY	35
SMÚTOK NEROZHODNOSTI	36
ČRIEPKY I	39
ADVENTNÁ VÝZVA	42
ČO JE SKUTOČNÉ?	44
KADIAĽ VEDIE CESTA?	46
KEDY NÁS UŽ ANI BOH SÁM NEZACHRÁNI?	50
SLOBODNÍ A BEZ STAROSTÍ	54
KEĎ PORAZENÝ VÍŤAZÍ	56
NEBEŠŤAN	58
VELEBÍ MOJA DUŠA PÁNA!	65
„KTO POTOM MÔŽE BYŤ SPASENÝ?“	66
„STVORENÍ PRE DOBRÉ SKUTKY...“	70

<u>NA BOŽEJ DIAĽNICI</u>	75
<u>TÁ NAJLEPŠIA ZÁMENA</u>	78
<u>DVE PRAVIDLÁ DIAĽNICE</u>	81
<u>ČRIEPKY II</u>	83
<u>SME TU PRETO, ABY SME ODIŠLI</u>	86
<u>PODĽA ČOHO POZNÁM RODINU?</u>	88
<u>ŠTYRI VIERY, KTORÉ MUSÍME ZANECHAŤ...</u>	91
<u>ADOPCIA</u>	100
<u>NECHAŤ SA OBLIEČŤ BOHOM</u>	103
<u>ČO JE V CIRKVI (A V KREŠŤANSTVE) TO PODSTATNÉ?</u>	106
<u>HUMANITÁRNA MISIA</u>	109
<u>MOMENT ADORÁCIE</u>	111
<u>NA ČO TU AKO KŇAZI SME?</u>	113
<u>JE AKO BOLO</u>	117
<u>STREDOM JE EUCHARISTIA</u>	120
<u>CIRKEV JE Z EUCHARISTIE</u>	123
<u>JEŽIŠOVA KATEDRA</u>	126
<u>ČRIEPKY III</u>	128
<u>TÁ SKRYTÁ BRZDA V NÁS...</u>	133
<u>NAJPRV SA MUSÍME STAŤ</u>	135
<u>BEZ MÁRIE A SVÄTÝCH TO NEJDE...</u>	137
<u>MODLITBA JE SPOLOČENSTVO</u>	140
<u>TÁ NÁDHERNÁ NORMÁLNOSŤ</u>	142
<u>TAKÉ NORMÁLNE NEBO</u>	144
<u>KEĎ VÁS SYN OSLOBODÍ...</u>	147

<u>NORMÁLNE, BEZ STRACHU...</u>	149
<u>NORMÁLNE, BEZ SMÄDU...</u>	152
<u>NORMÁLNE, BEZ ZÁVISTI...</u>	155
<u>NORMÁLNE, BEZ ZBYTOČNOSTÍ...</u>	159
<u>POCIT NOVÉHO ŽIVOTA</u>	163
<u>JEDNODUCHO, DOMA</u>	166
<u>ČRIEPKY IV</u>	169
<u>TROJEDINÁ PODMIENKA ODPUSTENIA HRIECHOV</u>	170
<u>MŔTVI SÚ SLOBODNÍ</u>	175
<u>TAK DOBRE, AKO TO TEDA MÁ BYŤ?</u>	177
<u>LÁSKA V CIRKVI</u>	180
<u>NORMÁLNE, BEZ ZLA...</u>	183
<u>STAČÍ ZANECHAŤ ZLO...</u>	187
<u>BEZ OKOLKOV PO „SVOJOM“</u>	191
<u>BOŽSKÝ IKIGAI</u>	193
<u>KONEČNE ŽIVÍ!</u>	197
<u>PREHLIADANÁ ROZPOLTENOSŤ</u>	200
<u>NIE ZANECHAŤ, ALE ZAMENIŤ</u>	202
<u>PILIERE DŇA</u>	207
<u>AKO SA Z MUŽA STANE SYN?</u>	208
<u>V NEJ JE VŠETKO</u>	211
<u>ČRIEPKY V</u>	213
<u>PREČO UCTIEVAŤ BOHA?</u>	215
<u>KEDY OPUSTIŤ A KEDY BOJOVAŤ?</u>	219
<u>POKOJNE BUĎME TRÁPNI...</u>	223

<u>ZNAMENIE SYNOVSTVA</u>	225
<u>TRANSITUS</u>	228
<u>UČENÍK, VZÁCNY TO DRUH</u>	231
<u>SPASENÍ VIEROU V KRISTOVI</u>	233
<u>SLOBODA BOŽÍCH DETÍ</u>	238
<u>PREČO SME, AKÍ SME?</u>	242
<u>DOMA SME V BEZPEČÍ</u>	246
<u>ŽIJEME V ŠŤASTNOM ČASE</u>	249
<u>NIE SPÄŤ K ZÁKONU</u>	252
<u>KONTROLNÁ OTÁZKA</u>	255
<u>V EUCHARISTII SME DOMA</u>	257
<u>ČRIEPKY VI</u>	259
<u>AKO SA NEPRESTAJNE MODLIŤ</u>	263
<u>BOŽÍM ŽIVOTOM JE MODLITBA</u>	265
<u>BYŤ ZNAMENÁ KONAŤ.</u>	268
<u>ZMIERENIE</u>	272
<u>PÔST NIE JE DIÉTA, AVŠAK...</u>	274
<u>CESTA TAM A ZASE SPÄŤ...</u>	277
<u>VIERA JE RADOSTNÁ ODVAHA NÁDEJAŤ SA</u>	280
<u>ASKÉZA A POKOJ</u>	285
<u>DÁ SA TRPIEŤ S RADOŠŤOU?</u>	287
<u>NIKDY NESKÚŠAJTE KREŠŤANSTVO!</u>	291
<u>SOM VZŤAH</u>	295
<u>MOŽNO PRVÁ PRVÁČIKOVSKÁ ÚLOHA</u>	298
<u>AK CHCEŠ, MÔŽEŠ HOCI AJ HNEĎ DNES...</u>	301

KOLKO MUSÍ ČLOVEK POKAZIŤ, KÝM POCHOPÍ?	303
VŠETKO JE INAK!	305
LEBO JEŽIŠ...	309
ČRIEPKY VII	311
SLOVNÍČEK A VYSVETLIVKY	313

Svätý hriešnik

Vo svete sme zvyknutí na súdy, tresty, výsmech, opovrhnutie. Alebo na nepriateľstvo, ktoré slabosť ihneď zneužije. Priznať si slabosť, hriech, vinu, to je niečo, čomu sa zo všetkých síl vyhýbame.

Dokonca aj ak budeme na hriech pozerat' ako na *chorobu*, aj vtedy je lekár len niekto, kto nás vyšetří, lieky predpíše, ale pre neho je to práca, pre nás otrava. Ani k lekárom nechodíme radi, až keď už niet vyhnutia. Nie je to nič príjemné ani oblažujúce, na čo by sme sa tešili.

Je pre nás nezvyklé, pristupovať k Bohu ako *hriešnik*. Bojíme sa trestu a súdu. Našu *pýchu* zraňuje predstava viny a hriešnosti až k nezneseniu. Byť hriešnikom, tomu sa akosi chceme vyhnúť. Obhajujeme sa. Vyhovárame. Obávam sa, že aj ono "znovuzrodený kresťan" bratov protestantov je len pokus uniknúť pred touto pravdou: *Áno, áno, iste, bol som hriešnik, ale uveril som v Krista a On ma zahalil plášťom svojej spravodlivosti, už som v poriadku, spasený, ospravedlnený, už na to vôbec nemusím myslieť. V živote sa rozlieva sladká lenivosť, veď už som v cieľi, spasený, a v srdci sladká pýcha, veď na rozdiel od ostatných ľudí, ja som už "znovuzrodený"...*

Všetko toto je len popieranie pravdy. Izoluje nás to od Boha, pretože *lož* nemôže viesť k Bohu a Boh nie je Bohom lži - ani lož v podobe onoho "*hnoja zakrytého snehom*". A izoluje nás to od Božej lásky, pretože ona je *milosrdenstvom* voči *hriešnikom*, presne tým, ktorému sa pýcha tak vzpiera. Prijat' milosrdenstvo je pre pýchu neznesiteľné.

Práve v tom je *pokora*, že viem, kto som. Hriešnik. V tom je *viera*, že viem, kto je Boh. Môj milosrdný Spasiteľ. A v tom je aj *láska*, že s hlbokou bolesťou v srdci pristupujem k Bohu, ktorý nesie každý jeden môj hriech, berie ho na seba, na svoj kríž ako cenu za lásku, ktorou má miluje.

"... a keď ju [stratenú ovcu] nájde, vezme ju s radosťou na plecía..." (Lk 15, 5)

"Vskutku on niesol naše choroby a našimi bôľmi sa on obťažil." (Iz 53, 4)

Pre "znovuzrodených", obávam sa, je Kristova obeta niečo dávne a Kristus niekto d'aleký, kdesi v Nebi, preč, tam teraz žije a vládne a oddiaľ raz príde späť na zem. Ostáva len chváliť Ho za Jeho Dielo a veriť, že po smrti ako "znovuzrodený" vojdem do Neba.

"Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov, aby sa kajali." (Lk 5, 32)

Ale Ježiš prišiel volať hriešnikov. Hriešnik je s Ním. Nesie ho na pleciach, nemocného, nemohúceho, zraneného, aj so všetkou ťarchou jeho hriechu, každého hriechu. Preto Kristova obeta nie je minulosť, stále trvá. Pre hriešnika Kristus nie je d'aleko, je tu. V tom je onen Pavlov paradox.

"Kde sa rozmnožil hriech, tam sa ešte väčšmi rozhojnila milosť, ... Čo teda povieme? Budeme zotrvať v hriechu, aby sa rozhojnila milosť? Vonkoncom nie! Ved' sme zomreli hriechu! Ako by sme v ňom ešte mohli žiť? ... Ved' vieme, že náš starý človek bol s ním ukrižovaný, aby bolo hriešne telo zničené, aby sme už neotročili hriechu." (Rim 5, 20; 6, 1-2.6)

Je to paradox, ale v pravde, vo svojej hriešnosti slabosti sa stretáme a žijeme so svojím Bohom Vykupiteľom a Spasiteľom. Preto sú veľkí svätci veľkí hriešnici. Nie preto, že "smelo hrešia", naopak. Ale vedia, kto sú. Prijímajú to, zomierajú tým sebe, prijímajú, že zo seba nemajú nič dobré, iba zlé. A tak pristupuje k Bohu, ktorý sa stáva ich Spasiteľom. Len tak v nich Boh môže byť všetko čo všetkom. Žiadne Ja. Iba On.

"Ale keď sa zjavila dobrota Boha, nášho Spasiteľa, a jeho láska k ľudom, spasil nás nie pre spravodlivé skutky, ktoré sme my konali, ale zo svojho milosrdenstva, kúpeľom znovuzrodenia a obnovy v Duchu Svätom, ktorého na nás hojne vylial skrze Ježiša Krista, nášho Spasiteľa, aby sme,

ospravedlnení jeho milosťou, boli podľa nádeje dedičmi večného života."
(Tít 3, 4-7)

V tomto zmysle budeme hriešnikmi *navždy*, aj v Nebi. A práve vďaka tomu budeme súčasne aj *svätí*, svätí Božou svätosťou, ktorá nás skutočne a úplne premenila a pretvorila, nielen „*zakryla snehom*“ - pretože *mohla*. Pretože sme jej to *dovolili*. Pretože ako hriešnici sme nemali problém úplne zomrieť samým sebe.

"Ved' vieme, že náš starý človek bol s ním ukrižovaný, aby bolo hriešne telo zničené, aby sme už neotročili hriechu. Lebo kto zomrel, je ospravedlnený od hriechu. Ale ak sme zomreli s Kristom, veríme, že s ním budeme aj žiť."
(Rim 6, 6-8)

Nemôžeme sa stať svätými inak, ako hriešnici a Božou milosťou, lebo svätosť je z Boha a od Boha, nie z nás.

Nemôžeme ani žiť s Bohom inak, ako hriešnici, pretože On je Spasiteľ a Vykupiteľ, nie *kat* zlých ani *vyplácač* spravodlivých. *Križ* je miesto, kde sa s Ním stretáme, kde s Ním sme a žijeme.

"Rozhodol som sa, že nechcem medzi vami vedieť nič iné, iba Ježiša Krista, a to ukrižovaného." (1Kor 2, 2)

Len hriešnik môže byť svätý, len hriešnik má privilégium žiť s Bohom, svojim Spasiteľom. A aj toto je paradox. *Svätý hriešnik*. Hriešnik *pôvodom*, slabosťou, krehkosťou, nedokonalosťou. Svätý Božou milosťou, *konaním* a životom v Kristovi. Hriešnik zo seba, svätý v Bohu a z Boha. Tak, ako to jedinečné vystihol Ján:

"Ak hovoríme, že sme nezhréšili, jeho robíme luhárom a nie je v nás jeho slovo," (1Jn 1, 10) avšak súčasne *"kto ostáva v ňom, nehreší; kto hreší, ten ho nevidel, ani nepoznal."* (1Jn 3, 6)

V tom je láska a život s Bohom: Boh, ktorý miluje hriešnika. A hriešnik, ktorý v Jeho náručí úplne zomiera sebe, odkladá a zanecháva celého seba,

lebo miluje Boha a túži, aby v ňom bol už len Boh všetko vo všetkom. A to všetko nakoniec v hlbokom *pokoji* lásky a dôvery, bez boja, bez agónie, bez zdráhania sa. Poddaním sa. V pravde. Bez hrania. Bez pretvarovania sa. Bez strachu. V láske. A to je Nebo. Spočívať v náručí Boha, môjho Spasiteľa. Len hriešnik toto môže, byť takto nesený Bohom.

Dovolím si trochu upraviť veľkého Simeona Nového Teológa: *Úbohý a preto milujúci*. Boha aj ľudí. Z toho sa totiž rodí láska.

"My vieme, že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov. Kto nemiluje, ostáva v smrti." (1Jn 3, 14)

To nie je *prikaz*. To je *poznávacie znamenie*. Len hriešnik v Kristovi vie súcítiť s hriešnikmi a byť s nimi trpezlivý, veď sám je taký istý. Len taký vie takto milovať. Bez pretváranky a vo všetkej vlastnej úbohosti milujúci Krista, s Kristom, v Kristovi.

Šťastná vina

"Boh totiž všetkých uzavrel do nevery, aby sa nad všetkými zmiloval." (Rim 11, 32)

"Preto ti hovorím: Odpúšťajú sa jej mnohé hriechy, lebo veľmi miluje. Komu sa menej odpúšťa, menej miluje." (Lk 7, 47)

Boh je úplne a dokonale nesebecký. Je len a jedine číra láska.

Aby mohol byť človek zbožštený, musí sa stať taký, ako Boh.

S telom problém nie je. Pri vzkriesení ho Boh premení a zbožští v jedinej desatine sekundy a od nás k tomu nebude potrebovať vôbec nič.

Ale duša? Tam Jeho milosť potrebuje našu spoluprácu. Dokáže nás premeniť aj na duši, urobiť nás dokonalou pravdou a láskou ako On je Pravdou a Láskou. Lenže nie bez nás. Nie bez nášho súhlasu, ktorý sa volá túžba, smäd takým byť.

"Poznám tvoje skutky, že nie si ani studený, ani horúci. Kiež by si bol studený alebo horúci! Takto, že si vlažný, ani horúci, ani studený, už-už ťa vyplúvam z úst." (Zjv 3, 15-16)

Ako toto u nás docieľiť? Ako hovorí Písmo. Boh to urobil cez *vinu* a *odpustenie*. Dopustil, aby sme padli do hriechu - a sám seba tak odsúdil zaplatiť za náš hriech svojou vlastnou obetou kríža - aby sa nad nami mohol zamilovať a aby nás toto odpustenie a láska zlomili v našom sebecťve a nakoniec priviedli k Nemu.

"Boh totiž všetkých uzavrel do nevery, aby sa nad všetkými zmiloval. Aká hĺbka Božieho bohatstva, múdrosti a vedomosti! Aké nepochopiteľné sú jeho súdy a nevyspytateľné jeho cesty!" (Rim 11,32-33)

"Ó, šťastná vina..." (Veľkonočný chválospev)

"Ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý: odpustí nám hriechy a očistí nás od každej nepravosti." (1Jn 1 9)

A tak ľútosť a zlomenosť pokánia nad hriechmi a skúsenosť Božej milosti a odpustenia je pre nás blažená brána k slobode od ega a k Božiemu Životu dokonalej pravdy a lásky. Hoci pre Boha je to voľba bolesti a utrpenia, keď berie na seba každý náš hriech a ako človek ho v Kristovi nesie a trpí. Práve toto nás láme, keď nám to konečne dôjde: čo Boh bol ochotný podstúpiť a urobiť z lásky k nám, zadarmo, bez podmienok, ako prvý, len preto, aby nás k sebe priviedol a mohol obdarovať svojím božstvom.

"Láska je v tom, že nie my sme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako zmiernu obetu za naše hriechy." (1Jn 4, 10)

"Ved' Kristus zomrel v určenom čase za bezbožných, keď sme boli ešte bezmocní. Sotvako zomrie za spravodlivého; hoci za dobrého by sa azda niekto odhodlal umrieť. Ale Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešnici. Tým skôr sa teda skrze neho zachránime od hnevu teraz, keď sme už ospravedlnení jeho krvou! Lebo ak sme boli zmierení s Bohom smrťou jeho Syna vtedy, keď sme boli nepriateľmi, tým skôr už ako zmierení budeme spasení jeho životom." (Rim 5, 6-10)

"Jemu, ktorý nás miluje a svojou krvou nás oslobodil od hriechov a urobil nás kráľovstvom, kňazmi Bohu a svojmu Otcovi, jemu sláva a vláda na veky vekov. Amen." (Zjv 1, 5-6)

Bez svojho zločinu, hriechu, pádu a pokánia by márnотratný syn nikdy nespoznal hĺbku lásky svojho otca. Bez toho bol nespokojným namysleným frajerom. Po tom bol šťastným milujúcim synom skvelého otca. Toto je spôsob a cesta, ktorú Boh zvolil, aby nás k sebe priviedol.

"Vieme, že všetko, čo hovorí zákon, hovorí tým, čo sú pod zákonom, aby boli umlčané každé ústa a aby bol celý svet pred Bohom usvedčený z viny. Lebo zo skutkov podľa zákona nebude pred ním ospravedlnený nijaký človek. Ved' len zo zákona je poznanie hriechu." (Rim 3, 19-20)

"Všetci sme boli ako poškrvnení, s'á skrvavená šata bola všetka naša spravodlivosť a zvädli sme ako listie, naše hriechy nás uniesli s'á vietor. ... Teraz však, Pane, ty si náš otec, my sme len hlina a ty si náš tvorca, všetci sme dielom tvojich rúk. Nehnevaj sa, Pane, tak veľmi a nespomínaj na hriech naveky; hľa, pozri, my všetci sme tvoj ľud." (Iz 64, 5.7-8)

"Aj my sme kedysi boli nerozumní a neposlušní. Blúdili sme, slúžili všelijakým žiadostiam a rozkošiam, žili sme v zlobe a závidi. Boli sme hodni opovrhnutia a vzájomne sme sa nenávideli. Ale keď sa zjavila dobrota Boha, nášho Spasiteľa, a jeho láska k ľuďom, spasil nás nie pre spravodlivé skutky, ktoré sme my konali, ale zo svojho milosrdenstva, kúpeľom znovuzrodenia a obnovy v Duchu Svätom, ktorého na nás hojne vylial skrze Ježiša Krista,

nášho Spasiteľa, aby sme, ospravedlnení jeho milosťou, boli podľa nádeje dedičmi večného života." (Tít 3, 3-7)

Cez kríž aj my vchádzame

"Vskutku on niesol naše choroby a našimi bôľmi sa on obťažil, no my sme ho pokladali za zbitého, strešaného Bohom a pokoreného. On však bol prebodnutý pre naše hriechy, strýznený pre naše neprávosti, na ňom je trest pre naše blaho a jeho ranami sme uzdravení." (Iz 53, 4-5)

"Rozhodol som sa, že nechcem medzi vami vedieť nič iné, iba Ježiša Krista, a to ukrižovaného." (1Kor 2, 2)

Kríž je brána ku Kristovi.

Kríž je zároveň to, čomu sa vyhýbame. Sprvu každý a určite. Je to naozaj *"pre Židov pohoršenie, pre pohanov bláznovstvo."* (1Kor 1, 23) - a pre mnohých kresťanov čosi ako *tabu* – nie samo slovo "kríž", nie hovorenie o ňom, to nie, máme ho v ústach i zavesený na stenách neustále, ale jeho realita.

Hovoríme si, veď hej, Ježiš trpel na kríži, ale to už bolo dávno. Už to skončilo. Už je to preč. Ježiš už je dnes oslávený v Nebi, je Mu dobre, skvelo. Toto je už len dávna minulosť, nič viac. Svojou Krvou zaplatil za všetky hriechy sveta a viac sa Ho už nijako netýkajú - len tak, že raz bude z nich súdiť každého človeka.

Hovoríme si, veď iste, trpel za nás - ale hlavne za tých druhých, veď ja až taký zlý nie som, nič zlé nerobím, som vlastne dobrý, slušný a nábožný človek. To tí druhí, tí sú viac zodpovední za Jeho smrť a obeť!

Hovoríme, veď zaiste, trpel na kríži, veľa a hrozne - ale zase, koľkí ľudia boli ukrižovaní podobne ako On? Isto aj nevinní? A koľkí trpeli dlhšie a viac, než On - v podstate len čosi okolo pol dňa?

V skutočnosti ale On niesol naše hriechy a bolesti. Každého jedného z nás. Kríž bol len vonkajším znamením tejto skutočne obety.

Z pohľadu *večnosti* Jeho obeta *skončila*. Preto sme Ho mohli vidieť, ako vzkriesený a oslávený vychádza z Hrobu a stúpa na Nebesia.

Z pohľadu *časnosti* stále *trvá*. Preto sa môže sprítomňovať v Eucharistii. Pretože Ježiš prežíva spolu so mnou - a rovnako spolu s každým človekom na svete - práve teraz práve ten jeden okamih, ktorý práve teraz žijem, berie na seba, prežíva, trpí práve ten jeden hriech, ktorý práve teraz konám. Z tohto pohľadu sa obetuje za mňa osobne práve tu a práve teraz - a som to ja, kto Mu práve tu a práve teraz nakladám na plecía bremeno môjho hriechu, bezcitne a kruto stále d'alšie a d'alšie a d'alšie, práve ja a práve tu a teraz ho udieram do tváre, venčím trním svojho zla a pribíjam na drevo svojou bezcitnosťou.

Možno si teraz hovorím, no, veď nič také hrozné nerobím. Vlastne žijem celkom znesiteľný, dokonca príjemný život. Ak ho Ježiš žije so mnou - no, isto to pre Neho nie je žiadne strašne utrpenie, nie?

Skúste si predstaviť mladého narkomana, takého, čo ešte len začína a necháva sa unášať účinkom drog a alkoholu a žien a flákania sa. Pripadá mu to také cool, tá sloboda a tie účinky drog a sex a žúry a zábava... A veď ani nič zlé nerobí, nekradne, nezabíja,... A predstavte si jeho rodičov, ktorí sa na to bezmocne pozerajú a nevýslovne tým všetkým trpia...

Takto trpí Kristus našim hriechom. Nám, ktorí nepoznáme Nebo ani krásu svätosti, môže hriech pripadať tak normálny a dokonca milý, *ako prasatú hnoj a pomyje*. Ale Ježiš, ktorý vie, že sme synmi Boha a dedičmi Kráľovstva, *nie prasatami v hnoji*, tým nevýslovne trpí...

Pred týmto utekáme. Pred tým hrozným neznesiteľným faktom, že my - ja, ja sám, ja osobne - sme Kristovi neuveriteľne ublížili, bezcitne, kruto, surovo a stále v tom rovnako bezcitne pokračujeme. Sme ohavní *pokrytci*, ktorí ústami akože chvália Krista, podliaci, ktorí ho úlisne prosíme o pomoc a milosrdenstvo - a súčasne bezcitne mučíme a týrame... bez štipky zľutovania!

Toto je vina. Strašlivá vina. *Moja vina. Moja preveľká, obludná vina.* Desíme sa priznať ju. A predsa práve toto priznanie je bránou.

"Keď to počuli, bolesť im prenikla srdce a povedali Petrovi a ostatným apoštolom: "Čo máme robiť, bratia?" (Sk 2, 37)

"V meste bola istá žena, hriešnica. Keď sa dozvedela, že je hosťom vo farizejovom dome, priniesla alabastrovú nádobu s voňavým olejom, s plačom pristúpila zozadu k jeho nohám, začala mu slzami máčať nohy a utierala mu ich svojimi vlasmi, bozkávala mu ich a natierala voňavým olejom." (Lk 7, 37-38)

Plač a slzy. Bolesť nad vlastným hriechom. Nad vlastnou bezcitnosťou a krutosťou a ohavným nehanebným pokrytectvom voči samému Bohu. Neodvažujeme sa vari ani len prosiť o zmilovanie. Naša vina je priveľká, priveľká na to, aby sme smeli o niečo podobné Boha žiadať. Nemáme žiadne právo na milosť ani na odpustenie. Môžeme len horko plakať a vydať sa v slzách Bohu a prijať od Neho to, čo si zaslúžime...

"Vtedy sa Pán obrátil a pozrel sa na Petra a Peter sa rozepamätal na Pánovo slovo, ako mu povedal: "Skôr ako dnes kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš." Vyšiel von a horko sa rozplakal." (Lk 22, 61-62)

"Večer v ten istý prvý deň v týždni, keď boli učeníci zo strachu pred Židmi zhromaždení za zatvorenými dverami, prišiel Ježiš, stal si doprostred a povedal im: "Pokoj vám!" Ako to povedal, ukázal im ruky a bok. Učeníci sa zaradovali, keď videli Pána. A znova im povedal: "Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás." (Jn 20, 19-21)

Toto je ten šok. Otras. Čosi, čo obracia náš život hore nohami: On mi *odpúšťa!* On mi odpúšťa! On. Mi. Odpúšťa! Naozaj odpúšťa! Toto všetko! Panebože! Naozaj mi odpúšťa! Chápete to? Odpúšťa mi. Dokonca ma adoptovali! Prijal ma za svojho brata a Jeho Otec sa stal mojim otcom! Za to všetko, čo som Mu urobil - A On toto!

Z tohto sa rodí *obrátene*. Už viac nechcem hrešiť. Nebudem hrešiť. Ako by som mohol? Pokračovať v mučení, týraní svojho Boha? Brata? Ktorý má takto miluje? Neprichádza do úvahy! Ak nie pre nič iné, kvôli Nemu idem byť svätý!

Z tohto sa rodí aj *evanjelizačný misijný zápal*: aj keby mi nezáležalo na ľuďoch okolo mňa, dokonca aj vtedy by som zasvätil svoje sily ich obráteniu, pretože v nich môj Ježiš, môj Brat, môj Milovaný, stále kruto trpí ako kedysi vo mne. Nechcem, aby trpel. On oslobodil mňa z hriechu - teraz ja túžim Jeho akoby oslobodiť z Jeho utrpenia, uľahčiť mu Jeho Obetu, ako *Veronika*, ako *Šimon z Cyrény*, ako *vojak so špongiou kyslého vína*... Aspoň niečo, aspoň trochu...

Takto vchádzame do Krista, do Kráľovstva, do Života: cez *kríž*. Cez Kríž Ježiša Krista. To, pred čím sme predtým utekali, stáva sa nám teraz drahé a vzácne a nevymenili by sme to za nič na svete, lebo tam sme spoznali lásku, akou sme Bohom milované. V kríži a cez kríž sme aj my sami boli prebudení, vykúpení, premenení, uzdravení, spasení láskou Boha. V kríži spočívame v Bohu a kríž sa stáva aj našou slávou v Kristovi Ježišovi.

"Sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení." (Rim 8, 17)

"S Kristom som pribitý na kríž. Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus. Ale život, ktorý teraz žijem v tele, žijem vo viere v Božieho Syna, ktorý ma miluje a vydal seba samého za mňa." (Gal 2, 19-20)

Teraz sa radujem v utrpeniach pre vás a na vlastnom tele doplňam to, čo chýba Kristovmu utrpeniu pre jeho telo, ktorým je Cirkev." (Kol 1, 24)

A tak sa nám Kríž stal spásou a bránou do Neba: Keď už nechceme hrešiť z lásky ku Kristovi, kvôli Nemu. Keď sa rozhodujeme byť svätí z lásky ku Kristovi, kvôli Nemu. Keď túžime po spásu z lásky ku Kristovi, kvôli Nemu. Nie kvôli sebe. Pre Neho. Z lásky k Nemu.

"Ja sa nechcem chváliť ničím iným, iba krížom nášho Pána Ježiša Krista, cez ktorý je svet ukrižovaný pre mňa a ja pre svet." (Gal 6,14)

Láska je z rozumu

Byť v Nebi znamená milovať Boha viac, než všetko ostatné, než samého seba, tak, ako On miluje nás.

Ostať v Pekle znamená takto nemilovať. Znamená to zvoliť si iné veci ako dôležitejšie, prednejšie, než je Boh. Keď potom príde čas nášho odchodu z časnosti, budeme voliť. Ne zvolíme si ale Boha, ale to, čo milujeme viac, než Neho – a preto ostaneme v Pekle, pripútaní k týmto našim láskam.

"Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa nie je ma hoden. A kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden. Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden. Kto nájde svoj život, stratí ho, a kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho." (Mt 10,37-39)

Čo ak takto Boha nemilujem? Proste Ho tak *nemilujem*, *necítim* k Nemu takúto lásku? Budem odsúdený? Veď ja za to nemôžem! Nemôžem za to, že k Bohu nič necítim!

Láska nie je cit, poučia nás psychológovia a nielen oni. Láska je *rozhodnutie* rozumu a vôle. Je to vernosť a oddanosť. Pravda. Ale... ale pocit lásky, oná vášeň, k láske predsa *patria*, či nie? Bez toho – bez onoho *pocitu* náklonnosti, zanietenia, túžby a oddanosti – bola by takáto láska len hrozným bremenom, otrockou povinnosťou, neradostnou, smutnou

a biednou. Nie je vari toto dôvod, prečo zatratení v Pekle ostávajú zatratení v Pekle – že totiž im láska a uctievanie Boha v Nebi pripadajú ako bremeno a otrocká povinnosť, ktorá im nič nehovorí, nič nedáva, ale všetko berie?

"Ježiš mu vravel: "Ak chceš byť dokonalý, chod', predaj, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!" Keď mladík počul toto slovo, odišiel smutný, lebo mal veľký majetok." (Mt 19,21-22)

Daniel Goleman, popredný odborník na emočnú inteligenciu, opísal niekoľko jej stupňov. Na prvom si svoje pocity *uvedomujeme* i to, ako ovplyvňujú naše konanie a život. Na druhom sa vieme *ovládať*, premôcť, konať aj napriek odporujúcim pocitom. Ale na treťom, na treťom dokážeme v sebe svoje city *vzbudiť* podľa toho, ako sami chceme! Dokážeme a vieme sa *nabudiť* na to, čo chceme – alebo si *zhnusíť* to, čo nechceme. A nejde len o nejaký prchavý pocit. Výsledkom je *vnútorná motivácia*, skutočné vnútorné zanievanie pre to, čo sme sa rozhodli žiť a konať, nezávislé na vonkajších faktoroch.

Neplatí to isté aj u Boha?

Zaiste, na začiatku toho k Bohu veľa necítíme. Aj keby sme sledovali rôznych "znovuzrodených kresťanov", videli by sme, že mnohí stále milujú svet aj to, čo je v ňom – a Boha chvália a oslavujú práve za to, že ich v tomto všetko požehnáva, preto že rieši ich pozemské problémy, uzdravuje telesné choroby, jednoducho postoj charakteristický skôr pre Starý zákon než pre kresťanstvo. Viac to zodpovedá neobráteným *zástupom*, ktorí za Ježišom prichádzajú, než *učenikom*, ktorí Ježiša bezvýhradne nasledujú.

Z ohlasovania Evanjelia, na základe spomenutej svetskej skúsenosti, na základe svedectva svätých však vieme, svojim *rozumom*, že Boh je to najväčšie, najúžasnejšie, najskvelejšie, čo existuje a že milovať Ho celým svojim bytím je to najlepšie ba jediné, čo na tomto svete za niečo stojí. Prijat' toto je viera a prijímame to sprvu naozaj iba svojim *rozumom*.

Táto viera vedie k obráteniu, k rozhodnutiu *vôle* oddať svoj život úplne a celý Bohu, bez lavírovania, bez váhania, jasne a rozhodne.

"Vtedy Eliáš pristúpil ku všetkému ľudu a hovoril: "Dokedy budete kulhať na dve strany? Ak je Pán Bohom, choďte za ním, ak Bál, choďte za tým!" (1 Krľ 18,21)

A tu začína cesta *lásky* – a s ňou aj rodenie onoho *pocitu* lásky.

Na jednej strane sme to my, kto máme vo svojej moci *nabudiť sa*, vzbudiť v sebe *pocit* zanietenosti, náklonnosti k Bohu, ako vraví Goleman. V skutočnosti to ani nie je nič nové, v kresťanstve mnohé nástroje – od krásy katedrál a liturgie cez rozjímanie a lectio divina až po chvály v komunite – slúžia tomu, aby v nás tieto city cielene prebúdzali a upevňovali.

A z druhej strany, od Boha, prichádza *skúsenosť*, skúsenosť Boha, v živote, vo vnútornej modlitbe a kontemplácii, v adorácii, ktorá nás uchvacuje k tomuto *pocitu* lásky. Až natoľko, že ak sa tento pocit počas *nocí* a kríz na čas vytratí, neupadneme do zúfalstva, pretože už vieme, že *za mrakmi naše Slnko stále svieti*, ako vravievala malá v láske veľká Terezka – a preto ostávame verní.

Je teda v našej moci skutočne milovať Pána. Aj láska, dokonca aj *pocit* lásky, závisia od nášho rozhodnutia. A aj keď Božia milosť toto naše rozhodnutie predchádza a aj keď naša viera i láska sú spolu s nádejou božskej čnosti a vo svojej plnosti ich do nás vlieva sám Boh, predsa v tomto všetkom je všade prítomné a podstatne dôležité toto naše *rozhodnutie* veriť, *rozhodnutie* milovať, nabudenie a *navodenie* pocitu lásky, túžby, zanietenosti, ktorý v sebe cieľavedome prebúdzame a upevňujeme sa v ňom, aby postupne dozrel z pocitov v skutočný hlboký postoj, v niečo hlbšie a vnútornejšie, v samu našu *identitu*, v niečo, čím sa *stávame*.

Preto môže Písmo lásku prikázať. Vlastne musí. Bez lásky k Bohu by sme ostali zatratení v Pekle, ale bez *rozhodnutia vôle* zamilovať sa (a poslúchnuť tak tento príkaz), sa v nás táto láska nikdy nezrodí.

Ak teda ešte Boha nemilujeme, je to preto, že sme sa Ho milovať nerozhodli. A to znamená, že sme najskôr ešte *neuverili*, že je naozaj, skutočne takejto lásky hodný, že sa vyplatí vymeniť všetko na svete za Živého Boha, alebo sme sa ešte neodhodlali *nádejať sa*, že je to aj u nás, obyčajných ľudí možné – tak, ako to urobili svätí pred nami, tiež obyčajní ľudia ako my, len veriaci a držiaci sa pevne svojej nádeje v Kristovi.

A vlastne to každý z nás vieme. Vieme, že by sme *vedeli nadchnúť*, zanietiť pre niečo. Len sa bojíme – sklamaná, ak to nebude ono a my budeme vyzeráť ako blbci a možno premrháme to, čo máme, na niečo, čo za to nestojí... Bojíme sa názoru a odsúdenia okolia, čo si o nás pomyslia, budú sa nám smiať, opovrhovať nami, mať nás za bláznivých idealistov... Čo je divné na tom, že nás to isté napadne, aj keď ide o náboženstvo a život s Bohom? A sme zase na samom začiatku: pri *viere*, pri *rozhodnutí* sa, pri *obrátaní*. To je krok, ktorý nijakovsky obísť nemôžeme. Musíme ho len urobiť – alebo neurobiť, ako sa už rozhodneme a so všetkými následkami jednej či druhej voľby.

Smrt', hrob a vzkriesenie

"Neviete, že všetci, čo sme boli pokrstení v Kristovi Ježišovi, v jeho smrt' sme boli pokrstení? Krstom sme teda s ním boli pochovaní v smrt', aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom. ... Lebo kto zomrel, je ospravedlnený od hriechu." (Rim 6, 3-4.7)

V hebrejčine slovo 'hriech' znamená minúť cieľ, zablúdiť. Hriech nie je (len) to, že *poruším nejaké prikázanie*. Hriech je, že žijem *nesprávny život*. Iný, než ten, ktorý pre mňa vybral Boh. *Tak, ako márnratný syn z podobenstva, ktorý kým žil v meste, neporušil žiadne prikázanie. V tomto smere nezhrášil. A predsa celý jeho život bol hriechom, pretože to nebol ten správny život ktorý otec pre neho vybral.*

Preto zanechať *hriech* značí zanechať *život*. Zomrieť tomu, čím sme...

"Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojim učeníkom." (Lk 14, 33)

"Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho." (Mt 16, 25)

Niekedy si myslíme, že sme už zomreli sebe, ale v skutočnosti sme ešte stále nezomreli. Stále si nesieme svoje predstavy o svojom živote, o budúcnosti, o tom, že budeme zdraví a kde budeme bývať a držíme si svoje záľuby a zvyklosti, návyky a chute a zase inde sa cítime byť niečím viazaní, lebo veď nás nemá kto nahradiť... Ak ale máme zomrieť, potom naozaj musíme zomrieť. Všetkému. Úplne.

"Vtom, ako vystupoval z vody, videl otvorené nebo a Ducha, ktorý ako holubica zostupoval na neho. A z neba zaznel hlas: "Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie." A hneď ho Duch hnal na púšť. Na púšti bol štyridsať dní a satan ho pokúšal. Bol medzi divou zverou a anjeli mu posluhovali." (Mk 1, 10-13)

"Vtedy sa vrátili do Jeruzalema z hory, ktorá sa volá Olivová a je blízko Jeruzalema, vzdialená toľko, koľko je dovolené prejsť v sobotu. Keď ta prišli, vystúpili do hornej siene, kde sa zdržiavali Peter a Ján, Jakub a Ondrej, Filip a Tomáš, Bartolomej a Matúš, Jakub Alfejov, Šimon Horlivec a Júda Jakubov. Títo všetci jednomyselne zotrúvali na modlitbách spolu so ženami, s Ježišovou matkou Máriou a s jeho bratmi." (Sk 1, 12-14)

Keď sme zomreli, nastáva čas Hrobu. Pochovania. *Ježiš nemal hriech, ale aj v tomto sa nám pripodobnil. Vo vode krstu zomrel nazaretský tesár. Ježiš sám seba ukladá akoby do hrobu, ktorým je púšť. Štyridsať dní tam je ako mŕtvy a pochovaný, už nie tesár, ale ešte ani nie rabbi a Učiteľ...* To isté vidíme na učeníkoch po Ježišovom odchode. *Už nie sú rybári, ale ešte ani pastieri Cirkvi. Týchto desať dní sú... nič. Mŕtvi. Pochovaní v hrobe, ktorým je Večeradlo.*

"Peter sa obrátil a videl, že za nimi ide učeník, ktorého Ježiš miloval, ten, čo sa pri večeri naklonil k jeho hrudi a spýtal sa: "Pane, kto ťa to zradí?" Keď ho teda Peter zazrel, povedal Ježišovi: "Pane, a čo bude s týmto?" (Jn 21, 20-21)

Ako hovorí Eckhart, obrátený človek už sám nechce vôbec nič. Skutočne púšťame a opúšťame úplne všetko, celého seba. Tak, ako Peter a Ján. Dovtedy vedeli, kde sú doma, vedeli, že sú jeden syn veľkňaza a druhý rybár s firmou v Galilei. Ale keď zomreli, zrazu sa ocitli akoby v prázdne. Už nebola žiadna Galilea, žiadna loď, žiaden Jeruzalem a v ňom dom veľkňaza, nič. Preto tá otázka: Pane, a čo bude s ním? Pretože všetko, čo doteraz bolo, skončilo.

Ak sme teda naozaj takto zomreli s Kristom, je čas byť s Kristom aj pochovaní. Náš starý život skončil. Vznášame sa akoby v prázdne. Nič za nami, nič pred nami, nič vedľa nás. Žiadne túžby. Žiadne väzby. Žiadna minulosť. Žiadna budúcnosť. Nič. Len tu a teraz uprostred *prázdnoty, ktorá kričí v pôrodných bolestiach*. Ako hovorí Loyolský, netúžime ani po zdraví, ani po chorobe, ani žiť, ani zomrieť. Nemáme na mysli žiadnu konkrétnu prácu, žiadne konkrétne bydlisko, žiadne miesto, žiadne chute, žiadnu budúcnosť, nič. Sme mŕtvi. Náš starý život skončil, náš starý človek skončil. Sme uprostred prázdna, ktoré je otvorené úplne všetkému. Je to čas "zotrávania na modlitbe", pretože v tej chvíli Boh je to jediné, čo okolo nás jestvuje a v čom my sami jestvujeme. Len my a Boh a prázdno plné nekonečných možností.

Je to svojim spôsobom desivý okamih. V tej chvíli naozaj netušíme, čo s nami bude. Vlastne ani nevieme, kto sme, iba že sme Kristovi, úplne Kristovi a len Kristovi. Nič viac neexistuje. V tej chvíli je možné všetko, pretože nás už nič nedrží ani nepúta. Je to len na Kristovi. Všetko je úplne otvorené: *ostať doma a ísť zajtra do roboty je rovnako možné ako to, že sa zabalíme a odídem hlásať Evanjelium do Amazónie, založíme rehoľu alebo sa staneme pápežom, alebo naopak 'bláznom pre Krista', bezdomovcom na ceste naprieč Európou s krížom v ruke...* Všetko je možné. Všetkému sme

otvorení. Zomreli sme totiž, naozaj zomreli a preto aj naozaj čakáme na nové narodenie, čakáme na úplne nové ja a na úplne nový život od Krista a podľa Krista. A bez ohľadu na to, či sa to navonok bude podobat' tomu, čím sme kedysi, pred smrťou, boli alebo či sa aj navonok všetko úplne zmení, vo svojej podstate to bude vždy úplne nový život a úplne nová identita na úplne novom základe a tým je Kristus.

"Keď Jána uväznili, Ježiš prišiel do Galiley a hlásal Božie evanjelium. Hovoril: "Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu." (Mk 1, 14-15)

"Tu sa náhle strhol hukot z neba, ako keď sa ženie prudký vietor, a naplnil celý dom, v ktorom boli. I zjavili sa im akoby ohnivé jazyky, ktoré sa rozdelili, a na každom z nich spočinul jeden. Všetkých naplnil Duch Svätý a začali hovoriť inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť. ... Tu vystúpil Peter s Jedenástimi a zvýšeným hlasom im povedal: "Mužovia judejskí a všetci, čo bývate v Jeruzaleme, aby vám toto bolo známe, počúvajte moje slová." (Sk 2, 2-4.14)

Ján z Kríža vo svojom väzení, Ignác v lazarete, František v zajatí a v jaskyni, Pavol slepý v Damasku, Patrik v otroctve,... Všade tam boli títo ľudia pochovaní, v hrobe, aby staré úplne zomrelo a aby sa tam dočkali svojho vzkriesenia. Pretože jedine hrob je bránou ku vzkrieseniu. Ak sme zomreli, zostúpili sme do hrobu, do prázdna a na okamih sme skutočne neboli nikým a ničím. Staré skončili a nové ešte nezačalo. Potom Pán otvoril náš hrob, ako prisľúbili:

"I budete vedieť, že ja som Pán, keď vám pootváram hroby a povyvádzam vás z hrobov, ľud môj. Vložím do vás svojho ducha, že ožijete. ... A budete vedieť, že ja, Pán, som to riekol a splnil," hovorí Pán." (Ez 37, 13-14)

A začína nový život. Nový človek. Nové všetko. Začíname úplne nanovo. Už nie podľa hriechu, ale podľa Boha. Práve sme sa stali znovuzrodenými kresťanmi. Práve sme prijali a začali žiť spásu, čiže Božie synovstvo v Božom svete podľa Boha.

"Krstom sme teda s ním boli pochovaní v smrti, aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom." (Rim 6, 4)

"Preto odteraz nepoznáme nikoho podľa tela. A ak sme aj poznali Krista podľa tela, teraz už nepoznáme. Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové." (2Kor 5, 16-17)

Čítal som kdesi, že Židia verili, že človek je úplne mŕtvy až po troch dňoch. Myslím, že toto je aj význam onoho „hrobu“ s našom živote: rozhodnutie sa naozaj a konečne zomrieť sebe a starému ja je len rozhodnutie – a potrebuje, myslím, určitý čas a ideálne aj podmienky na to, aby sa odohralo, aby človek aj skutočne zomrel. Vari aj to je zmysel noviciátu v reholiach.

V tichosti...

Dnes je slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie. Mohli by sme ju považovať za začiatok príchodu Božieho Kráľovstva, Boh si začal pripravovať svoju Archu zmluvy, miesto, na ktorom zostúpi na zem ako človek. A všetko toto sa stalo... v tichu, nepozorovane, uprostred jednej noci a okrem Joachima a Anny pri tom nikto nebol, nikto to nevidel, nikto nič nepočul (možno 😊) a nikto ani netušil... Odohralo sa to v noci, v tichu, v skrytosti, v intimitate dvoch ľudí...

Ak máme na internete tie správne nastavenia, môžeme byť nielen v tieto dni priam zahltení všetkým možným o Bohu, o Ježišovi, o kresťanstve, o Cirkvi. Valí sa to na nás z facebooku, z diskusných skupín, z mailov, alebo z televízie, rádia, z novín a časopisov, z kníh... až to príde do bodu, kedy si povieme: Už dost!

Kvantita nie je kvalita! *Počúvať* a sledovať informácie o Bohu nie je to isté, ako s Bohom *žiť*!

"Preto ju ja vyvábim, zavediem ju na púšť a prehovorím k jej srdcu." (Oz 2,14)

Prichádza mi na myseľ istý mních zo starých púštnych otcov. *Nevedel čítať. Vždy v nedeľu si nechal prečítať od brata krátky úryvok z Písma a naučil sa ho naspamäť. Potom išiel do pustovne a tam nad ním celý týždeň rozjímal, žil s ním, naplňal sa ním...* Myslíte, že bol chudobnejší ako my, ktorí sme informáciami o Bohu zaplavení a máme Písmo po ruke kedy sa nám zachce?

Hrob, ako sme o ňom uvažovali minule... Niečo z neho musí byť prítomné v našom živote neustále. Je dobré počúvať semienko Božieho slova – ale k čomu by to bolo, keby neprinieslo úrodu? A veru sa to stáva často, prečasto!

"Rozsievateľ vyšiel rozsievať. Ako sial, niektoré zrná padli na kraj cesty; prileteli vtáky a pozobali ich." (Mt 13,3-4)

Nie je vari lepšie hoci aj *jedno* semienko, ktoré vykliči – než *tisíc*, ktoré úrodu neprinesú?

"Iné zrná padli do dobrej zeme a priniesli úrodu: jedno stonásobnú, iné šesťdesiatnásobnú a iné tridsaťnásobnú." (Mt 13,8)

Kvalita nie je to isté, čo kvantita a *žiť* s Bohom nie je to isté, ako len o Bohu počúvať a čítať. Boží Život je jedna vec, vedomosti sú druhá vec. A je to to prvé, na čom záleží.

Aj preto je Advent časom ticha – pôst, žiadne zábavy a veselice, dlhé zimné večery keď sa (platilo to hlavne v minulosti) toho veľa robiť nedalo... Pozvanie urobiť na tri-štyri týždne zo svojho domu *pustovňu* a zo seba *púštneho starca*... Nenechajme sa zahltiť slovami a obrazmi a nekonečnými diskusiami o Bohu – to je jedno z prekliatí internetu. Miesto toho prijímajme semienka, nenáhľivo, jedno po druhom, dovoľme im vniknúť hlboko do

pôdy nášho srdca, zakoreniť sa, zosilniť, vyrásť, priniest úrodu... a nezabudnime, že mnohí svätci a mystici boli negramotní a vôbec to nevadilo! A že keby kvantita k niečomu bola, už dávno by kartuziáni a ostatní mnísi vymenili mlčanie a samotu za spieňanie nad monitormi počítačov, mobilov a tabletov!

Nie je čas na mrhanie časom

"Dávajte si teda veľký pozor, ako máte žiť: nie ako nemúdri, ale ako múdri. Využívajte čas, lebo dni sú zlé. Preto nebuďte nerozumní, ale pochopte, čo je Pánova vôľa." (Ef 5, 15-17)

Máme pred sebou veľké dielo, stať sa bohmi v Bohu. Bez Božej milosti absolútne nemožné. S ňou na hrane, možné, ale ani náhodou ľahké.

"A preto moji milovaní, ako ste vždy poslúchli, a nielen v mojej prítomnosti, ale oveľa viac teraz v mojej neprítomnosti, s bázňou a chvením pracujte na svojej spáse." (Flp 2, 12)

Boh nám dal čas pobytu na zemi, aby sme počas neho toto dielo V Ňom dovŕšili. Je čas práce na svojej spáse, nie jeho mrhania na hlúposti.

"U koho bolo zasiaté do skalnatej pôdy, to je ten, kto počúva slovo a hneď ho s radosťou prijíma, ale nemá v sebe koreňa, je chvíľkový. Keď nastane pre slovo súženie alebo prenasledovanie, hneď odpadne. U koho bolo zasiaté do trnia, to je ten, kto počúva slovo, ale svetské starosti a klam bohatstva slovo udusia a ostane bez úžitku." (Mt 13, 20-22)

Nesťažujme sa, ak sa v našom živote nedejú divy a zázraky Nového Života, aké vidíme u svätých, ak najprv nepracujeme rovnako ako pracovali oni, ale

mrháme drahocenný čas na zbytočnosti tohto sveta. Len ťažko nájdeme Boha v bezbožnom živote...

"Lebo počívame, že medzi vami niektorí žijú neporiadne, nič nerobia, iba sa zháňajú za zbytočnosťami." (2Sol 3, 11)

"Lebo kto seje pre svoje telo, z tela bude žať porušenie. Ale kto seje pre ducha, z ducha bude žať večný život. Neúnavne konajme dobro, lebo ak neochabneme, budeme v pravom čase žať." (Gal 6, 8-9)

Ak zoberieme dielo svojej spásy vážne, z Božej moci uspejeme. Ak nie, z vlastnej lenivosti a ľahostajnosti zahynieme, naveky.

"Predstúpil aj ten, čo dostal jeden talent, a hovoril: "Pane, viem, že si tvrdý človek: žneš, kde si nesial, a zbieraš, kde si nerozsýpal. Bál som sa, preto som išiel a ukryl tvoj talent v zemi. Hľa, tu máš, čo je tvoje." Jeho pán mu povedal: "Zlý a lenivý sluha!"" (Mt 25, 24-26)

"Kým teda máme čas, robme dobre všetkým, ale najmä členom rodiny veriacich." (Gal 6, 10)

"Ide noc, keď nik nebude môcť pracovať." (Jn 9, 4)

Mrhanie časom tu, na zemi, je znakom ľahostajnosti a nezájmu voči Bohu a Nebu a daru nášho Božieho synovstva.

"Takto, že si vlažný, ani horúci, ani studený, už-už ťa vyplúvam z úst." (Zjv 3, 16)

Naopak, ak to milujeme a naozaj chceme, tvrdo a zo všetkých síl na tom pracujeme a nemáme čas ani chuť na taľafatky.

"Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; veď doň si povoláný a zložil si pred mnohými svedkami dobré vyznanie." (1Tim 6, 12)

Pozri sa na svoj deň, na svoj čas. Ako ho využiješ? Ako si ho rozvrhneš? Aby si ho čo najlepšie využil, na svoju spásu, na spásu svojich blízkych, na spásu sveta? Je to drahocenný kapitál - čas, ktorý nám Boh dal na naše zbožštenie. Nemrhaj ním na pomínuteľné veci!

"*Ved' nič sme si na svet nepriniesli a nič si ani nemôžeme odnieť. Uspokojíme sa s tým, že máme čo jesť a čo si obliecť. Lebo tí, čo chcú zbohatnúť, upadajú do pokušenia a osídla a do mnohých nezmyselných a škodlivých žiadostí, ktoré ľudí ponárajú do záhuby a zatratenia.*" (1Tim 6, 7-9)

Fanatizmus

Existuje náboženský fanatizmus? Dokonca aj v kresťanstve?

Samozrejme. A vždy sa točí okolo *zákona*. A okolo predstavy *Boha Sudcu*, ktorý posudzuje *skutky* a ktorý odmieňa dobre skutky a trestá zlé skutky.

Nie je to ale kresťanská predstava? Boh, ktorý *dobrých odmieňa a zlých trestá* - podľa ich skutkov?

Na pohľad hej - a odtiaľ je len krok k fanatizmu, ktorý má spoločné jedno: snaží sa silou vnútiť iným ľuďom, aby konali skutky sami osebe dobré a správne. Je to v ničom zlé?

Jedna z hlavných právd kresťanstva naozaj znie: *dobrých odmieňa zlých trestá* - či skôr ponecháva napospas trestu a zlu, ktoré si sami vyvolili. Alebo inak, Boh je dobro. Dobrým je Boh sám odmenou. Pre zlých je trestom zlo, ktoré si namiesto Boha vyvolili. Tak, ako to jasnozrivo opísal Dante...

Lenže ak platí, že *dobry človek* koná *dobré skutky*, neplatí to naopak, že človek, ktorý navonok koná dobré skutky - dokonca iba z donútenia - je dobrým človekom! Ani náhodou.

Preto Boh nesúdi *skutky*. To je ten fatálny omyl fanatikov! Boh súdi *človeka podľa skutkov*, ktorými sa navonok neomylnne prejavuje jeho vnútro v bežnom *súkromnom* živote (praxis) a v tom, po čom túži a do čoho investuje svoje čas, sily a peniaze (ergata). Ale nesúdi *samé skutky*. A to je obrovský, priepastný rozdiel!

"Teraz teda už niet odsúdenia pre tých, čo sú v Kristovi Ježišovi; ved' zákon Ducha, ktorý dáva život v Kristovi Ježišovi, oslobodil ťa od zákona hriechu a smrti. Čo bolo nemožné zákonu pre slabosť ľudskej prirodzenosti, to uskutočnil Boh, keď pre hriech poslal svojho Syna v tele podobnom hriešnemu a v tele odsúdil hriech, aby sa požiadavka zákona splnila v nás, čo nežijeme podľa tela, ale podľa Ducha. Lebo tí, čo žijú podľa tela, zmyšľajú telesne, ale tí, čo žijú podľa Ducha, zmyšľajú duchovne. A zmyšľat' podľa tela je smrť, kým zmyšľat' podľa Ducha je život a pokoj. Ved' zmyšľat' podľa tela je nepriateľstvom voči Bohu, lebo sa nepodriaduje Božiemu zákonu — a ani sa nemôže. A tak tí, čo žijú telesne, nemôžu sa páčiť Bohu. Lenže vy nežijete telesne, ale duchovne, pravda, ak vo vás prebýva Boží Duch. Lebo kto nemá Kristovho Ducha, ten nie je jeho. Ale ak je vo vás Kristus, telo je síce pre hriech mŕtve, no duch je život pre spravodlivosť."
(Rim 8, 1-10)

Dá sa to povedať ešte jasnejšie?

Zákon prikázání nás usvedčuje z hriechu - tým, že nám musí prikazovať, čo by nám malo byť samozrejmé. Usvedčuje nás, že sme zlí. Tým, že ho navonok splníme, zo strachu, z vypočítavosti, dokonca z donútenia, sa na tom nič nezmení. Stále sme zlí a neschopní Neba. A predsa, koľkí sa snažia v dobrej viere iným aj nanútiť, aby „konečne začali chodiť do kostola“ a „aby si dali veci a sviatosti na poriadok“ - a keď tak tí druhí navonok (u)robia, tak sú spokojní, že všetko už v poriadku!

"[Preto] zo skutkov podľa zákona nebude pred ním ospravedlnený nijaký človek. Ved' len zo zákona je poznanie hriechu." (Rim 3, 20)

Jedine vnútorná premena na nového, dobrého, svätého a teda dokonalého a spravodlivého nového človeka nás robí *schopnými* spásy, čiže života v Nebi.

"[Kristus] zrušil zákon prikázaní, spočívajúci v nariadeniach..." (Ef 2, 15)

"... aby sa požiadavka zákona splnila v nás, čo nežijeme podľa tela, ale podľa Ducha." (Rim 8, 4)

Pretože ak sme dobrí, potom samozrejme aj žijeme dobrý (čiže Boží) život a konáme dobré (čiže Božie) skutky, ved' "*nik nie je dobrý, jedine Boh*" (Lk 18, 19) - a ten, kto sa z neho narodil, sám od seba, bez nútenia a prirodzene je taký, ako Boh.

"Kto hovorí, že ostáva v ňom, má aj sám žiť, ako žil on." (1Jn 2, 6)

To nie je rozkaz, to je konštatovanie!

"Ak viete, že je spravodlivý, vedzte, že každý, kto koná spravodlivo, z neho sa narodil." (1Jn 2, 29)

Vonkajšie skutky sú dôkazom vnútornej premeny, ktorá je z Ducha Svätého a vody krstu a z našej viery a obrátenia. O túto premenu ide. Nebo nie je odmena za dobré skutky ani odmena za vieru ani odmena za nič podobné. Nebo vôbec nie je odmena za nič. Nebo je zadarmo pre všetkých, ktorí v ňom dokážu žiť - čiže sú "*dokonalí, ako je dokonalý ... nebeský Otec*" (Mt 5, 48) - a teda sú sami osebe a vnútorne *dobrí*.

"A pôjdu ... [zllorečení] do večného trápenia, kým spravodliví do večného života." (Mt 25, 46)

A to sa dá iba touto vnútornou premenou.

Byť *katolíkom* znamená chápať to - a napomáhať ľuďom, aby uverili a obrátili sa a stali sa skrze krst a sviatosti naozaj, skutočne *vnútorné* novými ľuďmi, žijúcimi nový život a konajúcimi v radosť a slobode dobré skutky, dôkaz svojej premeny.

Fanatici sú ľudia, ktorí tomuto nerozumejú. Majú stále (obzvlášť u protestantov ale aj u nemálo povrchných „katolíkov“ obľúbenú) predstavu pomstychtivého krutého Boha trestajúceho večnými mukami *zlé skutky* ľudí - a preto sa ľudia snažia často aj vonkajším násilím donútiť robiť to, čo oni navonok považujú za dobré a správne. Čo sú spravidla tiež len samé vonkajšie veci a úkony a "splnené povinnosti", pretože ani oni sami nechápu a nerozumejú, ako sa veci majú a prečo bez skutočnej *vieery*, *obrátienia* a úplne nového *narodenia* sa, ani viera sama ani skutky samé do života nevedú, naopak! Dávajú totiž často pocit falošnej istoty - "som spasený", lebo som sa pri "oltárnej vyzve pomodlil modlitbu hriešnika" a „uveril som v Ježiša ako osobného Spasiteľa“, či preto, lebo "som dobrý" a "všetko si plním" - a tak bránia obráteniu a skutočnej spásy človeka. V tom je podstata fanatizmu: snaha *nahradiť vnútro vonkajšom*, obrátenie násilím, slobodu nového človeka spútaním starého človeka reťazami zákona.

"Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci, lebo sa podobáte obieleným hrobom, ktoré zvonka vyzerajú pekne, ale vnútri sú plné mŕtvolných kostí a všelijakej nečistoty! Tak sa aj vy navonok zdáte ľuďom spravodliví, no vnútri ste plní pokrytectva a neprávosti." (Mt 23, 27-28)

Prostá múdrosť

Aké je tajomstvo, ktoré som stratil, pýta sa Artuš sira Percivala vo filme Excalibur. My sa pýtame podobne. A?

Že Boh nás, mňa, stvoril. Stvoril ma zámerne, pre mňa a kvôli mne, pretože presne mňa chcel a stále chce.

Že v Bohu žijem, hýbem sa a som. Mimo Neho neexistujem a ani nemôžem. Moja existencia je odvodená od Jeho.

Že Boh je nakoniec mojim cieľom, životom, po ktorom z Jeho rozhodnutia túžim, naplnením, pre ktoré ma stvoril.

Že Boh je vo všetkom všetko, bez ohľadu na to, či o tom viem alebo nie, či to prijímam alebo nie. On je Realita, v ktorej jestvuje naša realita a v nej, ako jej kúsok, aj ja sám.

A?

A to: Prijat' to, skutočne, znamená v Bohu nájsť seba - skutočného seba, namiesto ilúzie ega, snažiaceho sa tváriť akoby bolo na Bohu nezávislé. *Tak, ako telo môže žiť len v čase a priestor Vesmíru a nikde inde a nijak inak*, my sami takto existujeme v Bohu.

Je to prosté. Tak prosté, že nám trvá čas, kým do prostoty tejto múdrosti dozrejeme.

"V tej hodine zaplesal v Duchu Svätom a povedal: "Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým. Áno, Otče, tebe sa tak páčilo." (Lk 10, 21)

"Veru, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň." (Lk 18, 17)

Boh je všetko. Všetko, čo je. Všetko, čo bude. Všetko, čo má byť. Všetko, o čo nám skutočne ide. Na Ňom jedinom záleží, vo všetkých rozmeroch a významoch tohto slova.

Tak prečo strácať čas na iné? K čomu je dobré váhanie? Ak toto vieme, potom je všetko jasné. On všetko. My nič. A ak my nič, potom v Ňom aj my všetko. Život, konanie, modlitba,... Všetko je o Ňom.

"Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa." (Jn 6, 57)

"Tak aj Duch prichádza na pomoc našej slabosti, lebo nevieme ani to, za čo sa máme modliť, ako treba; a sám Duch sa prihovára za nás nevyсловiteľnými vzdychmi." (Rim 8, 26)

"Ved' to Boh pôsobí vo vás, že aj chcete, aj konáte, čo sa jemu páči." (Flp 2, 13)

Vlastne je srdečne jedno, akými slovami a či vôbec slovami a ako sa modlíme, pokiaľ je On v tejto modlitbe prítomný. A ak nie je, žiadne akokoľvek krásne a hlboké slová to nezachránia. A to platí všade a vo všetkom.

Ja, hriešnik a Boh, Spasiteľ. Ja, nemajúci nič a Boh, môj Stvoriteľ a Završiteľ. To je všetko. Porozumieť to, je múdrosť. Žiť to, je svätosť. Milovať to, je Nebo. Spočínúť v tom, je Pokoj. Pokoj Boží, Pokoj Kristov.

"Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ale ja vám nedávam, ako svet dáva. Nech sa vám srdce nevzrušuje a nestrachuje." (Jn 14, 27)

Som slabý, v tejto chvíli navyše zaspätý hriešnik. Nevadí to, kým tým vedome som a prijímam to a kým Boh tak môže vo mne byť všetkým, čím nie som, čiže *všetkým vo všetkom*. Už nezápasím s Bohom. Pokoj. Cieľ. Naplnenie. Spočínutie.

Je to tak jednoduché, prirodzene a jasné. Teraz. Už len to urobiť. Potom, keď adorácia skončí a svet sa pokúsi vkradnúť späť a vziať si naspäť, o čom mieni, že je jeho.

Istota viery

Veriť znamená byť si istý Bohom. Toto je tá viera, o ktorej sa vraví, že je darom od Boha. Myslím, že len Boh môže dať takúto vnútornú istotu a pokoj. Dáva ju tým, ktorí po nej túžia a hľadajú ju celým srdcom. Kto sa rozhodnú naozaj a úplne, celým bytím a veľmi prosto ako deti vojsť do Božieho sveta. Prosto doň vojsť. Bez dumania, bez špekulovania, bez strachovania sa.

Takýto človek viac po ničom netúži, nič pre seba nehľadá, nič ho nevie znepokojiť, lebo spočíva v Bohu. Je plný Božieho pokoja. Všetko má v Bohu a v Bohu má všetko.

"Kto má uši, nech počúva: Kto má ísť do zajatia, pôjde do zajatia. Kto má byť zabitý mečom, musí byť mečom zabitý. V tomto je trpezlivosť a viera svätých [...] ktorí zachovávajú Božie prikázania a vieru v Ježiša." (Zjv 13, 9-10; 14, 12)

Byť si istý Bohom, ktorý má miluje a ktorého ja milujem, to je Nebo. Preto Nebo začína už na zemi.

"Nech sa vám srdce nevzrušuje! Veríte v Boha, verte aj vo mňa. [...] Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ale ja vám nedávam, ako svet dáva. Nech sa vám srdce nevzrušuje a nestrachuje." (Jn 14, 1.27)

Touto vierou už prebývame v Božom svete. Nie tak, že v neho veríme, ale tak, že nás doň viera zavŕšená láskou skutočne *prenáša*. Naše *telo* je ešte na zemi a ešte len čaká na svoje vzkriesenie, ale *duša* je už skrze vieru a lásku vzkriesená.

"Skrze neho máme vierou prístup k tej milosti, v ktorej zotrývame, aj sa chválime nádejou na Božiu slávu." (Rim 5, 2)

"S ním ste boli pochovaní v krste a v ňom ste boli s ním aj vzkriesení vierou v moc Boha, ktorý ho vzkriesil z mŕtvych." (Kol 2, 12)

"On mocou, ktorou si môže podmaniť všetko, pretvorí naše úbohé telo, aby sa stalo podobným jeho oslávenému telu." (Flp 3, 21)

A tak som. V Nebi adorácie. Len tak. Som s Ním, pri Ňom. Jeden v druhom a druhý v Jednom. Dvaja v jednom tele. Tele Eucharistie. Tele Syna človeka. Nie je to o robení niečoho. Ani o slovách. Je to o čase strávenom spolu týmto jedinečným spôsobom, v láske a priateľstve Veľkého Boha a malého človeka.

Je to radosť plná pokoja, byť takto spolu, len jeden pre druhého.

"Pre mňa je slasťou byť v Božej blízkosti a v Pánu Bohu svoju nádej mať a ohlasovať všetky jeho diela v bránach dcéry sionskej." (Ž 73, 28)

Smútok nerozhodnosti

Je nedel'a radosti. Predsa sú mnohí smutní. Bez radosti.

Ako by ale radosť mohla byť tam, kde je hriech a pády a porážky, nie zo slabosti, ale z nerozhodnosti a z neobrátienia?

Ako by mohla byť radosť tam, kde je sama nerozhodnosť, strach obrátiť sa, strach z Boha, nedôvera Bohu a Jeho ceste?

Ako by nakoniec mohla byť radosť tam, kde miesto Kráľovstva žijeme stále vo svete a držíme sa stále sveta, hoci *"vo svete máte súženie"* (Jn 16, 33)? Keď namiesto Ducha Boha sme plní malicherného a malého ducha sveta? Keď miesto Krista, ktorého vyznávame ústami, našim bohom je stále diabol?

"Povedali mu: "My sme sa nenarodili zo smilstva; máme len jedného otca, Boha." ... [Povedal im:] "Vaším otcom je diabol a vy chcete plniť túžby svojho otca." (Jn 8, 41,44)

Až keď skutočne veríme, až keď sme sa naozaj konečne rozhodli celým srdcom *vojsť* do Kristovej Reality, do Jeho Kráľovstva, až vtedy začínajú veci fungovať. A nás naplní Božia radosť, ktorú nám nič vo svete ani zo sveta vziať nemôže.

"Vaše srdce sa bude radovať. A vašu radosť vám nik nevezme." (Jn 16, 22)

Lebo "kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo." (Lk 9, 62)

Ak pochybujeme, možno sa aj v niečom *snažíme* byť kresťanmi, ale neisto, zo strachu, len navonok, zdráhavo. A potom to, čo nám malo byť životom, nám pripadá ako *bremeno* a namiesto slobody sa nám to stáva *putom* a *reťazou* a namiesto radosti vzdycháme a nariekame a vykrúcame sa - a padáme. A možno to raz dokonca vzdáme úplne... a budeme si pochvaľovať svoju reťaz namiesto slobody.

Musíme to urobiť jasne, rázne a isto. Alebo potom radšej vôbec. Potácať sa niekde v strede je vôbec to najhoršie.

"Poznám tvoje skutky, že nie si ani studený, ani horúci. Kiež by si bol studený alebo horúci! Takto, že si vlažný, ani horúci, ani studený, už-už ťa vyplúvam z úst." (Zjv 3, 15-16)

"Taký človek nech sa nenazdáva, že dostane niečo od Pána; — muž s rozpoltenou myslou, nestály vo všetkom svojom počínaní." (Jak 1, 7-8)

"Lebo ak dobrovoľne hrešíme po prijatí poznania pravdy, potom už niet obety za hriechy, ale iba hrozné očakávanie súdu a žiara ohňa, ktorý strávi protivníkov." (Hebr 10, 26-27)

"Ja teda tak bežím, nie ako na neisto, tak bojujem, nie akoby som bil do vetra. Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý." (1Kor 9, 26-27)

"... aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom." (Rim 6, 4)

Ak sa ale naozaj a skutočne rozhodneme, ak naozaj a skutočne vojdeme - a zanecháme svojou vôľou svet a hriech za sebou - odhalí sa pred nami iskrivá krása svätosti a Božej slávy a naše srdcia zaplaví Božia radosť. Skôr nie. Potom ale hej, hneď a zaraz. Len to musí byť naozaj, naozaj a celým srdcom, naozaj a rozhodne.

"Kto sa zahľadá do dokonalého zákona slobody a vytrvá, kto nie je zabudlivý poslucháč, ale uskutočňovateľ diela, ten bude blahoslavený pre svoje skutky." (Jak 1, 25)

"Hľa, stojím pri dverách a klopem. Kto počúvne môj hlas a otvorí dvere, k tomu vojdem a budem s ním večerať a on so mnou. Toho, kto zvíťazí, posadím vedľa seba na mojom tróne, ako som aj ja zvíťazil a zasadol som s mojim Otcom na jeho tróne." (Zjv 3, 20-21)

Ako hovorí Terézia Veľká Avilská, práve ľahostajnosť k malým navyknutým hriechom a navyknutým hriechným svetským spôsobom, nie ťažkým ale ľahkým, o ktorých jej nedobry spovedník vravel, že to nič nie je, len maličkosti, ktorými sa nemusí trápiť, jej dlho bránila vydat' sa na cestu s Bohom a vojsť do slávy Jeho Kráľovstva. Až keď sa zriekneme *"akejkoľvek náklonnosti k akémukoľvek hriechu, aj ľahkému"* (ako to poznáme z praxe odpustkom), môžeme byť skutočne očistení a vojsť *"do radosti svojho pána."* (Mt 25, 23)

Tak ako? Už sme to urobili? Alebo práve dnes je ten deň? Ideme byť, skutočne, naplno a vo všetkom, synmi (dcérami) Boha v Božom Duchu a Božom svete? Advent a nedeľa *gaudete*, raduje sa... Ktorý čas môže byť na tento krok lepší? Vojdime teda do Božej radosti!

Čriepky I

Ak v sebe nemáme hlboký a veľmi úprimný a prostý pocit, vedomie hriešnosti, Bohom omilostených a adoptovaných ale hriešnikov, je to varovný signál, že to, čo považujeme za zbožnosť a život s Bohom je len naša vlastná duchovná pýcha, ako o nej trefne píše Merton. Musím prijať to, čím som a byť úplne hriešnikom, aby som sa mohol v Bohu stať úplne svätým. Čím viac prijímam prvé, tým viac sa na mne uskutočňuje druhé.

Je to pocit omračujúci, keď si človek tak prvý raz uvedomí sám seba - a potom, že čo nevidieť môže skutočne, naozaj, on sám byť bohom... Wow.

- „Boh sa stal človekom, aby sa človek stal Bohom.“ Vedieť to a prijať to, to je viera.
- „Dá sa to!“ – to je nádej.
- „Chcem to, idem do toho!“ – to je láska, jej prvý stupeň: túžba, smäd.

Svet stojí na pýche (sebeckve, žiadostivosti) a preto na lži (pretvárke, pokrytectve, klame, divadle). Božie Kráľovstvo naopak na láske (dokonalé nesebecktvo) a preto aj na pravde (priamosti, otvorenosti). Jedno pre vôľu, druhé pre rozum, oboje pre celého človeka.

Modlitba mi stále viac pripadá nie ako niečo, čím sa ja obraciam k Bohu, ale ako niečo, čo Boh koná spoločne so mnou. Ako spoločenstvom lásky, v ktorom smieme spolu s Bohom (a celým spoločenstvom svätých) milovať sveta mať účasť na Jeho diele spásy - a pre seba účasť na Ňom samom, na Jeho vnútri, živote, láske.

Všetky tie obzvlášť internetové diskusie o Bohu - pripadajú mi takmer ako *rihanie* sa, ako niečo *nečisté*. Boh tu nie je od toho, aby sme sa o ňom preli. Povolal nás, aby sme s Ním, v ňom a Jeho *žili*.

V Nebi sú len *obdarovaní úbožiaci* a *omilostení hriešnici* - čiže svätí. Nikto iný. A nikdy tým byť neprestali ani neprestanú. Všetko v nich je milosť. Všetko v nich je dar. Preto sú zbožštení a premenení, teda svätí. Naveky.

Radostný ruženec – to je pristupovať ku Kristovi s Máriou a Jozefom. Bolestný – byť s Ježišom spolu s Máriou a učeníkmi. Slávnostný – oslavovať Krista spolu s Máriou a Cirkvou.

Boh sa stal človekom Ježišom Kristom – ale súčasne sa v Kristovi spojil s každým jedným človekom na zemi. Trpel na kríži muky biča, trnia, klincov a križa, ale súčasne trpel a niesol každé zlo a každý hriech každého jedného človeka ako dôsledok svojho spojenia sa s každým z nás vo Vtelení. A teda tak, ako trvá Ježišova obeta naprieč celými dejinami a z nášho pohľadu sa práve tu a teraz odohráva v každom z nás, takisto aj Jeho Vtelenie trvá a uskutočňuje sa v každom jednom z nás práve tu a práve teraz, keď sa s nami spája a, ak Mu to dovolíme, privetľuje aj nás k sebe a vytvára z nás svoje Telo, Cirkev a tak nás robí svojim Kráľovstvom a Nebom, samým sebou, súčasťou a účastníkom svojho Vtelenia. Dnes, teraz, sa Ježiš stáva človekom aj vo mne. Dnes, teraz, Ježiš obetuje samého seba za mňa vo mne.

Akýsi vedci sa raz nechali počuť, že duša neexistuje, pretože pri pitvaní mŕtvol ju nikde nenašli. Jeden autor sa im smial, že hľadajú dušu tam, kde

v samej podstate byť nemôže: v *bezduchom* tele. Tak aj mnohí kresťania, nežijú podľa Evanjelia, nežijú podľa Cirkvi ani v Cirkvi a sťažujú sa, že nikdy Boha nevideli ani nestretli – ako by ale mohli, stretnúť a zažiť Boha v *bezbožnom* živote?

Adventná výzva

Ľudia, ktorí pracujú v IT majú niekedy taký problém: že robia, robia, ale akoby po nich nič neostávalo, nič po nich nie je vidieť, nič skutočné, čo by mohli niekomu, svojim deťom ukázať alebo čo by po nich ostalo.

Niekedy na mňa príde ten istý pocit. Že žijeme akési neskutočné životy a nič skutočné po sebe nenechávame. Pripadá mi to *ako parta mechanikov, ktorí celý deň leštia a upratujú svoju dielňu, až sa k žiadnej robote nedostanú, za celý deň nič neurobia*. Tak aj my, jeme, pijeme, stavíme domy a staráme sa o ne, zarábame a zabávame sa - ale nič skutočné nerobíme, nič večné po nás neostáva.

"Nie vy ste si vyvolili mňa, ale ja som si vyvolil vás a ustanovil som vás, aby ste išli a prinášali ovocie a aby vaše ovocie zostalo; aby vám Otec dal všetko, o čo ho budete prosiť v mojom mene." (Jn 15, 16)

Naozaj prinášame ovocie, ktoré ostane naveky? Čomu venujeme svoj čas, peniazom námahu: Domu? Trávniku? Zárobku? Majetku? Čo z toho, čo robíme, na čom pracujeme, do čoho investujeme svoj vlastný čas a život – čo z toho ostane naveky, nezanikne, čo z toho pôjde s nami do Kráľovstva, ako vraví Písmo o svätých v Nebi, že *„si odpočinú od svojich námah; ved' ich skutky idú s nimi“* (Zjv 14,13)? Ktoré naše skutky, ktoré naše diela, ktoré ovocie nášho života s nami pôjde do Večnosti?

"Ako v dňoch pred potopou ľudia jedli a pili, ženili sa a vydávali až do toho dňa, keď Noe vošiel do korába, a nič nezbadali, až prišla potopa a zmietla všetkých, tak bude aj pri príchode Syna človeka." (Mt 24:38-39)

Čím sa pri všetkej úcte od nich líšime? V čom je náš život iný, než že aj my jeme, pijeme, ženíme sa, vydávame, zarábame, bavíme sa? Ak len v tom, že sa popri tom pomodlíme a v nedeľu ideme do kostola a cez týždeň na stretko – potom sa od nich nelíšime ničím... Sme rovnakí...

"Čo poviete na toto? Istý človek mal dvoch synov. Prišiel k prvému a povedal mu: "Syn môj, choď dnes pracovať do vinice!" Ale on odpovedal: "Nechce sa mi." No potom to oľutoval a šiel. Išiel k druhému a povedal mu to isté. Ten odpovedal: "Idem, pane!" Ale nešiel. Kto z týchto dvoch splnil otcovu vôľu?" Odpovedali: "Ten prvý." (Mt 21,28-31)

Čo z toho, že máme v kostole plné ústa Boha – „Hore srdcia! Máme ich u Pána!“, „Idťe v mene Božom! Bohu vd’aka“ – keď vyjdeme von a naše srdcia nie sú u Pána ale tu, na zemi? A ideme v mene svojim budovať svoje majetky a svoje kariéry a venovať sa svojim záľubám a svojim záujmom a nie v Božom Mene tvoriť a stavať Božie Kráľovstvo a konať Božie diela? Aj farizeji a zákonníci mali ústa plné Boha! Sme pokrytci ako boli oni!

"Tento ľud ma uctieva perami, ale ich srdce je ďaleko odo mňa." (Mt 15,8)

"Preto vám hovorím: Ak vaša spravodlivosť nebude väčšia ako spravodlivosť zákonníkov a farizejov, nevojdete do nebeského kráľovstva." (Mt 5,20)

A najhoršie na tom je, že to kdesi v kútiku srdca tušíme: tú *zbytočnosť*, bezcennosť vlastného života, jeho prázdnotu, márnosť...

"Videl som všetko, čo sa deje pod slnkom, - ale to všetko je márnosť a honba za vetrom!" (Kaz 1,14)

Možno aj preto tak radi pozeráme filmy a čítame príbehy o ľuďoch, ktorí robia niečo *skutočné* a po ktorých niečo *skutočné* ostáva: *Avengeri*, *Pán prsteňov*, alebo hoci aj *Hry o tróny*. Je znakom veru riadnej biedy, keď ešte aj tým posledným občas v duchu závidíme ich *skutočnosť*...

"Lebo k vám prišiel Ján cestou spravodlivosti, a neuverili ste mu. Ale mýtnici a neviestky mu uverili. A vy, hoci ste to videli, ani potom ste sa nekajali a neuverili ste mu." (Mt 21,32)

Boh Ježiš Kristus nás povolal do *skutočného* sveta, života, konania, toho Božieho. On túto našu túžbu naplňa. V tom je podstata vzkriesenia. Byť

vzkriesený znamená stať sa *skutočným* ako Boh, tvoriť *skutočné* vzťahy, žiť *skutočný* život, konať *skutočné* činy, ktoré nesú *skutočné* ovocie, ktoré ostáva spolu s nami naveky v skutočnom Božom svete, Božom Dome, ktorý si v sile Ducha tu na zemi v Bohu spoločne budujeme – a to je Cirkev! – aby sme v ňom žili naveky, aby ostal naveky a my s ním a v ňom.

K tomu nás Advent ako čas pokánia pozýva. Ak počúvneme a obrátíme sa, potom to bol dobrý Advent.

Čo je skutočné?

Skutočné sú vzťahy. *Svet založený na milosrdenstve*, ako to povedal v *Hre o tróny Tyrion Lannister Daeneris Targaryenovej*. Láska a jednota komunity. Čiže Cirkev. Všetko ostatné, *svet majetok, peniaze,...* všetko to sú len nástroje, s pomocou ktorých toto budujeme. Toto je Božie Kráľovstvo, ako ho opisuje Písmo.

"Veď Božie kráľovstvo nie je jedlo a nápoj, ale spravodlivosť, pokoj a radosť v Duchu Svätom. Kto takto slúži Kristovi, páči sa Bohu a ľudia si ho vážia."
(Rim 14, 17-18)

Toto jediné s nami na večnosť odíde, pretože toto je už Nebo.

Ak sme na zemi v Nebi, ktorým je Cirkev, ľud žijúci lásku, milosrdenstvo, odpustenie, jednotu, ako nás to učí Písmo, ostaneme v Nebi už naveky.

Rovnako vzťahy sebeckva, nepriateľstva, závidi, ľahostajnosti a pýchy si so sebou odnesieme na Večnosť. Oni sú peklom a ak v pekle žijeme, v Pekle aj ostaneme.

Pásová výroba, zavedená Fordom, prácu zefektívnila, súčasne už ale nikto nebol staviteľom auta. Len operátorom jedného mechanického úkonu.

Dnešná spoločnosť je podobná, sme rozkúskovaní medzi *odborníkov* a *služby a poskytovateľov*,... Je to efektívne. V ničom. V inom vražedné. Zabilo to vzťahy. Človek môže žiť v miliónovom meste, tlačiť sa v autobuse a pritom byť stále sám. Sám, opustený...

Ak hľadáme *Antikrista*, možno nás nenapadlo, že by mohol byť *neosobný: systém*, stvorený človekom (preto nesie číslo človeka, tri šestky ako trikrát potvrdenú nedostatočnosť, neúplnosť), ktorý už ale nikto z ľudí nedokáže ovládať. Nikto sa od neho nemôže odpojiť, lebo bez neho zomrie. A kto v ňom ostáva, zomrie. Nie na tele (možno), ale isto na duši, na živote. A ako vraví Zjavenie, zastaví ho až posledná veľká katastrofa, ktorú na seba nakoniec zákonite sám privodí...

Preto z neho ako kresťania utekáme preč. Ešte nie telom – lebo nás Pán ešte *nevzal zo sveta* (Jn 17,15) – ale dušou určite, do Kráľovstva, do Cirkvi Živého Boha.

"Vy, deti moje, ste z Boha a zvíťazili ste nad nimi, lebo ten, ktorý je vo vás, je väčší než ten, čo je vo svete. Oni sú zo sveta, preto hovoria podľa sveta a svet ich počúva. My sme z Boha. Kto pozná Boha, počúva nás. Kto nie je z Boha, ten nás nepočúva. Podľa toho poznávame Ducha pravdy a ducha bludu." (1 Jn 4,4-6)

Cirkev je Božie Kráľovstvo a Božie Kráľovstvo je kráľovstvom *vzťahov*, jednoty lásky. Budujeme ho a sami sa stávame jeho súčasťou tým, že do tejto jednoty vstupujeme a učíme sa jej - po vzore Krista, ktorý týmto Kráľovstvom bol ako prvý, pretože jeden s Otcom. A ešte skôr, podľa vzoru samej Trojice, ktorá *je láska* – ktorá *je vzťah* v samej svojej podstate.

Preto je svätosť *dokonalosťou v láske*. Ak by totiž k jednote lásky nevedla, nebola by ani svätosťou ani žiadnou dokonalosťou. Nebola by ničím, pretože by nevedla k cieľu.

"No neprosím len za nich, ale aj za tých, čo skrze ich slovo uveria vo mňa, aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma ty poslal." (Jn 17, 20-21)

"Prichádzajte k nemu, k živému kameňu, ktorý ľudia síce zavrhli, ale pred Bohom je vyvolený a vzácny, a dajte sa vbudovať aj vy ako živé kamene do duchovného domu, do svätého kňazstva, aby ste prinášali duchovné obety, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista." (1Pt 2, 4-5)

Tento cieľ – uskutočniteľný len a jedine *svätosťou*, čiže *dokonalou láskou*, žiadna vonkajšia sila, moc, nútenie ani žiadna manipulácia či politika nič podobné nedokážu – definuje sám Boh ako cieľ, zmysel a dôvod existencie Vesmíru a človeka:

"...zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi." (Ef 1,10)

Je toto to čo žijete? Pre čo žijete? Váš zmysel života? To, čo trénujete, na čom pracujete? Čomu podriaďujete všetko ostatné? Alebo inými slovami: ste teda katolíci? Obrátení veriaci kresťana-katolíci? Patríte už konečne Ježišovi?

Kadiaľ vedie cesta?

Cestovali ste niekedy autobusom, vlakom, lietadlom? Určite. Potom viete, ako fungujú: *Idú, kam idú. Ak nastúpíte, odídete s nimi. Ak nie, odídu bez vás a vy ostanete.*

Cirkev je lietadlo. *Lietadlo do Neba.* Kto doň nastúpi, odletí s ňou a v nej ako jej súčasť. Kto do nej nenastúpi, ostane ponechaný tu, dole a prepadne Peklu, pretože Diabol je vládcom tohto sveta.

"Kristus [je] hlavou Cirkvi, on, Spasitel' tela." (Ef 5, 23)

Nastúpiť do Cirkvi sa dá len tak, že sa staneme jej súčasťou. Jedným telom, jednou dušou s Kristom a v Kristovi navzájom. Dušou a spojivom tejto jednoty je láska.

"Ako Boží vyvolenci, svätí a milovaní, oblečte si hlboké milosrdenstvo, láskavosť, pokoru, miernosť a trpezlivosť. Znášajte sa navzájom a odpúšťajte si, ak by mal niekto niečo proti druhému. Ako Pán odpustil vám, tak aj vy! Ale nad všetko toto majte lásku, ktorá je zväzkom dokonalosti! A vo vašich srdciach nech vládne Kristov pokoj. Preň ste aj povolání v jednom tele. A buďte vďační!" (Kol 3, 12-15)

Všetko nakoniec smeruje k spoločenstvu Cirkvi, k tomu, aby sme k nemu prišli, poprosili o prijatie, stali sa jeho súčasťou a naučili sa so všetkými ostatnými bratmi a sestrami byť jedno telo, jedno srdce, jedna duša.

"Kto hovorí, že ostáva v ňom, má aj sám žiť, ako žil on [Kristus]." (1Jn 2:6)

"Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov." (1Jn 3, 16)

"Ak teda jestvuje nejaké potešenie v Kristovi, ak jestvuje nejaká útecha z lásky, nejaké spoločenstvo ducha, nejaké srdce a zľutovanie, dovrieťte moju radosť: zmyšľajte rovnako, rovnako milujte, buďte jedna duša a jedna myseľ! Nerobte nič z nevraživosti ani pre márnú slávu, ale v pokore pokladajte jeden druhého za vyššieho. Nech nik nehľadá iba na svoje vlastné záujmy, ale aj na záujmy iných." (Flp 2, 1-4)

Čo je na tom ťažké pochopiť?

Všetko, čo nám Ježiš v Cirkvi odovzdal, *modlitba, askéza, Eucharistia, Písmo, Učiteľský úrad Cirkvi, liturgia, kňazi*, všetko nám dal len a jedine na to, aby sme sa s pomocou týchto nástrojov stali takto jedným telom, jednou dušou s Ním a v Ňom i navzájom, skutočne a opravdivo.

"Lebo všetci, čo ste pokrstení v Kristovi, Krista ste si obliekli. Už niet Žida ani Gréka, niet otroka ani slobodného, niet muža a ženy, lebo vy všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi. A keď ste Kristovi, ste Abrahámovým potomstvom a podľa prisľúbenia dedičmi." (Gal 3, 27-29)

Všimli sme si to? Len ak sme si navzájom takto jedno telo v Kristovi, len potom sme opravdivo Boží ľud. A ak sme Boží ľud, potom sme konečne aj dedičmi Neba, Večného života. Sme spasení. Tak sa ide do Neba a nijako inak. Žiadnu inú cestu nám Ježiš nezanechal, len túto, cez Jeho Telo, čiže Cirkev.

"Máme, bratia, smelú dôveru, že vojdeme do Svätyne skrze Ježišovu krv, tou novou a živou cestou, ktorú nám otvoril cez oponu, to jest cez svoje telo." (Hebr 10, 19-20)

Preto ju a len ju od počiatku učili aj apoštoli.

"Množstvo veriacich malo jedno srdce a jednu dušu. A nik z nich nehovoril, že niečo z toho, čo mal, je jeho, ale všetko mali spoločné." (Sk 4, 32)

Čo je na tom tak ťažké pochopiť?

Nespasíš sa preto, že si uveril, že Ježiš je Spasiteľ. Nespasíš sa preto, že nikomu nič zlé nerobíš a zachovávaš Desatoro. Nespasíš sa preto, že sa modlíš a chodíš do kostola.

Spasíš sa alebo v Kristovi tak, že si sa stal skutočne a opravdivo súčasťou Jeho Tela, Cirkvi, a teda si jedno telo aj s ostatnými členmi Cirkvi navzájom, alebo sa nespasíš vôbec. Bodka. *"Mimo Cirkvi nieto spásy"*, vedeli už raní kresťania.

Chceš sa spasiť?

- Vyhľadaj Cirkev.
- V Cirkvi farnosť.

- Vo farnosti veriacich katolíkov - to sú tí, ktorí toto spoznali, uverili tomu, prijali to a žijú to, učia sa takými byť, nielen navštevujú bohoslužby či nejaké iné akcie a podujatia ako keby Cirkev bola nejakou formou *centra voľného času*...
- Spoznáš ich podľa toho, že tvoria malé spoločenstvá, ktoré sa nielen stretávajú, ale učia sa a snažia čo najviac spolu žiť, poznať sa, spoločne sa formovať na obraz Krista a tak byť spoločne stále viac Kristom. Stoja pri sebe, majú sa radi, sú si naozaj ako opravdivá rodina. Sú aj iné formy, napríklad kláštory, ale malé spoločenstvá vo farnosti sú najbežnejšie pre väčšinu z nás.
- Ak ich nájdeš, popros ich, aby ťa prijali medzi seba a aby si sa v ich spoločenstve mohol aj ty stať katolíkom, skutočne a skutočným údom Tela Krista, Cirkvi, človekom na ceste k spásu so všetkým, čo k tomu patrí a čo to vyžaduje.
- Ak nie si pokrstený, daj sa pokrstiť a prijmi Ducha Svätého v birmovaní, aby si mohol prijímať Boží život v Eucharistii.
- Začni používať nástroje jednoty a lásky, ktoré nám Ježiš odovzdal, obzvlášť modlitbu, rozjímanie, pôst, službu, účasť na Kristovom ohlasovaní Evanjelia a nadovšetko sviatosti pokánia a Eucharistie.
- Dbaj, aby nič z toho nebolo samoúčelné, ale vždy slúžilo tomuto jednému cieľu: dokonalej jednote Kristovho Tela v dokonalej láske. To je totiž Nebo.

"Oni prijali jeho slovo a dali sa pokrstiť; a v ten deň sa pridalo asi tritisíc duší." (Sk 2, 41)

To je všetko.

Čo je na tom ťažké pochopiť? Cesta spásy je konkrétna a zemitá ako sám Boh Ježiš Kristus v Chlebe Eucharistie. Vezmi a jedz. Pridaj sa a ži.

"My vieme, že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov. Kto nemiluje, ostáva v smrti." (1Jn 3, 14)

"Boha nikto nikdy nevidel; ale keď sa milujeme navzájom, Boh ostáva v nás a jeho láska v nás je dokonalá. A že ostávame v ňom a on v nás, poznávame podľa toho, že nám dal zo svojho Ducha." (1Jn 4, 12-13)

Kedy nás už ani Boh sám nezachráni?

"Čo ma oslovujete: "Pane, Pane," keď nerobíte, čo hovorím?" (Lk 6, 46)

"Dajte sa vbudovať aj vy ako živé kamene do duchovného domu, do svätého kňazstva, aby ste prinášali duchovné obety, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista." (1Pt 2, 5)

Nakoniec to všetko vždy príde do tohto jedného bodu. K rozhodnutiu sa.

Verím Bohu, že toto je Nebo, jeho povaha a podstata a iná cesta doň nevedie? Alebo sa rozhodnem veriť, že síce Boh to tak hovorí, ale podľa mňa to tak úplne nebude a určite sa do nejakého Neba dostanem, aj keď to neurobím?

A ak hej - naozaj to idem urobiť? Alebo skončím s tým, že však iste, *mali by sme* to tak urobiť a žiť, áno, iste, *ale...* ale je to ťažké a ono sa to hlavne dnes až tak úplne nedá a človek musí brať ohľady aj na iných, ktorí to tak nevidia a Boh to určite chápe a určite vo svojom milosrdenstve to už nejakou vyrieši...

V jednom seriáli padla jadrne povedaná veta, že "*všetko, čo je povedané pred 'ale' sú sračky...*" Ani tuto to nie je inak. Je to len akési zaobalenie, ktoré má hlavne pred nami samými skryť, že sme stále ešte v tom prvom

bode: *neveríme* Bohu, že to hovorí a myslí naozaj vážne. Sme *ako malé deti*, ktoré porušia príkaz rodičov a veria, že nakoniec rodičov nejako ukecajú, uprosia, rodičia sa nad nimi zľutujú, odpustia im a nepotrestajú ich... Takto si to myslíme aj o Bohu. Neveríme Mu. Neberieme Ho vážne. Veríme sebe, tomu, že Ho nakoniec nejako ukecáme a On sa nad nami zľutuje a bude všetko v poriadku...

Ale chyba! To v čo ľudia s týmto postojom dúfajú, Boh už totiž dávno urobil!

"To všetko je od Boha, ktorý nás skrze Krista zmieril so sebou. ... Ved' v Kristovi Boh zmieril svet so sebou a nepočítal ľuďom ich hriechy. A nám odovzdal slovo zmierenia." (2Kor 5, 18-19)

"Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešnici. ... Lebo ... sme boli zmierení s Bohom smrťou jeho Syna vtedy, keď sme boli nepriateľmi, tým skôr už ako zmierení budeme spasení jeho životom." (Rim 5, 8.10)

Boh nám už odpustil hriechy. Všetky. Minulé, prítomné aj budúce. Ešte prv, než sme sa narodili. Prv, než sme o ňom počuli. Prv, než sme v Neho mohli uveriť. Prv, než sme mohli čokoľvek urobiť. Naše hriechy sú odpustené a Boh sa rozhodol, že nás za žiaden z nich nikdy a nijako trestať nebude. To znamená, že nám miesto toho všetkým zadarmo daruje svoj Život, svoj Večný Boží Život, aby sme boli ako Boh a žili to, čo Boh a tak bolo *spasení Jeho životom* - miesto toho, aby nás trestal jeho odopretím!

Čo teda? Stačí prijať spásu! To znamená, začať byť taký, ako Boh. Prijat' Boží život a začať ho žiť, začať žiť ako Boh. *Byť ako Boh, žiť Boží Život, konať Božie skutky*. To je Nebo. Presne *toto je Nebo*.

Byť spasený v Nebi znamená byť ako Boh (najprv svojou dušou, myslením a postojmi a láskou a potom, pri vzkriesení, aj telom, ktoré sa pridá), žiť život Boha (najprv v malom, tu, na zemi, v ľudských podmienkach ako

kedysi Ježiš), konat' skutky Boha (tiež najprv v malom, v podmienkach človeka a zeme, ako ich vtedy konal aj Ježiš).

Ak doň nevojdeme, ako by sme v ňom mohli žiť? Ak netúžime žiť Nebo, ak sa mu vyhýbame - ako by sme sa v ňom mohli zrazu cítiť dobre a šťastne po odchode do Večnosti?

Ľudia v Pekle tam nie sú preto, že ich Boh trestá za ich hriechy. Ľudia sú v Pekle preto, že Boh im vo svojom milosrdenstve zadarmo a bezpodmienečne odpustil všetky ich hriechy a nijako ich za žiaden z nich netrestá a preto im nijako nebráni vojsť a žiť s Ním v Nebi, naopak, zaplatil za každého z nich strašnú cenu na kríži a všemožne im pomáhal, ale oni sa slobodne rozhodli, že do Neba nepôjdu. Nie, nebudú ako Boh, nebudú žiť Jeho Život ani konat' Božie skutky, lebo... *im to pripadá ťažké a ono sa to hlavne dnes až tak úplne nedá a človek musí brať ohľady aj na iných, ktorí to tak nevidia a Boh to určite chápe a určite vo svojom milosrdenstve to už nejako vyrieši - problém okrúhleho štvorca alebo 'ako byť spasený v Nebi tak, aby som nemusel byť spasený v Nebi'!* Že to nejde, dokonca ani Bohu, je nám jasné. Nebyť v Nebi znamená ostať v Pekle. Bud', alebo. Iná možnosť neexistuje, ani sám Boh už žiadnu inú nepozná.

"Kto nie je so mnou, je proti mne, a kto nezhrádza so mnou, rozhadzuje." (Lk 11, 23)

Musíme sa teda rozhodnúť. Áno, idem do Neba. Čiže do Cirkvi, ktorá je prvotinou Neba na zemi. Idem sa v nej stať jedno Telo, jeden Duch s Kristom a v Kristovi úplne nevyhnutne aj so všetkými, ktorí s Ním túto istú jednotu majú. Ak som ja jedno Telo a jeden duch s Kristom a ak sú aj oni, potom nutne v Kristovi musíme byť aj navzájom. Lebo ak by sme neboli navzájom, neboli by sme ani s Kristom. Jedno od druhého sa nedá oddeliť. Nijako. Je to jedno a to isté.

"A toto prikázanie máme od neho: aby ten, kto miluje Boha, miloval aj svojho brata." (1Jn 4, 21)

"My vieme, že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov. Kto nemiluje, ostáva v smrti." (1Jn 3, 14)

"My mnohí sme jedno telo v Kristovi a jednotlivo sme si navzájom údmi."
(Rim 12, 5)

Áno, dotkne sa to všetkého. Môjho života, budem si ho musieť preorganizovať, aby som mal na to čas a energiu. Niečo, dosť, budem musieť dať stranou a vynechať.

Áno, dotkne sa to môjho majetku aj mojich peňazí. Možno aj môjho zamestnania, bývania,...

Áno, nie všetkým ľuďom okolo mňa sa to bude páčiť. O niektorých možno dokonca prídem, opustia ma, stanú sa mojimi nepriateľmi.

Áno, rozumiem. To je cena za vstup do Neba. Beriem to. Prijímam ju. A idem do toho.

Takže, kde je Cirkev? Najbližšia farnosť? Veriaci katolíci v malom spoločenstve, ku ktorým by som sa mohol pridať? Aby som sa s nimi a medzi nimi mohol učiť byť jedno s Kristom v Jeho Tele, Cirkvi? Aby som sa tam s nimi a medzi nimi učil byť jedno Telo a žiť Boží Trojičný Život dokonalej jednoty v láske? Aby som spolu s nimi sa učil konať a konal skutky Boha? Krátko a stručne, aby som spolu s nimi vchádzal do Neba, či skôr obliekal na seba Nebo, osvojoval si dar zbožštenia v Kristovi?

Takto sa vchádza. Takto sa prijíma a žije spása. Musíme sa len rozhodnúť a vojsť. Inak to nejde. Naozaj to inak nejde.

Slobodní a bez starostí

"Pán jej odpovedal: "Marta, Marta, staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci, a potrebné je len jedno." (Lk 10, 41-42)

Staráme sa a sme ustarostení o mnohé veci. Myslíme si, že musíme urobiť toto a zariadiť tamto, lebo to je dôležité, lebo nikto okrem nás to neurobí, lebo to od nás ľudia očakávajú, lebo sa to tak jednoducho má...

V skutočnosti je potrebné len jedno. Vlastne - len Jeden.

"Zákonník mu vravel: "Dobre, Učiteľ, správne si povedal: "Jediný je a okrem neho iného niet; a milovať ho z celého srdca, z celého rozumu a z celej sily" a milovať bližneho ako seba samého" je viac ako všetky zápalné a ostatné obety." (Mk 12, 32-33)

... a viac ako všetko ostatné. Na tomto jedinom záleží.

"Svet sa pomíne, aj jeho žiadostivosť. Kto však plní Božiu vôľu, ostáva naveky." (1Jn 2, 17)

Je to niečo, čo musíme predýchať: že nič nie je ani dôležité, ani nevyhnutné, len v Bohu a skrze Boha, ak nás k tomu Boh povolá. Mimo Neho ale nič. Dokonca ani my samotní, s ilúziou našej dôležitosti a nenahraditeľnosti. Neexistuje nič, kde by sme boli nenahraditeľní. Neexistuje nič, čo by muselo byť bezpodmienečne urobené. Len to sa stáva nevyhnutným, potrebným a bezpodmienečným, k čomu nás privedie Boh a čím nás poverí Boh - a aj to len dovtedy, kým toto poverenie trvá. Keď skončí, je čas s ľahkým srdcom a bez smútku či strachu či otáľania nechať, čo sme robili a nasledovať Boha k novému, ku ktorému nás vedie.

"Povedal im: "Poďte za mnou a urobím z vás rybárov ľudí." Oni hneď zanechali siete a išli za ním." (Mt 4, 19-20)

Byť kresťanom znamená byť slobodný úplne od všetkého, ba aj od samého seba - a byť úplne a vo všetkom závislý len a jedine na Bohu. Len jedno je potrebné: nasledovať Boha kamkoľvek ide a bezmedzne dôverovať Jeho prozreteľnosti, že všetko bude ako má byť, všetko bude vykonané ako vykonané byť má, s nami či bez nás, od nás sa čaká len jedno, že tu a teraz v úplnej slobode vykonáme presne to, všetko to a len to, k čomu nás práve tu a teraz povolal Boh. Ostatné je na ňom. Svet nezávisí na nás, ale na Bohu. Nemusíme a ani nemôžeme zachrániť svet, to robí Boh. Nie sme nenahraditeľní, len Boh je.

"Veru, veru, hovorím vám: Sluha nie je väčší ako jeho pán, ani posol nie je väčší ako ten, kto ho poslal. Keď to viete, ste blahoslavení, ak podľa toho aj konáte." (Jn 13, 16-17)

"Potom som videl, a hľa, Baránok stál na vrchu Sion a s ním stoštyridsaťštyritisíc tých, čo mali na čele napísané jeho meno a meno jeho Otca. ... Tí nasledujú Baránka, kamkoľvek ide. Oni sú vykúpení z ľudí ako prvotiny Bohu a Baránkovi." (Zjv 14, 1.4)

Nič nemusím. Vôbec nič nemusím. Len nasledovať Krista. Len urobiť práve to a všetko to, čo mi práve tu a práve teraz ukáže a zverí urobiť. Nič nad to, nič mimo to.

Čo som robil včera už dnes môže byť neaktuálne a čo robím dnes, už zajtra mi môže Pán povedať: dobre, teraz to odlož, pokračovať v tom bude iný, ty poď a začni toto, či vstúp do diela niekoho druhého a pokračuj v jeho diele - pretože všetko je to v skutočnosti Božie dielo a Božia práca, Kristus, ktorý koná jedno dielo v jednom Tele jednej Cirkvi, občas jednou rukou, občas druhou, ale stále Kristus a stále Kristovo dielo.

My sme Jeho údy - On nás používa, raz ten, raz tamten, raz onen, ako sám chce. Na nás je, byť Mu takto k dispozícii a nevzpierať sa ani sa neviazať na nič konkrétne, akoby sme my sami boli Telom aj Hlavou a nie Kristus Boh. Naopak, tešiť sa a radosť, že sme sa takto stali účastníkmi samého Boha a

že v Bohu bude nakoniec o všetko postarané a všetko zavŕšené - čo by sme sami nikdy nedokázali.

Urob to, k čomu ťa Kristus povolal práve teraz. O viac sa nestaraj. Boh sa stará.

"O nič nebud'te ustarostení. Ale vo všetkom modlitbou, prosbou a so vzdávaním vďaky prednášajte svoje žiadosti Bohu." (Flp 4, 6)

Keď porazený víťazí

V Bohu je všetko naopak. S Bohom je všetko naopak.

Myslíme si, že musíme niečo pre Boha zanechať, obetovať - len aby sme časom zistili, že táto obeta bola v skutočnosti zbavením sa bremena a pút a reťazí, ktorá nás tlačila do zeme a teraz sme ľahkí a konečne môžeme zhlboka dýchať a spievať!

"Ale čo mi bolo ziskom, kvôli Kristovi pokladám za stratu. A vôbec všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista." (Flp 3, 7-8)

Myslíme si, že zomrieť s Kristom znamená stratit' svoj život, obetovať ho - len aby sme časom zistili, že v skutočnosti sme stratili svoju smrť a teraz konečne a naplno žijeme, kypíme životom, pretože konečne aj v nás Pán porazil našu smrť a my sme konečne v Ňom plní Života!

"Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil. Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie." (Jn 10, 10)

"Veru, veru, hovorím vám: Ak pšeničné zrno nepadne do zeme a neodumrie, ostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu. Kto miluje svoj život,

stratí ho, a kto svoj život nenávidí na tomto svete, zachráni si ho pre večný život." (Jn 12, 24-25)

Myslime si, že keď sa modlíme alebo ideme do kostola, tak slúžim Bohu a robíme niečo pre Boha - len aby sme časom zistili, že v skutočnosti je to naopak, že všade tam je to Boh, ktorý slúži nám, ktorý sa z lásky k nám stal sluhom všetkých, hoci je Pánom všetkých a všetkého, že je to skutočná *Bohoslužba*, služba Boha, v ktorej sme obdarovávaní nesmiernymi darmi Boha.

"Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých." (Mt 20, 28)

"Hoci sme boli pre hriechy mŕtvi, oživil nás s Kristom — milosťou ste spasení — a s ním nás vzkriesil a daroval nám miesto v nebi v Kristovi Ježišovi." (Ef 2,5-6)

Chceme urobiť niečo pre Boha – len aby sme zistili, že v skutočnosti je to Boh, ktorý cez to všetko robí niečo veľké pre nás.

"Chod' a povedz môjmu sluhovi Dávidovi: Toto hovorí Pán: Ty mi chceš postaviť dom, v ktorom mám bývať? ... Pán ti oznamuje, že Pán postaví dom tebe." (2 Sam 7,5.11)

Ťažko sa pretekať s Bohom. Kedykoľvek chceme Bohu niečo dať, zistíme, že v skutočnosti je to Boh, ktorý dáva nám, a čo sme si mysleli, že je pre nás dávaním a strácaním a obetou, je v skutočnosti prijímaním a dostávaním a darom od Boha.

"Ježiš povedal: "Veru, hovorím vám: Niet nikoho, kto by pre mňa a pre evanjelium opustil dom alebo bratov a sestry alebo matku a otca alebo deti, alebo polia, aby nedostal stonásobne viac; teraz, v tomto čase, domy, bratov, sestry, matky, deti i polia, hoci s prenasledovaním, a v budúcom veku večný život." (Mk 10, 29-30)

Našťastie, tu a len tu platí, že človek porazený Bohom v Bohu s Bohom víťazí. Porazení Božou láskou a dobrotou víťazíme, nie zo seba, ale z Boha a Božej milosti. Obdarovaní Bohom vstupujeme do Života, darovaného nám v Bohu Bohom.

"Ježiš jej odvetil: "Každý, kto pije túto vodu, bude znova smädný. Ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žízniť naveky. A voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života." (Jn 4, 13-14)

"Len Jakub sám zostal. Tu zápasil s ním akýsi muž až do východu zory. ... Jakub povedal: "Prezrad' mi svoje meno!" Onen odpovedal: "Prečo sa pýtaš na moje meno?" A požehnal ho tam." (Gn 32, 25.30)

Je to súboj lásky. V nej Boha nikdy neprevládžeme. V súboji lásky ale víťazomiera a porazený ožíva. Boh za nás zomrel na kríži a tak zvíťazil nad nami i našim hriechom. A my sme prehrali, porazení Bohom a Jeho láskou a cenou tejto sladkej prehry je večný Život v Bohu a s Bohom, pretože, súc porazení, už navždy patríme Víťazovi nad nami.

"Ja im dávam večný život. Nezahynú nikdy a nik mi ich nevytrhne z ruky. Môj Otec, ktorý mi ich dal, je väčší od všetkých a nik ich nemôže Otcovi vytrhnúť z ruky." (Jn 10, 28-29)

Skutočná modlitba, skutočná adorácia, skutočné slávenie omše, všetko je takýmto zomieraním, v ktorom Božou mocou podivuhodne ožívame.

Nebešťan

"Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme." (1 Jn 3,1)

"Dostali ste Ducha adoptívneho synovstva, v ktorom voláme: "Abba, Otče!"
(Rim 8,15)

Mojim otcom je Boh. Adoptoval ma. Som Jeho synom.

V Nebi mám už pripravený dom. Úchvatné miesto. Skutočný palác, hodný Kráľovho syna. Je tam už pre mňa všetko pripravené, prichystané a zariadené, moja menovka už je na dverách. Mám už aj pripravené svoje miesto v Otcovom Paláci, priamo na Jeho Tróne – hovorím to teraz takto po ľudsky, lebo skutočnosť je ešte nekonečne úchvatnejšia, ale na ňu už žiadne ľudské slová nestačia a ani neexistujú. Ježiš už všetko zaplatil svojou Krvou, všetko už zariadil.

"Hoci sme boli pre hriechy mŕtvi, oživil nás [Otec] s Kristom - milosťou ste spasení - a s ním nás vzkriesil a daroval nám miesto v nebi v Kristovi Ježišovi." (Ef 2,5-6)

Už je to všetko úplne isté a neodvolateľné. Raz a navždy dané – ešte dávno predtým, než som uveril Bohu, dávno predtým, než som Ho spoznal, dokonca dávno predtým, než som sa narodil, som bol Bohom v Kristovi takto spasený.

"Ved' v ňom si nás ešte pred stvorením sveta vyvolil, aby sme boli pred jeho tvárou svätí a nepoškrvnení v láske; on nás podľa dobrotivého rozhodnutia svojej vôle predurčil, aby sme sa skrze Ježiša Krista stali jeho adoptovanými synmi." (Ef 1,4-5)

Čo Boh raz daroval, nikdy nevezme späť. V tomto už nejestvuje žiadna pochybnosť ani neistota. Kráľ rozhodol, že som Jeho synom, že patrí do Neba a s Ním budem vládnuť na Jeho Tróne ako skutočný boh.

"Lebo Božie dary a povolanie sú neodvolateľné." (Rim 11,29)

"Ak sme neverní, on ostáva verný, lebo seba samého zaprieť nemôže." (2 Tim 2,13)

Ale prečo by sme to robili – zapieral Ho? Iste, môžem tento Boží Dar zmarit tým, že ho odmietnem. Napľujem Bohu do tváre, hodím Mu Jeho dar k nohám a odídem preč... kam? Do Pekla? Prečo by kto mal niečo také urobiť? A kým *ja sám* tento dar *neodhodím* – a ešte raz, prečo by som mal niečo tak šialené robiť? – dovedty je všetko úplne isté – a už teraz som *nebešťanom* a žijem *život nebešťana*, hoci aj telom ešte stále na zemi.

"Veru, veru, hovorím vám: Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nepôjde na súd, ale prešiel zo smrti do života. Veru, veru, hovorím vám: Prichádza hodina, ba už je tu, keď mŕtvi počujú hlas Božieho Syna a tí, čo ho počujú, budú žiť." (Jn 5,24-25)

"[Vzdávame] vďaka Otcovi, ktorý vás urobil súcimi mať účasť na podiele svätých vo svetle. On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, v ktorom máme vykúpenie, odpustenie hriechov." (Kol 1,12-14)

Už čoskoro odídem domov úplne, úplne do Neba, k Otcovi a zaujmem miesto boha v Bohu, syna vedľa svojho Otca, vedľa svojho staršieho Brata Ježiša, vo svojej Rodine spasených, svätých v Nebi.

"Milovaní, teraz sme Božími deťmi, a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je." (1 Jn 3,2)

Teším sa na to, strašne sa na to teším, už sa neviem dočkať, kedy sa tak stane! A stane sa tak, to je už isté akože je Boh mojím Otcom, Ježiš mojím Bratom a Duch Svätý mojím Životom!

"Túžim zomrieť a byť s Kristom, a to by bolo oveľa lepšie." (Flp 1,23)

"Ved' vieme, že keď sa tento stánok - náš pozemský dom rozpadne, máme od Boha príbytok nie rukou zhotovený, ale večný dom v nebi. Lebo v tomto vzdycháme a túžime obliecť si naň svoj nebeský príbytok." (2 Kor 5,1-2)

Zatiaľ, kým som tu, učím sa žiť nebesky. Lebo viete, v Nebi sa žije úplne inak ako tu, na zemi. Zvláštny a veru čarokrásny život. Boží Život.

"Každý, kto má túto nádej v neho, usiluje sa byť čistý, ako je on čistý. Každý, kto pácha hriech, pácha aj bezprávie, lebo hriech je bezprávie. A viete, že on sa zjavil, aby sňal hriechy, a v ňom hriechu niet. Kto ostáva v ňom, nehreší; kto hreší, ten ho nevidel, ani nepoznal." (1 Jn 3,3-6)

Preto ma Ježiš zapísal do školy, ktorú pre nás, svojich bratov, na zemi založil – volá sa Cirkev a je katolícka, lebo je otvorená všetkým ľuďom, každému, kto do nej chodiť chce. V nej sa spolu s mojimi ďalšími novými súrodencami učíme umeniu byť bohmi. Lebo, povedané po ľudsky, je to umenie a veľká zodpovednosť, byť bohom! Nevieme to, veď sme doteraz boli len obyčajní ľudia, nie bohovia! Žili sme vo svete, nie v Otcovom Kráľovstve. Nepoznáme ešte úplne dobre jeho spôsoby! Boli sme obyčajnými smrteľníkmi, nie nebešťanmi ako teraz! Preto sa spolu učíme od Ježiša žiť medzi sebou navzájom tento nový nebeský život, aby sme, keď príde čas, boli pripravení zaujať svoje miesto synov a dcér Boha, bohov v Bohu. Nepripravenosť či neochota žiť nebesky by nás mohla o tento Dar obráť a to veru nikto z nás nechce! Aj keby sme sa mali zodrať, ale nič nenecháme náhode! Tento dar si veru nedáme!

"Boží človek, ... usiluj sa o spravodlivosť, nábožnosť, vieru, lásku, trpezlivosť, miernosť. Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; veď doň si povolaný a zložil si pred mnohými svedkami dobré vyznanie." (1 Tim 6,11-12)

"Máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života, ktorý sa ženie za klamnými žiadosťami do skazy, a obnovovať sa duchovne premenou zmýšľania, obliecť si nového človeka, ktorý je stvorený podľa Boha v spravodlivosti a pravej svätosti. Preto odložte lož a hovorte pravdu každý so svojim bližným, veď sme si navzájom údmi. ... Akákoľvek zatrpknutosť, hnev, rozhorčenie, krik a rúhanie aj každá iná zloba nech sú ďaleko od vás. Buďte k sebe navzájom láskaví a milosrdní, navzájom si odpúšťajte, ako aj vám odpustil Boh v Kristovi! Napodobňujte Boha ako milované deti a žite

v láske tak, ako aj Kristus miluje nás a vydal seba samého Bohu za nás ako dar a obeť ľúbeznej vône!" (Ef 4,22-25.31-5,2)

To, že sme synmi Boha a nebešťanmi, úplne zmenilo aj môj pohľad na iných ľudí. Veď oni dostali to isté pozvanie ako ja! Aj pre nich je už v Nebi pripravené miesto s ich menovkami, aj im môj Otec pripravil rovnakú nádhernú budúcnosť.

"Lebo nás ženie Kristova láska, keď si uvedomíme, že ak jeden zomrel za všetkých, teda všetci zomreli. A zomrel za všetkých, aby aj tí, čo žijú, už nežili pre seba, ale pre toho, ktorý za nich zomrel a vstal z mŕtvych." (2 Kor 5,14-15)

Túžim sa so všetkými ľuďmi podeliť o túto nádhernú zvesť: Ľudia! Počúvajte! Všetci máme pripravené miesto v Nebi! Pre všetkých nás Otec pripravil skvelú a nádhernú budúcnosť! Podťte! Podťte! Podťme do Neba, k Otcovi! On uzdraví a premení všetko, On je "svetlo a niet v ňom nijakej tmy," (1 Jn 1,5) podťme aj my a "kráčajme vo svetle Pánovom" (Iz 2,5)!

Ono tí ľudia sú doráňaní, mnohí zblbnutí a omámení vidinami a tieňmi sveta, o ktorých si myslia, že sú skutočné. Niektorí, mnohí, už nemajú žiadnu nádej. Len sa vlečú životom a nič už ani nečakajú. Majú strach, boja sa sklamaní, utrpenia a bolesti. Nechápu, že Nebo je zisk. Vidia iba svet a boja sa ho zanechať, lebo si myslia, že je to strata a obeť. Je mi ich veľmi ľúto. Mám s nimi hlboký súcit. Sám som bol kedysi ako oni, viem, čo to je.

"Aj my sme kedysi boli nerozumní a neposlušní. Blúdili sme, slúžili všelijakým žiadostiam a rozkošiam, žili sme v zlobe a závidi. Boli sme hodni opovrhnutia a vzájomne sme sa nenávideli. Ale keď sa zjavila dobrota Boha, nášho Spasiteľa, a jeho láska k ľuďom, spasil nás nie pre spravodlivé skutky, ktoré sme my konali, ale zo svojho milosrdenstva, kúpeľom znovuzrodenia a obnovy v Duchu Svätom, ktorého na nás hojne vylial skrze Ježiša Krista, nášho Spasiteľa, aby sme, ospravedlnení jeho milosťou, boli podľa nádeje dedičmi večného života." (Tít 3, 3-7)

Kedysi by som sa s nimi hádal. Odsudzoval ich. Pohrdal nimi. Možno sa im vysmieval. Už nie. Vidím ich bolesť aj to, ako ich opantala, často sa podobajú *zvieratú, ktoré je šíalené bolesťou a vrhá sa na každého, kto sa k nemu priblíži a chce by mu pomôcť*. Hľadám spôsob, ako sa k nim priblížiť, všetko robím s tou jednou túžbou a jedným cieľom: pomôcť im spoznať, porozumieť, pochopiť a prijať ten krásny Dar, ktorý nám Otec dal. To je jedna z vecí, ktorými ma Otec poveril, aby som ju vo svete konal.

"Chodte do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu. ¹⁶ Kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený." (Mk 16,15-16)

Ale aj bez toho by som to robil. Veď ako by som mohol byť ľahostajný k tomu, čo žijú a trpia? Ako by som mohol neurobiť všetko pre to, aby som im pomohol vojsť do Neba a nájsť skutočný život a skutočné uzdravenie – ako som to našiel s pomocou iných z tej istej Božej milosti ja sám? A *"čo by im osožilo, keby som im aj celý svet získal, ale svoju dušu by stratili alebo poškodili"* (porov. Lk 9,25) a nevošli by do Neba a ostali stratení v tomto Pekle? Toto je jediné, o čo ide, jediné, na čom záleží, jediné, k čomu smeruje úplne všetko, čo robím.

Toto som, toto je môj život. Som nebešťan, syn Boha, ktorý si ma adoptoval sa dediča. Mám už isté miesto v Nebi – leda by som ho sám odmietol, ale prečo by som takú hlúposť robil? Už čoskoro odídem s mojím Bratom Ježišom do Neba a budem bohom s Bohom v Bohu – a veru, už sa neviem dočkať, kedy sa tak stane! Kiež je to čím skôr! Kým sa tak stane, učím sa umeniu byť bohom, umeniu nebeského života, v škole Cirkvi a v spoločenstve mojej novej Rodiny, mojich nových súrodencov, nebešťanov ako ja, už čoskoro tiež naplno bohov ako budem aj ja. Tešíme sa z toho, že už teraz nás naplňa Duch a už teraz sme v Božom Kráľovstve a v Nebi, lebo všetko toto je v Cirkvi už teraz prítomné, už tu, na zemi.

Okrem toho chodíme slúžiť do sveta. Pomáhame ostatným ľuďom spoznať a prijať toto veľké a krásne pozvanie. Veď to isté Boh daroval aj im! Hľadáme spôsoby a všetko robíme tak a preto, aby sme im cez to nakoniec pomohli prijať Božie pozvanie a pridať sa k nám. Pomohli im porozumieť,

že jediné, čo je potrebné urobiť, je *vojsť* do tohto nového života, *stať* sa nebešťanom, začať *žiť* nebeský život – krajší a nádhernejší, než čokoľvek na zemi, nie je to veru žiadna strata ani obeta, ale obrovský zisk! Nič viac netreba, len prijať a vojsť a začať tým byť a naučiť sa to žiť, po novom, po nebesky. To je všetko. Všetko ostatné už Boh urobil a zariadil za nás!

Svet ani čo je v ňom ma už neláka, v porovnaní s novým Životom od Boha je šedivý, škaredý, nudný a nezaujímavý. Nič, o čo by sa oplátilo stať. "*Nič mi nepomôžu svetské radosti ani kráľovstvá tohto sveta. Pre mňa je výhodnejšie zomrieť v Kristovi Ježišovi ako vládnuť nad končinami zeme.*" (sv. Ignác Antiochijský, 107 po Kr.)

"*Čo mi bolo ziskom, kvôli Kristovi pokladám za stratu. A vôbec všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista*" (Flp 3,7-8)

"*A nábožnosť so spokojnosťou je naozaj veľkým ziskom.*" (1 Tim 6,6)

Toto je môj život tu, na zemi. Naplňa ma obrovskou radosťou, hlbokou nádejou, istotou, pokojom.

"*Ak je Boh za nás, kto je proti nám? Keď on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!? Kto obžaluje Božích vyvolencov? Boh, ktorý ospravedľňuje? A kto ich odsúdi? Kristus Ježiš, ktorý zomrel, ba viac - ktorý bol vzkriesený, je po pravici Boha a prihovára sa za nás? Kto nás odlúči od Kristovej lásky? Azda súženie, úzkosť alebo prenasledovanie, hlad alebo nahota, nebezpečenstvo alebo meč? Ako je napísané: "Pre teba nás usmrcujú deň čo deň, pokladajú nás za ovce na zabitie." Ale v tomto všetkom slávnne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje. A som si istý, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosť, ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nás nebude môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.*" (Rim 8,31-39)

A už zakrátko do tohto života vojdem úplne naplno, vo Večnosti, v Nebi. Amen.

"A Duch i nevesta volajú: "Príd!" Aj ten, čo počúva, nech volá: "Príd!" Kto je smädný, nech príde, a kto chce, nech si naberie zadarmo vody života. ... Ten, čo to dosvedčuje, hovorí: "Áno, prídem čoskoro." "Amen. Príd', Pane Ježišu!" Milosť Pána Ježiša nech je so všetkými." (Zjv 22,17.20-21)

Velebí moja duša Pána!

Ja idem do Neba! Chápete to? Do Neba! Wow!

"Mária hovorila: "Velebí moja duša Pána a môj duch jasá v Bohu, mojom spasiteľovi, lebo zhliadol na poníženosť svojej služobnice. Hľa, od tejto chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia, lebo veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný, a sväté je jeho meno a jeho milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie s tými, čo sa ho boja." (Lk 1, 46-50)

Presne! Presne toto! Presne toto sa práve teraz so mnou deje. Len si to predstavte! Boh, sám Boh sa sklonil ku mne, *ničotnému, biednemu* a ešte aj *hriešnemu* a *zablúdenému*! Sklonil sa ku mne, prišiel ku mne, vyhľadal ma a našiel ma. Vzal ma za ruku. Pozdvihol. Oslobodil. Očistil. Uzdravil. Otvoril mi oči - aj srdce. Naplnil ma Sebou, svojim Duchom. Dal mi svoj Život. A ukázal mi miesto, ktoré mi pripravil v Nebi, pri Sebe, aby som s Ním mohol mať podiel naveky!

"Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás vo svojom veľkom milosrdenstve vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil pre živú nádej, pre neporušiteľné, nepoškvrnené a nevädnuce dedičstvo. Ono sa uchováva pre vás v nebi. ... Vy ho milujete, hoci ste ho nevideli [ked' bol na zemi ako človek] . Ani teraz ho nevidíte, ale veríte a

jasáte nevýslovnou radostou, plnou slávy, že dosahujete cieľ svojej viery — spásu duší." (1Pt 1, 3-4.8-9)

Mária to zažila, najviac z nás všetkých a zajasala v Duchu a velebila Pána, svojho Boha.

Peter to zažil a prví kresťania s Ním a jasali v Duchu a vebili Pána, svojho Boha.

My zažívame tiež - a keď zažívame a nie očami, ale viac než očami, samou hĺbinou svojej duše 'vidíme', dotýkame sa, 'zažívame' Boha, vari by sme nemali jasat'? Ako by sme mohli *nevelebit'* Boha, nášho Spasiteľa?

A tak ako Mária vebíme Boha. Ako Mária s Alžbetou aj my sa plní vzrušenia a čirej radosti delíme v rodinách, v spoločstvách medzi sebou o tento obrovský dar, o túto ohromnú vec, že totiž aj na nás zhliadol Pán a aj v našom živote práve teraz koná veľké veci, vďaka ktorým sme sa stali dedičmi Večného Božieho Života, domácimi Boha! Ako by sme mohli mlčať a nehovoriť o tom?

"Veď z plnosti srdca hovoria ústa." (Mt 12, 34)

„Kto potom môže byť spasený?“

Zbožštenie. Človek by sa mal stať bohom v Bohu! To je teda trúfalosť! Kto by mohol byť tak trúfalý, aby v niečo podobné dúfal?

V skutočnosti len ten najpokornejší človek. Ten, ktorý ani nepomyslí na to, že by to malo, mohlo v čomkoľvek závisieť od neho.

Pyšný človek vo falošnej pokore hovorí: som príliš malý, príliš ničotný, nie dost' dobrý, nie dost' dokonalý, nie dost' taký, nie dost' onaký, aby som Bohu za to stál, či aby sa na mne mohlo niečo podobné udiat'. Znie to ako pokora, ale je v tom pýcha, predstava, že v tomto procese mojej premeny odo mňa niečo akokoľvek závisí. Taký človek by ešte možno vo svojej pýche pripustil to, že človek by mohol byť *podobný* Bohu (lebo si myslí, že niečo také by *človek* mohol do istej miery dokázať), ale neverí, že by *Boh* mohol jeho, obyčajného a hriešneho človeka, *premeniť* na boha...

Pokorný človek to prijíma. Proste *prijíma* Božie konanie. Ako by mohol odporovať Bohu, keď sa tak rozhodol? Kto je on, aby protirečil Bohu? A kto je on, aby si namýšľal, že čokoľvek v ňom a na ňom by mohlo akokoľvek Bohu uľahčiť, sťažiť či dokonca úplne prekaziť niečo, čo si Boh umení urobiť?

"*Lud'om je to nemožné, ale Bohu nie. Lebo Bohu je všetko možné.*" (Mk 10, 27)

V tom je tajomstvo Božej milosti. Všetko je číra milosť a naše zbožštenie dvojnásobne! Je to číry Boží úkon, ktorý nijako a v ničom nezávisí na nás - okrem jedného:

"*Boh pyšným odporuje, ale pokorným dáva milosť.*" (1Pt 5, 5)

Je však predsa niečo v nás, čo môže Bohu toto dielo Jeho čírej milosti a moci *prekaziť*: naša *pýcha*, predstava, že naše zbožštenie sa v Bohu akokoľvek závisí od nás. Dobrý paradox, že? Dielo, proces našej spásy nijako nezávisí od nás a nič v nás ho nemôže prekaziť - ale kto si pyšne namýšľa opak, že niečo v ňom či na ňom môže tento zámer Boha ovplyvniť či dokonca znemožniť, naozaj ho aj znemožní!

"*Chod' a nech sa ti stane, ako si uveril.*" (Mt 8, 13)

Kto v naivnej pýche verí, že zbožštenie a spása v čomkoľvek akokoľvek závisí od neho, či už tak, že si ho musí sám zaslúžiť a získať od Boha, alebo

naopak, neverí, že by na ňom Boh mohol niečo také vykonať, pretože jeho biedny stav presahuje, prekonáva, *poráza* Božiu moc - stane sa tak a jeho pýcha toto Božie dielo znemožní.

"A nemohol tam urobiť nijaký zázrak, iba že vložení rúk uzdravil niekoľko chorých. A čudoval sa ich nevere. Potom chodil po okolitých dedinách a učil." (Mk 6, 5-6)

Kto však v pokore viery prijíma, že všetko je z Boha a všetko je Bohu možné a v pokore prijíma Božiu vôľu a Boží zámer spásy a vie, že on sám mu nemôže nijako napomôcť, ani jeho malosť a krehkosť ho nemôže nijako sťažiť ani znemožniť - pre svoju pokoru sa spasí. Vie, že nič na ňom a v ňom nemôže nijako ovplyvniť, čo si Boh v ňom zaumienil vykonať - a pokorne takto prijíma aj samo svoje zbožštenie - a čím len z Božej Moci a milosti sa aj naozaj zbožští...

"Pán znovu takto prehovoril k Achazovi: "Žiadaj si znamenie od Pána, svojho Boha, či už hlboko v podsvetí a či hore na výsostiach!" Ale Achaz vrazil: "Nebudem žiadať a nebudem pokúšať Pána." Riekol teda (Izaiáš): "Počujteže, dom Dávidov! Či vám je málo obťažovať ľudí, že obťažujete ešte aj môjho Boha?"" (Iz 7, 10-13)

"Zachariáš povedal anjelovi: "Podľa čoho to poznám? Ved' ja som starec a moja manželka je v pokročilom veku."" (Lk 1,18)

"Mária povedala: "Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova." Anjel potom od nej odišiel." (Lk 1, 38)

Achaz sa s Bohom, na pohľad pokorne, ako niekto nehodný Božích znamení, háda. Aj Zachariáš, otec Jána, sa s Bohom na pohľad pokorne, ako neschopný niečoho tak veľkého, háda. O 1500 rokov sa bude podobne hádať s Bohom Luther, keď bude tvrdiť, že ani Boh nemôže premeniť náš "hnoj hriechu", iba ho zakryť "snehom Ježišovej spravodlivosti", pretože sme nezvratne a nenapraviteľne hriechom skazení. Vyzerá to možno pokorne.

Ale nie je to pokora. Je to pýcha. Tak či onak, v dobrom alebo zlom, sa takýto človek vyvyšuje nad Boha.

Mária je tá najpokornejšia žena, človek na svete. Podobne ako bol pred ňou Mojžiš. Práve táto jej pokora, vedomie, že nič, vôbec nič nie je z nej ani o nej, ju robí pripravenou stať sa dokonalou nádobou Božieho konania.

"Mária hovorila: "Veľbí moja duša Pána a môj duch jasá v Bohu, mojom spasiteľovi, lebo zhladol na poníženosť svojej služobnice. Hľa, od tejto chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia, lebo veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný, a sväté je jeho meno."" (Lk 1,46-49)

Vtelenie vyžadovalo, aby všetko bolo len a jedine z Boha:

"Anjel jej odpovedal: "Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni. A preto aj dieťa bude sa volať svätým, bude to Boží Syn."" (Lk 1, 35)

Len tá najmenšia a najpokornejšia z ľudí, úplne malá a úplne pokorná, mohla byť nádobou pre tento Boží zázrak nad zázraky. Preto je tým, čím je – *kecharytomené, premilostená*, úplne plná len a jedine Božej milosti.

"Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva. Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve." (Mt 18, 3-4)

"A tak sú poslední, ktorí budú prvými, a sú prví, ktorí budú poslednými." (Lk 13, 30)

Preto je Mária našou matkou aj tu, vzorom viery, vzorom kresťana, vzorom tej *dokonalejšej pokory* viery, ktorá je schopná prijať Boží Dar, ktorého podstatou je *"aby bol Boh všetko vo všetkom."* (1Kor 15, 28)

Ide teda o to, pokorne uznať, že dielo našej spásy, našej premeny na boha, je výlučne a len Božie dielo a nič v nás ani na nás ho nijako nemôže ani uľahčiť, ani sťažiť, ani znemožniť, ani ovplyvniť - a tak, úplne pokorní, úplne prázdni od seba, od svojho Ega, nechať Boha v nás túto premenu uskutočniť a bez

odporu prijať tento dar, bez odvrávania Achaza, bez pochybností Zachariáša, s Máriinou pokorou a odovzdanosťou prijať svoje vlastné vyvýšenie, svoju novú identitu, nový život a veľmi prosto, ako Mária, ich začať žiť.

Opravdivý Boží paradox, keď naša spása závisí len od toho, v pokore uznať, že od ničoho v nás nijako nezávisí!

"Lebo spasení ste milosťou skrze vieru; a to nie je z vás, je to Boží dar: nie zo skutkov, aby sa nik nevystatoval. Ved' sme jeho dielo, stvorení v Kristovi Ježišovi pre dobré skutky, ktoré pripravil Boh, aby sme ich konali." (Ef 2, 8-10)

„Stvorení pre dobré skutky...“

Rozumieme, že čo sa našej „fyzickej“ premeny, oslávenia a zbožštenia našej ľudskej prirodzenosti týka, nič v nás nemôže prekaziť ani zničiť tento Boží zámer – iba naša pýcha a aj to len preto, že sa Boh rozhodol, že nás bude rešpektovať a aj to, že zbožštenie v samej povahe veci vylučuje násilie, môže byť len slobodné.

To nás privádza k otázke: platí to z minulej témy („Kto potom môže byť spasený?“) aj v oblasti našej vôle, správania sa a skutkov?

"Sme jeho dielo, stvorení v Kristovi Ježišovi pre dobré skutky, ktoré pripravil Boh, aby sme ich konali." (Ef 2,10)

"V ňom si nás ešte pred stvorením sveta vyvolil, aby sme boli pred jeho tvárou svätí a nepoškvrnení v láske; on nás podľa dobrotivého rozhodnutia svojej vôle predurčil, aby sme sa skrze Ježiša Krista stali jeho adoptovanými synmi." (Ef 1,4-5)

"Ved' to Boh pôsobí vo vás, že aj chcete, aj konáte, čo sa jemu páči." (Flp 2,13)

Písmo hovorí, že áno. Písmo hovorí, že naše nové JA, naša svätosť a dokonalosť sú už oddávna pripravené a prichystané, od Boha – a stačí ich už len prijať, uskutočniť, obliecť si ich, ako vraví Písmo.

"Máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života, ... a obnovovať sa duchovne premenou zmyšľania, obliecť si nového človeka, ktorý je stvorený podľa Boha v spravodlivosti a pravej svätosti." (Ef 4,22-24)

"Ježiš odpovedal: "Veru, veru, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva. Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je duch." (Jn 3,5-6)

"Kto sa narodil z Boha, nepácha hriech, lebo v ňom ostáva jeho semeno; a nemôže hrešiť, pretože sa narodil z Boha. Podľa tohto sa dajú rozoznať Božie deti od detí diablových: kto nekoná spravodlivo, nie je z Boha; ani ten, kto nemiluje svojho brata." (1 Jn 3,9-10)

Aj tu jestvuje pýcha, ktorá tomu môže zabrániť.

Prvou je tá, keď odmietneme toto svoje pravé JA a rozhodneme sa ďalej žiť svoje Ego v ilúziách tohto sveta.

"Odkiaľ sú medzi vami boje a odkiaľ rozbroje? Či nie odtiaľ - z vašich žiadostivostí, ktoré broja vo vašich údoch? Žiadostivi ste, a nemáte. Vražдите a závidíte, a nemôžete nič dosiahnuť." (Jak 4,1-2)

Ale existuje aj menej viditeľná verzia pýchy. Vlastne dve.

Prvou je tá *pelagiánska*, keď sa spolieham na vlastné sily. Kresťanstvo je pre nás morálny zákon, súbor hodnôt, kresťanský život je potom hlavne o námahe, borení sa, o vynakladaní síl a premáhaní sa. Je to drina a spravidla končí alebo pádom, alebo farizejskou priemernosťou, kedy prehliadame

svoje hriechy a nedostatky, lebo ich nedokážeme poraziť a súčasne túžime vyzerať dobrí, zbožní, bez hriechu.

Tou druhou je jej akoby opak, keď sa považujeme za neschopných žiť a konať podľa Kristovho slova, keď považujeme svätosť za niečo, čo u nás, slabých, hriešnych, *skazených* ani neprichádza do úvahy, niečo také možné u nás nie je. Často túto pýchu vyznáva „katolícky“ *klerikalizmus*, možno *kvietizmus* či mnohé verzie *protestantizmu* (ktoré sa v tomto držia svojho zakladateľa). A aj v tom je pýcha – viera v to, že som sám v sebe, hoci aj v tom zlom, niečím, čo ani Boh nedokáže prekonať a zmeniť, aj Boh je predomnou bezmocný, musí len uznať moje dôvody a prijať ma do Neba takého, aký som, *hnoj*, maximálne ak *zakrytý snehom*...

Skutočná pokora znamená prijať, že moje zásluhy nie sú moje zásluhy, skutky, ktoré konám nie sú moje, ani sila, v ktorej konám, nie je moja. Všetko je z Boha.

"Ale z Božej milosti som tým, čím som, a jeho milosť nebola vo mne márna."
(1 Kor 15,10)

"Peter mu povedal: "Pane, ak si to ty, rozkáž, aby som prišiel k tebe po vode." On povedal: "Pod!" Peter vystúpil z loďky, vykročil po vode a šiel k Ježišovi." (Mt 14,28-29)

Peter vie, že jeho chodenie po vode ani v najmenšom nie je jeho dielom ani jeho zásluhou. Len jednoducho kráča, akoby išiel po pevnej zemi doma vo svojej záhradke – a je to Boh, ktorý pôsobí, že takto kráča po vode. A, mimochodom, keď sa jeho pokora vytratila – a on si začal myslieť, že by Božia moc nemusela u neho a za tejto búrky fungovať – začne sa topiť. Nebyť Ježiša utopila by ho – jeho pýcha, aj keď to tak na prvý pohľad nevyzerá a isto si to v tej chvíli vôbec neuvedomil! Pýcha je počiatkom a koreňom nevery.

Takto to funguje. Nesnažíme sa veci konať svojou silou a námahou. Ani nenariekame, že je to pre nás priveľké a neuskutočniteľné. Prosto ideme

a urobíme to. Prosto to spravíme. Len tak. Bez všetkého. V pokornej prostote a uvoľnenosti malého dieťaťa. Vieme totiž, že aj keď navonok konáme my, v skutočnosti to, čo konáme – ak konáme podľa Boha – už dávno vopred pripravil Boh vo svojej múdrosti a moci. Náš skutok je plný sily a moci – ale Božej, nie našej. Konáme prosto, jednoducho, bez strachu a s dôverou, lebo vieme, že to dopadne presne tak, ako to dopadnúť má, ako to Boh vopred pripravil, aby to dopadlo a ani celý Vesmír nemá moc na tom čokoľvek zmeniť – a už vôbec nie naša slabosť, hlúposť, nedokonalosť, neobratnosť ani nič iné! Veď Boh so všetkým tým už vopred ráta!

"Lebo ktorých predpoznal, tých aj predurčil..." (Rim 8,29)

"Preto vám hovorím: Verte, že všetko, o čo v modlitbe prosíte, ste už dostali, a budete to mať." (Mk 11,24)

Platí to aj v modlitbe – a možno na nej tomu môžeme porozumieť trochu lepšie. Modliť sa s vierou znamená, myslím, jeden veľký paradox: uveriť, že moja viera svojou silou ani nijako nezväčší a môj nedostatok viery ani nijako nezmenší ani Božiu moc, ani Božie konanie, pretože nie ja, nie moja modlitba, ani nie moja viera, ale Boh je ten, ktorý zvrchovane koná. A v tom je ten paradox: Účinok modlitby a veľkosť Božieho konania sa odvíja od viery v to, že sa nijako neodvíja od mojej viery...

A takto funguje celý náš život, ak sme uverili Bohu: pokorné poznanie a priznanie si, že naša sila sa neodvíja od našej sily, ani sa nezmenšuje našou slabosťou, ani ničím z nás, pretože vždy je to Boh, vždy sú to skutky Boha, ktoré Boh svojou mocou pripravil, aby boli nami a cez nás vykonané a za každým z nich stojí všetka Božia sila a moc. A v tom je tiež paradox, že totiž čím som slabší (čiže pokornejší v tomto poznaní toho, že odo mňa nezávisí nič a moja sila v skutočnosti žiadnou silou nie je a tak to má byť), tým som silnejší.

"Preto mám záľubu v slabostiach, v potupe, v núdzi, v prenasledovaní a v úzkostiach pre Krista; lebo keď som slabý, vtedy som silný." (2 Kor 12,10)

A tak proste len konáme, čo má byť vykonané – podobne, *ako keď hlásateľ oznamuje edikty a rozhodnutia kráľa, na jeho hlas sa hýbu armády, konajú súdy, budujú či boria mestá a predsa! Nič z toho nie je jeho, on je len hlásateľom vôle kráľa, je to sila kráľa, ktorá hýbe vecami a to, čo je hlásateľ vysoký alebo nízky, má hlas jasný alebo zachrípnutý, na tom nič nijako nezmení...* Aj my sme len nádoba, kanál, nástroj, keď takto používame seba, aby Boh použil nás a cez nás uskutočnil skutky, ktoré vopred určil, aby sme ich Jeho Silou vykonali. Berieme situáciu za situáciou, skutok za skutkom, v každej chvíli prosto len urobíme, čo urobiť treba, bez akejkoľvek okázalosti, bez akejkoľvek snahy vkladať do toho čokoľvek zo seba či naopak, strachovať sa, že niečo z nás to môže nejako zmenšiť či úplne pokaziť... *asi tak prosto, ako keď robotník berie tehly jednu za druhou a prekladá ich z vlečky na kopu na stavenisku...* Vieme, že všetko je už vopred zariadené, vopred pripravené. My to už len naplníme. Vykonávame vopred prihotovené. Obliekame na seba vopred prichystané. Nič viac v tom nie je. V pokore a jednoduchosti, v dôvere a láske k Bohu to prijímame.

"Ved' som pracoval viac ako oni všetci, vlastne ani nie ja, ale Božia milosť so mnou." (1 Kor 15,10)

V tom je veľkosť, sila, tajomstvo svätých: poznanie a viera v to, že *vôbec nič* nie je z nich, že len naplňajú to, čo Boh sám pre nich ešte pred stvorením sveta vopred pripravil, aby tým boli, aby to žili, aby to konali – a to, že to v pokore, s láskou a s radostnou dôverou prijímajú, lebo vedia, že nič lepšie neexistuje a nič lepšie ani mocnejšie než to, čo pre nich predpripravil Boh, by nikdy nevymysleli ani nedokázali. Preto tá radosť a jasanie! A poznanie (i skúsenosť), že....:

"Všetko môžem v tom, ktorý ma posilňuje." (Flp 4,13)

"Veru, hovorím vám: Ak budete mať vieru ako horčičné zrnko a poviete tomuto vrchu: "Prejdi odtiaľto ta!" - prejde. A nič vám nebude nemožné." (Mt 17,20)

Na Božej diaľnici

Život v Bohu je ako jazda po diaľnici: *dávno predtým, ako sme sa rozhodli niekam ísť, mocné stroje odstránili všetky prekážky, vyrovnali kopce a doliny a pripravili rovnú cestu, po ktorej teraz môžeme ísť rýchlo, hladko a bez strachu v istote, že pred nami nie je nič, len rovná a jasná cesta, vedúca presne tam, kam ideme.* Takto aj Božia vôľa vopred pripravila všetok náš život, ten *skutočný*, a všetky naše skutky, tie *Božie*. Len sa plne zladíť, splynúť s Jeho zámerom a víziou o nás - *tak ako vodič auta na diaľnici sa dokonale zladí s cestou, po ktorej ide.*

"Na začiatku tých, ktorí postupujú k Bohu, čaká veľa bojov a mnoho utrpenia, ale potom nasleduje nevýslovná radosť. Je to ako s tými, ktorí chcú zapáliť oheň. Najprv sú trápení dymom a tečú im slzy, kým nemajú to, čo chcú." (sv. Synklitika)

Ten boj na začiatku je boj s naším Egom o to, či sa vôbec zladíme s *Božou diaľnicou*, alebo či budeme nasledovať krivolaké chodníčky túžob nášho Ega.

Keď sa ale rozhodneme, život začne plynúť v *prúdení* s Bohom a v Bohu. Všetko sa stáva rozkošou a radosťou, nie povrchnou, ale plnou Božieho pokoja. A aj bolesť a utrpenie a obeta sa stávajú "*vínom blaženosti*" (J. R. R. Tolkien)

Netúžime viac byť tu ani nikde inde, robiť toto ani nič iné, lebo sme v Bohu, *prúdime* Bohom, Božím Pokojom. Tu a teraz žijeme, čo žijeme, robíme, čo robíme, jedno po druhom, jedno za druhým, v pokoji a v hlbokoj radosi, lebo s Bohom, v Bohu a podľa Boha. A na tom záleží: nie čo, nie ako, ale že v Bohu.

Nemáme strach ani obavy z budúcnosti. Načo uvažovať a báť sa, či by sme dokázali a zvládli to či ono, ako svätí a mučeníci pred nami? Jasně, že na nič

z toho nemáme silu a nič také nedokážeme. Boh nás predsa stvoril nie pre ich skutky a činy, ale pre iné skutky, tie, ktoré pripravil pre nás, aby sme ich konali. Keď prídu a príde na ne čas, príde s nimi aj všetka Božia sila, moc a milosť, s nimi spojená a pre nás už vopred pripravená. Čoho sa teda obávať či strachovať?

"Boh je verný. On vás nedovolí skúšať nad vaše sily, ale so skúškou dá aj schopnosť, aby ste mohli vydržať." (1Kor 10, 13)

Modlitba sa stáva celostnou a prirodzenou. Už nie je povrchná a roztržitá. Nie je ani krčovitá, keď sa snažíme umelo ju robiť akousi vnútornou či keď sa v nej snažíme o pocity, niečo pri nej cítiť. Stali sme sa jedným, sme z *jedného kusa*, ako hovorí Frodo Samovi. Takou sa stáva aj sama modlitba. Je prirodzená, pokojná, ako stretnutie a posedenie s priateľom pri krbe. Vieme tiež, že jej ovocie nepochádza z toho, ako ju "prežívame", ale z Božej moci.

Všetko, život, práca, liturgia, modlitba, sa deje prirodzene, v pokoji, uvoľnene a prosto, pretože zmizol vnútorný boj koreniaci v nerozhodnosti, strachu a nedôvere a v pozemských túžbach a žiadostivosti nášho Ega. Sme, akí práve sme, konáme, čo práve konáme. Bez strachu, bez žiadostivosti. Bez pýchy, keď sa zdá, že sa nám niečo darí. Bez smútku, keď narážame na slabosti a nedokonalosť. Vieme totiž, že ani to prvé neumocní, ani to druhé neuemší Božiu moc a Božie dielo.

"Ježiš Kristus je ten istý včera i dnes a naveky!" (Heb 13, 8)

"Lebo ako spŕchne z neba dážď a sneh a nevráti sa ta, ale opojí zem, zúrodni ju, dá jej kľičiť a dá semä na siatie a chlieb na jedlo: tak bude moje slovo, ktoré mi vyjde z úst, nevráti sa ku mne naprázdno, ale urobí, čo som si želal, a vykoná, na čo som ho poslal." (Iz 55,10-11)

Pán si nás používa práve takých, akí práve sme, prijíma aj naše chyby a slabosti, aby sa v našej slabosti prejavila Jeho Moc. A zásluhou Jeho moci je, čo dobré sa udeje. V tom je skutočná pokora: prijať to.

"Ani ja, keď som prišiel k vám, bratia, neprišiel som vám zvestovať Božie tajomstvo vysokou rečou alebo múdrosťou. ... bol som u vás slabý, bojazlivý a veľmi prestrašený. Moja reč a moje ohlasovanie nespočítali v presvedčivých a múdrych slovách, ale v prejavoch Ducha a moci, aby sa vaša viera nezakladala na ľudskej múdrosti, ale na Božej moci." (1Kor 2, 1,3-5)

"Ale Peter povedal: "Striebro a zlato nemám, ale čo mám, to ti dám: V mene Ježiša Krista Nazaretského vstaň a chod'!" (Sk 3, 6)

Dokonca sa tak naša vlastná slabosť stáva našou výhodou, pretože na jej pozadí a cez ňu viac vyniká, že čo konáme, konáme nie my, ale Božia moc v nás. A tak nám, myslím, Boh až do vzkriesenia ponechá niektoré naše slabosti a nedokonalosti práve preto, aby nás nezviedla pýcha a aby naše skutky, či skôr Božie skutky cez nás, priniesli ešte väčšie a slávnejšie ovocie.

"Eliáš bol krehký človek ako my a keď sa naliehavo modlil, aby nepršalo, nepršalo na zemi tri roky a šesť mesiacov. A znova sa modlil a nebo dalo dažď a zem vydala svoj plod." (Jak 5, 17-18)

"Čo je svetu bláznivé, to si vyvolil Boh, aby zahanbil múdrych, a čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby zahanbil silných; čo je svetu neurodzené a čím pohŕda, to si vyvolil Boh, ba aj to, čoho niet, aby zmaril to, čo je, aby sa pred Bohom nik nevystatoval. ... aby, ako je napísané: "Kto sa chváli, nech sa chváli v Pánovi." (1Kor 1, 27-29.31)

V myslí sa mi vynára postava z Hry o tróny, Brandon "Zlomený" Stark na samom konci ságy, keď sa už stal "trojokou vranou" a potom kráľom šiestich kráľovstiev. V nej tvorcovia možno mimovoľne stvárnil postavu, ktorá v sebe niečo z tohoto znázorňuje: sám osebe zlomený, slabý, ochrnutý na invalidnom kresle - a súčasne kľúčový, dôležitý, cez neho je vydobyté konečné víťazstvo - a v tom to je: cez neho. Nie on. Nie ním. Cez neho. Jeho pokoj, nadhľad, istota, pokora, tichosť, znaky človeka, ktorý vie, ako sa veci

majú, v pokore prijíma, k čomu je povolany a necháva, aby konal to, čo pre neho moc väčšia ako on dávno vopred vybrala, aby tak bol jej nástrojom...

Tak sa tiež aj my nespoliehame v ničom na seba ani na svoje schopnosti, ale len a jedine na Božiu moc, ukrytú a vopred pripravenú v skutkoch, ktoré Boh takisto už vopred pripravil, aby sme ich práve tu a práve teraz a práve takí, akí práve sme, vykonali. Nie sú to naše skutky. Nie je to naša cesta. My sami nie sme svojí. Všetko je Božie a v tom je tá krása a rozkoš. A sloboda. Sloboda od všetkého a pre všetko, keď sa k ničomu nepútame ani si nič neprivlastňujeme, lebo si nás privlastnil Boh a je to Boh, ktorý takto zase patrí nám.

"Nik z nás totiž nežije pre seba a nik pre seba neumiera; lebo či žijeme, žijeme Pánovi, či umierame, umierame Pánovi. Či teda žijeme alebo umierame, patríme Pánovi." (Rim 14, 7-8)

"Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň. Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa." (Jn 6, 54-57)

Tá najlepšia zámena

Viera znamená nechať Boha vyberať namiesto nás. Uverili sme Mu totiž, že má dosť múdrosti na to, aby poznal, čo je pre nás najlepšie. Má aj dosť lásky k nám, aby pre nás toto najlepšie vybral. Nakoniec má aj dosť moci na to, aby to všetko v našom živote dokonale uskutočnil.

To je to, čo, myslím Kreeft, píše, že aby sme mohli niekoho uznať ako skutočného Boha, musí byť *vševediaci, všemohúci a dobrý*.

Veriť Kristovi znamená uveriť, že všetko toto je. Výsledkom je, že sa slobodne zriekame svojej slobody vyberať si a voliť a slobodne ju delegujeme na Krista, aby On vyberal a volil.

"Prid' tvoje kráľovstvo, bud' tvoja vôľa, ako v nebi, tak i na zemi." (Mt 6, 10)

Naskakujeme tak na *dial'nicu života*, ktorý pre nás On vopred pripravil, aby sme žili a konali skutky, ktoré On pre nás vopred pripravil, plní sily, ktorú On sám do toho všetkého vložil.

Stávame sa konečne a skutočne súčasťou niečoho väčšieho, než sme my sami. Súčasťou Krista.

Na jednej strane sa akoby umenšujeme. Už akoby nie sme celý samostatný a nezávislý človek. Sme súčasťou Tela, Krista - a to aj veľmi konkrétne a hmatateľne, začlenení do konkrétnej bunky tohto tela, do konkrétneho malého spoločenstva svojej konkrétnej farnosti. Už nie sme sami osebe úplní ani sami v sebe nezávislí. To sme ani nikdy neboli, ale mysleli sme si, že sme. Teraz už si to nemyslíme. Spoznali sme pravdu. Prijali sme pravdu. Uverili sme Kristovi. A včlenili sme sa do Krista.

"Vy ste Kristovo telo a jednotlivo ste údy. A v Cirkvi Boh niektorých ustanovil po prvé za apoštolov, po druhé za prorokov, po tretie za učiteľov, potom sú zázraky, ďalej dary uzdravovať, pomáhať, viesť, dar rozličných jazykov. Sú vari všetci apoštolmi? Sú všetci prorokmi? Všetci učiteľmi? Robia všetci zázraky? Majú všetci dar uzdravovať? Hovoria všetci jazykmi? Vari všetci vysvetľujú?" (1Kor 12, 27-30)

Na druhej strane, ako údy Krista máme podiel a účasť na celom Kristovi, na všetkom Jeho Diele, na všetkej Jeho veľkosti. Stratili sme seba len preto, aby sme vzápätí našli seba samých v Kristovi omnoho väčších a slávnejších, než sme kedy boli. Sme Kristovi a preto aj je celý Kristus náš.

"Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista a našiel sa v ňom bez vlastnej spravodlivosti." (Flp 3, 8-9)

"A slávu, ktoré si dal mne, ja som dal im, aby boli jedno, ako sme my jedno — ja v nich a ty vo mne." (Jn 17, 22-23)

Naozaj nádherná a veľmi výhodná výmena, ak to povieme tak po ľudsky. Vymenil sme malosť jedného ničotného človečika za veľkosť a slávu Krista, Boha a celého Jeho Tela, všetkých Jeho svätých. Vymenili sme svoju nevedomosť o tom, čo nám osoží za múdrosť a poznanie Krista, Boha. A nakoniec sme zamenili slabosť a krehkosť smrteľníka za silu a moc Boha, Krista Ježiša. Lebo kým naše skutky sú plné ľudskej slabosti, tie Božie, ktoré On pripravil, aby sme ich konali, sú plné Jeho Sily.

"Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho." (Mt 16, 25)

"Milovaní, ak nám srdce nič nevyčíta, máme dôveru k Bohu a dostaneme od neho všetko, o čo len budeme prosiť, lebo zachovávame jeho prikázania a robíme, čo sa jemu páči." (1Jn 3, 21-22)

A tak namiesto ustarostenosti ľudí žijeme bezstarostnosť synov a dcér Boha, ktorí zložili svoje starosti na Pána a vedia, že Otec sa stará, tak načo byť o čokoľvek ustarostení?

"Pokorte sa teda pod mocnou Božou rukou, aby vás povýšil v určenom čase. Na neho zložte všetky svoje starosti, lebo on sa o vás stará." (1Pt 5, 6-7)

Ale najviac zo všetkého, ako súčasť Krista máme v Kristovi plnú účasť na Jeho prirodzenosti, na Jeho živote, na Jeho večnosti, na Jeho blaženosti Neba, na všetkom. Ako súčasť Krista sme zbožštení, lebo v Ňom a s Ním sme Bohom ako je On Bohom. To je podstata spásy. Kristus je spása. Kristus je Nebo. Kristus je Boh. Stačí si "nastúpiť" do Krista a všetko toto sa v Ňom stáva aj našim. Mimo Neho to neexistuje, len v Ňom. Mimo Neho je len Peklo. V Ňom je Nebo, On je Nebo.

"Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa. Toto je ten chlieb, ktorý zostúpil z neba, a nie aký jedli otcovia a pomreli. Kto je tento chlieb, bude žiť naveky." (Jn 6, 57-58)

Tak prosté to je. Tak jednoduché. Tak primitívne a preto vo svojej prostej jednoduchosti geniálne a krásne. Kresťanstvo je vari tá najprostejšia a najjednoduchšia vec na svete...!

Dve pravidlá dial'nice

Žiť život a konať v Božej sile skutky, ktoré Boh pre nás vybral a vopred pripravil, aby sme ich konali, sa dá iba v bdelosti, keď skutočne a reálne v každej chvíli sme v Kristovi, vnímame Krista a cez Krista všetko okolo nás, s otvorenými očami, vnímaví na to, kam nás vedie "dial'nica" Božej vôle, kam nás vedie Jeho Duch. Preto platí, že *"všetci, ktorých vedie Boží Duch, sú Božími synmi."* (Rim 8, 14)

Druhá podmienka z toho vyplýva: byť skutočne v Kristovi. A to znamená, nie vo svete. V Kristovi. Keď sa ponárame do sveta, keď sa naplňame svetom, aj cez médiá, vypadáme z Krista. Už nie sme v Ňom, v Jeho posvätnéj kráse, čirom dobre, ušľachtlosti a jase, ale noríme sa späť do špiny sveta a jeho barbarských spôsobov. Pustovníci to zistili už dávno pred nami. A dodnes máme preto v Cirkvi kláštory. Ale aj my, žijúci mimo nich, sa musíme naučiť umeniu byť vo svete, ale súčasne nie vo svete a nie zo sveta, ale v Kristovi.

"Cudzoložníci, neviete, že priateľstvo s týmto svetom je nepriateľstvom s Bohom?! Kto teda chce byť priateľom tohto sveta, stáva sa nepriateľom Boha. Alebo si myslíte, že Písmo nadarmo hovorí: "Takmer žiarlivo túži po nás Duch, ktorý v nás prebýva"?" (Jak 4, 4-5)

"Dal som im tvoje slovo a svet ich znenávidel, lebo nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta. Neprosím, aby si ich vzal zo sveta, ale aby si ich ochránil pred Zlým. Nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta. Posväť ich pravdou; tvoje slovo je pravda." (Jn 17, 14-17)

"Ak ste teda s Kristom vstali z mŕtvych, hľadajte, čo je hore, kde Kristus sedí po pravici Boha! Myslite na to, čo je hore, nie na to, čo je na zemi! Ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu." (Kol 3, 1-3)

Jednoducho, musíme byť skutočne Kristoví a v Kristovi. To sú tie dve pravidlá spásy a života v Bohu.

Musíme byť *súčasťou Krista* a nie sveta – a o tom je naša *oddelenosť* od sveta, aj keď nie možno vonkajšia ako u pustovníkov a v kláštoroch, ale isto vnútorná, keď sme srdcom ponorení v Kristovi a nie vo svete a svetských spôsoboch a žiadostiach.

"Nemilujte svet, ani to, čo je vo svete. Ak niekto miluje svet, nie je v ňom Otcova láska. Ved' nič z toho, čo je vo svete, ani žiadostivosť tela, ani žiadostivosť očí, ani honosenie sa bohatstvom, nie je z Otca, ale zo sveta. A svet sa pominie, aj jeho žiadostivosť. Kto však plní Božiu vôľu, ostáva naveky." (1 Jn 2,15-17)

Sú to veru vážne slová, radikálne slová a myslené smrteľne vážne! Tak to totiž naozaj je! Môžeme ich ignorovať – ale len na svoju vlastnú škodu.

A ak sme Kristoví, musíme byť aj *skutočne v Kristovi* – a o tom je *bdelosť*. V každej chvíli vnímaví na Krista, na Jeho Ducha, na Božiu cestu, ktorá sa práve pred nami odvíja.

"Vy bratia, nie ste vo tme, ... Ved' vy všetci ste synmi svetla a synmi dňa. Nepatríme noci ani tme. Nespíme teda ako ostatní, ale bdejme a bud'me triezvi!" (1 Sol 5,4-6)

V jednom aj druhom sa veľmi podobáme pozemskému šoférovaniu: *držíme sa cesty a nejazdíme po roli či po lese, a pozorne sledujeme cestu, každú jej*

zákrutu, odbočku, značku a tabuľu, aby sme z nej nezišli alebo si neprivodili inú nehodu.

Čriepky II

Komunita stojí na PRAVDE: Pravdu hovorím, priamo, bez okolkov a súčasne som pripravený pravdu aj počuť a prijať. Správam sa pravdivo, otvorene, bez pretváranky – a súčasne prijímam rovnako pravdivé správanie a prejavy ostatných.

Normálne by niečo také bolo pohromou. V komunite ale môže fungovať a funguje preto, že sme si osvojili, stotožnili sa s prinajmenšom týmito tromi postojmi:

- NESÚPERÍME – pretože vieme, že sme si v samej podstate všetci ako synovia a dcéry rovní, nikto nikdy nebude ani väčší, ani menší.
- NEPOROVNÁVAME SA – pretože vieme, že sme každý iný, odlišný, jedinečný a sme navzájom neporovnateľní, na neporovnateľných cestách životom a v službe neporovnateľných zámerov Boha.
- NESÚDIME NIKOHO OKREM SEBA – pretože vieme, že každý sme hriešnik, ktorý musí súdiť seba samého (a navzájom si v tom môžeme len pomáhať tým, že sa inšpirujeme a dodávame si odvahy, prípadne poskytujeme druhému toľko a takej pomoci, o akú od nás stojí a jej mieru rešpektujeme) a sme tu na to, aby sme menili seba a nie nikoho iného.

Dobрым príkladom môže byť v zásade skutočná aj keď prazvláštna komunita *Sandora Clegana* a *Aryi Starkovej* zo série *Hry o tróny* – možno si spomínate na to, *ako sedia pri ohni a Sandor sa pýta Arye na jej povestný zoznam ľudí, ktorých chce zabiť a pomstiť sa im, kto tam je a ona hovorí: Cersei, Walder Frey, ... a nakoniec dodá: Sandor Clegane. A on pokýva*

hlavou, že tomu rozumie a ľahne si spať vedľa nej... Ani jeden pred druhým nič nehrá, nič neskrýva. Jeden druhého berie a prijíma takého, aký je. Podivné, paradoxné,... ale to komunita vo svojej podstate vždy je.

Ten klasický úkon kajúcnosti „Vyznávam...“ nás hneď na začiatku omše, okrem iného, vovádza do tajomstvo komunity, čiže Cirkvi: „Vyznávam,“ že som hriešnik, človek nedokonalý a plný zla a chýb, ktorý potrebuje obrátenie a premenu. To je postoj pre komunitu zásadný. Z neho sa potom rodí druhá polovica: „Preto prosím“ o pomoc celé spoločenstvo, vás všetkých, navzájom prosím jeden druhého o pomoc pri tejto premene a záchrane – a tým sa komunita začína a uskutočňuje.

Všetky otázky a problémy nášho života sú už v Bohu dávno vyriešené a uzdravené. Jediné, čo ešte treba, je prijať to. Nič viac. Všetko ostatné už je.

Veriť znamená byť si úplne istí Bohom, úplne istí Jeho spásou, ktorú nám daroval a nikdy neodníme, aj keby sme sa my sami proti Bohu a napriek Bohu rozhodli pre Peklo.

"Ak sme neverní, on ostáva verný, lebo seba samého zapriet nemôže." (2Tim 2, 13)

Teraz je to už úplne a jedine na nás.

Nebeská blaženosť nie je nejaká droga, ktorú nám Boh "vstrekne" do duše. Je to Boží život. To znamená život, ktorý žijeme, ale na jednej strane oslobodený od hriechu, ktorý ho obmedzuje, zotročuje a zohavuje, na druhej strane obohatený dokonalou komunitou s Bohom, v ktorej s Bohom vnútorne zdieľame všetko, čím Boh Je a tak spolu s Ním žijeme jeden život jedného spoločenstva v Trojičnej Jednote.

Byť plný života a energie je voľba. Ježiš nám tú možnosť dal, viera a nádej ju prijíma, láska žije.

Viera hovorí: chcem to! Nádej hovorí: ja môžem! Láska hovorí: idem do toho!

Sme tu preto, aby sme odišli

"V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo, bol by som vám povedal, že vám idem pripraviť miesto?! Keď odidem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja. A cestu, kam idem, poznáte." (Jn 14, 2-4)

Je to presne tak prosté.

Ježiš prišiel, aby nás vzal zo zeme do Neba.

My sme sa stali kresťanmi z jediného dôvodu, že *chceme odísť* zo zeme do Neba. Pochopili sme, že tento svet je ako loď, ktorá sa potápa, konkrétne sa ponára stále viac do hlbiny samého Pekla. Nechceme tu ostať. Chceme preč. Chceme do Neba. Nebo sa nám páči. Po Nebi túžime. Za noci o ňom snívame. Pri stretnutí sa o ňom zhovárame. Nebo je náš sen, naša túžba, náš cieľ. Chceme preč, do Neba! Čím skôr!

Preto všetkým a vo všetkom usilujeme o nebeské veci. Trénujeme pre Nebo, učíme sa teoreticky aj prakticky žiť novým nebeským životom. Usilovať o čokoľvek pozemské by bola už len strata času. Zbytočnosť. Načo?

"Nemilujte svet, ani to, čo je vo svete. Ak niekto miluje svet, nie je v ňom Otcova láska." (1Jn 2, 15)

"Uspokojíme sa s tým, že máme čo jesť a čo si obliecť. Lebo tí, čo chcú zbohatnúť, upadajú do pokušenia a osídla a do mnohých nezmyselných a škodlivých žiadostí, ktoré ľudí ponárajú do záhuby a ztratenia." (1Tim 6, 8-9)

Naopak, túžime odtiaľto čím skôr odísť! Preto sme sa predsa kresťanmi stali, nie?

"Ved' vieme, že keď sa tento stánok — náš pozemský dom rozpadne, máme od Boha príbytok nie rukou zhotovený, ale večný dom v nebi. Lebo v tomto vzdycháme a túžime obliecť si naň svoj nebeský príbytok." (2Kor 5, 1-2)

Toto nás definuje. Dnes ako vtedy rovnako sme už srdcom opustili svet, rovnako dychtivo sa nevieme dočkať, kedy už budeme môcť opustiť svet aj telom a navždy odísť preč, do Neba.

"Vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a na bratskom spoločenstve, na lámaní chleba a na modlitbách. ... Všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločné. Predávali pozemky a majetky a rozdeľovali ich všetkým, podľa toho, ako kto potreboval. Deň čo deň svorne zotrúvali v chráme, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm." (Sk 2, 42.44-46)

Ako vtedy aj dnes trénujeme nebeský život tým, že sa učíme od apoštolov, čiže Cirkvi, trénujeme lásku, vzťah a jednotu s Bohom v rozjímaní a vnútornej modlitbe, čerpáme silu z novej manny, *Chleba na cestu*, Eucharistie a hlavne ako oni vtedy, aj my vytvárame *malé spoločenstvá*, skutočné tréningové tímy, ktoré sa schádzajú po domoch, aby sme sa v nich naučili umeniu Božej lásky a jednoty a nacvičili si medzi sebou nebeský spôsob života.

"Pre mňa žiť je Kristus a zomrieť zisk. Ale ak žiť v tele znamená pre mňa plodnú prácu, neviem, čo si vyvoliť. Oboje na mňa dolieha: túžim zomrieť a byť s Kristom, a to by bolo oveľa lepšie, ale zostať v tele je zasa potrebnejšie pre vás." (Flp 1, 21-24)

Určite aj my cítime podobnú zodpovednosť, voči svojej rodine, voči farnosti, voči ľuďom vo svete, ktorým slúžime apoštolátom, charitou... To je jediné, čo nás ešte vo svete drží: služba.

Ale keď Pán, ktorý rovnako miluje všetkých a rovnako sa stará o všetkých, príde a povie: *Tvoja služba skončila, už ju viac nie je treba* - potom už niet ničoho, čo by nás tu ešte držalo. V tej samej chvíli sme hotoví, pripravení ísť domov, do Neba. Veď pre tento okamih sme žili, k tomuto okamihu smerovalo všetko, o čo sme usilovali a čo sme v tomto svete robili!

"[Štefan] plný Ducha Svätého, uprene sa zahľadel na nebo, uvidel Božiu slávu a Ježiša stáť po pravici Boha a povedal: "Vidím otvorené nebo a Syna človeka stáť po pravici Boha." Strašne vykrikli, zapchávali si uši a všetci sa naňho vrhli. Vyhnali ho za mesto a kameňovali. ... a on sa modlil: "Pane Ježišu, prijmi môjho ducha." Potom si klakol a zvolal veľkým hlasom: "Pane, nezapočítaj im tento hriech." A len čo to povedal, zomrel." (Sk 7, 55-60)

Podľa čoho poznám rodinu?

"Teda už nie ste cudzinci ani prišielci, ale ste spoluobčania svätých a patríte do Božej rodiny." (Ef 2, 19)

Čo však robí rodinu rodinou? Majetok? To je aj *firma*. Pokrvenstvo? Koľkí pokrvní sa nenávidia? A aké pokrvenstvo by sme našli v Božej Rodine Cirkvi? Žiadne.

Cirkev sama nás učí, že tou prvou *Rodinou*, ktorej je Cirkev obrazom, je Rodina samého Boha, *Trojica*. To, čo ju ako dokonalú rodinu definuje, je jediné: *dokonalá láska*. Boh JE Láska.

Čo však je láska?

"Definujem lásku takto: je to vôľa rozšíriť svoje „ ja“ v prospech duchovného rastu, či už vlastného, alebo cudzieho." (Morgan Scott Peck)

Kam a k čomu však tento rast smeruje? Podľa čoho poznáme, či je niečo *rast* alebo *úpadok*? Čo, kto je meradlom toho, čo je "hore" a čo "dole"? Existuje len Jeden, ktorý takouto normou objektívne a absolútne je: sám Boh.

"Preto aj my, obklopení takým oblakom svedkov, zhod'ne všetku príťaž a hriech, ktorý nás opantáva, a vytrvalo bežme v závode, ktorý máme pred sebou, s očami upretými na Ježiša, pôvodcu a završiteľa viery." (Hebr 12, 1-2)

Toto teda znamená byť Rodinou:

- Rodina, to je miesto, kde sa ľudia skutočne milujú.
- To znamená, že sa starajú jeden o druhého.
- To znamená, že usilujú a starajú sa o to, aby si navzájom pomáhali rásť.
- Čiže aby si navzájom pomáhali byť svätí a dokonalí, pretože presne a len v tomto rast spočíva, v napredovaní smerom k čo najväčšej podobnosti s Bohom.

V týchto kategóriách nám Ježiš hovoril dokonca aj o samotnej *Trojici*, keď o Otcovej láske k Nemu, Jednorodenému hovoril:

"Ved' Otec miluje Syna a ukazuje mu všetko, čo sám robí; a ukáže mu ešte väčšie skutky ako tieto, aby ste sa čudovali. Lebo ako Otec kriesi mŕtvych a oživuje, tak aj Syn oživuje, koho chce. A Otec nikoho ani nesúdi, ale všetok súd odovzdal Synovi, aby si všetci ctili Syna tak, ako si ctia Otca. Kto si nectí Syna, nectí si ani Otca, ktorý ho poslal." (Jn 5, 20-23)

A súčasne opisuje seba ako toho, ktorý sa ako dobrý syn rovnako stará o Otcove veci a o ich naplnenie a o oslávenie samého Otca:

"Ježiš im povedal: "Mojím pokrmom je plniť vôľu toho, ktorý ma poslal, a dokonat' jeho dielo." (Jn 4, 34)

"Ja som ťa oslávil na zemi: dokončil som dielo, ktoré si mi dal vykonať. A teraz ty, Otče, osláv mňa pri sebe slávou, ktorú som mal u teba skôr, ako bol svet." (Jn 17, 4-5)

Toto je znak skutočnej rodiny.

Jedno, či je to rodina "telesná", otec, matka, deti, príbuzenstvo, rod a klan, alebo rodina "duchovná", do ktorej sú tieto rodiny včleňované mocou krstu a Kristovho Tela a Krvi, čiže Cirkev. Rodina existuje tam a jedine tam, kde sa jej členovia obetavo starajú jeden o druhého, aby rástli vo svätosti a dokonalosti po vzore Boha.

"Otcovia, nedráždite svoje deti k hnevu, ale vychovávajújte ich prísne a napomínajte ich v Pánovi." (Ef 6, 4)

"Potom sa s nimi vrátil do Nazareta a bol im poslušný ... vzrástol [sa] v múdrosti, veku a v obľube u Boha i u ľudí." (Lk 2, 51-52)

"Podľa toho, kto aký dar dostal, slúžte si navzájom ako dobrí správcovia mnohotvárnej Božej milosti." (1Pt 4, 10)

"... na usvedčovanie, na nápravu a na výchovu v spravodlivosti, aby bol Boží človek dokonalý a pripravený na každé dobré dielo." (2Tim 3, 16-17)

Kde toto je, tam je rodina, skutočná Božia Rodina, čiže Cirkev, či už v podobe farnosti a jej malých spoločenstiev, či ako "domáca cirkev" jednotlivých rodín, ktoré ich a ju tvoria.

Kde je toto, tam je rodina: Boh ktorý sa stará o nás a zbožšťuje nás aj za cenu Kríža. A my, Jeho deti, ktoré sa staráme o Jeho veci, o Jeho Kráľovstvo. To však znamená, že sa práve z lásky k Otcovi a kvôli Otcovi staráme jeden o druhého, aby sme rástli vo vzájomnej láske k sebe i k Bohu a teda vo svätosti, pretože Otcovo Kráľovstvo je práve Jeho Rodina, Cirkev a buduje sa z ľudí spojených láskou - čiže z ľudí, ktorí sa starajú jeden o druhého s cieľom, aby milovaný rástol do čo najväčšej dokonalosti a krásy syna, dcéry Boha.

"Dajte sa vbudovať aj vy ako živé kamene do duchovného domu, do svätého kňazstva, aby ste prinášali duchovné obety, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista." (1Pt 2, 5)

"Ste postavení na základe apoštolov a prorokov; hlavným uholným kameňom je sám Kristus Ježiš. V ňom celá stavba pevne pospájaná rastie v svätý chrám v Pánovi, v ňom ste aj vy vbudovaní do Božieho príbytku v Duchu." (Ef 2, 20-22)

A v tomto sme si skutočne navzájom verní a oddaní, až do krajnosti, zo strany Boha, nás voči Bohu, i medzi sebou navzájom.

"Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov." (1Jn 3, 16)

Štyri viery, ktoré musíme zanechať...

Sú veci, s ktorými sa musíme na svojej ceste s Bohom rozlúčiť. Sem patria aj niektoré viery a postoje, ktoré si často vo svojom vnútri chováme a ani si neuvedomujeme, že to nie je semeno od Boha, ale kúkoľ od Zlého...

1) Viera, že Nebo je za odmenu. Či už preto, že sme *dobří a nábožní*, alebo preto, že sme *uverili v Krista ako Spasiteľa*. Proste, že sú podmienky, ktoré ak splníme, Boh nás odmení Nebom. A ak ich nesplníme, potrestá nás Peklom a Nebo nám odoprie, nepustí nás doň.

V skutočnosti, Nebo je už *naše*. Boh nás už adoptoval. Už sme Jeho synovia a dcéry. Už sme Jeho dedičia. Nebo už je a navždy ostane našim dedičstvom,

naším dedičným vlastníctvom. Naším majetkom. Nikto nám ho už nikdy nebude ani nemusí dávať, pretože Nebo už *je* naše. Nikto nám ho už nemôže nijako vziať ani uprieť a Boh to tiež nikdy a nijako neurobí.

Uvažuješ takto o Nebi: ako o niečom, čo ti už patrí, čo si už zdedil po Bohu a od Boha, kde je tvoj domov, tvoja vlasť, kde si doma?

"Lebo ste nedostali ducha otroctva, aby ste sa museli zasa báť, ale dostali ste Ducha adoptívneho synovstva, v ktorom voláme: "Abba, Otče!" Sám Duch spolu s naším duchom dosvedčuje, že sme Božie deti. Ale ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia." (Rim 8, 15-17)

"Lebo Božie dary a povolanie sú neodvolateľné." (Rim 11, 29)

"Ved' naša vlasť je v nebi." (Flp 3, 20)

"Teda už nie ste cudzinci ani prišielci, ale ste spoluobčania svätých a patríte do Božej rodiny." (Ef 2, 19)

2) Potom je tu viera, že ak je tak, tak potom Nebo máme isté. Samozrejme, ak len teda neurobíme niečo tak strašné a desné, za čo by sme si zaslúžili večné muky v Pekle - a aký zločin už len môže byť tak veľký, hoci aj zverstvá Stalina či Maa, aby si zaslúžili nie dlhý, ale *večný* trest? Iní zase mienia, že ak sme niekedy v živote vyznali Krista za svojho Spasiteľa, tak potom je to už v suchu a keď zomriem, pôjdeme rovno do Neba. Už "som spasený", hovoria.

Lenže aj keď Nebo je už moje, musím doň aj vojsť. A aj keď som dedičom a vlastníkom Večného Života, čo mi to bude platné, ak ten život nezačnem žiť?

"Hovorím však: Kým je dedič maloletý, ničím sa nelíši od otroka, hoci je pánom všetkého." (Gal 4,1)

"Vchádzajte tesnou bránou, lebo široká brána a priestranná cesta vedie do zatratenia a mnoho je tých, čo cez ňu vchádzajú. Aká tesná je brána a úzka cesta, čo vedie do života, a málo je tých, čo ju nachádzajú!" (Mt 7, 13-14)

"Ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení." (Rim 8, 17)

"Kto je verný v najmenšom, je verný aj vo veľkom, a kto je nepoctivý v malom, je nepoctivý aj vo veľkom. Ak ste teda neboli verní v nespravodlivej mamone, kto vám zverí pravé bohatstvo? A ak ste neboli verní v cudzom, kto vám dá, čo je vaše?" (Lk 16, 10-12)

"Usilujte sa o pokoj so všetkými a o svätosť, bez ktorej nik neuvidí Pána. Dbajte na to, aby nik nepremeškal Božiu milosť." (Hebr 12, 14-15)

Je to, ako keby ste zdedili po bohatom strýkovi veľikánsky ranč v Argentíne. Je Váš. Zdedili ste ho. Nikto Vám ho nemôže a ani nemusí dať, lebo ho už máte. Ale čo z toho, ak sa tam nevyberiete, neujmete sa ho a nezačnete na ňom žiť? Ak to neurobíte, on sám za vami nepríde. A ak na ňom žiť nebudete, jeho život za vami do bytu v Bratislave tiež nepríde. Budete majiteľmi a pánmi všetkého, ale ako keby ste ani neboli. Ste dobrí ľudia a nikdy ste nespáchali zločin? V poriadku. Ale to vás na ranč neprenesie ani vám nedonesie život na ňom do Bratislavy. Veríte pevne, že váš strýko vám získal a odkázal veľký a bohatý ranč? V poriadku. Ale ani to vás na ranč neprenesie ani vám nedonesie život na ňom do Bratislavy. Ak na ňom chcete žiť a skutočne ho užívať, musíte sa zdvihnúť a ísť na ranč do Argentíny a začať tam žiť. Inak to nejde.

S Nebom jej to rovnaké. Je naše a patrí nám. Ak v ňom ale naozaj chceme žiť, tak prosto musíme vstať, vojsť doň a začať žiť jeho nebeský spôsob života, áno, už tu a teraz. Ako inak by sme chceli v Nebi nebesky žiť, než začať v Nebi nebesky žiť?

Ak to neurobíme, ostaneme v Pekle. Nie za trest, nie pre nejaké zločiny (ktoré nám Boh už dávno všetky odpustil - "ved" v Kristovi Boh zmieril svet

so sebou a nepočítal ľud'om ich hriechy" (2Kor 5, 19)), ani nie preto, že sme neuverili, že Kristus je náš Spasiteľ, ale pre našu *neochotu ujať sa* toho, čo už je naše. Krátko a stručne, pretože sme počas života na zemi v Nebi jednoducho žiť nechceli a preto sme doň ani nikdy nevošli, nebudeme v ňom ani po odchode zo zeme, ale ostaneme aj naďalej v Pekle, ktoré sme si týmto slobodne zvolili.

"Ktosi sa ho spýtal: "Pane, je málo tých, čo budú spasení?" On im povedal: "Usilujte sa vojsť tesnou bránou, lebo hovorím vám: Mnohí sa budú pokúšať vojsť, a nebudú môcť. Keď hospodár vstane a zatvorí dvere a vy zostanete vonku, začnete klopať na dvere a volať: "Pane, otvor nám!" A on vám povie: "Ja neviem, odkiaľ ste!" Vtedy začnete hovoriť: "Jedli sme s tebou a pili, na našich uliciach si učil." Ale on vám povie: "Ja neviem, odkiaľ ste; odíďte odo mňa všetci, čo pášete nepravosť!"" (Lk 13, 23-27)

"Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil. Kto v neho verí, nie je súdený. Ale kto neverí, už je odsúdený, pretože ne veril v meno Jednorodného Božieho Syna. A súd je v tomto: Svetlo prišlo na svet, a ľudia milovali tmu viac ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé." (Jn 3, 17-19)

3) Niekedy pozeráme na Boha skôr ako na protivníka. *Trestajúceho Sudcu*, pred ktorým sa musíme nejako obhájiť a zachrániť.

Niektorí sa snažia popierať svoje hriechy a presviedčajú seba aj Boha, že sú dobrí a nezasluhujú si byť potrestaní.

Iní sa odvolávajú na Krista ako svojho advokáta a obhajcu, aby pri Súde On sám prišiel a mocou svojej Krvi ich zachránil pred strašným Hnevom Boha. Spoliehajú sa na to, že ak v Krista ako vo svojho Spasiteľa uverili, tak potom pri súde Kristus príde a pred hrozným Hnevom Boha ich zachráni, inak by ich Boh nemilosrdne odsúdil za ich hriechy na večné muky v Pekle...

V skutočnosti, Boh je na našej strane. Úplne na našej strane. Viac, než sme my sami na svojej vlastnej strane! Je náš Otec. Nesúdi nikoho, ale všetok súd odovzdal Synovi, ktorý ale tiež neprišiel svet súdiť, ale zachrániť. Boh je ten, ktorý robí a urobil všetko pre to, aby sme v Nebi mohli byť a žiť a urobiť pre nás čokoľvek. Aj keby nás všetci opustili a zanechali a podrazili, Boh nie. Nikdy. Nie je náš nepriateľ ani protivník. Nie je hrozba, pred ktorou sa musíme chrániť. Je náš Otec. Skutočný Otec.

Je ako onen argentínsky strýko. Tiež nie je náš sudca. Je darca, darca bohatého dedičstva. Neodkázal nám ho preto, aby nás z neho vyhnal, ale aby nám skutočne patrilo. Je na našej strane, nie je proti nám. Nemusíme sa pred ním chrániť ani brániť. Naopak, môžeme si byť istí, že všetko urobil a zariadil tak, aby nám prevzatie dedičstva čo najviac uľahčil a aby nám na ranči pripravil čo najlepšiu budúcnosť.

"Otec nikoho ani nesúdi, ale všetok súd odovzdal Synovi." (Jn 5, 22)

"Ak niekto počúva moje slová a nezachováva ich, ja ho nesúdim, lebo som neprišiel svet súdiť, ale svet spasíť." (Jn 12, 47)

"Čo teda na to povieme? Ak je Boh za nás, kto je proti nám? Keď on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!? Kto obžaluje Božích vyvolencov? Boh, ktorý ospravedľňuje? A kto ich odsúdi? Kristus Ježiš, ktorý zomrel, ba viac — ktorý bol vzkriesený, je po pravici Boha a prihovára sa za nás?" (Rim 8, 31-34)

"Toto je dobré a milé pred Bohom, naším Spasiteľom, ktorý chce, aby boli všetci ľudia spasení a poznali pravdu." (1Tim 2, 3-4)

"Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom, o čo skôr dá váš Otec, ktorý je na nebesiach, dobré veci tým, čo ho prosia!" (Mt 7,11)

"[A či] Boh neobráni svojich vyvolených, čo k nemu volajú dňom i nocou, a bude k nim nevšímavý? Hovorím vám: Zaraz ich obráni. Ale nájde Syn človeka vieru na zemi, keď príde?" (Lk 18,7-8)

Veríš, že Boh je na tvojej strane? Nie hrozba, pred ktorou ťa musí niekto, bár aj sám Ježiš, zachraňovať – ale tvoj záchranca, Spasiteľ, milujúci Otec, ktorý vždy a za každých okolností stojí pri tebe?

"Ak sme neverní, on ostáva verný, lebo seba samého zapriet nemôže." (2 Tim 2,13)

Ak sa niekedy niekto zatratíme v Pekle, tak len preto, že sme si Peklo sami zvolili a odmietli sme vojsť do Neba a žiť Nebesky, nenaučili sme sa nebeskému spôsobu života a Nebo je pre nás už naveky rovnako cudzie a my rovnako neschopní v ňom žiť – a to všetko napriek a naprotiveň Bohu, svojmu Otcovi! Preto jediné, podľa čoho sme súdení, sú naše *skutky – praxis a ergata*, ktoré ukazujú (a my nimi vyjadrujeme), čo sme si zamilovali a vybrali, či Nebo alebo Peko. Podľa ničoho iného nás Boh súdiť nebude – nie podľa „spravodlivosti“, ktorou by vyžadoval zadosťučinenie za to, že sme Ho hriechmi urazili (hoci nám prikazuje odpúšťať a nič podobné nežiadať), ani podľa svojej urazenosti, ani podľa svojho hnevu... dokonca ani nie podľa toho, či sme výslovne a menovite uverili v Krista ako v Spasiteľa, ako učí Pavol starostlivo formulovanými slovami:

"On odplatí každému podľa jeho skutkov: večným životom tým, čo vytrvalosťou v dobrých skutkoch hľadajú slávu, česť a nesmrteľnosť, hnevom a rozhorčením tým, čo tvrdošijne odporujú pravde a oddávajú sa nepravosti. Súženie a úzkosť dol'ahnú na každého človeka, ktorý pácha zlo, najprv na Žida, potom na Gréka, ale sláva, česť a pokoj čakajú každého, kto koná dobro, najprv Žida, potom Gréka. Ved' Boh nikomu nenadřža." (Rim 2,6-11)

Jediní, kto nás súdi, sme my sami, naša voľba a naše vlastné skutky, ktorými ju uskutočňujeme...

"Hľa, prídem čoskoro a moja odplata so mnou; odmením každého podľa jeho skutkov." (Zjv 22,12)

"A súd je v tomto: Svetlo prišlo na svet, a ľudia milovali tmu viac ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé. Ved' každý, kto zle robí, nenávidí svetlo a nejde na svetlo, aby jeho skutky neboli odhalené. Ale kto koná pravdu, ide na svetlo, aby bolo vidieť, že svoje skutky koná v Bohu." (Jn 3,19-21)

4) Podmienka pre vojdenie do Neba a život v Nebi, svätosť, je nadľudská, normálny človek to nikdy nemôže dosiahnuť. Nikdy sa to nemôže nikomu podariť – okrem pár omilostených mimoriadnych ľudí, svätých, iste, ale normálny človek ako my to nikdy nedokáže a ani nijako nemôže, pretože na to nemá.

Pravda. Kto ale hovorí, že ako kresťania sme "normálni ľudia"?

Ešte raz sa vráťme k dedičstvu v Argentíne. Normálny človek nemá žiaden dôvod cestovať do Argentíny - v skutočnosti má množstvo dôvodov neísť tam: tu býva, musí do zamestnania, nemá čas, čo by tam robil... A keby aj, za čo by tam šiel? Nemá na to peniaze, nemá tam kam ísť... Ale ak ste dedičia? Zrazu máte dôvod tam ísť, velikánsky dôvod, priam obrovský: bohatý ranč, vaše dedičstvo. Byť v Bratislave, zamestnanie, to je všetko zrazu nič v porovnaní s obrovským majetkom, ktorý vám zrazu tam za morom patrí. Navyše, advokát, ktorý za vami kvôli tomu za vami cestoval z Argentíny až do Bratislavy, doniesol vám a na stôl položil nielen testament po strýkovi, ale aj letenky, rezervácie v hoteloch po ceste a šek na zálohu vo výške šesťmiestnej sumy... Kde je teda problém? Včera pre Bratislavčana nemysliteľné a nemožné, dnes pre bohatého dediča to najprirodzenejšie a súčasne úplne a poľahky možné.

Pre obyčajného svetského človeka byť svätý nedáva zmysel. K čomu je na svete dobrá svätosť? Nieкто mu za ňu zaplatí? Je to podmienka alebo aspoň

pomôcka kariéry v robote? Metóda ako robiť biznis? Ale keby aj, je to aj tak nemožné. Nedá sa to. Nikto to nedokáže. Nikto nedokáže byť svätý.

Lenže my už *nie sme* obyčajní ľudia. Boli sme adoptovaní Bohom. Zdedili sme Nebo. Dostali sme Ducha Svätého a s Ním silu a moc, o akej sa iným ľudom vo svete ani nesníva. Čo pre nás ešte včera nedávalo zmysel, je dnes jediné logické a prirodzené. Čo ešte včera bolo nadľudské a zhola nemožné, dnes je zrazu normálne a možné, nič ťažké... Ak sme uverili, vierou prijali Božie dedičstvo a následne sme prijali aj bohatú zálohu nášho Dedičstva, Dar Ducha Svätého, potom nie je nikde žiaden problém. Potom to nielen *dokážeme*, ale je to pre nás dokonca *radosť a rozkoš*, žiť Nebo a nebesky, už teraz, teraz hneď! Niet sa čoho báť! Je to zábava!

"Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pominulo a nastalo nové. Ale to všetko je od Boha, ktorý nás skrze Krista zmieril so sebou." (2Kor 5, 17-18)

"Ale čo mi bolo ziskom, kvôli Kristovi pokladám za stratu. A vôbec všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista" (Flp 3, 7-8)

"Poprosím Otca a on vám dá iného Tešiteľa, aby zostal s vami naveky — Ducha pravdy, ktorého svet nemôže prijať, lebo ho nevidí, ani nepozná. Vy ho poznáte, veď ostáva u vás a bude vo vás. Nenechám vás ako siroty, prídem k vám." (Jn 14, 16-18)

"Láska k Bohu spočíva v tom, že zachovávame jeho prikázania. A jeho prikázania nie sú ťažké. Veď všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera." (1Jn 5, 3-4)

"Veríte a jasáte nevýslovnou radosťou, plnou slávy, že dosahujete cieľ svojej viery — spásu duší. Túto spásu hľadali a skúmali proroci, ktorí prorokovali o milosti, pripravenej pre vás." (1Pt 1, 8-10)

A okrem toho, je tu úžasný dar Božej spásy, *očistec*, ovocie Kristovej Obety na kríži, miesto, kde každý, kto po svätosti túžil na zemi – jedno, či Krista poznal alebo nie, či Bibliu poznal alebo nie, či hĺbku svätosti chápal úplne alebo len čiastočne, jednoducho každý, kto "*vytrvalosťou v dobrých skutkoch hľadal slávu, česť a nesmrteľnosť*" (porov. Rim 2,7) – kde teda každý takýto človek, keby z akýchkoľvek dôvodov nestihol dosiahnuť na zemi počas pozemského života plnosť svätosti, v ktorú uveril a zamiloval si ju – a v nej samého Krista, ktorý JE láska, ktorý JE dobro, ktorý JE pravda a milovať toto znamená skutočne milovať Boha – aby ju mohol dosiahnuť a vojsť do Neba a nebol zavrhnutý len preto, že uveril a obrátil sa príliš neskoro či nemal to požehnanie počuť plnú zvesť o Kristovi a spoznať všetko poznanie na to, aby sa schopným Neba urobil! Aleluja! Amen! Boh skutočne je na našej strane a urobil úplne všetko, aby každý jeden človek žijúci v každej mozgnej situácii, stave, dobe, krajine či kultúre mal skutočnú možnosť žiť naveky s Ním v Nebi. "*Veď Boh nikomu nenadrža.*" (Rim 2,11)

Ale pozor! Nespoliehaj sa na očistec a neodkladaj svoje obrátenie ani nepoľavuj vo svojom zápase o svätosť! Veď ak svätosť naozaj miluješ a zmieraš túžbou byť naveky svätý a naveky žiť v Nebi svätý život – ako by si nevynaložil všetky svoje sily a schopnosti na to, aby si sa jej čím skôr zmocnil?

"Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; veď doň si povolaný a zložil si pred mnohými svedkami dobré vyznanie." (1 Tim 6,12)

"S bážňou a chvením pracujte na svojej spáse!" (Flp 2,12)

"Bratia, ja si nenamýšľam, že som sa už zmocnil. Ale jedno robím: zabúdam na to, čo je za mnou, a uháňam za tým, čo je predo mnou. Bežím k cieľu, za víťaznou cenou Božieho povolania zhora v Kristovi Ježišovi." (Flp 3,13-14)

Ak by sme tak nekonali, potom by sme len sami seba svojimi *skutkami* usvedčili, že svätosť v skutočnosti nemilujeme, netúžime po nej, vyhýbame sa jej, radšej máme *svet* a jeho *hriech* – a sami seba by sme tak proti vôli Otca odsúdili do Pekla, ktoré sme si vyvolili a dali mu prednosť, sami

a slobodne, pred Nebom... a žiaden *očistec* by nám nikdy a nijako nepomohol, veď účinkuje iba u tých, ktorí svätosť a Nebo milujú viac a túžia po tom viac, než po všetkom ostatnom a sú ochotní pre dokonalosť podstúpiť a obetovať čokoľvek!

Adopcia

... to je to, čo všetko mení.

"Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme. Preto nás svet nepozná, že nepoznal jeho. Milovaní, teraz sme Božími deťmi." (1Jn 3, 1-2)

Predtým sme na Boha hľadeli - asi ako sedliak vzhliada k hradu svojho kráľa a občas dokonca zahliadne aj jeho samého a jeho rodinu, tam kdesi v dialke, ďaleko vpredu, na turnaji či na nejakej slávnosti, obklopených dvorom a šľachtou... , klaňali sa Mu, ponížene Ho prosili o pomoc a rôzne dobrodenia.

Teraz sme sa však zrazu my sami ocitli tam vpredu. Vedľa Neho, svojho Boha a Kráľa. Zrazu my sami patríme do Jeho kráľovskej rodiny a k Jeho dvoru. Zrazu sa z Kráľa stal náš otec. *Abba*, otecko, ocko.

Sme pri tom, keď, obrazne povedané, *odkladá korunu a vyzlieka obradné rúcho a odchádza do svojich súkromných komnát a zástupy tam vonku sa rozchádzajú preč, lebo slávnosť a audiencia skončili* - ale my ideme s Ním, ostávame s Ním, už nastalo. Ako s Otcom. Vchádzame do Jeho komnát, tam, kde je už len a jedine otcom a my Jeho synmi, dcérami, milovanými deťmi v dôvernej a intímnej blízkosti rodinnej lásky, rodinnej jednoty, prostých rodinných pút.

"Otrok neostáva v dome navždy; navždy ostáva syn." (Jn 8, 35)

"Apoštoli sa zišli k Ježišovi a porozprávali mu všetko, čo robili a učili. On im povedal: "Pod'te vy sami do ústrania na pusté miesto a trochu si odpočinite." Lebo stále prichádzalo a odchádzalo mnoho ľudí a nemali sa kedy ani najesť." (Mk 6, 30-31)

Pre *nich, tam von*, je to Veľký a uctievaný Kráľ, aj keď je, iste, všetci to vedia, aj otcom svojej rodine. Pre nás je však Otcom, ktorý je, iste, aj kráľom, vládne svetu, Nebu, všetkému, ale pre nás, pre Jeho Rodinu, je hlavne Otcom...

Uveriť Ježišovi znamená presne toto: Vojsť do tejto Reality. Vojsť do Kráľovstva, Cirkvi a prijať ho za svoj domov. Začleniť sa do Jeho Rodiny, Cirkvi, a začať v nej žiť a pracovať s ňou a v nej, lebo je to naša rodina a náš domov, kam sme boli Bohom adoptovaní. Znamená to zanechať starý život sluhu a otroka vo svete a začať žiť ako syn, dcéra Boha v Jeho Rodine, lebo tým sme sa stali - po vzore Krista, ktorý nás tomu učí. Znamená to zanechať nástroje a spôsoby sveta a učiť sa spoliehať na Božiu moc a múdrosť a konať silou Ducha, Božou silou, ktorá je Jeho Rodine vlastná. A to všetko preto, že sme boli Bohom adoptovaní, že sme sa stali Jeho *deťmi* a *dedičmi* a On sa stal našim *abbom*, oteckom, ockom, Otcom.

Jednoducho to znamená byť *vnútri* a nie len postavať stále *tam von*. Byť členom kráľovskej rodiny a už nie len *prosebníkom*, ktorý sa z času na čas odpúta od svojho otrockého života vo svete, aby pohliadol na chvíľu k Bohu a o niečo Boha poprosil - pre svoj stále ten istý starý otrocký život...

"*Tam bude plač a škrípanie zubami, až uvidíte, že Abrahám, Izák, Jakub a všetci proroci sú v Božom kráľovstve, a vy ste vyhodení von.*" (Lk 13, 28)

Modlitba, liturgia, adorácia,... Ku všetkému môžeme pristupovať ako *zástup* či ako *učeníci*. Ako *prišelci*, či ako *domáci*. *Oproti* Kristovi, či *vedľa* Krista. Ako *prosebníci* velebiaci Kráľa, či ako *spoločníci*, *domáci*, *súrodenci*, členovia rodiny, *konajúci* s naším najstarším *bráškom* Otcove a teda rodinné a teda už aj naše veci. Obrátenie je prechodom od prvého k druhému.

"Keď Ježiš videl veľké zástupy, vystúpil na vrch. A keď sa posadil, pristúpili k nemu jeho učeníci." (Mt 5, 1)

Je v tom slasťný a závratný rozdiel: *byť na audiencii u Kráľa a vidieť Ho z diaľky s korunou a v bohatom zlatom rúchu na vysokom tróne a volať Mu na slávu a uctievať Ho - a sedieť s Ním v kuchyni, pri stole v jeho komnate, len tak, v župane a hovoriť s Ním prosto a dôverne a v skutočnej blízkosti ako rodina, ako dieťa s otcom...* K takejto dôvernej, viac než dôvernej blízkosti, nás pozval náš Boh. K nej a v nej nás adoptoval.

"No neprosím len za nich, ale aj za tých, čo skrze ich slovo uveria vo mňa, aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma ty poslal. A slávu, ktorú si dal mne, ja som dal im, aby boli jedno, ako sme my jedno — ja v nich a ty vo mne." (Jn 17, 20-23)

Toto je, byť kresťanom. Byť *domácim Boha*. Patriť k *Božej domácnosti*.

Preto Boh nechal zrúcať *audienčnú sálu*, Chrám v Jeruzaleme, kde sa ľudia z diaľky klaňali Bohu za oponou - a vystavil nový Chrám, Kristovo Telo, v ktorom môžeme byť Bohu tak blízko, až sa On stáva nami a my Ním.

"Ježiš im odpovedal: "Zborte tento chrám a za tri dni ho postavím." ... hovoril o chráme svojho tela." (Jn 2, 19.21)

"Jeho [Otec] ustanovil nad všetkým za hlavu Cirkvi, ktorá je jeho telom, plnosťou toho, ktorý naplňuje všetko vo všetkom." (Ef 1, 22-23)

"Dajte sa vbudovať aj vy ako živé kamene do duchovného domu ... skrze Ježiša Krista." (1Pt 2, 5)

"Vojdi do radosti svojho pána." (Mt 25, 21)

Nechat' sa obliecť Bohom

Čo už len zmôže jeden malý stratený človek vo svete? Nič. Leda ak sa stane *tenučkým obalom* Krista, Boha...

Fráza 'stať sa Kristom' zďaleka nie je len symbolický obraz v zmysle, že Ho máme čo najlepšie napodobniť. Je v tom viac.

"Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne." (Jn 15, 4)

Kristus sa stal mnou, aby som sa ja stal Kristom. On je vo mne, aby som ja mohol byť v Ňom, aby som mohol byť Ním, *ratolesťou*, čiže samým *viničom*. Alebo skôr, aby sa *vinič* stal *mnou* a premenil ma v seba.

"Preto „poznaj sám seba“ tým, že budeš poznávať Boha, ktorý ťa stvoril." (sv. Hippolyt Rímsky, 2. st.)

Znamená to pochopiť a potom prijať, že *Boh* je naše pravé Ja, v Ňom je. Nechať Boha úplne nás naplniť a v nás žiť svoj Život a konať v nás svoje Skutky - nie nepodobne *ako hrdina v obleku ktorý má na sebe oblečený* - znamená stať sa skutočne sebou, nájsť svoju pravú identitu, uloženú v samom Bohu a začať žiť opravdivý život, svoj skutočný život, doteraz uložený a žitý Bohom v Bohu.

"Ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu." (Kol 3, 3)

Len si to predstavme: *mŕtvy, nemohúci a vechý odev, ktorý sa zrazu stal mocným bojovníkom, neporaziteľným hrdinom a koná závratné skutky sily a odvahy - pretože si ho jeden taký hrdina práve obliekol!* Takto to s nami a Bohom funguje.

Musíme to len pochopiť, prijať, uveriť tomu. Nezdráhať sa a nechať, aby si nás Kristus *obliekol* - pretože sme porozumeli, že je nekonečne lepšie *odievat' hrdinu žijúceho vzrušujúci hrdinský život a konajúceho bázeň budiace činy a mať účasť na tom všetkom, než si zachovať akože svoju 'nezávislosť' a ostať ležať poskladaný na kope v skrini, mŕtvy, nehybný, bezvýznamný a zbytočný.*

Vzdať sa vlastnej malej ľudskej nezávislosti a stať sa závislými na Bohu znamená stať sa v Bohu skutočne nezávislí. Vzdať sa vlastnej slobody kvôli Bohu znamená stať sa v Bohu skutočne slobodnými Božou slobodou. Vzdať sa svojej malinkatej ilúzie veľkosti *trička v skrini* znamená *získať opravdivú veľkosť obra, ktorý si nás obliekol*. Nie je možné ani len porovnávať nezávislosť, slobodu, veľkosť a dôležitosť *tričká, keď je poskladané kdesi v kúte skrine a keď je oblečené na tele neohrozeného hrdinu a spolu s ním má podiel na ňom samom, všetkej jeho sile, pasii a sláve!*

Nechať sa naplniť Kristovým Duchom, dovoliť Bohu, aby si nás obliekol - a aby cez nás vykonal svojou mocou svoje obrie skutky.

Je málo vecí slabších, bezmocnejších a bezvýznamnejších, ako tričko poskladané v skrini. Predsa môže obrátiť svet hore nohami - ak ho má oblečené mocný hrdina!

V tom je podstata našej *adopcie* Bohom. Stávame sa súčasťou Božej *Rodiny*, Božieho panovníckeho *dvora*, stávame sa tak súčasťou Kráľa, Boha, Jeho života, konania, nástrojom Jeho diel, ohniskom Jeho Moci. Už nekonáme sami v svojom mene, ale v Mene Kráľa, Boha, Jeho Mocou a Jeho Autoritou - v Jeho záujme a podľa Jeho predstavy a Jeho zámeru a plánu.

Obliekli sme si Božie synovstvo, pretože Boh si obliekol nás.

"Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť. Ak niekto neostane vo mne, vyhodí ho von ako ratolesť a uschne. Potom ich pozbierajú, hodia ich do

ohňa a zhoria. Ak ostanete vo mne a moje slová ostanú vo vás, proste, o čo chcete, a splní sa vám to. Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi." (Jn 15, 5-8)

Stratiť seba, aby sme našli seba v Bohu. Stratiť a vzdať Bohu svoju malú ilúziu slobody a nezávislosti, aby sme v Ňom našli opravdivú plnosť slobody a nezávislosti, akú má len sám Boh.

Boh je tvoj priateľ. Nie nepriateľ. Nie sluha. Nie lakomý patrón. Nie hrozivý sudca. Nie trestajúci kat. Nie benevolentný senilný dedko na obláčiku. Je Boh. Hrdina a Kráľ. A tvoj Priateľ. Dôverný a blízky. Záchranca. Vykupiteľ. Otec i Brat. Pripravil ti v sebe samom ten najlepší život a osud aký existuje - už len preto, že ťa dokonale pozná a vie lepšie, než ty sám, čo ťa naplní, uchváti a urobí šťastným.

Uver Mu. Vzdaj sa Mu, aby si premožený Bohom zvíťazil tým, že si ťa oblečie a ty získaš podiel na všetkom, čím je On sám. Len v súboji s Bohom ten, kto s Bohom prehrá, získa ako korisť samého Boha, porazený Víťaza.

"Pri večeri vzal Ježiš chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával učeníkom, hovoriac: "Vezmite a jedzte: toto je moje telo." Potom vzal kalich, vzdával vďaky a dal im ho, hovoriac: "Pite z neho všetci: toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých na odpustenie hriechov."" (Mt 26, 26-28)

Čo je v Cirkvi (a v kresťanstve) to podstatné?

Keď prví kresťania hľadali názov pre to, čo z nich Ježiš urobil, vybrali tri pojmy:

- *Ekklesia*, čiže zhromaždenie ľudí, ktorí sa zišli za účelom niečo spoločne podniknúť.
- *Kyriake oikia*, čiže Božia domácnosť v zmysle ľudí, ktorí ju tvoria (ako keď Jozue hovorí: ja a môj dom, my budeme slúžiť Pánovi...).
- A nakoniec *kata holos*, *katholos*, katolícka, čiže všeobecná, určená pre všetkých a zvolávajúca do svojej jednoty všetkých ľudí, každého človeka, nikto nie je opomenutý ani vylúčený.

Toto je podstatný znak Cirkvi, pretože je to podstatný znak Neba a Cirkev je Nebo na zemi a Nebo je Cirkev vo Večnosti, oboje je jedno a to isté, Baránkova nevesta a manželka, ako o Cirkvi a Nebi svedčí aj Písmo.

"No neprosím len za nich, ale aj za tých, čo skrze ich slovo uveria vo mňa, aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma ty poslal. A slávu, ktorú si dal mne, ja som dal im, aby boli jedno, ako sme my jedno — ja v nich a ty vo mne. Nech sú tak dokonale jedno..." (Jn 17, 20-23)

Toto z nás robí kresťanov a katolíkov.

Sme ľudia na odchode. Chceme odísť zo zeme do Neba a žiť nie pozemsky, ale nebesky.

Nebo je ale už tu, na zemi: Cirkev. Prvotina Neba na zemi. *Portál*, ktorý nás preniesie do *Nebeskej večnosti*, ak sa staneme súčasťou jej *pozemskej časnosti*.

Takže čo urobíme?

- *Vojdeme do Neba* - čiže do Cirkvi, do jej spoločenstva, ktoré je naplno skonkrétnené vo farnosti a v jej malých bunkách (porov. sv. Ján Pavol II.), pretože tam ľudia skutočne žijú ako jedna rodina, ako jedna spoločná domácnosť.
- *Začneme žiť nový nebeský život* v Cirkvi, v takejto jednej jej konkrétnej bunke v jednej jej konkrétnej farnosti. *Vo svete sa ľudia o seba nezaujímajú, starajú sa každý sám o seba, strážia si svoje súkromie, neradi sa delia s majetkom, nedôverujú si, závidia si, porovnávajú sa, súperia a často rovno bojujú medzi sebou, súdia jeden druhého, vyvyšujú sa jeden nad druhého, urážajú sa, hnevajú sa, ba aj neznášajú a nenávidia jeden druhého a najradšej by mali od iných pokoj*. No a my sa schádzame v Cirkvi, pretože v každom jednom bode z týchto chceme žiť *presne opačne*. Nie pozemsky, ale nebesky. Tak sa zhromaždíme v Cirkvi, v jej farnosti a farských bunkách, aby sme tam tak spolu žili, aby sme medzi sebou žili tak, ako po tom túžime.

Že to ešte úplne nevieme? Nevadí. *Učíme sa to a naučíme sa to*. Preto sa aj voláme *učenici*.

Že máme v sebe zranenia a sme ešte spútaní následkami hriechov, ktoré sme kedysi konali, už zanechali, ale ich následky nás stále kvária a prekážajú nám naplno takto žiť? Nevadí, na to nám predá Ježiš zanechal v Cirkvi mocné dary a nástroje - sviatosti, modlitbu, askézu, službu, samo spoločenstvo Cirkvi,... - a s ich pomocou si aj tu vzájomne pomáhame na ceste uzdravenia, veď všetci sme rovnakí hriešnici, rovnako zachránení a vykúpení zo sveta Ježišom Kristom.

Čo je na tom ťažké pochopiť?

Chceme žiť v Oslávenej Víťaznej Cirkvi vo Večnosti, tak sa pridávame k jej putujúcej a bojujúcej pozemskej časnosti.

Túžime v nej žiť Nebeský Život dokonalej dôvery, lásky a jednoty v Bohu, tak ho žijeme, už tu a teraz, pretože po tom túžime a pretože v Cirkvi sa to už dá, niet teda na čo čakať!

Nebo a nebeský život sú už tu! Ak po nich túžime, vojdeme a začneme to žiť. Je to tak prosté a jednoduché, *ako chleba s maslom.*

Tak ako?

Ste už súčasťou Cirkvi prostredníctvom malého spoločenstva vo vašej farnosti? A je toto malé spoločenstvo skutočne napojené a zjednotené s farnosťou a cez farnosť s diecézou a všetkou Cirkvou a naozaj žije jej životom, skutočne a reálne? Žijete už v tomto malom spoločenstve nebeský spôsob života, opačný voči tomu svetskému, učíte sa mu, trénujete ho? Využívate, horlivo a súčasne rozumne, inteligentne a teda účinne, nielen formálne, všetky dary a nástroje spásy, ktoré nám Ježiš v Cirkvi daroval?

Ste teda už v Nebi a žijete už nebesky? A teda máte istú a opodstatnenú nádej, že po odchode zo sveta v Nebi a nebesky žiť ostanete aj naďalej, vo Večnosti – úplne rovnako ako ľudia žijúci z vlastného rozhodnutia mimo tejto jednoty *Božej domácnosti* Cirkvi a žijúci vo svete svetský život majú takisto rovnakú nádej a istotu, že v tom budú môcť tiež navždy pokračovať v Pekle?

Ako na to, milí priatelia, sme? V Nebi, alebo stále ešte v Pekle? Kde žijeme? Kde ostaneme - ak by sme napríklad už dnes opustili časnosť a odišli do Večnosti?

"Svojou zaľatosťou a nekajúcim srdcom [si] hromadiš hnev na deň hnevu, keď sa zjaví spravodlivý Boží súd. On odplatí každému podľa jeho skutkov: večným životom tým, čo vytrvalosťou v dobrých skutkoch hľadajú slávu, česť a nesmrteľnosť, hnevom a rozhorčením tým, čo tvrdošijne odporujú pravde

a oddávajú sa nepravosti. Súženie a úzkosť doľahnú na každého človeka, ktorý pácha zlo, najprv na Žida, potom na Gréka, ale sláva, česť a pokoj čakajú každého, kto koná dobro, najprv Žida, potom Gréka. Ved' Boh nikomu nenadrža. Všetci, čo hrešili bez zákona, bez zákona aj zahynú, a tí, čo hrešili pod zákonom, budú súdení podľa zákona. Lebo nie tí sú spravodliví pred Bohom, čo zákon počúvajú, ale tí, čo zákon plnia, budú ospravedlnení." (Rim 2, 5-13)

"Kto nie je so mnou, je proti mne, a kto nezhrmazďuje so mnou, rozhadzuje." (Mt 12, 30)

Ak chceš byť v Nebi, vojdí do Neba a ostaneš v ňom aj po smrti. Ak chceš žiť nebesky, začni žiť nebesky a budeš tak žiť aj po smrti.

To je všetko. Nič viac v tom nie je. Nijako inak to nejde. Byť v Nebi znamená byť v Nebi. Žiť nebesky znamená žiť nebesky. Voľ, ako chceš a dostaneš to čo si zvolíš, to, čo skutočne chceš...

"More vydalo mŕtvych, čo boli v ňom, aj smrť, aj podsvetie vydali mŕtvych, čo boli v nich, a každý bol súdený podľa svojich skutkov. Potom boli smrť a podsvetie zvrhnuté do ohnivého jazera. Toto je druhá smrť: ohnivé jazer. A koho nenašli zapísaného v knihe života, bol zvrhnutý do ohnivého jazera." (Zjv 20,13-15)

Humanitárna misia

Náš život vo svete sa podobá životu členov humanitárnej misie v utečeneckom tábore alebo v slume niekde na predmestí.

Sme tu, ale nie sme odtiaľto, nepatríme sem.

Pomáhame ľuďom, ktorí tu žijú a snažíme sa im pomôcť ako len vieme - ale súčasne vieme, že *tábor* tohto sveta týmto *táborom* navždy ostane, nikdy sa nestane *rajom*, nestane sa *neбом*, nikdy neprekročí svoj tieň. Tu žiadne naivné ilúzie nemáme.

Preto sa ani netajíme tým, že jediné riešenie je odísť zo sveta. Najprv tým, že opustíme jeho spôsoby a pripojíme sa k prvotine Neba na zemi, Cirkvi, aby sme sa v jej konkrétnom spoločenstve naučili žiť a následne aj skutočne žili už po novom, nebesky. Vo svete sa to nedá, ale v Cirkvi hej. V tom ten vtip je. A to všetko s istotou, že ak žijeme nebeský život v putujúcej a bojujúcej Cirkvi na zemi, budeme ho rovnako žiť aj v oslávenej a víťaznej Cirkvi vo Večnosti.

Toto ľuďom neustále a otvorene vysvetľujeme: naša pomoc, charita, služba, vám môže pomôcť zmierniť vaše problémy, ale nevyrieši ich. Ak chcete riešenie, to nám priniesol Boh Ježiš Kristus. Ak chcete riešenie, uverte Ježišovi, zrieknite sa sveta a presťahujte sa k nám, do Neba, čiže do Cirkvi, ktorá je tu, na zemi, prvotinou, náborovým strediskom i tréningovým zariadením Božieho Kráľovstva.

Tomuto komplexnému spôsobu služby ľuďom vo svete hovoríme v Cirkvi "apoštolát" a tejto informácii, ktorú ľuďom odovzdávame, "Evanjelium" a evanjelizácia: *Pod'te k nám, do Cirkvi. Je tam Ježiš. Vyrieši Vaše problémy. Sami sme to zažili. Pod'te, pomôžeme Vám, naučíme Vás, ako prijať Ježišovo riešenie! Aj nám takto kedysi iní pomáhali, nebojte sa!*

Tak, *ako humanitárna misia má v slume svoju základňu*, my máme svoju farnosť a v nej naše malé spoločenstvá uprostred sveta. Tak, *ako oni v slume pracujú, ale nežijú v ňom*, tak aj my vo svete pracujeme, ale nežijeme v ňom, žijeme už v Cirkvi Nebo. A tak, *ako konečným cieľom humanitárnej misie je pomôcť ľuďom vymaniť sa z kolotoča chudoby v slume a opustiť slum*, aj našim konečným cieľom je pomôcť ľuďom vymaniť sa z mizérie sveta a presťahovať sa do Neba. A môžeme to len preto, že sami sme už takto vymanení, *vykúpení* zo sveta boli.

Moment adorácie

Sedím pred Pánom, On predo mnou, v Eucharistii... obaja spolu v adorácii.

Nie je v tom nič mimoriadne. Proste sedím. Žiadna extáza. Nič podobné. Len tu som. A On tu je. Spolu.

V tejto normálnosti je však čosi *mimoriadne*. Mimoriadne je to, že je to *normálne*. Hlboký pokoj obyčajnej normálnosti - ktorá je vo svete úplne neznáma. Svet je nenormálny. Křčovitý. Vydesený. Zmätený. Neurotický. Vystresovaný. Preto je oná normálnosť, plná pokoja, tak nenormálna a mimoriadna.

Akoby sa v tej chvíli všetko zastavilo, sám čas. Všetko stíchlo. Všetko je naplnené, všetko je zavŕšené. Niet kam ďalej ísť. Je dokonané. Človek spočinul v Bohu, syn v Otcovi, vyhnanec v Domove. Evanjelium sa stáva normálnym, hriech absurdným. Hlboká krása preniká všetko a vovádza nie do úžasu, ale ďalej, hlbšie, do pokoja. Tam, kde konečne nastalo hlboké porozumenie oboch, Boha a človeka a v Bohu všetkých synov a dcér Boha. To je Cirkev. Nebo. Vskutku, Cirkev sa rodí z Eucharistie, z adorácie, z *communia* Chleba Života.

"Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe." (1Kor 10, 17)

Cítim, že moje srdce by malo plakať. Úľavou. Nie bolesťou. Ale je ešte tvrdé. Cítim to. Raz jeho tvrdosť pomínie a slzy vytrysknú. Očistný kúpeľ, dar slz, cez ktoré sa završuje naše zrodenie...

Takto teda človek zomiera - pochovaný do pokoja, v rozkoši nového života, nového zrodenia, keď starý život odkladá ako zodraný kabát a prúd ho odnáša preč, bez smútku, bez bolesti...

"Krstom sme teda s ním boli pochovaní v smrti, aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom." (Rim 6, 4)

Je tak nenormálne, byť normálny. V Bohu normálny. Prirodzený. Čiže svätý. Živý. Rozhodnúť sa uveriť tomu, že to nie je len sen. Ostať. Nevrátiť sa už späť. Ostať v Božom pokoji, živý, skutočný, dokončený.

"Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ale ja vám nedávam, ako svet dáva. Nech sa vám srdce nevzrušuje a nestrachuje." (Jn 14, 27)

"A Boží pokoj, ktorý prevyšuje každú chápanosť, uchráni vaše srdcia a vaše mysle v Kristovi Ježišovi." (Flp 4, 7)

Nebo je naozaj nebom, pretože je tým najnormálnejším, čo jestvuje. V tom je spása a vykúpenie, že Boh prišiel obnoviť človeka, obnoviť ho späť k tomu, čo je človeku normálne a prirodzené - a vďaka čomu môže nadôvažok žiť s Bohom, svojim Pôvodcom. Porozumenie Boha a človeka. Boh rozumie. Vždy rozumel. Človek - keď porozumie... vstupuje do Neba Božej Domácnosti.

"A večný život je v tom, aby poznali teba, jediného pravého Boha, a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista." (Jn 17, 3)

Nič nie je potrebné skrývať, nič hrať. Hriešnik pred Bohom, mánotratný syn späť pred svojim Otcom... spolu. Všetko opravené, napravené, očistené, uzdravené, odčinené - za cenu Kríža. Prijatie. Spočinitie. Domov. Doma.

"A počul som hlas z neba; hovoril: "Napiš: Blahoslavení sú mŕtvi, ktorí umierajú v Pánovi, už odteraz. Áno, hovorí Duch, nech si odpočinú od svojich námah; ved' ich skutky idú s nimi."" (Zjv 14, 13)

Nedá sa opísať. Dá sa vojsť. Zažiť. Žiť.

"... vy, čo ste si vyzliekli starého človeka s jeho skutkami a obliekli ste si nového ... podľa obrazu toho, ktorý ho stvoril." (Kol 3, 9-10)

Pomôž mi, Otče, takto už zostať. Vo svete, ale už nie zo sveta, nie viac späť do sveta. Drž ma pri sebe, v sebe. Srdcom ostať. Navždy. Už nikdy neodísť.

Na čo tu ako kňazi sme?

Ježiš je nový Mojžiš, ktorým sa začal nový *Exodus* do novej *Zaslúbenej zeme*, Božieho Kráľovstva, Neba.

Ako kňazi máme len jednu úlohu: kam prídeme, *zhromaždiť* Cirkev, čiže vytvoriť spoločenstvo Neba, Kráľovstva na zemi a v ňom *organizovať* tento prechod, tento Exodus.

"Peter im povedal: "Robte pokánie a nech sa dá každý z vás pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha. Ved' to prisľúbenie patrí vám a vašim deťom i všetkým, čo sú ďaleko, všetkým, ktorých si povolá Pán, náš Boh." A ešte mnohými inými slovami ich zaprisahával a povzbudzoval: "Zachráňte sa z tohoto zvrhého pokolenia!" Oni prijali jeho slovo a dali sa pokrstiť; a v ten deň sa pridalo asi tritisíc duší." (Sk 2, 38-41)

Toto sú naše tri úlohy, ktoré ako kňazi zo zákona máme: ako pastieri zhromažďovať zo všetkých ľudí toto spoločenstvo, *spravovať*, viesť a pást ho a prijať pred Pánom zodpovednosť zaň, *vyučovať* ho spôsobom a životu Neba, *posväcovať* ho (čiže zbožšťovať) Kristovými sviatosťami a sýtiť a posilňovať na ceste púšťou tohto sveta Chlebom z Neba, Eucharistiou.

Takto to robili všetci apoštoli. Všade, kam prišli, hlásali Krista, zhromaždili ľudí, učili ich Ježišovmu Evanjeliu a posväcovali ich krstom, birmovaním a denne Eucharistiou.

My to máme na jednej strane uľahčené tým, že prichádzame do už vytvorenej štruktúry farnosti. Tá je *ako budova školy, postavená, krásna a funkčná, ale sama osebe a často aj v praxi prázdna.*

A zase sťažené to máme tým, že farníci sa často podobajú *dospelým dedinčanom, ktorí sú na svoju školu hrdí, aj ju navštevujú, ale nechodia do nej - nie sú predsa deťmi, aby boli žiakmi a aby chodili do školy!*

Ako kňazi a pastieri musíme v prvom rade ohlasovaním Krista, Spasiteľa a prvotnej zvesti Jeho Evanjelia pomôcť týmto ľuďom pochopiť a prijať že v skutočnosti sú (a my s nimi) čo sa Boha a Božích vecí týka *nevzdelaní nevedomci*, čiže hriešnici, nevedomí a neznalí Neba a nebeského života. Pomôcť im prijať to, čím sú a byť tým: *nedospelými deťmi*, ktoré sa potrebujú a túžia stať *žiakmi*, aby sa učili od Krista Učiteľa a stali sa dospelými v Kristovi a zrelými pre Nebo a život v Ňom.

"Veru, hovorím vám: Ak sa neobráтите a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva." (Mt 18, 3)

"A ja som vám, bratia, nemohol hovoriť ako duchovným, ale ako telesným, ako nedospelým v Kristovi. Mlieko som vám dával piť namiesto pevného pokrmu, lebo by ste ho neboli zniesli. Ale ani teraz ešte neznesiete, lebo ste ešte stále telesní." (1Kor 3, 1-3)

"On ustanovil niektorých za apoštolov, niektorých za prorokov, iných za evanjelistov a iných za pastierov a učiteľov, aby pripravovali svätých ... , kým nedospejeme všetci k jednote viery a poznania Božieho Syna, k zrelosti muža, k miere plného Kristovho veku, aby sme už neboli malými deťmi, ktorými sem-tam hádže a zmieta hocijaký vietor klamlivého ľudského učenia, ktorý podvodne strháva do bludu." (Ef 4, 11-14)

A keď sa tak stane a v budove farnosti vzniknú *triedy plné žiakov* - to sú oné malé spoločenstva, ktoré tvoria farnosť, čiže *spoločenstvo spoločenstiev*, ktorým farnosť je - začať tých, ktorí *do školy*, čiže do

farnosti začali *chodiť* (v praxi v nej žiť, lebo farnosť neučí teóriu, ale život), skutočne a systematicky *vyučovať* a formovať k novému Božiemu životu.

"Potom vošiel do synagógy a smelo hovoril; tri mesiace rozprával a presviedčal o Božom kráľovstve. Ale keď sa niektorí zatvrdili a neuverili, ba pred zástupom tupili Pánovu cestu, odišiel od nich, oddelil učeníkov a každý deň hovoril v Tyrannovej škole. To trvalo dva roky, takže všetci, čo bývali v Ázii, Židia i Gréci, počuli Pánovo slovo." (Sk 19, 8-10)

Ako kňazi máme od Pána len a jedine toto poslanie.

Nie politika. Nie angažovanosť vo svete. Nie kultúra. Nie šport. Nie turistika (bár to aj púťou nazveme). Dokonca ani nie stavanie budov a kostolov. To je dielo *farníkov*, členov farnosti. Iste, občas im s tým môžeme *vypomôcť*.

Je ale to, kde nás len ťažko niekto zastúpi - a čo do sviatostí nikto - a tam je naša hlavná základná a vlastne jediná skutočná úloha aj zodpovednosť pred Pánom, ktorý nás každého osobne povolal: *zhromaždiť* cirkev a *zorganizovať* jej odchod, *exodus* do zasľúbenej zeme Božieho Kráľovstva, Neba.

"Ježiš pristúpil k nim a povedal im: "Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. Choďte teda, urobte učeníkmi všetky národy, krstiac ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučiac ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta."" (Mt 28, 18-20)

V Chráme, v kostole, ako *Pavol a apoštoli v synagógach*, hlásať Krista a pozývať k Evanjeliu - pretože dnes sú kostoly onen *verejný priestor*, kde sa schádzajú všetci, veriaci aj neveriaci, obrátení aj neobrátení, *učeníci* aj *zástupy*.

Zhromaždiť učeníkov, ktorí prijali slovo a uverili, do malých spoločenstiev, do farských buniek. Vytvoriť štruktúry, ktoré umožnia formovanie a vyučovanie učeníkov v bunkách.

A učiť ich, formovať Božím slovom a posväcovať modlitbou a Eucharistiou a tak viesť do Neba, všetkých, ktorí chcú, všetkých, ktorí sa pridali.

"Deň čo deň svorne zotrúvali v chráme, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm. Chválili Boha a boli milí všetkému ľudu. A Pán každý deň rozmnožoval tých, čo mali byť spasení." (Sk 2, 46-47)

Pritom ale nesmieme zabudnúť na ono Augustínovo: *pre vás som farár a pastier, ale s vami hriešnik, učeník na ceste. Rovnaký ako vy, učiaci sa sám to isté od Pána, žijúci to isté, na tej istej ceste, len (a to by sa patrilo) kúsok pred vami, kúsok ďalej. Bez prvého by sme boli pokrytcami, bez druhého by sme len ťažko boli skutočnými pastiermi, veď "môže viesť slepý slepého? Nepadnú obaja do jamy?"* (Lk 6, 39)

Je pravda, že zase až tak úplne to o nás neplatí, nie sme nejakí *pastori*, učiaci svoje vlastné veci a objavy, ktoré z Biblie vyčítali, ani sila sviatostí nepochádza z nás. Ak *hlupák* učí múdrosť a slovo Boha, ako znie v Písme a sám Kristus ho vysvetľuje v Cirkvi, učí skutočnú múdrosť. A ak *pokrytec* mocou Krista udeľuje sviatosti, je v nich stále prítomná všetka moc Spasiteľa, Boha. Sám sa zatratí, ale iným k Nebu pomôže, pretože bude nástrojom Krista.

"Pravda, niektorí hlásajú Krista aj zo závesti a nevraživosti, no niektorí aj z oddanosti; ... Čo na tom?! Len nech sa akýmkoľvek spôsobom, či už pod dajakou zámenkou, alebo úprimne zvestuje Kristus. A ja sa tomu teším a budem sa tešiť." (Flp 1, 15.18)

"Vtedy Ježiš povedal zástupom i svojim učeníkom: "Zákonníci a farizeji zasadli na Mojžišovu stolicu. Preto robte a zachovávajúte všetko, čo vám povedia, ale podľa ich skutkov nerobte: lebo hovoria, a nekonajú."" (Mt 23, 1-3)

Ale predsa, pre kňaza samého je isto lepšie, ak je aj on sám *učenikom* a ako učeník sa spasí so svojím ľudom - a pre ľud zase je isto lepšie, ak je ako pastier aspoň kúsok cesty *pred nimi*.

Zhromaždiť ľud, *zorganizovať* jeho odchod do Neba a *viest'* ho v Kristovom mene na tejto ceste.

Je ako bolo

Bolo to tak aj u Ježiša: Boli ľudia, ktorí ho vôbec nepoznali, nikdy nestretli, nikdy za Ním neboli a ani sa o Neho nikdy nejako nezaujímali.

"Keď vošiel do Jeruzalema, rozvírilo sa celé mesto; vypytovali sa: "Kto je to?" A zástupy hovorili: "To je ten prorok, Ježiš z galilejského Nazareta.""
(Mt 21,10-11)

Ježiš k nim posielal svojich učeníkov.

"Potom si Pán vyvolil iných sedemdesiatich dvoch a po dvoch ich poslal pred sebou do každého mesta a na každé miesto, kam sa sám chystal ísť."
(Lk 10,1)

Niektorí túto zvesť prijali a prišli za Ježišom.

"Okolo neho sa zhromaždili veľké zástupy. Preto nastúpil na loďku a sadol si; a celý zástup stál na brehu. Hovoril im veľa v podobenstvách. ... Tu pristúpili k nemu učenici a spýtali sa ho: "Prečo im hovoríš v podobenstvách?" On im odpovedal: "Preto, že vám je dané poznať tajomstvá nebeského kráľovstva, ale im nie je dané. Lebo kto má, tomu sa pridá a bude mať hojne. Ale kto nemá, tomu sa vezme aj to, čo má. Im hovorím v podobenstvách, lebo hľadajú, a nevidia, počúvajú, a nepočujú, ani nechápu." (Mt 13,2-3.10-13)

Tí zo zástupov, ktorí túto prvú zvesť Evanjelia počuli a prijali, uverili a obrátili sa, stali sa učeníkmi. Týchto učeníkov Ježiš potom už riadne vyučoval Evanjeliu a tomu, ako vojsť do Kráľovstva.

"V mnohých takýchto podobenstvách im [zástupom] hlásal slovo podľa toho, ako boli schopní počúvať. Bez podobenstva im ani nehovoril. Ale svojim učeníkom v súkromí všetko vysvetlil." (Mk 4,33-34)

Ani dnes to nie je inak.

Sú ľudia úplne mimo Cirkvi, mimo kresťanstva, ktorí Krista nepoznajú (maximálne letmo, nakoniec, žijeme v kresťanskej kultúre, prinajmenšom toto meno už počuli), ale nezaujíma ich to ani nemajú s Kristom ani s Cirkvou žiadnu skúsenosť. K nim sú poslaní *učeníci*, čiže farníci, predovšetkým oni, aby vydávali všade vo svete svedectvo o svojej *skúsenosti* s Kristom, svedčili o Kristovi a prebúdali (to je dôležité!) záujem o Krista. Nie viedli teologické diskusie. Nie naliehali, prehovárali, dokonca hádali sa. Aby prebúdali *záujem o Krista*, na 90% tým, čo a ako žijú a aké sú, na 10% tým, čím toto komentujú a poukazujú na Krista ako na toho, komu za toto všetko vďačia. K tomu občas nejaký ten zázrak, uzdravenie a tak...

"Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach." (Mt 5,16)

"Ľud ich velebil a čím ďalej, tým viac pribúdalo veriacich Pánovi; veľké množstvo mužov a žien." (Sk 5,13-14)

Tí, ktorí *zozvedavejú*, sa menia na zástupy. Prídu na Godzone. Alebo na iné podujatia. Najčastejšie (a aj po týchto podujatiach) *do kostola*. Kostol je dnes miesto verejné, kde sa zhromažďujú zástupy. Ako Ježiš, aj našou úlohou – a to už hlavne biskupov, kňazov a diakonov – je načrtávať im Evanjeliu. Nie teologicky vysvetľovať.

Často to v mŕtvych farnostiach, kde nie sú žiadni učenici, tak robíme, alebo si myslíme, že kostol, to je zhromaždenie veriacich a obrátených kresťanov a učeníkov. Lenže nie! Ani náhodou!

Tak ako v prípade Ježiša, kde okolo Neho boli aj zástupy aj učenici, ale Ježiš hovoril k zástupom, aj v kostole sú prítomní aj učenici, aj zástupy – ale reč smeruje k zástupom. Preto by sa mala aj kázeň niesť „v podobenstvách“ – čo neznamená mechanicky kopírovať Ježiša (dnes je spoločnosť nastavená inak), ale podávať veci Evanjelia jednoduchým a veru aj obrazným a názorným spôsobom a mať na pamäti, že cieľom kázne nie je *vysvetľovať*, ale v prvom rade *prebúdzat' záujem*: U ľudí, ktorí sa začali zaujímať o *Ježiša* teraz prebúdzame záujem o Jeho *učenie*, o Evanjelium a pozývame, *motivujeme* ľudí k uvereniu a k obráteniu. Toto si ešte raz dobre zopakujme: prebúdzame *záujem* o Evanjelium a povzbudzujeme, pozývame a *motivujeme* k uvereniu a k obráteniu!

Tí, ktorí toto pozvanie príjmu, uveria a obrátia sa a stanú sa kresťanmi a *učeníkmi* Krista, sa začlenia do organizmu farnosti, ktorým sú *malé spoločnosti*. Tam sa potom deje to, čo robil už Ježiš, pripomeňme si to ešte raz:

"V mnohých takýchto podobenstvách im [zástupom] hlásal slovo podľa toho, ako boli schopní počúvať. Bez podobenstva im ani nehovoril. Ale svojim učeníkom v súkromí všetko vysvetlil." (Mk 4,33-34)

Kázeň v kostole je analógiou *podobenstva* a je určená *zástupom*, pretože oni ešte žiaden iný kontakt s Cirkvou nemajú, nič iné nikde a nijako počuť nebudú, je to v podstate jediné miesto, kde ich ako kňazi oslovujeme. Preto sú v centre pozornosti oni. A učenici, zrelí a obrátení kresťania, dychtiaci po *pevnej strave* a nielen *mlieku* (1Kor 3,2n)? Neprídu skrátka?

Veru nie – pretože oni sa okrem svätej omše ešte zídu na stretnutí svojej *bunky*, kde dostanú všetko pekne a jasne *vysvetlené*. K *mlieku* kázne, ktoré ich predpripravilo, dostanú *pevný pokrm* v katechéze a v systematickom

vyučovaní a formovaní vo svojom *malom spoločenstve*. Čo sa vyučovania týka, nie sú na kostol a kázne brata farára odkázaní.

Nie je to teda nič nové. Funguje to tak od čias Krista. Len si treba tieto tri úrovne uvedomiť, ako aj ciele, ktoré na každej z nich sledujeme a „techniku“, ktorú používame:

- *Ludia vonku* – vydávame im svedectvo o Kristovi hlavne tým, čím sme, čo žijeme, ako konáme a tým, že a delíme o svoju skúsenosť s Kristom, Bohom. Cieľom je prebudiť *zvedavosť* a *záujem o Krista*.
- *Zástupy* – majú už záujem o Krista a prichádzajú do kostola. Jednoducho ich oboznamujeme so základnou zvesťou *Evanjelia* o Božom kráľovstve, o veľkom pozvaní od Boha a povzbudzujeme a *motivujeme* ich k uvereniu a k obráteniu sa.
- *Učeníci*, čiže kresťania, sú nakoniec tí, ktorí sa prostredníctvom malého spoločenstva začlenili do farnosti a v rámci nej a svojho spoločenstva sa im už dostáva riadne *vyučovanie* a formovanie, teoreticky aj prakticky, katechézou aj účasťou na samom živote, diele a poslaní farnosti.

Vonku teda informujeme o Kristovi a vzbudzujeme *zvedavosť* a *záujem* o Krista, vrcholiaci návštevou kostola (nechcem použiť cirkevný a mnohým nič nehovoriaci, skôr nesprávne predstavy budiaci výraz „zvestujeme“, „ohlasujeme“). *V kostole* informujeme o Evanjeliu, načrtávame jeho pozvanie, prebúdžeme záujem o to, čo ponúka a motivujeme, napomáhame uverenie a obrátenie. *V malých spoločenstvách farnosti* nakoniec vyučujeme a uskutočňujeme Evanjelium a reálne vchádzame do Neba.

Stredom je Eucharistia

Eucharistia. Emanuel. "Boh s nami".

Je to ako hlúčik turistov, ktorý postávajú pred chatou, klábosia, fajčia, len tak... potom príde horský vodca a zrazu sa ten neforemný zhluk ľudí zmení na skutočnú výpravu, ktorá vie, kam ide a skutočne tam ide. Toto s nami robí Boh.

Do chaosu sveta vstúpil Boh. A už neodišiel. Ostal. V Eucharistii, z ktorej povstalo Jeho Telo, Cirkev. Alebo naopak, v Cirkvi, kde vo svojom Tele skoncentroval svoju prítomnosť do Daru Eucharistie.

V každom prípade je už tu. A to úplne stačí. Od tej chvíle je všetko vyjavené a odhalené. Viac žiadne tajomstvo života neexistuje. Všetko je jasné. Vieme, kto sme, vieme načo sme, vieme kam ideme, vieme, o čom život je.

"Ja, až budem vyzdvihnutý od zeme, všetkých pritiahnem k sebe." (Jn 12, 32)

Nie každý to prijíma. Hoci dosť dobre nerozumiem, prečo by nemal.

Keby chýbali *fakty*, rozumel by som tomu. Ale nechýbajú ani fakty, ani skúsenosť, ani výsledkov a ovocie, ani logika.

Keby ovocie bolo *zlé*, údel trdný a cesta neradostná, tiež by som chápal, prečo sa niekto rozhodne odmietnuť Boha. Ale opak je pravdou!

Ostáva *nevedomosť* a *klam*. Nevedomosť ľudí, klam Nepriateľa. Naším poslaním je pomôcť iným prekonať nevedomosť a odhaľovať klam Zlého. Tým nás na zemi Pán poveril. A potom pomôcť prísť a zhromaždiť sa okolo Pána. V Jeho Tele, Cirkvi, okolo Jeho Tela, Eucharistie, v sile Jeho, ktorý je Slovom.

Zhromaždení okolo Eucharistie. V nej je všetko. Sám Boh. Božia služba svetu spočíva v tom, že tu je. Proste tu je, telesne a vo všetkej svojej plnosti. Ako Boh, okolo ktorého sa zhromažďuje Jeho Rodina. Ako Chlieb, ktorým sa živí a už teraz prijíma Večný Boží Život Jeho Rodina. Ako Slovo, ktorým sa Jeho Rodina naplňa. Ako *horský vodca*, ktorého Jeho Rodina nasleduje do Života, do Vlasti, domov, ktorým je On sám. Toto úplne a bohato stačí - že Boh je medzi nami. Že prosto Je. Tu.

Prísť pred Boha Krista v Eucharistii, skutočne a pred Boha, znamená, že náš život sa týmto aktom od samého základu zmení. Nedá sa inak. Prvé nevyhnutne spôsobí druhé.

"Keď to videl Šimon Peter, padol Ježišovi k nohám a povedal: "Pane, odíď odo mňa, lebo som človek hriešny." Hrôza sa totiž zmocnila jeho i všetkých, čo boli s ním, nad úlovkom rýb, ktoré chytili. Takisto aj Zebedejových synov Jakuba a Jána, ktorí boli Šimonovými spoločníkmi. Tu Ježiš povedal Šimonovi: "Neboj sa, odteraz budeš loviť už ľudí." A keď pritiahli lode k brehu, opustili všetko a išli za ním." (Lk 5, 8-11)

Sme a musíme byť ľud zhromaždený okolo Eucharistie. Skutočne. Nielen vo formálnej adorácii, kde sme v podstate každý sám pred Pánom a klaniam sa Mu. Musíme sa naučiť skutočne zhromaždiť okolo Nebo, ako žiaci okolo Učiteľa, ako rodina okolo Otca, ako bratia a sestry okolo Najstaršieho. On je naša Cesta. On je naša Pravda. On je náš Život. On Je Eucharistia.

Tak to hovorí Cirkev. Všetko náš život musí byť Eucharistický. V tomto zmysle. Týmto spôsobom. Eucharistia je a musí byť stredom všetkého, alfou a omegou, pretože je Kristom, Emanuelom - a týmto Kristus vskutku je! Stredom nás samých, stredom našej rodiny, stredom našej farskej bunky, stredom a centrom našej farnosti. Musíme sa naučiť dvoje: *neprehliadať* a *neignorovať* Boha, ktorý je uprostred nás a *nemať strach*, nebať sa Boha, ktorý je uprostred nás.

Eucharistii je stredom. Ohňom. Našou silou. Zbraňou so zlým. Pretože je Bohom. Bohom uprostred ľudí. Bohom v našom strede. V omši je našou chválou Bohu. V prijímaní našim Chlebom, životom, samým Nebom. Všetko z nej vychádza, všetko na zemi k nej smeruje a cez ňu do Neba. Len to pochopiť a *naskočiť* na to.

"Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohoto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta." ... Ježiš im povedal: "Veru, veru, hovorím vám: Ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život. Kto je moje telo a pije moju krv,

má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň. Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom." (Jn 6, 51.53-56)

"O jedno prosím Pána a za tým túžim, aby som mohol bývať v dome Pánovom po všetky dni svojho života, aby som pocíťoval nehu Pánovu a obdivoval jeho chrám. A on ma vo svojom stane schová v deň nešťastia, ukryje ma v skrýši svojho príbytku a postaví ma vysoko na skalú." (Ž 27, 4-5)

Boh. Ten Boh. Skutočný Boh. Áno. Ten. Je tu. Viac niet čo dodať, čo povedať. Je tu. To je všetko. V tom je všetko. Tu je Nebo. Naozaj. Je. Naším zálohom Neba je Nebo samo. Boh sám, dobrovoľný "rukojemník lásky" ako naša záruka Večného Života nielen trochu a tu, ale naplno a naveky. Všetko zapadá do seba, všetko dáva zmysel.

Cirkev je z Eucharistie

Kde je Eucharistia, tam je telesne prítomný Ježiš, Boh.

Kde je Ježiš, tam je Nebo.

Kde je Nebo, tam sme doma, tam je Domov, tam je naša Vlasť.

Cirkev je *ekklesia*, čiže zhromaždenie - okolo Krista, čiže okolo Eucharistie. Preto sa z Eucharistie rodí a bez nej neexistuje.

"Nie je kalich dobrorečenia, ktorému dobrorečíme, účasťou na Kristovej krvi? A chlieb, ktorý lámeme, nie je účasťou na Kristovom tele? Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe." (1Kor 10, 16-17)

"Vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a na bratskom spoločenstve, na lámaní chleba a na modlitbách." (Sk 2, 42)

Cirkev je *kyriake oikia*, Dom Boha, čiže Rod Boha, Božia domácnosť, Božia Rodina, žijúca v spoločenstve Boha, čiže Eucharistie.

Musíme si to uvedomiť. Uveriť. Prijat' to. Len okolo Eucharistie sa dá vybudovať - či skôr *sprítomniť* - spoločenstvo Cirkvi, pretože jedine v nej sa skutočne stávame *jedným Telom*. Opravdivo *prijat'* Eucharistiu znamená vedome *prijat'*, že odteraz sme Telo Krista, stali sme sa Kristom, opustili sme svoju nezávislosť, aby sme s Kristom boli dvaja v jednom tele a teda už len *jeden*.

"Preto muž zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele. Toto tajomstvo je veľké; ja hovorím o Kristovi a Cirkvi." (Ef 5, 31-32)

Toto je zmysel sv. prijímania, nie? Zriekame sa svojej *nezávislosti* na Bohu. Prichádzame k Eucharistii a prijímame ju a v nej Boha - aby sa On v nás stal našim novým Ja a my sa stali súčasťou Jeho, Ním, Jeho Telom, úplne vydaní Jemu, úplne premenení v Neho, úplne *závislí* na Ňom ako prostá súčasť Jeho, už navždy bez akejkol'vek ilúzie vlastnej nezávislosti a samostatnosti.

"Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus." (Gal 2, 20)

Keď toto urobíme, keď konečne prvý raz v živote nielen *prehltneme*, ale skutočne *prijmeme* Krista v Eucharistii, porozumieme, že sme sa práve aj navzájom stali jedno a to isté Telo, jeden a ten istý Kristus. V tej chvíli nás Kristus spojí sám sebou, putom, ktoré je silnejšie než všetky ostatné svetské putá dovedy. Puto rodiny, národa, kultúry, pôvodu, triedy, záľub, biznisu, politickej príslušnosti,... nič z toho sa nedá porovnávať s týmto *novým putom*, ktoré nás spojilo v Kristovi!

"Preto odteraz nepoznáme nikoho podľa tela." (2Kor 5, 16)

"Už niet Žida ani Gréka, niet otroka ani slobodného, niet muža a ženy, lebo vy všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi. A keď ste Kristovi, ste Abrahámovým potomstvom a podľa prisľúbenia dedičmi." (Gal 3,28-29)

Sväté prijímanie je skutočne veľká a svojim spôsobom krajne *nebezpečná* vec! Ak totiž naozaj v Eucharistii Krista *prijmeme*, raz a navždy to úplne a vo všetkom zmení a naruby obráti celý náš život! Úplne všetko.

Stanete sa Kristom - a Kristus si vás *oblečie* a odteraz budete žiť Jeho život, konať Jeho skutky, pôjdete kam On pôjde, Jeho cestou. A viac, odteraz budete skutočné a opravdivo jedno telo, skutočne jedno telo s každým, kto urobil to isté čo vy!

"Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové." (2Kor 5, 17)

V tej chvíli konečne a úplne a prirodzene a samozrejme *milujeme bližneho, ako seba samého*. Pozeráme totiž na bližneho a vidíme seba, čiže Krista. Milujeme ho a v ňom milujeme seba, čiže Krista, pretože ja aj on sme Kristus, obaja sme sa stali Kristom, obaja sme boli a stále sme Eucharistiou takto v Kristovi a s Kristom jeden. Pozrieme sa na seba, jeden na druhého - a vidíme, spoznávame v druhom sami seba, čiže Krista. Spoznávame, že sme si blízki, extrémne blízki, pretože on je ja a ja som on a obaja sme Kristus. Ako by sme sa mohli nezvítať, neobjať, nezamilovať si jeden druhého, keď vlastne žiaden "druhý" nie je, sme len jeden, Kristus?

"Som pokrmom silných. Vzrastaj a budeš ma jesť. Ale ty ma nepremeniš na seba ako telesný pokrm, lež ty sa premeniš na mňa." (Ježiš sv. Augustínovi)

A tak skrze Eucharistiu a v nej sa stávame naozaj jedným Telom. Z pochopenia toho, zo skúsenosti toho, z uvedomenia si toho, sa rodí Cirkev - stav, kedy sme nie len skupina milých ľudí, ale ľudia, ktorí pochopili a zažili, že naozaj sú jedno Telo, naozaj sú Jeden Kristus a prosto už len žijú túto realitu, myslia, správajú sa a konajú podľa tejto reality, podľa toho, čím sú, lebo tým sú.

Bez Eucharistie nič z toho neexistuje. Krstom sa nám síce brána k tomu otvára, ale len otvára. Krst je brána k životu. Eucharistia je život. Preto sme krstení iba raz v živote. Viac netreba. Ale Eucharistia, tú slávime aj denne, lebo ona je našim životom, z nej a ju žijeme, v nej sme Cirkvou a v nej sme už teraz v Nebi.

Eucharistia je najdôležitejšia "vec" na svete.

Eucharistia je srdce a život Cirkvi.

Ak ste to ešte neurobili, skúste najbližšie pri svätej omši skutočne Krista v Eucharistii *prijat'*. Čiže rozhodnutí skončiť to, čím ste doteraz boli a čo ste doteraz žili, skutočne takto sebe zomrieť, rozhodnutí naozaj sa stať namiesto seba Kristom - a Kristus vami - a teda rozhodnutí, aby odteraz mal vo všetkom zvrchovanú moc Kristus, aby On bol vami, aby On žil váš život, aby ste odteraz boli Ním a žili Jeho.

"... *aby mal Boh zvrchovanú moc, a nie my.*" (2Kor 4, 7)

Boh je skutočný. Kresťanstvo je skutočné. Ak ho chceme žiť, musíme to urobiť tiež úplne a skutočne, naozaj. V tom je tajomstvo obrátenia aj svätosti. Svätci sú ľudia, ktorí to urobili skutočne a tak skutočne aj do skutočného Neba vošli a skutočne v ňom žijú.

Ježišova katedra

Keď čítame Bibliu, čítame Božie *slová*. Keď ju čítame v Cirkvi, v liturgii, samo Slovo k nám *hovorí*. Ale v *Eucharistii* Ho nielen vidíme či počujeme, ale *prijímame*. Naplníme sa Ním - úmerne svojej schopnosti a túžbe byť Ním takto naplnení a úplne premenení v Neho.

Eucharistia, v jej prijímaní aj adorácii, nás pretvára v Krista tým, že Ho do seba skutočne nasávame. Naplňa a premieňa nás spôsobom, ktorý presahuje slová, presahuje obrazy. Hovorí jazykom samého *bytia*, keď Slovo v nás samo seba uskutočňuje.

"My všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz." (2Kor 3, 18)

Len nepremrhať čas adorácie! Lebo môžeme prísť pred Pána plní seba a svojich slov. Ale ak prichádzame, aby sme s Ním zomierali, mlčky, otvorení a vyprázdnení od seba koľko len dokážeme, On prichádza a kriesi nás z mŕtvych ako nové stvorenia na svoj vlastný obraz, ba viac, v samom sebe!

"Spolahlivé je to slovo: Ak sme s ním zomreli, s ním budeme aj žiť." (2Tim 2, 11)

"Hoci sme boli pre hriechy mŕtvi, oživil nás s Kristom — milosťou ste spasení — a s ním nás vzkriesil a daroval nám miesto v nebi v Kristovi Ježišovi." (Ef 2, 5-6)

Toto spočinutie v Pánovi je ako pokojný prúd vody, ktorá nás omýva a odnáša preč všetku špinu, všetko cudzie a obnažuje naše pravé ja. Preto je plné nebeskej rozkoše. Len musíme byť ochotní nechať sa takto obmyť, zomrieť hriechu, aby nás mohol naplniť On. Je to buď - alebo.

"Neznesiem hriech a [Božiu] slávnosť [dohromady]!" (Iz 1, 13)

Keby to z našej strany bolo možné, keby sme sa dokázali tak úplne otvoriť a tak úplne zomrieť sebe, keby sme to my sami zniesli, táto Prítomnosť by nás pretvorila a premenila v Seba v jedinom okamihu!

"... ale teraz by ste to nezniesli. Keď príde on, Duch pravdy, uvedie vás do plnej pravdy." (Jn 16, 12-13)

Keby sme sa v tejto chvíli dokázali vzdať všetkého, skutočne vzdať, v tej samej chvíli by sme získali všetko, samého Boha, v tej samej chvíli by sme

v Ňom boli zbožštení. *Boh je ako mocná rieka a my ako hrádza.* Len pomaly a neochotne sa Mu otvárame.

Ale úmerne otvoreniu sa nás naplňa *Boží Pokoj*, z ktorého povstáva všetko ostatné, Božia dobrota, Božia láska, Božia svätosť o dokonalosť, Božia krása.

"*Ved' on je náš pokoj!*" (Ef 2, 14)

"*Boží pokoj, ktorý prevyšuje každú chápacosť.*" (Flp 4, 7)

"*Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam.*" (Jn 14, 27)

Vskutku v Eucharistii je Kristus najviac našim Učiteľom. Byť *bohom* je úplne iný level, úplne iný svet a práve tomu nás bytostne sám Boh v Eucharistii učí a robí nás tým.

Čriepky III

Idem do Neba! Povedz si to. Nie za zatvorenými očami niekde v myšlienkach. Otvor oči. Povedz to nahlas. Nie sebe, ale ty. Je v tom sila. Sila viery. Viery, ktorá mení život a spája nás s Bohom, "*aby ste vierou mali život v jeho mene.*" (Jn 20, 31)

Kresťanstvo? To je: Odchádzam do Neba. Je tu ešte niekto, kto odchádza tiež? Aby sme si mohli spoločne nacvičiť nebeský spôsob života...

Sv. Ján Zlatoústý hovorí, že *aby sa človek spasil, stačí mu už len chcieť.* Ale rovnako platí, že aby sa spasil, tak to chcieť aj *musí.* To je *viera*: verím, že

Boh nás prišiel odvieť zo zeme do Neba. *Nádej*: áno, aj ja môžem ísť do Neba. *Láska*: Ja to teda beriem. Idem. Odchádzam.

V okamihu, keď sa takto jasne rozhodneme a upneme k Nebu, všetko, dokonca aj *mučenie*, začne dávať úplne jasný a samozrejmy zmysel a Evanjelium sa stáva zrazu úplne normálnym.

Ak milujeme Boha nadovšetko, tak len preto, že Ho fakt milujeme, fakt zbožňujeme. Potom to ale znamená aj to, že sme už celým srdcom prest'ahovaní do Jeho sveta, Kráľovstva, Neba. Tiež preto, že nás uchvátilo.

Milovať bližneho ako seba samého nám v tomto kontexte pripadá ako to najnormálnejšie a najprirodzenejšie na svete. Hlavne preto, že je to podstata života Neba a práve toto nás na Nebi uchvátilo, že v Ňom každý, vrátane Boha, takto miluje - a Boh ešte o kus viac.

Preto platí toto znamenie: *"Podľa toho vieme, že sme ho poznali, ak zachováваме jeho prikázania. Kto hovorí: "Poznám ho," a nezachováva jeho prikázania je luhár a niet v ňom pravdy. Kto však zachováva jeho slovo, v tom je Božia láska naozaj dokonalá. A podľa toho vieme, že sme v ňom."* (1Jn 2, 3-5)

Modlitba naozaj nie je niečo, čo konáme smerom k Bohu – my hovoríme a Boh počúva, my konáme a Boh prijíma – ale skôr niečo, čo sa deje v hlbokom spoločenstve s Bohom, spoločné dielo spasenia a súčasné prebývanie človeka v Bohu a s Bohom. Liturgia ešte viac a najviac zo všetkého Eucharistia.

Prvý ruženec, radostný, je o Bohu, ktorý sa stal človekom. Druhý o cene, ktorú Ho to stálo. A tretí o tom, ako sa v Ňom človek stáva bohom.

Človek *musí* dospieť a človek *môže* dospieť – vo vyhni Ducha, vystavený Jeho Ohňu.

Cirkev, to sú *skutoční* ľudia žijúci v *skutočnej* pravde *skutočné* vzťahy a *skutočné* spoločenstvo *skutočného* života. *Skutočnosť* - a či slovami Písma *pravda* - sú zásadným znakom kresťanstva, Cirkvi, Neba.

Modlitba, to je spoločný tanec, spoločné vírenie Boha a človeka v jedinom rytme, jedinej láske, jedinej vášni svätej, lebo z Boha.

Komunita, to je miesto, kde sú ľudia jeden pred druhým *skutoční*, hovoria *skutočné* slová, žijú *skutočný* život a konajú *skutočné* veci. Komunita je miesto *skutočného*. Slová v nej majú váhu, gestá v nej majú váhu, sám život v nej má váhu. Pravda je znakom komunity. Bez nej neexistuje *skutočná* láska, milovať je možné len *pravdivo* a *pravdivého* človeka. A sme pri *obligátnej pravde* a *láske*... Niečo na tej dvojici je.

	PRAVDA	LÁSKA
JA	Som, aký som, nič nehram, nič nezakrývam.	Som prijímaný taký, aký som.
OSTATNÍ	Sú, akí sú, nič nehrajú, nič nezakrývajú.	Prijímam ich takých, akí sú.
JA	Viem, že som hriešnik, že potrebujem pokánie a úplnú premenu života.	S ich podporou naberám odvahu urobiť to.

OSTATNÍ	Vedia, že sú hriešnici, že potrebujú pokánie a úplnú premenu života.	Som im oporou a dodávam im odvahu urobiť to.
---------	--	--

Túžiš po skutočnosti? Naozaj? Veľmi? Tak veľmi, že zanecháš všetko ostatné virtuálne? Ak chceš žiť v realite, neunikaj do virtuality - jedla a pitia, pocitov a nálad, internetu a sietí, honbe za svetskými vecami!

Skutočne ide o to, stať sa Kristom. O tom je Eucharistia, o podvolení, súhlase, rozhodnutí stať sa Kristom, nie podľa svojich predstáv a vôle, ale podľa Jeho, v úplnej vydanosti, prostote, slobode, tu a teraz.

Omša je naozaj Baránkova svadobná hostina, pretože sa na nej deje presne to, čo je podstatou manželstva: Boh a ja sa stávame dvaja v jednom, Kristovom Tele. Ísť na omšu znamená ísť tam s presne týmto úmyslom a túžbou, aby sa tak stalo.

Neláska vyrastá z vlastnej vôle, zo žiadostivosti a túžby byť inde, žiť iné, mať iné, konať iné, keď sa k niečomu takto upneme a z ľudí sa stávajú ti, ktorí nás vyrušujú, obťažujú, prekážajú. V Kristovi sa stávame od tohto slobodní. Už sami od seba nechceme pre seba nič. Sme slobodní všímať si a prijímať druhých, venovať im svoj čas, pozornosť, lásku.

Fanatik je človek, ktorý Boha nahradil zákonom, vnútorné obrátenie vonkajším násilím, lásku silou, namiesto Vykupiteľa od hriechu vidí len sám hriech, miesto nádeje má v sebe hnev, ktorý zakrýva zúfalstvo, viac než

na dobro sa sústreďí na zlo, o ktorom si myslí, že ho má vykoreňovať a to obzvlášť u druhých, pretože nadovšetko pestuje vlastnú pýchu na to, že on je lepší ako ostatní.

Tá skrytá brzda v nás...

"Podľa vnútorného človeka s radosťou súhlasím s Božím zákonom; ale vo svojich údoch pozorujem iný zákon, ktorý odporuje zákonu mojej mysle a robí ma zajatcom zákona hriechu, ktorý je v mojich údoch." (Rim 7, 22-23)

Vnútorný človek sa chce s radosťou vrhnúť do náruče Pána, ponoriť sa do Jeho Hlbiny a nasledovať Ho.

Ale čo chvíli, keď to už - už ideme urobiť, ozve sa ten druhý, *vonkajší*, telo: *Prýr! Brzdi! Nie tak zhurta! Len pomaly. Aj náboženstvo musíš brať s mierou! Len opatrne! Nepreháňaj to! Troška stačí! Čo ak sa to nejako zvrtné? Len sa pekne drž a nepúšťaj svojich starých istôt!*

A my s hrôzou hľadáme, ako nás to staré v nás púta, strháva späť a Kristus mizne v diaľke - bez nás!

"Ja nešťastný človek! Kto ma vyslobodí z tohoto tela smrti? Ale nech je Bohu vďaka skrze Ježiša Krista, nášho Pána!" (Rim 7, 24-25)

"On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, v ktorom máme vykúpenie, odpustenie hriechov." (Kol 1, 13-14)

"Až keď vás Syn vyslobodí, budete naozaj slobodní." (Jn 8, 36)

A tak v nás Božia láska zápasí s našim strachom a sebecktvom o to "úplne". Pretože nasledovať Krista môžeme len *úplne*, alebo *vôbec*. Ako nevesta môžeme patriť Kristovi len *úplne*, alebo *vôbec*.

"Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa a pre evanjelium, zachráni si ho." (Mk 8, 35)

To, čím nás Kristus oslobodzuje, je láska. Nachádzame odvahu stratiť seba a úplne nasledovať Krista z lásky k Nemu - ale aj z lásky k sebe, pre nádej Evanjelia, ktorej sme uverili, nádej na Boží Dar zbožštenia.

"A tak teraz ostáva viera, nádej, láska, tieto tri; no najväčšia z nich je láska."
(1Kor 13, 13)

A láska je synonymom toho "úplne".

Vo svojej podstate je to *desne jednoduché*: všetkého sa pustiť, všetko nechať a skočiť... Skočiť do Božej Hlbiny. A vedome sa nenechať zastaviť *starým ja*, ktoré sa nás usiluje z polohy aktérov vytrhnúť von - *akoby vytiahnuť z rozbiehajúceho sa auta a postaviť nás vedľa, len ako stojacich a nijako nezaangažovaných pozorovateľov*, ktorí sa s tým už len v mysli pohrávajú, ale sami už nikam nejdú.

Zázrak Božieho Života sa deje vtedy, keď Kristovi patríme úplne.

"A ty budeš milovať Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou silou. A tieto slová, ktoré ti ja dnes prikazujem, nech sú v tvojom srdci, poučaj o nich svojich synov a sám uvažuj o nich, či budeš sedieť vo svojom dome, či budeš na ceste, či budeš ležať alebo stáť. Priviaž si ich ako znamenie na ruku, nech sú ako znaky medzi tvojimi očami, a napíš si ich na veraje svojho domu a na dvere." (Dt 6, 5-9)

"Tu sa ozval Peter: "Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou."" (Mk 10, 28)

A viac ide o to opustiť to, čo je vnútri, *myšlienky, predstavy, túžby, ambície, obavy, predsudky*, než to, čo je navonok. Aj preto jen *pôst*, nielen od jedla, základným pilierom procesu nášho oslobodenia.

"Bud' mŕtvolou a nedbaj ani na ľudské bezprávie, ani na ľudskú chválu ako mŕtvi a budeš spasený!" (abba Makarios)

Iba *mŕtvola* môže byť vzkriesená a vstať z mŕtvych. Prv nie. Ako môže vstať z mŕtvych, čo ešte nie je mŕtve? *Čo je mŕtve, nemôže zomrieť* – ale môže vstať z mŕtvych!

Najprv sa musíme stať

Boh Je, ktorý Je. Najprv je. Potom koná a Jeho konanie vychádza z toho, čím Je.

Aj my musíme najprv *byť*. Evanjelium nie je ani tak zvesť o tom, čo máme *robiť*, ako skôr o tom, čím sme sa *stali*, čím sme - čím môžeme a máme byť. Pretože aj keď z Božej strany tým už sme - *nebešťania, synovia a dcéry Boha, dedičia Boha a vlastníci Kráľovstva* - musíme to ešte my sami prijať a stať sa tým.

"*Voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme.*" (1Jn 3, 1)

"*Ale ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia.*" (Rim 8, 17)

"*... lebo vášmu Otcovi sa zapáčilo dať vám kráľovstvo.*" (Lk 12, 32)

Odtiaľ sa potom odvíja konanie. Najprv sa ale musíme stať. Byť. Vstrebať do seba novú identitu.

Adorácia je miesto, kde sa to deje. Hľadáme na Syna a učíme sa od Neho byť synmi. Hľadáme na Syna a nechávame, aby naše srdcia napĺňala povaha Jeho Synovstva a stvárnovať nás podľa Neho. Premieňame, pripodobňujeme sa Hostii, ktorá je Ním a v ktorej je prítomný a pravdivo vyjadrený. Tajomstvo Hostie je tajomstvom Krista a teda aj tajomstvo Boha, tajomstvo synovstva, aj toho nášho.

Novej identite si musíme *navyknúť* - a *odvyknúť* tej starej, pozemskej.

"Ak ste teda s Kristom vstali z mŕtvych, hľadajte, čo je hore, kde Kristus sedí po pravici Boha! Myslite na to, čo je hore, nie na to, čo je na zemi! Ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu." (Kol 3, 1-3)

Adorácia, mlčanlivé sedenie pred Pánom a nechávanie, aby nás Jeho Prítomnosť napĺňala, je mocný nástroj tohto navykania. Tu začíname chápať, že keď hľadáme na Krista, hľadáme súčasne na seba, pretože v Eucharistii sa On stal nami a my Ním, sme Jeden v Jednom.

"Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa." (Jn 6, 56-57)

Len musíme mať odvalu, takto sa zmeniť. Pokračovať tak aj po skončení adorácie. Skutočne sa tým stať. Ovplyvní to totiž všetko, našu povahu, hovorenie, správanie, vzťahy k ľuďom, k svetu, k práci, k majetku, k životu. Všetko.

"Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové." (2Kor 5, 17)

Si bud'me istí, že mnohým ľuďom, aj blízkym, sa to nebude páčiť. Tlak vrátiť sa k starému človekovi bude veľký, od nich aj od "starého človeka" v nás - vrátenie sa do starých zabehaných koľají starého myslenia, života a konania...

"Lebo telo si žiada, čo je proti duchu, a duch, čo je proti telu. Navzájom si odporujú, aby ste nerobili to, čo chcete." (Gal 5, 17)

"Prišiel som postaviť syna proti jeho otcovi, dcéru proti matke, nevestu proti svokre. A vlastní domáci budú človeku nepriateľmi." (Mt 10, 35-36)

"Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený." (Mk 13, 13)

Ale presne o tom to je. Či si vyvolíme Božie synovstvo aj napriek celému svetu - alebo či kvôli svetu radšej ostaneme tým, čím sme vo svete boli, aj napriek Bohu. O tom to je. Kvôli tejto voľbe na svete sme.

Ale dobrá správa je, že niektorí aj z nich sa nakoniec pridajú k nám a my ich získame a nájdeme nanovo a už v radosti a sláve Kráľovstva.

"Kedysi ti bol neužitočný, ale teraz je užitočný aj tebe, aj mne. ... Ved' azda preto odišiel na čas, aby si ho dostal navždy." (Flm 1, 11,15)

Kresťanstvo je naozaj tá najnormálnejšia vec na svete. Číre prosté bytie, očistené od všetkých cudzích nánosov - alebo *hriechu*, ako sa im medzi nami, kresťanmi, hovorí.

Bez Márie a svätých to nejde...

Kristus, to je Hlava a Telo. Cirkev.

Prijat' *Krista* znamená prijat' *Cirkev*. A byť *prijatý Kristom* znamená byť *prijatý aj Cirkvou*, pretože ona je Jeho Telom.

"Všetko mu [Otec] položil pod nohy a jeho ustanovil nad všetkým za hlavu Cirkvi, ktorá je jeho telom, plnosťou toho, ktorý naplňa všetko vo všetkom." (Ef 1, 22-23)

"... lebo sme údmi jeho tela." (Ef 5, 30)

Preto nemôžeme prijat' *Krista* bez toho, aby sme súčasne prijali aj Jeho *Cirkev*, jednu a tú istú putujúcu na zemi i oslávenú v Nebi.

Nemôžeme tak skutočne pristúpiť ku Kristovi bez toho, aby sme súčasne nepristúpili k Márii a všetkým svätým, ktorí už zavŕšili svoju spásu a sú s Ním a v Ňom v Jeho Sláve v Nebi. Nemôžeme mať skutočné spoločenstvo s Kristom *Hlavou* bez toho, aby sme ho mali súčasne aj s Jeho *Telom*, s Máriou a všetkými svätými v Nebi - ale aj s putujúcimi bratmi a sestrami na zemi.

"Každý, kto verí, že Ježiš je Kristus, narodil sa z Boha. A každý, kto miluje Boha ako Otca, miluje aj toho, kto sa z neho narodil." (1Jn 5, 1)

Mária ako jediná *kecharitomene*, skutočne plná Milosti, najslávnejšie dielo Krista, najdokonalejšie dielo Jeho milosti, najlepšie reprezentuje Telo, vykúpené a spasené Kristom. Preto *Ježiš a Mária* (a s ňou všetci ostatní spasení, svätí) - to jest celý Kristus, Hlava i Telo, Boh i zbožštení v Ňom.

Čokoľvek iné by bolo ako pokus *s'tat'* Krista, násilne oddeliť Hlavu od Tela. Ale to nie je možné. Preto tí, ktorí prijímajú *Telo*, majú aj *Hlavu* a už teraz vchádzajú do jasu a radosti Kráľovstva. A tí, ktorí odmietajú *Telo*, s ním strácajú aj *Hlavu*. A vidieť to na nich: že veľa o spáse a Kráľovstve hovoria, ale nepoznajú ani jedno ani druhé, pretože ešte stále nevošli.

"Čo ma oslovujete: "Pane, Pane," keď nerobíte, čo hovorím?" (Lk 6, 46)

Ak prijímame Hlavu, sme prijatí a prijímaní celým Kristom, Hlavou aj Telom. Preto ten hlboký vzťah spoločenstva, ktorý máme k Márii a ku všetkým svätým! Boli sme totiž v Kristovi prijatí Hlavou a aj Telom - spoločenstvom spasených v Nebi, Máriou aj všetkými svätými. Aj oni nás prijali, objali, sú s nami, stoja pri nás, sme aj s nimi jedno Telo, jedna Cirkev, jeden Kristus. Milujeme ich a oni milujú nás. Ctime ich a oslavujeme veď sám Kristus ich oslávil pri sebe.

"Tých, ktorých predurčil, aj povolal, a ktorých povolal, tých aj ospravedlnil, a tých, čo ospravedlnil, aj oslávil." (Rim 8, 30)

A oni zase stoja pri nás, sprevádzajú nás, pomáhajú nám, nesú nás svojou láskou, pretože presne o tomto Cirkev je - a oni ňou sú, naplno, navždy, viac, než ktokoľvek z nás, ktorí ešte len putujeme k vlasti a bojujeme svoj boj viery.

"Vo všetkých modlitbách a prosbách sa modlite v každom čase v Duchu! A v ňom vytrvalo bdejte a proste za všetkých svätých!" (Ef 6, 18)

Preto sa za nás neprestajne modlia u Pána a ich modlitba má veľkú moc.

"Lebo veľa zmôže naliehavá modlitba spravodlivého." (Jak 5, 16)

Kristus je Spasiteľ Tela, nie jednotlivcov, za Cirkev dal seba samého a ju vykúpil svojou Krvou a ju urobil Bránou do Neba:

"Božiu Cirkev, ktorú si získal vlastnou krvou" (Sk 20, 28)

"a seba samého vydal za ňu," (Ef 5, 25)

"on, Spasiteľ tela." (Ef 5, 23)

"Máme, bratia, smelú dôveru, že vojdeme do Svätyne skrze Ježišovu krv, tou novou a živou cestou, ktorú nám otvoril cez oponu, to jest cez svoje telo." (Hebr 10, 19-20)

Cez Telo pristupujeme k Hlave. A naozaj to tak je. Kto má Telo, má aj Hlavu. Ale kto nemá Telo, nemá ani Hlavu.

"Hovorím vám: "Každému, kto má, ešte sa pridá, ale kto nemá, tomu sa vezme aj to, čo má."" (Lk 19, 26)

Diabol je rafinovaný. Keď videl, že sú mnohí, ktorí nie sú ochotní poprieť Hlavu, nahovoril ich, aby vraj kvôli Hlave popreli Telo. A tým ich pripravil aj o Hlavu... Postávajú pred Bránou-Telom, ale nevstupujú, pretože si myslia, že ak príjmu Telo a vstúpia cez Telo, urazia tým Hlavu a zvolajú na seba Boží hnev...

Modlitba je spoločenstvo

Modlitba je vo svojej podstate spoločenstvo s Bohom a so všetkými svätými. Liturgia je spoločenstvo s Bohom a so všetkými svätými. Celý náš život je či aspoň má byť takýmto spoločenstvom.

"Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne." (Jn 15, 4)

V tomto spoločenstve už viac niet rozdielu medzi Bohom a Jeho svätými. Teda - samozrejme je, ale súčasne aj nie je.

Je to ako u Ježiša. *On a Otec sú dve rôzne osoby. Otec plodí, Syn je splodený. Otec dáva, Syn má všetko od Otca. Ale súčasne toto darovanie sa je tak úplné, že Ježiš môže povedať:*

"Filip, toľký čas som s vami a nepoznáš ma?! Kto vidí mňa, vidí Otca. Ako môžeš hovoriť: "Ukáž nám Otca?!" Neveríš, že ja som v Otcovi a Otec vo mne? Slová, ktoré vám hovorím, nehovorím sám zo seba, ale Otec, ktorý ostáva vo mne, koná svoje skutky." (Jn 14, 9-10)

"Ja a Otec sme jedno." (Jn 10, 30)

Aj tu, Boh je Boh a my sme ľudia. On je Stvoriteľ, my stvorení. On všetko má, my sme všetko dostali. Ale výsledkom je rovnaká jednota medzi nami a Bohom ako medzi Otcom a Synom.

"No neprosím len za nich, ale aj za tých, čo skrze ich slovo uveria vo mňa, aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma ty poslal. A slávu, ktorú si dal mne, ja som dal im, aby boli jedno, ako sme my jedno — ja v nich a ty vo mne. Nech sú

tak dokonale jedno, aby svet spoznal, že si ma ty poslal a že ich miluješ tak, ako miluješ mňa." (Jn 17, 20-23)

"Potom už niet Gréka ani Žida, obriezky ani neobriezky, barbara, Skýta, otroka, slobodného, ale všetko a vo všetkom je Kristus." (Kol 3, 11)

"Tým nám daroval vzácne a veľmi veľké prisľúbenia, aby ste sa skrze ne stali účastnými na Božej prirodzenosti." (2Pt 1, 4)

Boh a Jeho svätí. Boh v nich, oni v Bohu, dokonale, úplne, jedno. Rozlišovanie modlitby k svätým a k Bohu v istom zmysle stráca zmysel, pretože oni sú s Bohom jedno, sú zbožštení v Bohu. A sama modlitba sa stáva účasťou na ich spoločenstve, účasťou na Nebi. Modliť sa k Bohu znamená modliť sa ku všetkým svätým v Ňom a s Ním a modliť sa ku svätým znamená modliť sa k Bohu a oboje znamená vstupovať do ich blaženého nebeského spoločenstva, nebeskej jednoty.

Už na modlitbu viac nehľadíme ako na niečo, čo *robíme*, čím sa na niekoho *obraciame* a dokonca iba preto, aby sme si niečo *vydrankali* na Bohu.

Naopak, stáva sa *spoločenstvom*, *účasťou* na živote svätých v Bohu a Boha vo svätých. Všetko v nej sa spája do tejto hlbokkej jednoty, do ktorej modlitbou vstupujeme. Už viac niet rozdielu. Boh je všetko vo všetkom a všetko je v Bohu jedným. Vráťte nás, ktorý do tejto jednoty nesmelo vystupujeme, dotýkame sa jej a učíme sa jej navykať.

A tak sa modlitba stáva ochutnávkou Neba. Život, ak je takto žitý, sa stáva prvotinou Neba. Ale najviac zo všetkého liturgia Eucharistie, ak ju dokážeme takto chápať a takto vojsť do jej slávenia.

Modliť sa neznamena niečo robiť, ale niekde *byť*; nie niečo hovoriť, ale niečo *žiť*. V tomto spoločenstve je Boh všetkým a my ničím, ale v Ňom sme aj my všetkým ako On. V takej chvíli nič nechcem, za ničím netúžim, všetko mám. Nič viac netreba, žiadne slová, žiadne gestá, žiadne myšlienky. Iba *byť*.

"Keď Ježiš okúsil ocot, povedal: "Je dokonané." Naklonil hlavu a odovzdal ducha." (Jn 19, 30)

Tá nádherná normálnosť

Ty, Bože, si Realita. Si Normálnosť. Si Život. Práve preto.

Modliť sa k Tebe je veľká vec. Kľaňať sa Ti tiež. Ale žiť s Tebou a v Tebe tú prostú a pritom tak ohromujúcu Normálnosť je viac. To je skutočná modlitba, skutočná úcta, skutočné kľaňanie sa – žiť v Bohu.

"Z úst nemluviat a doječeniec pripravil si si chválu naprotiveň svojim nepriateľom, aby si umlčal pomstivého nepriateľa." (Ž 8, 3)

Svet uctieva neprirodzenú rafinovanosť, zložitnosť, komplikovanosť. Mysleli sme si, že Boh bude viac ako svet - v tomto smere. On je viac ako svet, nekonečne, ale preto, že je jeho opakom... či skôr svet vo svojej pýche sa stal opakom Boha.

Veriť Bohu znamená spoznať túto nádhernú a všetko presahujúcu Jednoduchosť Boha, ktorý je pravda a láska. Nádej znamená prijať ju ako spôsob svojho vlastného života. Láska potom je, žiť ju v Bohu a s Bohom v spoločnom tanci, vzájomnom vírení a súzvuku Otca a Jeho syna.

"Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo. ... Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha." (Mt 5, 3.8)

Nie je nič naozaj normálne a prirodzené, iba Boh. Neexistuje žiaden normálny a prirodzený život - a teda vo svojej podstate vlastne ten najľahší možný - než Boží Život.

"Podťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním. ... Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké." (Mt 11, 28.30)

"Láska k Bohu spočíva v tom, že zachovávame jeho prikázania. A jeho prikázania nie sú ťažké. Ved' všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera." (1Jn 5, 3-4)

Ale ľahké a prirodzené je to len tomu, kto uveril a veriaci sa zamiloval do Božskej Prostoty Boha a zamiloval si božsky prostý život v celej jeho nadzemskej normálnosti a vzrušene odhaľuje jeho krásu a nádheru.

"Všetko je možné tomu, kto verí." (Mk 9, 23)

"Ak neuveríte, veru neobstojíte." (Iz 7, 9)

Kresťanstvo sa nám javí byť zložitú len preto, že ho takým sami robíme - a bez viery vari ani nemáme na výber. Preto nám aj pripadá ťažké. *Ako hercovi náročný scenár, podľa ktorého má hrať postavu, ktorou sám nie je.* Áno, kým nechápeme, neveríme, je pre nás kresťanstvo nepochopiteľný súbor náročných požiadaviek a pravidiel. Ale kto povedal, že kresťanstvo je pre neveriacich?

Uverit' znamená stať sa. A ak synmi Boha raz *sme*, potom život synov Boha nám príde aj prirodzený, aj ľahký, aj krásny. A zamilujeme si Ho, ako aj Boha, s ktorým ho žijeme, ako aj Božiu Cirkev, bratov a sestry, kde tento život spoločne žijeme a vzrastáme v ňom.

Všetko Božie v Bohu je tak nenormálne *normálne*, nadprirodzene a pre svet neprirodzene *prirodzené*, tak neuveriteľne *samozrejmé*... Tak nádherné a krásne! Tak veľkolepé vo svojej čírej jednoduchosti a prostote!

"Lenže nie všetci poslúchli evanjelium. Aj Izaiáš hovorí: "Pane, kto uveril tomu, čo sme hlásali?" (Rim 10, 16)

Koľká škoda. Svet by mohol byť rajom, nebom, keby uveril. Takto sa z neho môžeme len vysťahovať preč, plní smútku a ľútosti...

"Keď sa [Ježiš] priblížil a zazrel mesto, plakal nad ním a hovoril: "Kiež by si aj ty v tento deň spoznalo, čo ti prináša pokoj! Ale teraz je to skryté tvojim

očiam. Lebo prídu na teba dni, keď ťa tvoji nepriatelia oboženú valom, obklúčia ťa a zovrú zo všetkých strán, zrovnajú so zemou teba i tvoje deti v tebe a nenechajú v tebe kameň na kameni, lebo si nespoznalo čas svojho navštívenia." (Lk 19, 41-44)

Normálnosť. Konečne! Prostota. Jednoduchosť. Uvoľnenosť. Sloboda. Ľahkosť. Krása. Radosť. Láska. Dôvera. Blízkosť. Dôvernosť. Bez smädu. Bez žiadostivosti. Bez strachu. Bez smútku. Bez hnevu. Bez závisti. Bez nedôvery. Bez pretváranky. Bez súdenia. Bez manipulovania. Tu a teraz. Pokoj. Rozkoš. Nebo. Boh. Všetko. Amen.

Tu človek chápe púštnych otcov, pustovníkov aj mníchov, ľudí, ktorí zanechali svet a všetko v ňom, len aby mohli toto všetko žiť, navonok *chudobní*, v skutočnosti *nezmenene bohatí* Životom Boha v Bohu.

Čo je *Božie*, to je *normálne* a *normálne* je *božské*. Byť kresťanom znamená toto porozumieť, toto prijať a potom už len vo veľkej radosti a hlbokom pokoji v čírej pravde (čiže Realite) *normálne* žiť *normálny* (čiže božský) život, v tej nesmiernej prostote a jednoduchosti samého Boha.

Také normálne Nebo

"A stvoril Boh človeka na svoj obraz, na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril." (Gn 1, 27)

Preto je pre nás normálne a prirodzené žiť s Bohom. Sme ako On a byť ako On a s Ním je normálne.

Písmo to volá *Raj* a znovu, je to miesto celkom normálneho života v normálnom vzťahu normálnej dôvery a spoločenstva a priateľstva Boha a ľudí. Nič mimoriadne, žiaden *zábavný park*, nič podobné. Nič také ani

nepotreboval. Úniky a zabávanie sa sú potrebné tam, kde je nuda a život ťaží. V Raji bol blaženým sám život.

Svätosť je normálna a prirodzená. Je ovocím a súčasne podmienkou jednoty s Bohom, pre ktorú sme stvorení a ktorá je tak pre nás normálna a prirodzená. Preto je Nebo blažené, samo v sebe. Nepotrebuje zábavu ani atrakcie, sám Život v ňom je blažený.

A tak, Pane, vchádzame do Neba. Už teraz. Lebo už teraz si s nami. V okamihu, keď si toto uvedomujeme, keď toto spoznávame, keď zapadneme do Teba ako súčiastka do celku, prebehne medzi nami a Tebou náhle porozumenie a my konečne pochopíme. Kruh sa uzatvára. V tej najprostejšej jednoduchosti objavujeme výbuch, explóziu slobody, radosti, pokoja, spočinitie.

V Tebe sme konečne slobodní od *Ega*, ktoré bolo tým nenormálnym v našom živote - a my sme ho ešte dokonca chránili, bránili, pestovali si ho a kvôli nemu odmietali Teba, zdráhali sa vojsť do Neba! Aké hlúpe! A bolestné! Človek, svet, ktorý si pestuje svoju vlastnú chorobu, svoje vlastné utrpenie, svoju vlastnú smrť!

V adorácii zažívame toto Nebo. V Eucharistii sa Ním naplňame. Aby sme z neho už nikdy nevyšli. Aby sme večne žili v ňom, už teraz a aj potom. Aby už teraz náš život bol celebrowaním, slávením Neba.

Ale pozor! Nie je to nič navonok mimoriadne, umelé ani nabubralé! Svet takéto veci robí, aby zakryl šedivosť a bezútešnosť svojej všednosti. My slávime Boha svojim životom práve v jeho oslňujúcej normálnosti, v jeho dych vyrážajúcej prostote a priamosti, v jeho jednoduchej a hlbokjej pravdivosti, ktorej ovocím je dokonalé a číre dobro, skutočná a pravdivá láska bez pretvárinky, jednoducho svätosť, ktorá sama nám náhle pripadá tak samozrejماً a prirodzená!

"... aby sme mohli žiť tichým a pokojným životom vo všetkej nábožnosti a mravnej čistote. Toto je dobré a milé pred Bohom, naším Spasiteľom, ktorý chce, aby boli všetci ľudia spasení a poznali pravdu." (1Tim 2, 2-4)

Kým sme nepoznali tento Boží dar, mohli nás tieto slová desiť - veď vo svete niečo také znamená nuda a otravu. Ale v Bohu je všetko naopak. Kto by sa už len chcel dať vyrušovať nejakým "zabávaním sa" či nechať sa "rozptyľovať" od *prúdenia* blaženosti hlbokaj ako sám Boh, pretože z Boha vyviera a v Bohu ju žijeme, v ktorej sám život je Životom?

Nestačia mi slová. Ako opísať *normálnosť* Boha a Božieho Života a hĺbku života, súzvuku človeka a Boha? Vskutku je to to, čo opisuje Písmo:

"Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pominulo a nastalo nové. Ale to všetko je od Boha, ktorý nás skrze Krista zmieril so sebou." (2Kor 5, 17-18)

V Bohu tak konečne nachádzame seba. A spolu s tým riešenie všetkých problémov sveta. "*Lenže ... kto uveril tomu, čo sme hlásali?*" (Rim 10, 16) A tak svet ďalej trpí... ako sme aj my donedávna trpeli s ním. Ale vďaka Bohu, ktorý "*nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna.*" (Kol 1, 13)

Žasnem, stále žasnem nad veľkosťou a súčasne prostotou a doslova samozrejmosťou tohto Božieho Daru, samého Neba. Aké prosté, to všetko. Buď proste normálny ako je Boh normálny. To je všetko. A predsa takto jednoducho človek vstupuje do porozumenia, súzvuku, jednoty s Bohom.

Nedokážem to vyjadriť ani uchopiť slovami. Ani svojou myslou. Nedá sa to vtesnať do pravidiel. Preto musím, viem to, chodiť sem, pred Pána a v hĺbke modlitby, v pohľade adorácie, hľadieť, pozerat', vnímať, naplňať sa tým, čo slová neobsiahnu, ale v Bohu jasne vidieť, pretože na Jeho Obraz sme stvorení.

Toto je svätosť. Toto je Nebo. Srdce sa vo mne chveje vzrušením a rozkošou. A naozaj v tom nie je nič ťažké... Naopak, svojim spôsobom je to tá najľahšia vec na zemi. To len my, naše Ego, ju robíme ťažkou až nemožnou! Už nepotrebuje mať, netúži po moci, po uznaní, po výhodách. Sme. To vrchovato stačí. Dorazili sme. Už len zostať takto. Naveky.

Odložiť navždy všetky masky... a bariéry... a hradby a múry... a konečne byť normálny, prirodzený, v Bohu konečne sebou. Toto znamená byť bohom. Toto je Boh. Skutky, konanie, tým sa to navonok iba prejavuje. Toto je podstata.

Keď vás Syn oslobodí...

"Ježiš im povedal: "Veru, veru, hovorím vám: Každý, kto pácha hriech, je otrok. A otrok neostáva v dome navždy; navždy ostáva syn. Až keď vás Syn vyslobodí, budete naozaj slobodní. "" (Jn 8,34-36)

"Preto nechabujeme; a hoci náš vonkajší človek chradne, náš vnútorný sa zo dňa na deň obnovuje." (2 Kor 4,16)

Viete, prečo je svätosť *normálna*? Prečo žiť sväto s Bohom a nehrešiť je *normálne*? Pretože tak sme stvorení! To je ten *vnútorný človek* v nás. Ten, ktorého stvoril Boh. Je tam, stále, vo vnútri. Len zahnaný do kúta, pod zem, do temnej kobky a tam zatvorený. Ale občas začujeme jeho nárek a hlas a vtedy nás, na povrchu, prepadne smútok a depresia...

Na povrchu sa totiž ujal vlády *hriech*. Stvoril – nie skutočne, ale my tomu veríme, že je skutočný – *vonkajšieho človeka* a my sme sa s ním stotožnili. *Mrzáka*, spotvorenú podobu toho *vnútorného*. Stvoreného na obraz strachu a hnevu, a závidi a všetkého toho, čo sme na seba nabalili zo sveta, v ktorom byť *normálny* je smrteľne nebezpečné, nezriedka doslova. Prispôbili sme sa svetu. Pokrútili sme sami seba – a uverili sme, že to sme my.

Tento vonkajší človek nás obalil a ovládol všetok náš vonkajšok a nás samých – *vnútorného človeka* – odsúdil do temnoty, do hĺbky, kam už ani nedokážeme dohliadnuť.

Občas počúvame Ježišove slová. Ale len počúvame. Páčia sa nám – ale nevieme si predstaviť, ako by sme ich mohli vo svete uskutočniť. To sa predsa nedá! Nie vo svete, nie medzi ľuďmi, kde žijeme. Je to pekná teória, aj by sa nám páčila – ale je to nakoniec vždy len *naivná rozprávka*. Nahlas to tak nepovieme, sme predsa *kresťania*, chceme tak vyzerat' – ale v srdci to tak berieme a tak aj s tým počutým nakladáme: spravidla nijak.

"Viem, že ste Abrahámovo potomstvo; a chcete ma zabiť, lebo sa moje slovo vo vás neujíma. Ja hovorím o tom, čo som videl u Otca. Aj vy robíte to, čo ste počuli od otca. ... Vaším otcom je diabol a vy chcete plniť túžby svojho otca." (Jn 8,37n.44)

Ale Ježiš neostal iba pri slovách. Urobil viac, Otec cez Neho urobil to najdôležitejšie:

"On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, v ktorom máme vykúpenie, odpustenie hriechov." (Kol 1,13-14)

Ježiš nás skutočne vykúpil. Vykúpil zo sveta. Voviedol do svojho kráľovstva. Už teraz. Nie ešte telom, ale *srdcom* hej. A ak sme srdcom v Nebi, potom na tele už nezáleží, pretože telo sa prosto už len pridá. Kde bude srdce, tam ho pri vzkriesení bude nasledovať aj telo, či už v dobrom alebo v zlom. O telo sa strachovať nemusíme. A pred tým, ktorý hubil naše srdce, našu dušu, nás Kristus zachránil a vytrhol nás z jeho moci.

"Nebojte sa tých, čo zabijajú telo, ale dušu zabiť nemôžu. Skôr sa bojte toho, ktorý môže i dušu, i telo zahubiť v pekle." (Mt 10,28)

Vykúpil nás, Namiesto *núdze* a *nedostatku* sveta nám ponúkol opojnú *hojnosť* a *dostatok* Neba a ona naplnila naše srdce. Namiesto *neistoty* a *hrozieb* sveta nám daroval *istotou* a *lásku* Kráľovstva a naplnil ňou naše

srdce a tak sama "Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali" (Rim 5,5). Stratil sa dôvod *závisti* a stratil sa dôvod *strachu*, dvoch síl, ktoré tvorili naše falošné ja, naše Ego, zhnetené zo *sebeckva* a *sebastrednej pýchy*.

A tak, slobodní od strachu zo smrti vo všetkých jej podobách – od smrti tela cez *núdzu*, *nudu*, *bezvýznamnosť*, *zabudnosť*, *bezmocnosť* až po *nemilovanosť* a *odvrhnutie*, *ubližovanie* a *zranenie* – sme konečne slobodní. Slobodní znovu byť *normálni*. Žiť *normálne*. Čiže *sväto*. V *dobre*. V *láske*. Prosto – krásne, prirodzene, radostne, pokojne, ... *normálne*.

"[Kristus] smrťou zničil toho, ktorý vládol smrťou, čiže diabla, a vyslobodil tých, ktorých celý život zotročoval strach pred smrťou." (Hebr 2,14-15)

Normálne, bez strachu...

Čo znamená, žiť normálny život?

V prvom rade to znamená, žiť život *bez strachu*.

Poviete si, ale veď strach, obavy, starosti patria k normálnemu životu! Pravda. K normálnemu životu v nenormálnom svete. V normálnom, Božom svete, však je strach nenormálny.

"[Kristus] vyslobodil tých, ktorých celý život zotročoval strach..." (Hebr 2, 15)

"Ježiš sa im hneď prihovril: "Vzchopte sa! To som ja, nebojte sa!" (Mt 14, 27)

Prvé je, že sa nebojíme Boha. Zákon vyžadoval poslušnosť a poslušnosť vyžadovala strach pred Bohom, ktorý prikazuje. Ale v Kristovi nás Boh povolal od strachu a poslušnosti k láske a k priateľstvu.

"Láska v nás je dokonalá v tom, že máme dôveru v deň súdu, lebo ako je on, tak sme aj my na tomto svete." (1Jn 4, 17)

Predpokladom je viera. Nie "viera vo vieru", ako keď niekto hovorí 'ja verím, že Ježiš je môj Spasiteľ a že ma vovedie do Neba v deň súdu!' Ani viera v Božiu pomoc, ako keď niekto hovorí 'Mne Boh pomohol, uzdravil ma, vyriešil životný problém, ja Mu verím!'

Skutočná viera je viera v Boha, viera *Bohu samotnému*. Skutočná viera znamená prístup k Bohu, k Živému Bohu a otvoriť sa Mu. Zveriť sa Mu. Vydať sa Mu. Nechať sa Ním unášať po Jeho cestách. *Ako list uchvátený vetrom. Ako kvet unášaný riekou. Ako dieťa v náručí matky.*

Je vskutku nádherné, takto sa dotknúť Boha, žiť s Ním nie v neistote, ale v istote, nie v strachu, ale v dôvernej láske priateľstva! Výsledkom je opojná jednota, objatie, porozumenie Boha a človeka. Nebo. Toto je Nebo!

"A tak ospravedlnení z viery, žijeme v pokoji s Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista. Skrze neho máme vierou prístup k tej milosti, v ktorej zotrávame, aj sa chválime nádejou na Božiu slávu." (Rim 5, 1-2)

Potom už viac nemáme strach a nestrachujeme sa ani o nič pozemské.

"Toto som vám povedal, aby ste vo mne mali pokoj. Vo svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet!" (Jn 16, 33)

"A svojim učeníkom povedal: "Preto vám hovorím: Nebuďte ustarostení o život, čo budete jesť, ani o telo, čo si oblečiete. Ved' život je viac ako jedlo a telo viac ako odev. ... Ani vy sa nezahŕňajte, čo budete jesť alebo čo budete piť, a nebuďte ustarostení! Ved' toto všetko zhŕňajú ľudia tohto sveta. Váš Otec predsa vie, že toto potrebujete. Ale hľadajte jeho kráľovstvo a toto dostanete navyše." (Lk 12, 22-23.29-31)

"Vám, svojim priateľom, hovorím: Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, a potom už nemajú čo urobiť!" (Lk 12, 4)

"[Vari] Boh neobráni svojich vyvolených, čo k nemu volajú dňom i nocou, a bude k nim nevšímavý? Hovorím vám: Zaraz ich obráni. Ale nájde Syn človeka vieru na zemi, keď príde?" (Lk 18, 7-8)

Nielen preto, že veríme Bohu ako svojmu Otcovi, bezvýhradne a sme v ňom a On v nás, ale aj preto, že *"svoj život si však veľmi necením, len aby som dokončil svoj beh a službu, ktorú som dostal od Pána Ježiša"* (Sk 20, 24), *"ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu."* (Kol 3, 3)

Ako by sme sa teda mohli ešte strachovať o čokoľvek pozemské, keď už *"naša vlasť je v nebi. Odtiaľ očakávame aj Spasiteľa Pána Ježiša Krista"* (Flp 3, 20)?

Opustili sme - zatiaľ iba *srdcom* ale čoskoro už aj *telom* - *nenormálny* svet, aby sme vošli do *normálneho* Božieho sveta Božieho Kráľovstva, *"aby sme mu bez strachu slúžili vo svätosti a spravodlivosti pred jeho tvárou po všetky dni nášho života."* (Lk 1, 74-75) A v tomto konečne normálnom živote už naozaj nemá žiaden strach žiadne miesto. Iba hlboký pokoj. Boží Pokoj v Bohu samotnom.

"Pán je blízko. O nič nebud'zte ustarostení. Ale vo všetkom modlitbou, prosbou a so vzdávaním vďaka prednášajte svoje žiadosti Bohu. A Boží pokoj, ktorý prevyšuje každú chápavosť, uchráni vaše srdcia a vaše mysle v Kristovi Ježišovi." (Flp 4, 5-7)

Ani poňatia nemáme, čo to znamená, žiť naozaj bez strachu, ale naozaj! - kým nám to Pán nedá zažiť.

Aké opojne nádherné je, takto spočinúť bez strachu, v láske a v dôvere, v náručí Boha, v samom srdci Boha! Skutočne v Bohu, v skutočnom Bohu! Či nie je dar Eucharistie práve o tom - Nebo na zemi? A či nie je čas adorácie práve takýmto časom, láskyplným spoločenstvom milovaného s Milovaným? A liturgia omše - vskutku svadobná hostina Baránkova?

"Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň. Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa." (Jn 6, 54-57)

Kto vypovie, aká je to radosť, radostné "očakávanie splnenia blaženej nádeje", keď sa toto všetko zavŕši a dosiahne svoju úplnosť vo Večnosti? Žijeme plní vzrušenia z očakávania toho, čo pre nás Boh pripravil a čoho prvotiny nám dáva okúsiť už teraz!

"Duch i nevesta volajú: "Príď!" Aj ten, čo počúva, nech volá: "Príď!" Kto je smädný, nech príde, a kto chce, nech si naberie zadarmo vody života." (Zjv 22, 17)

Normálne, bez smädu...

"Ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žízniť naveky. A voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života." (Jn 4, 14)

Je rozdiel medzi smädом a túžbou.

Smäd je z nedostatku a prebúdza v nás žiadostivosť po tom, čo nám chýba. Je ako bič otrokára.

"Žiadostiví ste, a nemáte. Vražдите a závidíte, a nemôžete nič dosiahnuť. Hádate sa a bojujete. Nič nemáte, lebo neprosíte. Prosíte, a nedostávate, lebo zle prosíte; chcete to využiť na svoje náruživosti." (Jak 4, 2-3)

Túžba pramení z radosti, z dychtivosti stále plnšie žiť, uskutočňovať, vlastniť to, čo už vlastníme.

"Ved' pre mňa žiť je Kristus a zomrieť zisk. Ale ak žiť v tele znamená pre mňa plodnú prácu, neviem, čo si vyvoliť. Oboje na mňa dolieha: túžim zomrieť a byť s Kristom, a to by bolo oveľa lepšie." (Flp 1, 21-23)

Nie sme stoici ani budhisti bez túžob. Sme kresťania bez *smädu*, ale plní *túžby* po tom, aby dar, ktorý nám Otec v Kristovi už daroval, sa v nás naplno rozvinul a dosiahol svoj plnosť. Neženie nás smäd, ale radosť. Nie nedostatok, ale prekypujúca plnosť. Sme *ako Božie deti rozbaľujúce, plné dychtivosti, darčeky* od svojho Otca.

Nemáme už však po čom *smädiť*. Z toho nás Boh už vyslobodil.

"Dost' bolo času, čo ste predtým strávili podľa žiadostí pohanov: žili ste vo výstrednostiach, v náruživostiach, v opilstve, v obžerstve, v pijatikách a v hanebnom modlárstve. Čudujú sa, že sa už s nimi nevrháte do toho istého prúdu výstredností, a rúhajú sa." (1Pt 4, 3-4)

Po čom by sme ešte mali *smädiť*? Po majetku a veciach tohto sveta? Máme niečo lepšie, než je všetko bohatstvo sveta! Sme cudzinci na odchode zo sveta do našej novej Vlasti v Nebi a už teraz je Boh našim svetom a Kristus našim životom. A pre telo toho veľa nepotrebujeme...

"Uspokojíme sa s tým, že máme čo jesť a čo si obliecť. Lebo tí, čo chcú zbohatnúť, upadajú do pokušenia a osídla a do mnohých nezmyselných a škodlivých žiadostí, ktoré ľudí ponárajú do záhuby a zatratenia." (1Tim 6, 8-9)

Alebo by sme mali *smädiť* po sláve, postavení, uznaní sveta? Boli sme zachránení, vykúpení, povolani a vyvolení, uznaní a povýšení Bohom, stali sme sa synmi Boha a dedičmi Boha, aby sme sa sami stali *bohmi* v Bohu. Čo už len môže svet k tomu pridať či z toho ubrať?

"Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme. Preto nás svet nepozná, že nepoznal jeho. Milovaní, teraz sme Božími

deťmi, a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je." (1Jn 3, 1-2)

Alebo by sme mali smädiť po moci, po ovládaní iných? Ale to robí Diabol! My viac nemáme túto potrebu. Naša veľkosť viac nespočíva v tom, že ovládneme iných, aby sme mali pocit moci nad nimi a aby boli našimi sluhami! Toto sa nás už netýka.

"Ježiš si ich zavolať a povedal im: "Viete, že tí, ktorých pokladajú za vládcov národov, panujú nad nimi a ich veľmoži majú nad nimi moc. Medzi vami to tak nebude. Ale kto sa bude chcieť stať medzi vami veľkým, bude vaším služobníkom. A kto bude chcieť byť medzi vami prvý, bude sluhom všetkých. Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby slúžil a položil svoj život ako výkupné za mnohých." (Mk 10, 42-45)

To nie je príkaz. Ježiš to len prosto konštatuje. V Jeho Rodine to tak je, Trojicou počnúc a Cirkvou končiac. A my sme to už pochopili. Mámenie moci na nás už neplatí.

A telesná rozkoš? Sex? Jedlo? Pitie? Zábava? Prečo unikať do sveta zabávania sa a smädiť po rozptýlení, keď sám život, ktorý žijeme, je plný a radostný? A smädiť po otroctve pudov? Sme vyvolení pre slobodu! Okúsili sme slobodu! Už nechceme byť otrokmi! Tobôž po tom túžiť!

"Lebo reči majú pyšné a prázdne a zvädzajú žiadosťami tela a výstrednosťami tých, čo sotva unikli tým, čo žijú v blude. Sľubujú im slobodu, ale sami sú otrokmi skazy; ved' každý je otrokom toho, kto sa ho zmocnil. Ak sa teda tí, čo poznaním nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista unikli poškvrnám sveta, znova do nich zapletú a dajú sa premôcť, ich koniec je horší, ako bol začiatok." (2Pt 2, 18-20)

"Všetko smiem." Ale nie všetko osoží. "Všetko smiem." Ale ja sa ničím nedám zotročiť. "Jedlo je pre žalúdok a žalúdok pre jedlo." Boh však zničí jedno aj druhé. Ale telo nie je na smilstvo, lež pre Pána a Pán pre telo. A Boh aj Pána vzkriesil a vzkriesi aj nás svojou mocou." (1Kor 6, 12-14)

Aký teda ešte *smäd*? Po čom? A prečo? Niet dôvodu! Sme slobodní od smädu, od jeho bičov a reťazí. To je čosi nové, nevidané a neslýchané. Dar Toho, ktorý povedal a svoje slová aj naplnil:

"Ja som brána. Kto vojde cezo mňa, bude spasený; bude vychádzať i vychádzať a nájde pastvu. Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil. Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie." (Jn 10, 9-10)

Nemáme v sebe žiaden smäd. Ľudia okolo nás to nechápu, svet to nechápe, veď svet smädom *žije*. My už nie. Už sme sa od sveta odpojili. Už to nie je náš svet. Aj pre to. Sme cudzinci vo svete, pútnici na odchode. Oslobodení, slobodní. Bez smädu, ale zato plní radostnej túžby, aby to, čím nás Kristus obdaroval, sa v nás čím skôr rozvinulo doplna!

"Túžime, aby každý z vás prejavoval rovnakú horlivosť za plné rozvinutie nádeje až do konca, aby ste nezleniveli, ale aby ste napodobňovali tých, čo vierou a vytrvalosťou sú dedičmi prislúbení." (Hebr 6, 11-12)

Pre nenormálny svet nenormálne. Ale v normálnom svete, v Božom a v Bohu, jediný normálny spôsob života: bez smädu, bez žiadostivosti, plní radosti a pokojnej istej túžby, aby to, čo už naisto máme, dosiahlo svoju plnosť, čím skôr. Potom skončí aj táto túžba. Nie v Budhovej prázdnote a *vyvanutí nirvány*, ale v plnosti Živého Boha.

Normálne, bez závisti...

Ako sa žije bez *žiadostivosti*? A bez *strachu*?

Predtým sme žili v závisti. Prejavovala sa *porovnávaním* sa, *súperením* a *súdením*.

To prvé kvôli túžbe po uznani, pozornosti, ocenení, sláve. *Preto nám robili dobre lichôtky a pozornosť a preto sme sa zase na iné urážali a cítili dotknutí.*

To druhé kvôli pocitu úspechu, moci, vplyvu, autority, rešpektu. *Preto sme sa hnevali a často aj do krvi hádali o maličkosti - nie pre oné banality, ale pre pocit víťazstva, že sme presadili seba a svoje.*

Tretie kvôli pocitu správnosti, hodnoty, potvrdeniu si, že na rozdiel od iných my sme tí dobrí, správni, nie ako oni... *Preto sme tak radi ohovárali, počúvali klebety, čítali bulvár, pohoršovali sa, a súčasne obhajovali seba a svoje skutky a postoje.*

Dohromady sa to dá zhrnúť do slova *závisť*. Neustály pohľad na druhého, nie priateľský, neustále skúmanie, akí sme v porovnaní s tým druhým, či nás náhodou nezacláňa, neprekonáva, nezahanbuje,... – a súčasne, ako sa my sami javíme v jeho očiach, ako nás on hodnotí, vidí, berie,...

Teraz už nič z toho nepotrebujeme.

Sme pripravení na spoločenstvo. Na Cirkev. Na Boží Trojičný Život. Na naučenie sa žiť nebesky.

"Ale tí, čo sú uznani za hodných tamtoho veku a Zmŕtvychvstania, ... sú ako anjeli a sú Božími synmi, pretože sú synmi vzkriesenia." (Lk 20, 35-36)

Nesúdime, lebo vieme, že sami zo seba sme hriešnici a všetci úplne rovnako a rovnakí, niet rozdielu. Možno u niekoho sa ten hriech navonok prejavil viac a viditeľnejšie, u iného menej a skrytejšie, ale inak sme na tom úplne rovnako. Nik z nás nie je lepší a nik ani horší. Sme si bratmi a sestrami aj v tomto, vo svojej vzájomnej úbohosti, žobráci medzi žobrákmi. Hitler nie je väčší hriešnik ako ja a ja nie som menší hriešnik ako Stalin - len každý máme dané iné možnosti a žijeme v iných podmienkach a okrem toho Božou milosťou sme ako kresťania boli uchránení od mnohých hriechov prv, než by sme ich boli navonok vykonali (dokonale to Boh urobil u Ježišovej mamy

Márie). Ale to nič nemení na tom, že v samom základe sme hriešnikmi všetci úplne a rovnako.

"Lebo niet rozdielu: ved' všetci zhrešili a chýba im Božia sláva; ale sú ospravedlnení zadarmo jeho milosťou, vykúpením v Kristovi Ježišovi." (Rim 3, 22-24)

A to je druhá vec: už vieme, jasne a úplne, že všetko dobré v nás je ovocím Krista, Kristovej milosti (a to ani neberieme do úvahy, že sme Bohom stvorení a teda úplne všetko, čím sme a čo máme, je od Boha a jediné, čo je naše vlastné, je náš hriech). Nemáme žiadne vlastné zásluhy, všetko je Boží dar. Nemáme sa čím vytáňovať. Preto sa medzi sebou viac ani neporovnávame - nemá to žiaden zmysel.

"Ved' kto ti dáva vyniknúť?! Čo máš, čo si nedostal? A keď si dostal, čo sa chvasceš, akoby si nebol dostal?" (1Kor 4, 7)

Ako kresťania máme len jednu hodnotu a veľkosť, darovanú Bohom: Božie synovstvo. V tom sme si všetci takisto rovní, či sme ho z Božej milosti už prijali alebo, ako ľudia ešte neveriaci, sme doň ešte len povolani. Ani tu niet rozdielu. Porovnávanie sa viac nemá žiaden zmysel. Nie, že sa snažíme neporovnávať sa. Nie. Nemá viac zmysel. Je smiešne. Absurdné. V úbohosti a hriechu aj vo veľkosti a v synovstve sme si úplne a absolútne rovní. Každý ideme inou cestou a máme od Boha iné dary, ale ani to nie je žiadna naša zásluha. Nemáme sa tak ako a v čom porovnávať, sama táto myšlienka nám príde smiešna, komická, absurdná.

"Vy všetci ste bratia ... jeden je váš Otec, ten nebeský." (Mt 23, 8-9)

Miesto súdenia a porovnávania sa nastupuje *súcit*. Súcit, porozumenie, sympatia, áno, *sympatia*, dokonca aj so zločincem a navonok hriešnikom, pretože si uvedomujeme, že je nám tak veľmi podobný! *Je to ako choroba, na ktorú obaja umierame, len u neho je to malomocenstvo, ktoré každý vidí a každý sa ho štíti, u nás rakovina, ktorú navonok nikto nevidí, ale obaja rovnako umierame.* Tak je to s naším hriechom. Ten jeho možno viac vidieť

- a my sme možno skôr začali Ježišovu liečbu - ale obaja sme rovnakí. Rovnakí hriešnici. Rovnakí úbožiaci. Sme si *tak blízki*. Preto nielen súcit, ale skutočná *spolupatričnosť*, skutočná *sympatia*. Ona je ovocím obrátenia. Podľa nej môžeme merať, či už naozaj sme Boží synovia a dcéry, obrátení, veriaci, v Kristovi.

"Ale vám, ktorí ma počúvate, hovorím: Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, čo vás nenávidia, žehnajte tým, čo vás preklínajú, a modlite sa za tých, čo vás potupujú! Tomu, kto ťa udrie po líci, nadstav aj druhé. A tomu, kto ti berie plášť, neodopri ani šaty. Každému, kto ťa prosí, daj a ak ti niekto niečo vezme, nežiadaj to naspäť." (Lk 6, 27-30)

Preto už ani *nesúperíme*. Nebojujeme medzi sebou. Netúžime po svetskej moci a myšlienka na ovládanie, manipulovanie, využívanie iného sa nám bridí, pretože to je postoj Diabla.

"Ježiš ich zavolať k sebe a povedal: "Viete, že vládcovia národov panujú nad nimi a mocnári im dávajú cítiť svoju moc. Medzi vami to tak nebude."" (Mt 20, 25-26)

A takisto vieme, že Boží Život v Nebi si v sile Božej milosti musíme vybojovať - ale *nie medzi sebou* jeden na druhom! V tomto boji sme si druhovia v zbrani, nie nepriatelia!

"Ty, Boží človek ... usiluj sa o spravodlivosť, nábožnosť, vieru, lásku, trpezlivosť, miernosť. Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; ved' doň si povolaný a zložil si pred mnohými svedkami dobré vyznanie." (1Tim 6, 11-12)

"Lebo nás nečaká zápas s krvou a telom, ale s kniežatstvami a mocnosťami, s vládcami tohoto temného sveta, so zloduchmi v nebeských sférach. Preto si vezmite Božiu výzbroj, aby ste mohli v deň zla odolať, všetko prekonať a obstáť!" (Ef 6, 12-13)

A tak sme konečne pripravení na *Cirkev*. Na život v skutočne láske, vzájomnom súcite, vzájomnej sympatii, hlbokej blízkosti, spolupatričnosti ľudí, ktorých spojil jeden a ten istý rovnaký osud, vzájomnej podpore, pomoci, keď ako levy sa bijeme jeden za druhého, keď ako stĺpy stojíme jeden pri druhom. A aj toto je znamenie, znamenie toho, že sme už *prešli zo smrti do života*.

"My vieme, že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov. Kto nemiluje, ostáva v smrti. ... Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov. ... Deti moje, nemilujme len slovom a jazykom, ale skutkom a pravdou. Podľa toho poznáme, že sme z pravdy, a upokojíme si pred ním srdce." (1Jn 3, 14.16.18-19)

Normálne, bez zbytočností...

"Tí, čo chcú zbohatnúť, upadajú do pokušenia a osídla a do mnohých nezmyselných a škodlivých žiadostí, ktoré ľudí ponárajú do záhuby a zatratenia. Lebo koreňom všetkého zla je láska k peniazom; niektorí po nich pachtili, a tak zablúdili od viery a spôsobili si mnoho bolesti." (1Tim 6, 9-10)

"On uprel oči na svojich učeníkov a hovoril: "Blahoslavení chudobní, lebo vaše je Božie kráľovstvo."" (Lk 6, 20)

"Nik nemôže slúžiť dvom pánom; pretože buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridívať a druhým bude opovrhovať. Nemôžete slúžiť aj Bohu, aj mamone." (Mt 6, 24)

Väčšinou sme prekvapení, keď si uvedomím, ako *málo* človek potrebuje na to, aby žil na tomto svete. Napriek tomu usilujeme o omnoho viac. Prečo?

Majetok je pre ľudí sveta náramne praktický a užitočný. Je bránou k *moci* - nie svaly ale peniaze a tí, ktorí ich majú, ovládajú iných či dokonca svet a môžu sa vysmievat' vo svojej nedotknuteľnosti. Je bránou k sláve - bohatí a nie chudobní sú zvaní celebritami a priťahujú pozornosť. Je meradlom *úspechu* a hodnoty človeka, v praxi určite. Je bránou k *zábave* a rozkoši, dá sa zaň kúpiť všetko. Nakoniec, ako sa hovorí, *je lepšie plakať v luxusnej vile so šampanským v ruke než pod mostom s krabicou čuča...*

Preto mu otročíme. Najviac času, najviac síl, najlepšie roky svojho života trávime najprv v škole prípravou na zarábanie a potom zarábaním peňazí a starosťou o to, čo sme za ne nahonobili. Je to pochopiteľné. Neexistuje nič, čo by lepšie slúžilo svetským cieľom ako peniaze a majetok.

Aké využitie má ale pre nás, čo sme našli Kráľovstvo, uverili Evanjeliu o ňom a vošli doň?

"Hovorím: Robte si priateľov z nespravodlivej mamony, aby vás, až sa pominie, prijali do večných príbytkov. Kto je verný v najmenšom, je verný aj vo veľkom, a kto je nepoctivý v malom, je nepoctivý aj vo veľkom." (Lk 16, 9-10)

Majetok je *nástroj*. Nástroj, s ktorým budujeme Kráľovstvo i seba ako jeho časť. Je tu na to, aby nám pomohol byť svätými, tvoriť Rodinu Cirkvi, aby nám dal nástroj, s pomocou ktorého môžeme skutočne a konkrétne milovať jeden druhého, čiže slúžiť si navzájom. To je všetok jeho zmysel.

"Ak má niekto pozemský majetok a vidí brata v núdzi, a srdce si pred ním zatvorí, ako v ňom môže ostávať Božia láska? Deti moje, nemilujme len slovom a jazykom, ale skutkom a pravdou. Podľa toho poznáme, že sme z pravdy, a upokojíme si pred ním srdce." (1Jn 3, 17-19)

Okrem tohto už pre neho veľa využitia nemáme. Trochu potrebujeme pre svoj život...

"Uspokojíme sa s tým, že máme čo jesť a čo si obliecť." (1Tim 6, 8)

... a to je všetko. Našli sme lepšie veci, než tie tohto sveta - Boha, Boží Život v Božom Kráľovstve a ich rozkoš a blaženosť - a v tých nám ani peniaze ani majetok nijako nepomôžu, v tomto sú nám úplne nanič.

"Veď nič sme si na svet nepriniesli a nič si ani nemôžeme odnieť." (1Tim 6, 7)

Naopak, môžu sa nám stať prekážkou. Môžu nás oberať o čas a energiu, sme tak unavení starosťou o majetok a veci tohto sveta, že nám už neostáva čas ani energia na to podstatné: Božiu Rodinu, večný Domov, v ktorom by sme raz mohli bývať navždy a v ktorom prúdi opravdivý Život Boha. A ak nás dokonca peniaze, majetky a svetské veci rozdeľujú a stávajú proti sebe... alebo ak nám je majetok drahší ako ľudia a chránime si ho ako "súkromie" len pre seba a zdráhame sa deliť sa s ním s Božou Rodinou (nato ho pritom máme, aby sme sa to na ňom naučili), potom k čomu to všetko je?

"Dávajte si pozor, aby vaše srdcia neotťaželi obžerstvom, opilstvom a starosťami o tento život, aby vás onen deň neprekvapil." (Lk 21, 34)

"Všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločné." (Sk 2, 44)

A tak objavujeme radosť chudoby - dnes sa jej moderné hovorí *minimalizmus*. Ale my nie taký ten *drahý* a snobský. Skutočný. Máme čo potrebujeme, ale žiadne *zbytočnosti* nadto. Nič, čo by nás zbytočne oberalo o čas a energiu a zbytočné vyžadovalo našu pozornosť. Nič, o čo by sme sa museli strachovať. Nič, čo by sa nemohlo "zmazať" tým, že to poslúži všetkým, celej našej novej Rodine, kde všetko slúži vzťahom pokoja, služby a lásky, ktorým sa spolu učíme. Ak nás majetok tomuto slúži, je dobre použitý. Ak nie, je zbytočný. A načo si držať niečo zbytočné?

"Predajte, čo máte, a rozdajte ako almužnu! Robte si mešce, ktoré sa nezoderú, nevyčerpateľný poklad v nebi, kde sa zlodej nedostane a kde mol' neničí. Lebo kde je váš poklad, tam bude aj vaše srdce." (Lk 12, 33-34)

Žijeme jednoduchý a radostný život bez zbytočností. Nie z donútenia, ale celým srdcom, slobodne a radostne. Sme chudobní, ale len navonok, pretože v skutočnosti sme bohatí, nesmierne bohatí, pretože sme to všetko vymenilo za omnoho väčšie bohatstvo a stálo to za to!

Už sme vytriezveli z obvyklej svetskej ilúzie a snahy *postaviť si tu, na zemi, útočisko, domov, akoby svoje vlastné malé "nebo", kde sa môžem zatvoriť, zažiť, spočínúť a nájsť pokoj, pohodlie, bezpečie, istotu...* My sme svoj domov, svoje nebo, svoj raj našli, aj útočisko, bezpečie a istotu - lenže nie tu a už vôbec nie za peniaze! Tu sme už len cudzinci. Pútnici. Turisti. A ako takí vieme, že *správny turista so sebou nenesie ani gram zbytočnej váhy navyše, len to skutočné nevyhnutné. Ťažký batoh dokáže túru riadne otráviť!*

"Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo." (Mt 5, 3)

"[Sme] akoby smutní, no vždy sa radujeme, ako chudobní, a mnohých obohacujeme, akoby sme nič nemali, a pritom nám všetko patrí." (2Kor 6, 10)

Je smutné, keď sa z nástroja stáva náš pán: nemáme čas stretať sa a žiť spolu ako Božia Rodina (a často ani ako prirodzená rodina) a užívať si jej radosti, lebo sme uťahaní starosťou o peniaze a majetok; nemôžeme sa zísť, lebo nemáme upratané alebo naopak je naša obývačka príliš "nóbl" aby sme do nej pustili taký plebs (a ešte by nám závideli, čo všetko tam máme), lebo... lebo... A ani sme nezbadali, ako sme Boha vymenili za cinkot peniažkov a Nebo za pár biednych vecí, ktoré mol', hrdza a daňový úrad nakoniec aj tak zožerú...

"A povedal im aj podobenstvo: "Istému boháčovi prinieslo pole veľkú úrodu. ... [Povedal si]: Duša, máš veľké zásoby na mnohé roky. Odpočívaj, jedz, pi a veselo hoduj!" Ale Boh mu povedal: "Blázon! Ešte tejto noci požiadajú od

teba tvoj život a čo si si nahonobil, čie bude?" Tak je to s tým, kto si hromadí poklady, a pred Bohom nie je bohatý.'" (Lk 12, 16.19-21)

"Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich mol' a hrdza ničia a kde sa zlodeji dobývajú a kradnú. V nebi si zhromažďujte poklady; tam ich neničí ani mol', ani hrdza a tam sa zlodeji nedobývajú a nekradnú." (Mt 6, 19-20)

Pocit nového života

Je to niečo, na čo si musíme navyknúť, tento nový život v Bohu bez smädu a bez strachu, v dostatku a v istote. Nikdy sme tak nežili. Je to pre nás niečo úplne nové. Nezvyklé, hoci krásne a opojné svojou slobodou a voľnosťou.

Prijímame to nie slovami a poznatkami. Nazval by som to skôr *pocitom* nového života, nie v zmysle emócie, ale v zmysle zážitku, skúsenosti.

Napríklad adorácia je skvelé miesto, kde do seba tento slovami ťažko opísateľný pocit a skúsenosť života a zotrývania v Bohu ako vo svojom novom svete, novom vesmíre, nasávame - aby sme v ňom čo najviac, najdlhšie a najlepšie zotrvali aj po jej skončení, a raz už konečne navždy.

Nikam neutekáme. Za ničím sa nezháňame - iba za svätosťou a dokonalosťou lásky, našim novým životom, našim novým vzrušujúcim objavom, ktorý sme v Bohu urobili. Ale to sa deje vždy tu a teraz. Niet kam ani za čím utekať preč. Sme, kde máme byť, ak sme tu a teraz. Tu a teraz je miesto a čas nášho behu za víťaznou cenou svätosti.

"Jedno robím: zabúdam na to, čo je za mnou, a uháňam za tým, čo je predo mnou. Bežím k cieľu, za víťaznou cenou Božieho povolania zhora v Kristovi Ježišovi." (Flp 3, 13-14)

Aj to je novinka. Nikdy sme tak nežili ani nemysleli. Vždy sme žili v presvedčení, že na nejakom *inom* mieste, niekedy v *budúcnosti*, keď získame a dosiahneme, čo *ešte nemáme*, tak potom konečne už budeme... ak nie šťastní, tak aspoň tak nejakो uspokojení, žiť na úrovni, už to bude lepšie, konečne začne taký ten skutočný život... Teraz objavujeme, že v *novom svete* a *novom živote* od Boha všetko už je, už tu, už teraz, práve tu a práve teraz. A len tu a teraz, presne v tom, čo sa nám práve deje, môžeme tento dar, ktorý sme už dostali, rozbaľovať a osvojovať si ho.

A potom ten pocit Boha. Božej... ani nie blízkosti. Skôr *obklopenia* Bohom.

"Lebo v ňom žijeme, hýbeme sa a sme, ako to aj niektorí z vašich básnikov povedali: "Ved' aj jeho pokolenie sme."" (Sk 17, 28)

Je to tak ohromujúci nové a súčasne tak ohromujúco *normálne* a *prirodzené*: žiť v Bohu, byť Bohu. Toto je naše miesto, naše skutočné miesto. Pre toto sme boli stvorení. Zapadáme tu presne a dokonale *ako jeden kus skladačky do druhého*. Plynie z toho nesmierna krása a rozkoš, radosť plná pokoja a pokoj plný radosti. Nie extáza, ale spočinutie v novej ohromujúcej Realite, do ktorej sme práve vstúpili, aby sme v nej žili. Aby bola našim novým krásnym domovom. Boh je náš domov.

A ten nový pocit, uvedomenie, že sa niet za čím či kam ponáhľať. Iba *za svätosťou* a *do Neba*, ale to nie je to také ponáhľanie, na aké sme boli zvyknutí. Vo svete niet viac za čím sa naháňať. Ani pred čím utekať. Niet dôvodu na zhon. Žiaden stres. Žiaden smäd. Žiaden strach. Pokoj. Klud. Pohoda. Radosť. Konečne čas na *život*, čas *žiť*, skutočne *žiť*. A o to ide, pretože Nebo a svätosť je práve toto: dar a umenie skutočne žiť. Možno toto je pre mnohých aspoň sprvu to najprevratnejšie, čo si musia stále znova a znova pripomínať: Už nemusím žiť v zhone. Už nemusím žiť v strese. Už sa nemusím za ničím naháňať. Všetko už mám. A ak *vo svete* náhodou niečo nemám a skutočne to potrebujem, Pán sa postará.

"Váš nebeský Otec predsa vie, že toto všetko potrebujete. Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete

navyššie. Preto nebud'te ustarostení o zajtrajšok; zajtrajší deň sa postará sám o seba." (Mt 6,32-34)

Pozeráme na ľudí naokolo a nechápeme, ako sme mohli takto kedysi žiť. Skúšame sa s nimi podeliť, vysvetliť im, čo sme našli. Zväčša nechápu. Nevadí. Budeme to skúšať ďalej. A dovtedy sa za nich budeme modliť. A oslavovať Boha za seba, že nás z toho všetkého vytrhol a vyslobodil!

"Aby ste mocou jeho slávy upevnení všetkou silou boli veľmi trpezliví a vytrvalí a s radosťou vzdávali vďaky Otcovi, ktorý vás urobil súcimi mať účasť na podiele svätých vo svetle. On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, v ktorom máme vykúpenie, odpustenie hriechov." (Kol 1, 11-14)

Modlitba sama sa stáva spoločenstvom s Bohom a so všetkými svätými. Kedysi sme sa modlili *k Bohu*, akoby *zdola hore*, aby sme od Boha vyprosili zväčša veci tohto sveta, ktorým sme otočili a za ktorými sme sa zháňali. Teraz je modlitba skôr niečo, čo robíme *spolu s Bohom* a v Ňom, spoločné dielo našej spásy a spásy celého sveta, účasť na diele samého Boha, účasť na modlitbe samého Krista. Je v tom opäť hlboký pokoj a veľká krása.

"Kristus Ježiš... je po pravici Boha a prihovára sa za nás." (Rim 8, 34)

"Aj Duch prichádza na pomoc našej slabosti, lebo nevieme ani to, za čo sa máme modliť, ako treba; a sám Duch sa prihovára za nás nevysloviteľnými vzdychmi." (Rim 8, 26)

Boh sám sa stal našim svetom, novým svetom, v ktorom žijeme. Učíme sa to, žiť v Ňom. Ešte len Ho objavujeme. Zoznamujeme sa s Ním. Navykáme si naň, na tú všetku Jeho *novosť, odlišnosť* od všetkého, čo sme žili doteraz. Objavujeme, čo už iní objavili pred nami.

"Ved' akú účasť má spravodlivosť na nepravosti?! Alebo čo má spoločné svetlo s tmou?! Aká zhoda je medzi Kristom a Beliarom?! Aký podiel má veriaci s neveriacim?! A ako súvisí Boží chrám s modlami?! A vy ste chrám

živého Boha, ako hovorí Boh: "Budem v nich prebývať a medzi nimi chodiť, budem ich Bohom a oni budú mojím ľuďom. A preto vyjdite spomedzi nich, oddel'te sa, hovorí Pán." (2Kor 6, 14-17)

"Nijaký sluha nemôže slúžiť dvom pánom; pretože buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridržať a druhým bude opovrhovať. Nemôžete slúžiť aj Bohu, aj mamone." (Lk 16, 13)

Preto podľa slov Pána opúšťame prvé, aby sme si osvojili druhé, to nové, Božie, aby sme si navykli na úplnú novosť, že sme deti Boha a našim novým svetom, vesmírom, domovom, sa stal sám Boh.

"Nezháňajte sa za pominuteľným pokrmom, ale za pokrmom, ktorý ostáva pre večný život, a ten vám dá Syn človeka. Lebo jeho označil Otec, Boh, svojou pečat'ou." (Jn 6, 27)

V strede toho všetkého je Eucharistii. Kotva a maják nového života. Nevie, netuším, či je možné toto a takto žiť aj bez Eucharistie. Boh to vie. Ale viem, že s ňou a v nej hej. Nato nám ju Pán ustanovil a seba samého v nej prítomného medzi nami ustanovil.

Jednoducho, doma

"[Boh] tých, ktorých predurčil, aj povolal, a ktorých povolal, tých aj ospravedlnil, a tých, čo ospravedlnil, aj oslávil. Čo teda na to povieme? Ak je Boh za nás, kto je proti nám? Keď on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!? Kto obžaluje Božích vyvolencov? Boh, ktorý ospravedľňuje? A kto ich odsúdi? Kristus Ježiš, ktorý zomrel, ba viac — ktorý bol vzkriesený, je po pravici Boha a prihovára sa za nás?" (Rim 8, 30-34)

Boh je náš *Otec*. Keď sme padli a stratili sa a hrozila nám smrť naveky, nepostavil sa k nám ako pán, ani ako sudca. Ani len nečakal, *ako onen v Ježišovom podobenstve*, kým a či vôbec sa vrátíme. Miesto toho poslala svojho Syna, svojho Jednorodného, aby nás našiel a zachránil.

Ježiš je náš *brat*, náš najstarší, prvorodený. Vyhľadal nás, vzal nás na plecía - aj so všetkou ťarchou hriechu, bolesti, zla, utrpenia každého jedného z nás - a vedie nás späť, domov, k Otcovi. Zaplatil za nás hroznú cenu, cenu našej slobody, záchrany a života a necúvol. Zaplatil. Pretože je náš Brat. Pretože my sme Jeho bratia. Súrodenci. Rodina.

Dáva nám to najcennejšie, čo má, najdrahšie, najväčšie: svoje *Telo*, svoju *Krv*, samého a celého *Seba*. Eucharistiu. Získanú za cenu Jeho vlastnej Krvi. Za cenu vlastnej smrti.

Duch Svätý, tiež z našej Rodiny, prichádza k nám, plný Božej Radosti, plný Svetla, jasný a živý ako blesk z Neba, Iskra večného Ohňa, aby nám už teraz, ešte kým sme na ceste Domov, vopred priniesol pozdrav z Domu, niečo zo Svetla Domova, kúsok Jeho vône, Jeho radosti, Jeho pokoja, Jeho lásky, Jeho dôvernej blízkosti, Jeho rodinnej súdržnosti, jednoty, blízkosti, vernosti, Jeho Života.

Aby nám pripomenul, že nás *Doma čakajú*. Boh, anjeli, všetci svätí, celá teraz už aj naša Rodina. Že už len chvíľku, trochu - a Boh aj nás naplno *urobí bohmi*, premení aj nás v Seba a podľa Seba v Sebe. Raz budeme bohmi. Viac! Už *čoskoro* budeme bohmi. Bohmi a dedičmi všetkého. Len si to povedzte a zopakujte! Môj Otec, "*Boh, predsa nie je žobrák. On ja teba urobil bohom na svoj obraz!*" (sv. Hypolit, 3.st.). Ešte chvíľa a budem bohom ako je môj Otec!

A toto všetko je *už tu*. Skutočne tu. Boh je naša rodina a my sme doma, v rodine, v Bohu a s Bohom, uprostred Boha. Hoci na ceste, ale už sme. Už patríme Jemu. Už patríme tam.

Najviac to zažívame pri liturgii svätej omše.

Dá sa sláviť tak viac na spôsob SZ, pompézne a veľkolepo. Má to svoj význam vtedy, ak chceme dať do popredia to, že touto obetou Krista ako jedinou naozaj plne a dôstojne a primerane oslavujeme, uctieваме a klaniame sa Bohu. On sám nám ju vložil do rúk, aby sme mohli.

A dá sa sláviť aj viac na spôsob *Poslednej Večere*, ako rodinná slávnosť, rodinné stretnutie, v súkromí Božej rodiny, ktorá sama pred sebou žiadne súkromie nemá. Kde v domácom kruhu najbližších zdieľame v hlbokoj intímnosti to najhlbšie, samo telo, samú krv, sám život, samých a celých seba. Ďaleko od davu, v skrytosti komôrky *discipliny arcani*.

To prvé je viac ako svedectvo *pre svet*, liturgia ako verejná oslava Boha pred tvárou sveta.

To druhé je viac *pre nás*. Stretnutie, spoločenstvo rodiny, skutočnej rodiny, Boha a nás, hlboké a nádherné a nebeské, až za srdce chytá... Domáckosť Božej domácnosti. Okolo stola. Pri spoločnom jedle, Chlebe a Víne. Tele a Krvi. V hlbokom, hlbokom spoločenstve, ktoré nepotrebuje veľa slov ani veľké gestá, pretože prúdi samo *bytie*, keď sme vospolok jedno telo v jednom Tele, jeden duch v jednom Duchu, jedno srdce, jedna domácnosť, jedna rodina: *Kyriake oikía*. Cirkev. Jediná skutočná rodina na celom širom svete!

Bodaj by sme si tento okamih Večnosti uprostred časnosti nepredĺžili časom adorácie, kedy ešte chvíľu, hodinku, dve, koľko čas dovolí, zotrávame v pokoji a spoločenstve tejto Rodiny! Veď to je Nebo, Nebo na zemi. Sme šťastní ľudia, už teraz sme v Nebi a ešte budeme! Teší nás, len tak, byť, s Ním, spolu. Doma. Netreba slov. Netreba gest. Netreba ničoho. Stačí byť. Spolu. Doma. Jeden pri druhom, Jeden s druhým.

Tak ako na omši, aj na adorácii sme takto skutočne doma. Odtiaľ sa potom táto *domáckosť* Božej Rodiny rozlieva ďalej: do farnosti, do nášho malého spoločenstva vo farnosti, do našej pozemskej rodiny, do nášho srdca uprostred sveta...

Už viac niet miesta pre strach. Ani pre neistotu. Skončila doba núdze a nedostatku. Sme doma. Konečne doma. Konečne s Bohom, ktorý viac nie je nikým iným, iba *Otcom*. Spolu s *Bratom*. *Súrodencami*. Plní toho istého *Ducha*, samého Božieho Života.

Preto milujeme modlitby ako ruženec: je to *rodinná modlitba*, modlitba v Rodine, v tomto blaženom spoločenstve, ktorá nás spája so spoločenstvom Božej rodiny a ono sa spája s nami. Je to vskutku modlitba vykúpených zachránených detí Boha, členov Rodiny Boha, súrodencov v Bohu, v Súrodencovi Kristovi.

Preto sa odriekame každého sebeckta, každej pýchy a zla a pretvácky, nepriateľstva i závisť, preto sa odvykáme každej závislosti od čohokoľvek a spútanosti čímkoľvek. Nie preto, že by sme boli nejakí zachmúrení askéti, ani preto, že by sme dokonca chceli týrať seba - ale preto, aby sme dokázali stále hlbšie a intenzívnejšie prežívať a byť účastní na tomto nádhernom spoločenstve, jednote a láske našej novej a teraz už jedinej Rodiny. Aby tomu nič v nás nebránilo, nič neprekážalo.

Čriepky IV

Byť v Kristovi? Žiaden smäd, žiaden strach. Sloboda. Pokoj. Láska. Nie tá „ružová“, ale hlboká, skutočná, vskutku vlastná skutočným hrdinom, ktorá sa rodí práve z pokoja slobody a zo slobody pokoja.

Normálne žiť normálny život. V pokoji. V prostej pravde – čiže realite.

Kresťanstvo je schopnosť žiť úplne normálny a obyčajný život - preto je tak nenormálne a neobyčajné.

Byť v Bohu vyžaduje byť úplne svätý, rozhodnúť sa pre to, úplne a jasne. Byť svätý znamená byť úplne normálny, vnútorný človek, priamo, bez masky, bez divadla. A to je možné len v Bohu, v Novom svete. A nie, nie je to z začarovaný kruh. Je to len jedna súvisiaca realita.

Trojediná podmienka odpustenia hriechov

Ježiš definuje len tri podmienky odpustenia našich hriechov – z toho tá prvá je kľúčová a spomína ju najčastejšie a najnaliehavejšie a v podstate v sebe obsahuje aj zvyšné dve:

1. ODPUSTIŤ, čiže *prepustiť* druhých na slobodu a *odstrániť* bariéry medzi nami a nimi.

Dvakrát táto podmienka zaznieva v modlitbe Otčenáš, kde odpustenie našich hriechov Bohom výslovne limitujeme a podmieňujeme našim vlastným odpustením iným ľuďom: "*odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom*" (Mt 6,12), "*odpusť nám naše hriechy, lebo aj my odpúšťame každému svojmu dlžníkovi.*" (Lk 11,4) Odpusť nám *preto*, lebo aj my odpúšťame a len *natolko*, nakoľko my odpúšťame. Zaujímavé, že?

Dvakrát sa táto podmienka objavuje vo veľmi striktnnej a radikálnej podobe: "*Nesúdte a nebudete súdení. Neodsudzujte a nebudete odsúdení! Odpúšťajte a odpustí sa vám*" (Lk 6,37), "*lebo ak vy odpustíte ľuďom ich poklesky, aj*

váš nebeský Otec vám odpustí. Ale ak vy neodpustíte ľuďom, ani váš Otec neodpustí vaše hriechy." (Mt 6,14-15) K tomuto netreba nič viac dodávať.

Piaty raz Ježiš spomína tento zákon v súvislosti s modlitbou: "*A keď vstanete modliť sa, odpustite, ak máte niečo proti niekomu, aby aj vám váš Otec, ktorý je na nebesiach, odpustil vaše hriechy.*" (Mk 11,25) Pokojne si k tomu pridajme aj iné Ježišove veľmi podobné slová: "*Keď teda prinášaš dar na oltár a tam si spomenieš, že tvoj brat má niečo proti tebe, nechaj svoj dar tam pred oltárom a choď sa najprv zmieriť so svojím bratom; až potom príď a obetuj svoj dar.*" (Mt 5,23-24)

A tu sú zvyšné dve:

2. MILOVAŤ: "*Odpúšťajú sa jej mnohé hriechy, lebo veľmi miluje. Komu sa menej odpúšťa, menej miluje*" (Lk 7,47) – tá druhá polovica nemusí nutne znamenať, že komu Boh menej odpustil, bude Ho menej milovať. Skôr ako potvrdenie prvého: Komu sa menej odpustilo, *tak preto, že menej miluje.*
3. PRIJAŤ ODPUSTENIE V SPOLOČENSTVE CIRKVI, z rúk poverených zástupcov Krista (apoštolov): "*Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané*" (Jn 20,23), hovorí Ježiš svojim učeníkom, čiže apoštolom. Logicky z toho vyplýva aj toto tretie: komu ich neodpustíte, tomu nebudú odpustené...

Ak sa nad tým zamyslíme, zistíme, že v skutočnosti naozaj ide vlastne len o jednu podmienku, ktorá sa zhmotňuje práve v *spoločenstve lásky v Cirkvi*, kde Ježiš na nás čaká a kde sa dá nájsť. Tam je a ak Ho chceme nájsť, musíme tam za Ním prísť, ako On sám hovorí, že "*kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi*" (Mt 18,20) – zhromaždenie, čiže *synagoga* a neskôr *ekklesia*, Cirkev.

A druhá vec, že v evanjeliách druhú a tretiu podmienku spomína Ježiš raz, ale tú prvú veľmi naliehavo a hneď päť krát. Asi preto, že bez odpustenia

niet ani ostatných dvoch, a odpustenie zase vedie neomylné k zvyšným dvom.

Prečo teda *odpustenie* – a z neho plynúca *láska*, ktorá nakoniec ústi do spoločenstva, do jednoty *Cirkvi*?

Každé *zlo* v sebe ukrýva sebeckosť a pýchu: konám niečo pre seba na úkor iného človeka: vražda znamená, že o niečo pre seba usilujem na úkor života iného, krádež na úkor majetku iného, ľahostajnosť na úkor potrieb iného, privlastňujúc si to, čo by ho mohlo zachrániť, pomôcť mu, uľaviť...

Každé *dobro* v sebe naopak obsahuje motív *lásky*: využívam seba, obetujem niečo zo seba v prospech iného, druhého človeka: kúsok svojho majetku, svojej energie, svojho času, niekedy dokonca veľa, dokonca všetko, keď sa za niekoho obetujem úplne...

Hriech je sebeckosť. Boh sa nezdráha odpustiť nám Ho. Písmo vlastne hovorí, že čo sa Boha týka, máme hriechy odpustené už úplne všetky a úplne všetci, pretože, "v Kristovi Boh zmieril svet so sebou a nepočítal ľuďom ich hriechy" (2 Kor 5,19), "keď pre jeho krv na kríži priniesol pokoj všetkému, čo je na zemi aj čo je na nebi" (Kol 1,20) a "chce, aby boli všetci ľudia spasení a poznali pravdu" (1 Tim 2,4). A aká je to pravda?

Pravda, že odpustenie hriechov – a teda oslobodenie od hriechu, očistenie od hriechu, naše skutočné *ospravedlivenie* (a nielen nejaké „právnické“ ospravedlnenie, Boží *pardon*) – vyžaduje, aby sme odpustenie hriechov *prijali*. Ako ale môžeme prijať *odpustenie* inak, než tak, že *zanecháme hriech*? Čiže zanecháme sebeckosť?

Opakom hriechu je tak *láska*.

Jej predpokladom je *odpustenie* ako odstránenie všetkých bariér, ktoré ma oddeľujú od iného človeka: *ublížil si mi, si nudný a otravný, lezieš mi na nervy, si mi neúčinný, nič z teba nemám a nemám sa prečo o teba zaujímať, len ma stojí čas, peniaze, námahu, ale teraz toto všetko dávam*

nabok, stranou, preč. Nemám na teba žiadne nároky a súčasne dávam stranou všetky bariéry a výhrady voči tebe. Už nás viac nič od seba neoddeľuje! Aspoň čo sa mňa týka, podľa slov Písma: "Ak je to možné a závisí to od vás, žite v pokoji so všetkými ľuďmi" (Rim 12,18). Bez odpustenia niet zanechania hriechu – a bez zanechania hriechu sme neschopní prijať svoje vlastné odpustenie hriechov od Boha. Bodka. Preto tá radikálnosť a preto tá naliehavosť v slovách Krista!

Teraz prichádza na rad *láska* – pretože samo odpustenie, ak k nej nevedie, nie je žiadnym skutočným odpustením, veď aj ľahostajnosť je stále bariérou, ktorá nás od druhých oddeľuje. Ak je nám druhý človek ľahostajný, ak ho nemilujeme – potom tú táto bariéra stále je. A ak tu je, potom sme ešte stále neodpustili a neprijali druhého takého, aký je! Ak sme ale odpustili, dôkazom odpustenia je práve láska. *Odpustiť znamená milovať*. Čím viac milujeme, tým viac opúšťame sebeckvo, tým viac tak zanechávame hriech a tak tým viac prijímame Božie odpustenie podľa slov Písma, že *"láska zakrýva množstvo hriechov"* (1 Pt 4,8). Preto *kto veľa miluje, tomu sa veľa odpúšťa*, preto oné podmienky v Otčenáši: *odpusť nám toľko, koľko sme aj my odpustili*. Inak to totiž ani možné nie je. Dokonalé a úplné odpustenie znamená svätosť a svätosť znamená završenie procesu prijímania Božieho odpustenia a uzdravenia z hriechu – svätosť však je, ako ju definuje aj Katechizmus, *dokonalosť v láske*. Dokonalá láska znamená dokonalé odpustenie a očistenie od každého hriechu, čiže sebeckva. A to je svätosť.

Preto Písmo hovorí: *"Usilujte sa o pokoj so všetkými a o svätosť, bez ktorej nik neuvidí Pána"* (Hebr 12,14) – a cestou k svätosti je práve spomentý *pokoj a bratská láska* ako protiklad hriechu a sebeckva. Preto tie rovnako radikálne slová Jána: *"Kto sa narodil z Boha, nepácha hriech, lebo v ňom ostáva jeho semeno; a nemôže hrešiť, pretože sa narodil z Boha. Podľa tohto sa dajú rozoznať Božie deti od detí diablových: kto nekoná spravodlivo, nie je z Boha; ani ten, kto nemiluje svojho brata. Lebo toto je zvesť, ktorú ste počuli od začiatku: aby sme jeden druhého milovali"* (1 Jn 3,9-11)

Láska nakoniec plodí *jednotu*, skutočnú, dokonalú, nadľudskú a nadzemskú jednotu Božej lásky, tak veľkú, že ľudia pri pohľade na nej uveria, že Ježiš *musí byť* Boh, pretože sami ľudia bez Boha nikdy nič také nemôžu dokázať, ako hovorí sám Ježiš v modlitbe svojmu Otcovi: "*No neprosím len za nich, ale aj za tých, čo skrze ich slovo uveria vo mňa, aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma ty poslal. A slávu, ktorú si dal mne, ja som dal im, aby boli jedno, ako sme my jedno - ja v nich a ty vo mne. Nech sú tak dokonale jedno, aby svet spoznal, že si ma ty poslal a že ich miluješ tak, ako miluješ mňa*" (Jn 17,20-23).

Táto jednota je *Cirkev* – a kruh sa uzatvára. V Cirkvi, ktorá je Jeho Telom, na nás čaká Kristus, ktorý "*má na zemi moc odpúšťať hriechy*" (Lk 5,24) – a tam, presne tam a len tam a nikde inde od Neho, Jeho rukami, čiže apoštolmi (to znamená biskupmi a nimi poverenými kňazmi) dostávame dar odpustenia hriechov, už schopní a pripravení prijať ho, pretože sme zanechali už hriech (čiže sebecko a pýchu) a dôkazom toho je, že sme v Cirkvi, v tej úplnej a radikálnej jednote lásky, kde "*už niet Žida ani Gréka, niet otroka ani slobodného, niet muža a ženy, lebo vy všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi. A keď ste Kristovi, ste Abrahámovým potomstvom a podľa prislúbenia dedičmi*" (Gal 3,28-29).

Krátko a stručne: Boh odpustil *všetkým* a *všetko*. Prijat' odpustenie hriechov znamená zanechať *hriech*. Zanechať hriech znamená zanechať pýchu a *sebecko*, čiže *filautiu*. Zanechať sebecko znamená zvoliť si jeho opak, čiže *lásku*. Láska vyžaduje najprv *odpustiť* – čiže pustiť druhých ľudí z reťaze našich nárokov a očakávaní voči nim a odstrániť bariéry, ktoré sú medzi nami a nimi (hnev, krivda, nesympatia, nezáujem,...). Dokonalé odpustenie znamená dokonalú lásku a dokonalá láska znamená dokonalé a úplne odpustenie. Ovocím lásky je potom *jednota Cirkvi*, v ktorej nachádzame živého Krista a On nám, v Tele Cirkvi, dáva svoje odpustenie a milosť.

Mŕtvi sú slobodní

"[Kristus] vyslobodil tých, ktorých celý život zotročoval strach pred smrťou." (Hebr 2, 15)

Ako nás vyslobodil?

"Ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu." (Kol 3, 3)

V seriáli *Hra o tróny* rod Geryjoyovcov mal heslo: *Čo je mŕtve, nemôže zomrieť*. Môžeme ho parafrázovať: *Čo je mŕtve, môže vstať z mŕtvych*. Alebo, *čo je mŕtve, nemôže mať strach zo smrti*. Ježiš Kristus zmenil samú smrť. A my sme pochopili, že smrť sa v Kristovi stala našou *milovanou a drahou sestrou*, ktorá ako Ženichova priateľka a družička v príhodnom čase otvorí dvere do svadobnej siene, aby do nej voviedla nás, Jeho netrpezlivo čakajúcu nevestu...

"Kto zomrie prv, než zomrie, nezomrie, keď zomrie." (kláštor Simonpetra, Athos)

A tak s radosťou zomierame, aby sme boli mŕtvi prv, než zomrieme, podľa slov Písma:

"Umŕtvujte teda svoje pozemské údy: smilstvo, nečistotu, vášeň, zlú žiadostivosť a lakomstvo, čo je modloslužba!" (Kol 3, 5)

Má rôzne názvy, táto smrť:

APATHEIA - kedysi sme boli plní žiadostivosti po veciach tohto sveta: jedlo, pitie, sex, pohodlie, zábava, zdravie, dlhý život, uznanie, postavenie, sila, moc, majetok,... Teraz už nie. V tomto svete už nemáme nič. Odchádzame z neho. Všetko toto je už za nami, podľa slov Písma: "*Všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána.*"

Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista." (Flp 3, 8)

BEZSTAROSTNOSŤ - kedysi sme mali strach a obavy o množstvo pozemských vecí. Teraz už nie. Ako by sme sa mohli báť a byť ustráchaní o niečo, čo nám už nepatrí, už sa nás to netýka a už sme to zanechali? Je len jedna vec, ktorej by sme sa ešte mohli báť, tá, o ktorej vraví Ježiš: "*Bojte sa toho, ktorý keď zabije, má moc uvrhnúť do pekla!*" (Lk 12, 5) - ale kým sme s Kristom a v Kristovi, nemá nad nami Zlý žiadnu moc, ako inde Písmo svedčí: "*Poznali ste Otca. ... Ste silní, Božie slovo ostáva vo vás a premožli ste Zlého.*" (1Jn 2, 14) A tak už ani strach a obavy nám nezvládnú.

ODPUSTENIE - kedysi sme mali voči iným ľuďom množstvo nárokov a očakávaní a vystavali sme zo strachu medzi nami a nimi množstvo bariér. Tie v nás potom plodili hnev, závisť, urážky, nepriateľstvo, obavy a my sme ani nebadali, ako nás samých toto všetko spútal, zotročilo, každý jeden okamih, každý jeden postoj, bezmála každý skutok nášho života. Ale aj to už je za nami. Opustili sme a sme slobodní, podľa slov Písma: "*Som slobodný voči všetkým.*" (1Kor 9,19)

BDELOSŤ - kedysi, nespokojní so svojím osudom, často sme s snívali, mnoho času sme trávili v spomienkach alebo v premietaní o budúcnosti. Alebo sme unikali do vymyslených príbehov filmov a kníh a tam akoby prežívali to, čo sme vo svojom živote nenachádzali. Ale aj to už je preč. V Kristovi sme našli život lepší, než všetko ostatné. Žiadne spomienky, žiadne snívanie, žiadna fantázia, žiadna kniha ani film nie sú lepšie než to, čo v Kristovi môžeme tu a teraz skutočne žiť. Opustili sme svet ilúzií a našli sme svoj *poklad* - na roli s názvom tu a teraz, *perlu v mori* menom Realita, Skutočno, čiže Kristus, Boh, podľa slov Písma: "*Prebud' sa, ty, čo spíš, vstaň z mŕtvych a bude ti svietiť Kristus!*" (Ef 5, 14)

Sme konečne slobodní. Smrť nás oslobodila – pre Krista. Pre život.

"Ved' vieme, že náš starý človek bol s ním ukrižovaný, aby bolo hriešne telo zničené, aby sme už neotročili hriechu. Lebo kto zomrel, je ospravedlnený od hriechu." (Rim 6, 6-7)

Slobodní, plne bdeli a prebudení, plne prítomní v tom jednom ako *špička noža* ostrom *tu a teraz* sme konečne pripravení a schopní žiť. Normálne žiť - a žiť *normálne*. Čiže sväto. Čiže Božo. Božsky. V čírom dobre. V čirej krásy. V celkom prostej, normálnej, čirej láske bez sebeckva a bez strachu. V čírom, prostom, normálnom a preto tak hlbokom a krásnom priateľstve, bratstve súrodencov Krista a detí Boha. V Cirkvi, Božom to Dome. Konečne naplno *sme*. Konečne naplno *žijeme*.

"Boh, bohatý na milosrdenstvo, pre svoju nesmiernu lásku, ktorou nás miluje, hoci sme boli pre hriechy mŕtvi, oživil nás s Kristom — milosťou ste spasení — a s ním nás vzkriesil a daroval nám miesto v nebi v Kristovi Ježišovi." (Ef 2, 4-6)

V tom je sila mučeníkov a svätých. Svet ich nemal ako a čím zastrašiť. Boli totiž už dávno, čo sa sveta týka, mŕtvi. Nemôžete vystrašiť toho, kto už zomrel a žije už teraz s Kristom vzkriesený v Nebi!

Tu začíname trochu, hmlisto, ešte *"len nejasne, akoby v zrkadle"* (1Kor 13, 12) tušiť, čo to znamená *byť ako Boh*: čire bytie, čiro byť. Na podobu *Toho, ktorý Je*.

Tak dobre, ako to teda má byť?

Niekedy si ani neuvedomujeme, ako s Bohom zápasíme a vzpierame sa Mu.

To vtedy, keď sa s tým najlepším úmyslom snažíme slúžiť Mu a Jeho Kráľovstvu, ale robíme to *po svojom*. To znamená, *po svetsky*. Veď zo sveta sme vyrástli, na svetský spôsob konania sme navyknutí, je nám to podvedomé a blízke. A tak usilujeme o *Božie* veci, ale *po svetsky* a podľa svojich predstáv.

A jedného dňa, ako sv. František, *namiesto Cirkvi opravujúci a murujúci "cerkev", kostolík Porciunkuly*, na to pomaly začneme prichádzať.

Zastavíme sa a konečne prvý raz sa začneme vážne Pána pýtať: Pane, robím to správne? Takto by som to mal robiť? Alebo aj nie...? Lebo túto otázku si naozaj začneme klásť spravidla vtedy, keď stále viac cítime, že veru síce usilujeme o dobrú a správnu vec, ale najskôr nie dobrým a správnym a teda Božím spôsobom.

"Potom po štrnástich rokoch som znova šiel s Barnabášom do Jeruzalema a vzal som so sebou aj Títa. Išiel som ta pohnutý zjavením a predložil som im evanjelium, ktoré hlásam medzi pohanmi; ale v súkromí tým, čo niečo znamenali, či nebežím alebo či som nebežal nadarmo." (Gal 2, 1-2)

V tej chvíli, keď toto pripustíme, spustí sa doslova lavína. V tej chvíli nám Boh začne ukazovať svoju cestu, svoju predstavu. Až sa nám hlava zatočí, pretože spravidla Jeho cesta je úplne iná a pre nás nová a nezvyklá. Stále nás to ťahá späť, do starých koľají, ako sme boli navyknutí. Svet okolo nás nás ťahá, aby sme v ňom uprostred ostatných svetských ľudí - a aj svetských kresťanov ako aj my ešte stále sme - pokračovali vo svetskom spôsobe konania Božích vecí. Až začneme chápať, prečo tí "šťastnejší" utiekli preč, do kláštora a prečo to na čas urobil dokonca aj Ježiš...

"Z neba zaznel hlas: "Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zalúbenie." A hneď ho Duch hnal na púšť." (Mk 1, 11-12)

Chce to naozaj odvalu, urobiť aj tento druhý krok: po tom, čo sme sa rozhodli naozaj hľadať najprv a vo všetkom Boha a Jeho Kráľovstvo, zrieknuť sa svojej vlastnej "múdrosti", zanechať spôsoby uskutočňovania

tohto diela, ktoré sme si sami vybrali a vymysleli a ktoré nám sú pohodlné, veď sú ešte stále svetské ako aj my sme svetskí - a začať sa aj v tomto učiť *Božím* cestám a spôsobom. Ak to ale urobíme, výsledok sa dostaviť, aj keď možno nie hneď, časom ale nepochybne.

"Ak ostanete vo mne a moje slová ostanú vo vás, prosťte, o čo chcete, a splní sa vám to. Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi." (Jn 15, 7-8)

Ako to teda mám, Pane môj, robiť? Ukáž mi...! Ukáž mi svoju múdrosť, aby som to poznal! Podopri, prosím, moje srdce, aby som mal odvahu opustiť svoje myšlienky a predstavy a cesty a vydať sa s vierou po Tvojej ceste! Možno ma napadne, že aj v tej starej ceste bolo veľa dobrého (a isto aj bolo) a že to možno aj iným ľuďom okolo mňa prospievalo (a zrejme hej) a ako ich teraz môžem len tak nechať... pomôž mi zanechať túto pýchu. Pomôž mi miesto toho uveriť, že Tvoja cesta je a bude lepšia. Aj pre nich. Aj keď to teraz možno ešte nie je vidieť.

"Lebo Pánove sú základy zeme, okruh zeme položil na ne. Nohy nábožných on stráži, hriešnici však zhynú vo tme; nie silou víťazí človek." (1Sam 2, 9)

V skutočnosti to väčšinou už aj vieme. *Tušíme*, ako a čo by sme mali konať. Len sa to zdráhame pripustiť si to a naplno sa na to pozrieť, lebo sa nám nechce meniť staré cesty a z tých nových máme neistotu, sme nesvoji. Ale naozaj niet na čo čakať. Veď čo je normálnejšie, než v dôvere, slobode a radosťi robiť Božie veci Božím spôsobom?

A keď to urobíme, prekvapene zistíme, že sme sa ponorili do Boha a dvere Božej blízkosti sa v našom živote náhle a prudko otvorili. Sledovať Božie ciele a zámery je totiž pekná vec - ale to je niečo pred nami. Avšak *robiť* to v Bohu, s Bohom a podľa Boha, to je život sám, prítomnosť sama. Keď takto žijeme a konáme, vtedy je Boh s nami a my s Ním. Žijeme spolu. Už nie sme závislí na svete, ale na Bohu. Namiesto nás a našich predstáv nastúpili skutočný a Živý Boh.

"Ježiš naňho pozrel s láskou a povedal mu: "Jedno ti ešte chýba. Chod', predaj všetko, čo máš, rozdaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!"" (Mk 10, 21)

Majme to stále na mysli: Nielen Božie veci, ale aj Božím spôsobom. To prvé k Bohu vedie, to druhé ale privádza Boha k nám...

Láska v Cirkvi

Niekedy si lásku spájame s tým, že pre druhého niečo *urobíme*, často ľudia aj vo svätej spovedi hovoria: "Veď komu môžem, pomôžem..." Láska ale nie je len o pomoci. Cirkev je spoločenstvo lásky a táto naša vzájomná láska v Cirkvi má niekoľko podstatných znakov a vlastností.

BLÍZKOSŤ - ktorú voči sebe cítime.

Ako *kresťania* tým, že si uvedomujeme, že sme sa stali skutočnou rodinou, skutočnými súrodencami, nielen 'akože', ale *skutočne*, pretože sme boli tiež nielen akože, ale *skutočne* adoptovaní Bohom a Boh sa stal *skutočne*, nielen akože, našim Otcom.

Ako *nebešťania* sme si blízki tým, že, povedané po ľudský, sme jeden druhému *noví susedia*. V Nebi budeme žiť spolu, navždy, jeden s druhým a to v susedstve neporovnateľne užšom, než ako keď *na zemi máme na novovybudovanom predmestí domy vedľa seba!* Čo teda urobíme? Prídeme jeden k druhému a zoznámime sa: *Pozdrav Pán Boh! Vy ste naši noví susedia v Nebi, že? My sme...* A skúsime sa s nimi skutočne spriatelíť. Nakoniec, budeme s nimi predsa spolu tráviť celú večnosť, už navždy!

Nakoniec ako *ľudia* vidíme a cítime, že sú to jediní ľudia na celej širšej zemi, ktorí nás chápu a ktorí nám úplne rozumejú. Majú totiž ten istý cieľ a tú istú nádej ako my, idú tou istou cestou, potýkajú sa s tými istými prekážkami a

slabosťami, prežívajú tú istú skúsenosť ako my a postupujú rovnakú námahu rovnakej práce a rovnakého zápasu i jeho nebezpečenstvá ako my a čelia pritom tomu istému smrteľnému nepriateľovi ako my... Sú nám jednoducho nesmierne blízki, jediní skutočne *blízki* ľudia na svete.

PRIJATIE - pretože jeden druhého nesúdime, jeden s druhým nesúperíme ani nezápasíme, jeden s druhým sa neporovnávame ani sa jeden nad druhého nevyvyšujeme. Jednak preto, že nám samým to už nie je zapotreby, jednak kvôli súcitu, s ktorým ako hriešnici pristupujeme k iným hriešnikom, ako ľudia trpiaci slabosťami máme porozumenie pre slabosti druhých. Preto s láskou a súcitom prijímame jeden druhého. Miesto súdenia počúvame, miesto kritizovania posilňujeme a dodávame si silu a odvahu a dôveru a nádej. V smútku a bolesti sa utešujeme nádejou Kristovou.

BEZ STRACHU - pretože títo ľudia sú jediní, pred ktorými sa nebojíme, nemáme pred nimi ostych, pretože vieme, že nám neublížia. Nie, že by sme sa báli ublíženia! To nie. Vlastne nám na tom nezáleží. Ako ľudia sveta sme boli citliví na výsmech, poníženie, urážky a tak, veď to poznáte. Snažili sme sa preto vyzerať lepší než sme, hrali sme divadlo a tak. Teraz už nie. Už je to za nami. Ale to neznamená, že sa necítíme super a skvelo medzi ľuďmi, u ktorých je ak nie istota, tak aspoň vysoká pravdepodobnosť, že nám neublížia, pretože nám rozumejú, súcítia s nami, nebojújú s nami a sme si vzájomne blízki. Preto sa v Cirkvi medzi nimi cítime uvoľnene, slobodne, v bezpečí a v istote. Tu je naše bezpečné miesto, miesto prijatia, naše útočisko.

ZDIELANIE - je ovocím tohto všetkého a ono je srdcom jednoty, o ktorej hovorí Ježiš a Písmo, srdcom komunity a Cirkvi. Pretože byť Cirkev znamená byť jedno Telo - a ako inak byť *jedným Telom*, než tak že "*všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločné*" (Sk 2, 44)? A teraz nemyslím ani tak na majetok, ale skôr na to, že máme spoločný sám život - že sme na tom jedinom mieste v celom Vesmíre, kde nemusíme jeden pred druhým nič skrývať, jeden pred druhým nič hrať - aj keď nie kvôli sebe, ale kvôli tomu druhému, aby sme sa ho náhodou niečím nedotkli, neurazili,

nepohoršili,... - kde môžeme byť úplne úprimní, spontánni, otvorení, takí, akí sme, bez strachu, bez obáv, v radosi, vo vzájomnom prijatí jeden druhého! Dokonalá úprimnosť. Úplná otvorenosť, pravdivosť, autenticnosť. Vo vzájomnom pochopení, prijatí, láskavej radosi,... Nádhera!

AŽ POTOM nastupuje ono 'niečo robiť'. Áno, ak takto žijeme, ak toto k sebe vzájomne cítíme, potom sa to samozrejme prejaví aj tým, že neochvejne stojíme pri sebe, vskutku "jeden za všetkých a všetci za jedného", pomáhame si vzájomne ako len vieme slovom, radou, útechou, ale rovnako aj peniazmi, službou, svojím časom, námahou, obetou, čímkoľvek. Áno, bez toho by to predchádzajúce bolo iba pokryteckým divadlom. Ale rovnako táto služba a pomoc by bez toho predchádzajúceho bola iba aktom nejakej charity, dobročinnosti, možno dokonca snobskej, nafúkanej a povýšenej, a možno aj nie a naozaj peknej a dobrej - ale ešte by to nebola láska Cirkvi, ešte by sme stále neboli jeden druhému a spoločne Cirkvou.

Ale byť Cirkvou dokážu len tí, ktorí naozaj uverili, naozaj sa obrátili, naozaj sa vydali na cestu s Ježišom do svojej novej domoviny v Nebi.

Ak ste ešte Cirkev náhodou nikdy nezažili, zatvorte oči a skúste si to predstaviť! Pretože toto je Nebo! Miesto, kde Boh prebýva! A vchádza sa doň tak a jedine tak, že sa týmto 'miestom', cirkvou, staneme. Nijak inak! "*Mimo Cirkvi nieto spásy!*"

"Lebo kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi." (Mt 18, 20)

A potom oči otvorte a choďte a nájdite toho prvého *druhého*, s ktorým môžete medzi sebou toto tajomstvo Cirkvi sprítomniť - miesto, kde normálni ľudia žijú normálne, čiže božský život v normálnych, čiže božských vzťahoch normálneho, čiže trojičného spoločenstva... Presne toto Cirkev je: dokonale *normálne* spoločenstvo *normálnych* ľudí žijúcich v *normálnych* vzťahoch *normálny* život a tvoriaci tak *normálny* svet Božieho Kráľovstva.

Normálnosť, v celej svojej *závratnosti*, je podstatou Cirkvi i kresťanstva. Kresťanstvo je tá najnormálnejšia vec na svete. Preto je tak zázračné.

Normálne, bez zla...

Byť *normálny* znamená nemať v sebe *žiadne zlo*. Zlo je nenormálne. Byť normálny znamená vedome zanechať zlo. Žiadne kompromisy. Tak jednoduché to je!

Zlo je všetko, čo odporuje *slobode, pravde a láske* - ale mierou slobody je láska a naplnením pravdy - čiže reality, toho, čo je ozajstné a skutočné - je tiež láska.

"Hľa, posielam vás ako ovce medzi vlkov. Buďte teda opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice." (Mt 10, 16)

Nie, byť dobrý nie je to isté, ako byť *naivný, dobrácky* a podobne. Nie. Preto *prezieravosť* hada neodporuje *jednoduchosti* holubice, práve naopak!

Dobro, to je niečo ohromné. *"Nik nie je dobrý, jedine Boh,"* (Lk 18, 19), hovorí Ježiš. Byť skutočne dobrý znamená byť ako Boh. Znamená to byť prostý akéhokoľvek zla, akejkokoľvek nedokonalosti - a teda dokonalý, svätý, zbožštený, lebo toto znamená byť *dobrym človekom* v poňatí Boha.

Byť dobrý - to nie je výrok z morálky, ale z metafyziky. To nie je o konaní, ale o bytí. Nie o tom ako sa správame, ale kým a akí sme!

"Lebo znútra, z ľudského srdca, vychádzajú zlé myšlienky, smilstvá, krádeže, vraždy, cudzoložstvá, chamtivosť, zlomyseľnosť, klamstvo, necudnosť, závisť, rúhanie, pýcha, hlúposť. Všetky tieto zlá vychádzajú znútra a poškrvňujú človeka." (Mk 7, 21-23)

Áno, aj hlúposť, naivnosť, nevedomosť a podobné veci sú *zlo*. Boh nám dal moc prekonať zlo a stať sa dobrými.

"Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha." (Mt 5, 8)

Skutočné dobro je nesmierne činné, cieľavedomé a neústupné, vskutku *bezcitné a bezohľadné*. To posledné nám znie skôr ako definícia zla, že? Ale v skutočnosti je to práve *zlo*, ktoré je vždy plné *emócií* - strachu, hnevu, závidosti, nenávidosti, odporu,... - i *ohľadov*, hoci len na seba a na svoje záujmy - preto vie zraďiť i podraziť. Skutočné dobro ale vždy sleduje *skutočné dobro*, spoločné dobro, dobro pre všetkých, pretože dobro nikdy neodporuje dobru a skutočné dobro je dobré pre všetkých. A od tohoto sa nenechá odkloniť žiadnymi náladami ani žiadnymi ohľadmi voči ničomu a nikomu. Dobro nerobí kompromisy... paradoxne je tak bezohľadne ohľaduplné ku každému a bezcitne súcitíace s každým...

"Neťahajte jarmo s neveriacimi! Ved' akú účasť má spravodlivosť na nepravosti?! Alebo čo má spoločné svetlo s tmou?! Aká zhoda je medzi Kristom a Beliarom?! Aký podiel má veriaci s neveriacim?! A ako súvisí Boží chrám s modlami?! A vy ste chrám živého Boha." (2Kor 6, 14-16)

"Bratia moji, nespájajte vieru v nášho Pána slávy, Ježiša Krista, s nadžňaním osobám. Lebo ak príde na vaše zhromaždenie muž so zlatým prsteňom a v skvostnom rúchu a príde aj chudobný v chatrnom odeve a vy si všimnete toho, ktorý je oblečený do nádherného rúcha, a poviete: "Ty sa posad' pekne tu!", ale chudobnému poviete: "Ty si staň tam, alebo si sadni k mojej podnožke!", vari nerobíte rozdiely medzi sebou a nestali ste sa zlomyseľnými sudcami?!" (Jak 2, 1-4)

Je to pre nás šokujúce, keď si prvý raz uvedomíme, ako zlo všetko deformuje, mrzačí a krúti. Svet i nás i aké neprirodzené a nenormálne to všetko je - hoci doteraz sme toho všetkého boli súčasťou a nevadilo nám to, dokonca sa nám mnohé z toho v našej zvrátenosti páčilo! Ako zlo pokrútilo nás samých, našu osobnosť, naše myslenie, konania, slová i správanie sa, ako toto všetko pokrútili strach, žiadostivosť, hnev, pýcha,

závisť, podlízavosť, falošné ohľady, urážanie, nesympatie, súperenie, beznádej, smútok,... Ako nás urobili skúpymi, ako nás urobili bezcitnými, ľahostajnými, škodoradostnými,... Mohli by sme veru ešte dlho pokračovať. Namiesto krásneho, vznešeného, rovného a priameho syna Boha je tu pokrútený mrzák...

Niet divu, že ako kresťanom sa nám to hnuší. Nechceme už takí byť. Svet, kde ľudia sú jeden druhému nepriateľom, vlkom, kde sa nenávidia, ponižujú, vysmieávajú, ubližujú si, sa nám hnuší. Najradšej by sme ho z toho celý vytiahli a obnovili. A keď vidíme, že to možné nie je, tak radšej odchádzame preč, tam kde Boh hovorí, "*hľa, všetko robím nové.*" (Zjv 21, 5) a "*podľa jeho prísľubu očakávame nové nebo a novú zem, na ktorých prebýva spravodlivosť.*" (2Pt 3, 13) A ak nemôžeme zachrániť svet, cestou sa aspoň snažíme zachrániť zo sveta toľko ľudí, koľko len dokážeme!

Ľudia, ktorí si toto neuvedomili, nás nechápu. Pýtajú sa, čo vám vadí? Veď je to pekný svet! Pekne sa na ňom žije. Je tu zábava, len si treba vedieť vybrať. Nie je to dokonalé, iste, ale nám sa tu páči... Užívame si to! Dokonca vebia hriech, veď ako hovoria, 'ak by človek nezahrešil, nič by si vo svete neužil!' Ale my sme už videli niečo iné. Uzreli sme inú krásu, začuli inú hudbu, zacítili v tele iný rytmus. Pre nás už niet návratu. Peklo bolo pred nami odhalené, maska jeho zákernosti strhnutá. Už nedokážeme milovať svet. Ľudí áno. Prírodu, Božie stvorenie áno. Ale svet už nie. Už nemáme inú možnosť, len vpred, ďalej a vyššie, ako vraví Lewis v závere svojej *Narnie*.

"Veď naša vlasť je v nebi. Odtiaľ očakávame aj Spasiteľa Pána Ježiša Krista. On mocou, ktorou si môže podmaniť všetko, pretvorí naše úbohé telo, aby sa stalo podobným jeho oslávenému telu." (Flp 3, 20-21)

"Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení." (Mt 5, 6)

"V posledný, veľký deň sviatkov Ježiš vstal a zvolal: "Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije. Ako hovorí Písmo, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody." (Jn 7, 37-38)

"Ak niekto miluje svet, nie je v ňom Otcova láska. Ved' nič z toho, čo je vo svete, ani žiadostivosť tela, ani žiadostivosť očí, ani honosenie sa bohatstvom, nie je z Otca, ale zo sveta." (1Jn 2, 15-16)

Byť dobrý... Kedysi nám to nič nehovorilo. Nechápali sme to. Dokonca sme tým pohrdali. Lepšie nám znelo byť 'čertovský' a 'hriešne dobrý', oceňovali sme 'diabolsky dobré' veci... Teraz už chápeme. Rozumieme. Uvideli sme to, dotkli sa toho, v Kristovi. Dobro je tá najúchvatnejšia vec na svete, nič väčšie ani vzrušujúcejšie neexistuje. Mráz nám behá po chrbte od toho, k čomu sme povolaní. Ved' iba Boh a sám Boh je dobrý - a my môžeme byť ako On, v ňom mať účasť na sláve a veľkosti skutočného Dobra! Len nesmeli otvárať oči, oslnené žiarou Dobra, len pozvoľna sa odvažujeme pohliadnuť do jeho závratnej výšiny a hlbiny.

"Milovaný, nenasleduj zlé, ale dobré. Kto robí dobre, je z Boha; kto robí zle, Boha nevidel." (3Jn 1, 11)

"Ktože vám uškodí, ak budete horliví v dobrom?!" (1Pt 3, 13)

"Neúnavne konajte dobro, lebo ak nechabneme, budeme v pravom čase žat'." (Gal 6, 9)

"On odplatí každému podľa jeho skutkov: večným životom tým, čo vytrvalosťou v dobrých skutkoch hľadajú slávu, česť a nesmrteľnosť." (Rim 2, 6-7)

Kým však neprecitneme a neuvidíme tú strašnú ošklivosť zla, kým sa nám zlo v skutku nezhnusí, len ťažko oceníme nádheru a krásu dobra a to, že Nebo nie je *odmena za dobro*, ale samo *dobro* je Nebom a jeho rozkošou a blaženosťou! Už dychtíme len po jednom, po dokonalom dobre, v nás, tu a teraz, čo všetkom a všade. Už nás netrápi nič zo sveta. Už vieme, čo chceme.

Stačí zanechať zlo...

Hovorí sa, že zlo neexistuje, je to len nedostatok dobra. A isto to tak je. Lenže, nie v našej bežnej praxi. V našom živote je zlo veľmi konkrétne a veľmi prítomné.

"*Prosíme ťa, Otče, zbav nás všetkého zla!*" (liturgia sv. omše)

"*Zriekaš sa zlého ducha... jeho pokušení... skutkov?*" (krstný sľub)

V skutočnosti to znamená, že naše úsilie by vlastne nemalo ani tak smerovať k tomu, byť dobrými. My dobrými *sme*. Boh nás dobrých stvoril. Dobro je nám prirodzené, je normálne. Ale hriech - čiže opustenie Boha - spôsobil, že sa z nás objavilo zlo, prevládlo v nás, ovládlo nás, až natoľko, že nám viac dobro pripadá ťažké a dokonca zlo berieme ako niečo úplne bežné a normálne... To je tá desná deformácia, zmrzačenie, ktoré v nás hriech spôsobil.

Ak sme sa ale vrátili k Bohu, potom zlo viac nemá dôvod ani zmysel. Je čas zanechať ho.

A ak to urobíme, čo sa stane? Pod ním sa znova objaví a na povrch vystúpi dobro, dovtedy akoby umŕtvené a pochované, ale teraz oživené a znovu vzkriesené na povrch!

Možno teda ani duchovný život nie je o tom, snažiť sa konať *dobré skutky* a byť dobrým. Možno je viac o tom, *zanechať hriech* a skutočne žiť s Bohom - a potom vedome *zanechať zlo*. Nie *bojovať* so zlom. *Zanechať zlo*. So zlom sa nebojuje. Zlo sa zanecháva.

Čo to znamená?

- Už viac nemám **strach**, pretože môj Otec je Boh.

- Už viac nemám **žiadosťivosť** po ničom pozemskom, pretože som dedičom Neba a svet som už opustil.
- Už viac nemám dôvod na **lenivosť** a **beznádej**, pretože v Kristovi mám pevnú a nezničiteľnú nádej byť bohom v Bohu a naveky.
- Už viac nemám dôvod na **smútok**, nemám dôvod smútiť nad sebou ani nad ničím v mojom živote. Som syn Boha a v Bohu mám istotu nádej na všetko, u všetkých a vo všetkom.
- Netúžim po veľkosti ani **sláve** sveta, lebo som synom Boha a od toho viac niet.
- Netúžim po uznaní a **chvále** sveta, ani ma nemrzí jeho odsúdenie či posmech, lebo jedine Otcovi sa túžim páčiť a len na Jeho názore mi záleží.
- Netúžim po **moci**, pretože túžba ovládať iných je z diabla a ja mu už nepatrím.
- **Neporovnávam** sa so žiadnym človekom, pretože som rovnaký hriešnik ako každý iný človek a ostatné vo mne i v nich je všetko dielom a darom Boha a nič z toho nie je zo mňa či z nich. Nikto z nás nie je ani väčší, ani menší, porovnávanie sa tak nemá zmysel.
- **Nesúperím**, nebojujem so žiadnym človekom, pretože mňa čaká boj s mocnosťami Temna a nie s ľuďmi, Nebo sa nedá vybojovať na ľuďoch, iba na diabliovi.
- **Nesúdim** žiadneho človeka, pretože nepotrebujem v sebe vytvárať ilúziu pocitu správnosti v porovnaní s inými ľuďmi. Som hriešnik a viem to. A som zachránený Kristom a On je správnosťou môjho života a s Ním jedine sa porovnávam.
- **Nezávidím** žiadnemu človekovi, pretože nik nemá viac ako ja a ja mám samého Krista, Boha, ktorý si ma privtelil, aby som bol s Ním.

- **Nehnevám sa** na žiadneho človeka, pretože nikto a nijako mi už nemôže nijako ublížiť a čokoľvek ktokoľvek mi urobí, všetko mi v Bohu slúži len na dobré a je pre mňa požehnaním. Niet dôvod byť nahnevaný!
- Netúžim po žiadnom pozemskom **majetku** ani ničom zo zeme, lebo mi je to nanič, zbytočná oštara na ceste do mojej Vlasti, kde je moje dedičstvo a všetok môj majetok, môj poklad.
- Netúžim ani po **jedle či pití či telesnej rozkoši**, pretože Duch Boží mi dáva väčšiu rozkoš a tieto veci by len zastierali moju dušu a prekážali by mi zotrvať v Duchu.
- **Neunikám**, nie som ovládaný plánmi a snami, ani neutekám do spomienok, pretože všetko, po čom túžim, je tu a teraz, deje sa tu a teraz, preto otvorene a uvoľnene naplno žijeme všetko to a práve to, do čoho má práve teraz Boh voviedol, práve cez toto On sám koná a hovorí. Za ničím sa nenaháňa, pred ničím neutekám. Som, kde mám byť. V Bohu. Tu a teraz. V tom, čo sa práve deje.
- Zanechávam **ľahostajnosť** voči iným ľuďom a nezaujím o nich, lebo už nie som zaneprázdnený vecami tohto sveta, mám na druhých ľudí čas a viem, že oni sú skutočným bohatstvom Kráľovstva, na ktorom záleží Bohu a preto aj mne.
- Zanechávam divadlo a **pretváрку** a žijem priamo, otvorene, úprimne a v pravde, pretože už nemám potrebu chrániť si nejaké svoje súkromie, imidž, vyzerať iný, než som ani nič podobné.

To je všetko. Zanechať zlo. Ak to urobíme, čo sa stane? Pod ním sa objaví dobro. Dobro, ktoré tam vždy bolo. Ktoré tam vždy čakalo, kedy ho odkryjeme. Nemusíme ho prácne budovať. Nemusíme sa mu vlastne ani nijako prácne učiť - ak, tak len spôsobu, ako ho *robiť* účinne. Ale nie samotnému *dobru*. Ono tu je. Normálne a prirodzené. Nikdy tu byť neprestalo.

Na to, aby sme boli dobrí a svätí, stačí zanechať zlo. Nie *bojovať* so zlom, ale *zanechať* ho.

Samozrejme, vyžaduje to najprv zanechať hriech - čiže uveriť Bohu a vrátiť sa k Nemu. Uveriť Evanjeliu a začať žiť ako dedič Kráľovstva v Kráľovstve. Bez tohoto zlo samozrejme nikdy a nijako zanechať možné nie je. Zlo je nástroj prežitia v zlom svete bez Boha. Vo svete inak ako zlí byť nemôžeme. Musíme sa najprv postaviť na Skalu, ktorou je Kristus. Potom môžeme zanechať zlo, lebo sme už opustili sám svet.

Rozlišujeme jasne hriech a zlo. Zlo je ovocím hriechu a hriech je príčinou zla. A zlo je príčinou zlých skutkov.

Hriech nie je to, keď urobím nejakú zlú vec. Hriech znamená, že neverím Bohu a teda nežijem s Bohom, nie som synom Boha, nežijem ako dedič v Jeho Kráľovstve. Odstraňuje sa pokáním, čiže obrátením, čiže uverením a návratom k Bohu.

Zlo je ovocie hriechu. Znova, zlo, to nie sú skutky, ale postoje v nás, tie, ktoré sme práve spomenuli. Podľa situácie sa môžu a nemusia navonok prejaviť skutkami. Ale stále tam sú. Ak sme zanechali hriech, potom už môžeme zanechať a opustiť aj tieto postoje. V novom svete, do ktorého nás Kristus voviedol, už viac nemajú žiaden zmysel. Cieľavedome sa ich tak môžeme skutočne zrieknuť, zahodiť ich a opustiť ako zbytočné. A tak zanechať zlo.

Ak to urobíme, prejaví sa to tým, že ustanú *zlé skutky*. No a miesto nich nastúpi dobro a dobré skutky, pretože zrazu vidíme a chápeme, že sú úplne normálne a prirodzené a nesú v sebe a so sebou radosť a rozkoš samého Neba a sami sú nám odmenou.

Bez okolkov po „svojom“

Niekedy si vravíme, že by sme sa mali viac modliť ruženec, alebo korunku, alebo krížovú cestu, alebo viac študovať to či tamto... A prečo? No predsa, lebo sa to tak patrí, tak má, aj iní to tak robia, tak by sme mali asi aj my, nie?

Lenže ich cesty nie sú naše cesty a naša cesta nie je ich cesta. Čo prospieva im nemusí nám a čo nám dáva Ducha a Božiu milosť a čo nás privádza k Bohu, nemusí fungovať u nich.

"On ustanovil niektorých za apoštolov, niektorých za prorokov, iných za evanjelistov a iných za pastierov a učiteľov, aby pripravovali svätých na dielo služby, na budovanie Kristovho tela." (Ef 4, 11-12)

"Sú vari všetci apoštolmi? Sú všetci prorokmi? Všetci učiteľmi? Robia všetci zázraky? Majú všetci dar uzdravovať? Hovoria všetci jazykmi? Vari všetci vysvetľujú?" (1Kor 12, 29-30)

"Peter sa obrátil a videl, že za nimi ide učeník, ktorého Ježiš miloval [...] Keď ho teda Peter zazrel, povedal Ježišovi: "Pane, a čo bude s týmto?" Ježiš mu odpovedal: "Ak chcem, aby zostal, kým neprídem, čo teba do toho? Ty pod' za mnou!'" (Jn 21, 20-22)

Prečo teda mechanicky kopírovať iných?

Pán pre nás vybral osobitnú cestu, aby sme ňou šli a osobitné dielo, aby sme ho vykonalí. Tomu zodpovedajú aj osobitné prostriedky a nástroje. Boh má s každým z nás svoje jedinečné plány, odlišné dokonca aj od našich plánov a predstáv, ktoré sme si o sebe a svojom kresťanstve vytvorili!

Sledujme, ako nabáda sv. Serafím Sárovský, čo nám prináša viac Ducha - a teda viac Božej milosti, viac Božieho Pokoja, viac Božieho Života! Nemáme strach sa v tomto odlišovať od iných! Ved' tak sa odlišoval už sám náš Pán!

"Prišiel Ján, nejedol a nepil, a hovoria: "Je posadnutý zlým duchom." Prišiel Syn človeka, je a pije, a hovoria: "Hľa, pažravec a pijan, priateľ mýtnikov a hriešnikov!" No múdrosť ospravedlňuje jej skutky." (Mt 11, 18-19)

V zásadnom sme si všetci nielen podobní, ale rovnakí: *Synovia a dcéry Boha, patriaci Bohu, úplne Mu zasvätení, slúžiaci Kráľovstvu a učiaci sa od Krista byť bohmi.* V tomto výnimka neexistuje. Ale tak *ako vo vojsku každý slúži inde, inak a inou zbraňou, hoci v jednej armáde a spoločnom boji,* aj my v tomto každý kráčame a slúžime inde, inak a iným spôsobom. Nebojme sa toho!

Pozorne načúvajte, kam nás vedie Boh, čo v našom živote *funguje* a čo nie - a bez rozpakov to nasledujme! Len si dávajme veľmi, naozaj veľmi záležať, aby to, čo počujeme, nebola naša pohodlnosť ani naše vášne, ani naše Ego (a pokúšať sa o to budú!), ale aby sme naozaj bez ohľadu na seba a svoje predstavy sledovali Božie konanie a Božieho Ducha! Zdieľanie s bratmi a sestrami v spoločenstve a pozorné počúvanie ich rád nám v tom bude veľkou oporou!

Podobne však rešpektujme Božiu cestu aj u nich! *Rad'me* si a pomáhajme, ale *nenaliehajme* a nenúťme jeden druhého, aby išiel našou a nie svojou cestou, žil náš a nie svoj život, konal našu a nie svoju službu Bohu, používal naše zbrane a nástroje a nie svoje. Lebo jeden i druhý máme svoje jedinečné miesto v Božej Armáde!

Toto je jeden z podstatných znakov Cirkvi Katolíckej: *jednota*, ale nie *uniformita*. *Sloboda* v jednote a *jednota* v rozmanitosti Božích darov. Vzájomný rešpekt a úcta. Vzájomná pomoc a rada, však nie manipulácia ani násilie.

Ak teda naozaj ako cirkev žijeme, potom by sme nemali mať jeden pred druhým problém slúžiť Bohu a používať pritom nástroje, dary a charizmy i spôsoby tak, ako nás v tom vedie Boží Duch. A nemali by sme sa ani sami pred sebou cítiť podivne či previnilo, ak sa v tomto líšime od iných, áno, dokonca aj od svätých, pretože presne k tomuto by nás málo naše spoločenstvo, bunka, farnosť, povzbudzovať:

"Podľa toho, kto aký dar dostal, slúžte si navzájom ako dobrí správcovia mnohotvárnej Božej milosti." (1Pt 4, 10)

Keď to pochopíme, zaplaví nás radosť a cítime sa ako oslobodení z reťazí a pút, *ako vtáča vypustené z klietky, ako otrok prepustený z galejí*. Ved', ani sme nezbadali ako, ale možno sme kliatbu *porovnávanía sa* vniesli priamo do srdca svojho kresťanstva a ani sme to nezbadali! Ona však naše kresťanstvo veru riadne otráвила a naplnila nás smútkom nad tým, čo dôvodom k smútku nie je - že totiž naša cesta je iná, než cesty druhých ľudí, tiež vzájomne odlišné.

Svätci to pochopili. Každý svätec bol originál. Ktosi povedal, že jeden zo spoločných znakov svätcov bolo, že ľudia okolo nich nevedeli, čo si s nimi počať, nedokázali ich zaškatuľkovať. Ako vtedy kedysi *Jana Krstiteľ'a... a Ježiša... a potom apoštolov... Ako Peter, ktorý bol pápež ale nikdy sa nevyrovnal evanjelizačným záberom Pavlovi... a Pavol, ktorý zase napriek všetkému zápalu a genialite nebol pápežom...*

Božský ikigai

Existuje jedna *schéma*... Collins ju nazýva *Koncept ježka*, Covey *Hlas*, v Japonsku mu vraj hovoria *ikigai*, aspoň jedna kniha to tak tvrdí. Zaujala ma, táto schéma, už dávno - a aj to, či existuje aj v rámci kresťanstva.

Táto schéma hovorí, že dokonalý život je prienikom a sumou štyroch kvalít:

1) TALENT - využívam pri tom čo najlepšie svoje nadanie, svoj "dar od Boha", to, v čom som naozaj dobrý. V tomto pochybnosti niet, Písmo hovorí:

"Podľa toho, kto aký dar dostal, slúžte si navzájom ako dobrí správcovia mnohotvárnej Božej milosti." (1Pt 4, 10)

"Ja som sa stal ... služobníkom [Cirkvi] podľa Božieho daru, ktorý som dostal pre vás, aby som naplnil Božie slovo." (Kol 1, 25)

Každý sme dostali dary od Boha, talenty a po obrátení navyše charizmy a dary Ducha a zaiste nie preto, aby sme ich zahodili, ale naopak, používali.

2) VÁŠEŇ - baví ma to. Mám pre to skutočnú vášeň. V kresťanstve by sme to doplnili: mám pre to vášeň, pretože mi to prináša Ducha Svätého, Božiu milosť, Božiu radosť a Boží pokoj. Neznamená to, že je to vždy ľahké a príjemné. To nie. Táto požiadavka nie je o *zábavnosti*, dokonca ani vo svetskej podobe *ikigai*. Znamená to teda, že môžem prežívať noc a utrpenie a obetu a námahu - ale súčasne hlboko cítim, že konám správne, podľa Boha, napĺňa ma Kristov Pokoj, dokonca Kristova Radosť a veľká Božia milosť. Aj tu je Písmo jasné:

"Keby som mal aj svoju krv vyliat' na obetu a svätú službu vašej viery, radujem sa a radujem sa s vami všetkými. Takisto sa aj vy radujte a radujte sa so mnou!" (Flp 2, 17-18)

"Keď to počuli pohania, radovali sa a oslavovali Pánovo slovo a uverili všetci, čo boli vopred určení pre večný život." (Sk 13, 48)

"Zasa vás uvidím a vaše srdce sa bude radovať. A vašu radosť vám nik nevezme." (Jn 16, 22)

"Radujte sa, keď máte účasť na Kristových utrpeniach, aby ste sa radovali a plesali aj vtedy, keď sa zjaví jeho sláva. Keď vás hanobia pre Kristovo meno, ste blahoslavení, lebo Duch slávy a Boží na vás spočíva." (1 Pt 4, 13-14)

"Teraz sa radujem v utrpeniach pre vás a na vlastnom tele dopĺňam to, čo chýba Kristovmu utrpeniu pre jeho telo, ktorým je Cirkev." (Kol 1, 24)

3) ZISK - vo svetskej verzii: zaplatia mi za to, uživí ma to. My ale nehľadáme svet, lež Božie Kráľovstvo. V ňom tiež platí mena, hoci iná, než vo svete:

"Peter povedal: "Striebro a zlato nemám, ale čo mám, to ti dám: V mene Ježiša Krista Nazaretského vstaň a chod'!" (Sk 3, 6)

"V nebi si zhromažďujte poklady; tam ich neničí ani mol', ani hrdza a tam sa zlodeji nedobývajú a nekradnú." (Mt 6, 20)

"Tým, čo sú bohatí v tomto veku, prikazuj, nech nie sú namyslení a nekladajú nádej do neistého bohatstva, ale v Boha, ktorý nám hojne dáva všetko na užívanie, nech robia dobre a stanú sa bohatými na dobré skutky, nech sú štedrý a vedia sa podeliť, nech si uložia dobrý základ pre budúcnosť, aby dosiahli pravý život." (1Tim 6, 17-19)

"A nábožnosť so spokojnosťou je naozaj veľkým ziskom." (1Tim 6, 6)

Bohatstvom Neba je svätosť a dokonalosť - čiže nábožnosť, skutočná a pravá nábožnosť, čiže podobnosť s Bohom, opravdivé dobro. Ak ma teda to, čo robím, robí svätejším a dokonalejším a je to nástrojom môjho posvätenia, potom je to dobrá a správna vec. Ak ma cez to Božia milosť oslobodzuje od každého zla a zdokonaľuje v láske, potom je to dobrý život, život podľa Boha.

Presne v týchto kategóriách poučuje jedného svojho návštevníka sv. Serafín Sárovský: *"Vlastným cieľom kresťanského života je nadobúdať Ducha Svätého. Chápeš, čo to znamená ziskávať peniaze? Dobre, ziskávať Ducha Svätého je presne to isté. Tovarom sú cnostné skutky vykonané pre Krista; tie nám zjednávajú milosť Ducha Svätého. [...] Duchovne s nimi obchodujte, predovšetkým s tými z nich, ktoré vám poskytnú najväčší výnos. [...] Napríklad ak vám dá viac Božej milosti modlitba a bdenie, bdejte a modlite*

sa; ak pôst, postíte sa; ak skutky milosrdenstva, konajte ich. A takto posudzujte všetky cnostné skutky vykonané pre Krista."

4) ZMYSEL - to, čo žijem a robím, má zmysel, slúži nielen mne, ale niečomu, čo tu po mne ostane. Tak to opisuje Covey. Nám to znie náramne povedome, pretože Písmo o tomto *veľkom poslaní*, ktoré od Boha máme a ktoré je zmyslom našej pozemskej etapy života, hovorí jasne a hojne:

"Chodte do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu." (Mk 16, 15)

"On ustanovil niektorých za apoštolov, niektorých za prorokov, iných za evanjelistov a iných za pastierov a učiteľov, aby pripravovali svätých na dielo služby, na budovanie Kristovho tela." (Ef 4, 11-12)

"[Boh] si ...predsavzal ... zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi." (Ef 1, 9-10)

Toto je zmysel dejín a Vesmíru. A byť "*Boží spolupracovníci*" (1Kor 3, 9) na tomto diele je zmyslom zase nášho pozemského života.

V ňom sa uskutočňuje aj to ostatné. Veď spoluprácou s Bohom na Božom diele sa aj sami učíme byť ako Boh a posväcujeme sa. V spoločenstve s Bohom nás stále viac a viac naplňa Jeho milosť a preniká Jeho Duch. A výsledkom je stále hlbší pokoj a prenikavejšia vnútorná a veľmi hlboká radosť, blaženosť samého Neba.

Ak teda to, čo žijeme a konáme napomáha zhromažďovať všetkých ľudí v Cirkvi a zjednocovať ich v láske v Kristovi, potom je to dobrý život, ktorý žijeme a dobré dielo, ktoré konáme.

A tak áno, kresťanstvo naozaj nie je iné, než vskutku *božský ikigai* – žitý v hlbokom pokoji, v hlbokkej vnútornej jednote samých seba, v istote, v Bohu, bez neistoty či pochybovania.

V tomto tkvie aj povaha onej odlišnosti, vlastnej cesty, života a robenia vecí „po svojom“ – samozrejme, stále v rámci Cirkvi a kresťanstva – o ktorom sme hovorili minule. Jeden je Boh, jedna Božia milosť, jeden zmysel nášho života na zemi, jeden cieľ v jednej Vlasti v Nebi, jedna svätosť, o ktorú zápasíme, avšak milión rôznych konkrétnych *ikigai*, ktorým každý z nás k tomuto cieľu *po svojom*, podľa svojho osobného povolania, smerujeme.

"Nezanedbávaj dar, ktorý je v tebe a ktorý si dostal skrze proroctvo, vkladáním rúk starších. Toto si vezmi k srdcu a tomuto ži, aby tvoj pokrok bol všetkým zrejmy." (1 Tim 4, 14-15)

Aj preto sa neporovnávame ani nesúperíme s inými ľuďmi a už vôbec nie v Cirkvi: každý sme v tomto iný, máme iné dary, inú službu, inú cestu, inú zodpovednosť, inú podobu jedného a toho istého Krista. Ako by sme sa mohli medzi sebou porovnávať a v čom?

Ak sme teda vo svetle Ducha (a v spoločenstve Cirkvi) našli svoj *ikigai*, tú jedinečnú podobu našej vlastnej služby, života, našej vlastnej svätosti, vybranú pre nás Bohom, nemajme strach a bez okolkov po nej vykročme k nášmu cieľu.

Konečne živí!

"Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil. Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie." (Jn 10, 10)

Diabol je *zlodej*. Berie nám život, spútava ho reťazami strachu, nedostatku, žiadostivosti... putami ohľadov, túžby po uznaní, po prijatí, po láske, po hodnote, po dôležitosti - všetky tieto túžby v nás sú od Boha, ale ak niet Boha, ktorý by ich naplnil, stávajú sa základom nášho otroctva.

"Vydám ľudí, každého do ruky jeho blížneho..." (Zach 11, 6)

Áno, stali sme sa jeden druhému *akoby bohmi*, ale krutým a zlými a navzájom sme si otrokármi aj otrokmi a spoločne otočíme veciam sveta a svojmu telu.

Ježiš nás z toho vyslobodil. Dal nám slobodu znova žiť. Len si to predstavte - ak ste to už nezačali v Bohu žiť!

Život bez strachu. V radostnej túžbe, ale bez biča smädu a žiadostivosti, lebo to, čo túžime naplno žiť a ovládnuť, už v Kristovi vlastníme.

Život v radostnej, pevnej a istej nádeji, plnej pokoja, bez zúfalstva či deprimovanosti a skleslosti.

Život slobodný a voľný od sveta, do ľudí a ich súdov, mienok, nárokov a reťazí. Konečne máme odvahu bez strachu a bez okolkov žiť naplno a úplne "po svojom" - čiže "po Božom", pretože Boh a my sme sa stali jeden a aj toto oboje je jedno a to isté.

Život slobodný od túžob tela i od hmotných vecí sveta, bez ustarostenosti.

Život plný radosti, sily a energie, už nie ubitý a bez chuti ako predtým.

Život, v ktorom sme konečne presne tým, k čomu sme boli utvorení a v ktorom konečne naplno žijeme, rozvíjame a uplatňujeme všetky svoje dary a talenty - *ako keby plnokrvný pretekársky kôň ťahal pluh a zvažal seno a teraz ho konečne odviazali a priviedli na dostihovú dráhu, pre ktorú je od počiatku stvorený...*

Život, v ktorom môžeme naplno vyniknúť, skutočne vyrásť, nie kvôli uznaniu ľudí ani aby sme si niečo dokázali, ale pre číru radosť a rozkoš z rastu, z dokonalosti, z veľkosti a krásy. Život, v ktorom sa z každého z nás stáva nádherný originál navrhnutý samým Bohom a nie konfekčná kópia, vtesnaná nasilu do formy, ktorú pre nás uplácali ľudia okolo nás svojimi súdmi a nárokmi.

Život plný vd'ačnosti a oslavy, kde všetko má svoj zmysel, kde naozaj a skutočne *neexistujú problémy, iba príležitosti*, kde všetko je dar.

A to všetko v Bohu a s Bohom, ktorý tomu všetkému dáva zmysel a punc večnosti a ktorý to všetko naplňa svojim nesmrteľným Jasom a Slávou, ten najúchvatnejší spoločník, Otec, Brat, Partner, Manžel a Ženich, Učiteľ, vzor, všetko!

"A večný život je v tom, aby poznali teba, jediného pravého Boha, a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista." (Jn 17, 3)

Je to sloboda a intenzita života až závratná. Až sa nám sprvu ani nechce uveriť, že *naozaj môžeme*, môžeme vstať, vystrieť sa a so spevom a plní radosti sa konečne prvý raz v živote rozbehnúť v čirej rozkoši slobody a voľnosti a samého žitia! Ale je to tak. Preto Ježiš prišiel, aby nás konečne oslobodil k životu.

"[Ježiš] prišiel aj do Nazareta, kde vyrástol. Podľa svojho zvyku vošiel v sobotu do synagógy a vstal, aby čítal. Podali mu knihu proroka Izaiáša. Keď knihu rozvinul, našiel miesto, kde bolo napísané: "Duch Pána je nado mnou, lebo ma pomazal, aby som hlásal evanjelium chudobným. Poslal ma oznámiť zajatým, že budú prepustení, a slepým, že budú vidieť; utláčaných prepustiť na slobodu a ohlásiť Pánov milostivý rok." Potom knihu zvinul, vrátil ju sluhovi a sadol si. Oči všetkých v synagóge sa upreli na neho. A on im začal hovoriť: "Dnes sa splnilo toto Písmo, ktoré ste práve počuli."" (Lk 4, 16-21)

Ježiš nám priniesol večný život. A hoci večný a Boží, stále život. Nie je to vec. Nedá sa vlastniť *ako nejaký predmet, ktorý dostanete do ruky a odložíte na stôl*. Dá sa ale žiť a to je omnoho lepšie! *Mať* ho znamená *žiť* ho. *Mať* ho teraz znamená *žiť* ho *teraz*, skutočne už teraz. Skutočne žiť, v skutočnej kráse, radosti a jasne a všetkej jeho skvelosti, plnými dúškami, koľko len kto dokáže!

"Veru, veru, hovorím vám: Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nepôjde na súd, ale prešiel zo smrti do života." (Jn 5, 24)

"V posledný, veľký deň sviatkov Ježiš vstal a zvolal: "Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije. Ako hovorí Písmo, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody."" (Jn 7, 37-38)

Už žiaden strach, žiadne utekanie, unikanie, vyhýbanie, prežívanie, skuhranie a nariekanie a sťažovanie a... a... Už viac nie. Život. Tu a teraz. Krásny. Nepoškvrnený a plný Svetla samého Boha. Plný radostného vzrušenia. Tak prirodzený, až je nadprirodzený. Naplno. Celým bytím, celým srdcom. Skutočný život skutočne naplno. Všetko úplne, všetko naplno.

V kresťanstve tomu hovoríme *svätosť*. Byť svätým. Najúchvatnejšia vec na svete i mimo neho. Náš cieľ. V Kristovi sme konečne nabrali skutočnú odvahu skutočne *žiť*, vrhnúť sa po hlavu do hlbiny života, aby nás jeho vlna vyniesla až do závrtných výšin Neba. Kto by už len túžil po svetských *nahrádkach*, keď môže mať Boží *originál*?

Prehliadaná rozpoltenosť

Neviem, či sa to stáva aj vám. Mne hej. Totiž toto: keď niečo robím, hlavne pri modlitbe, hneď akoby vychádzam zo seba a sledujem po očku sám seba a súdim: Ako vyzerám? Už sa modlím? Dobre sa modlím? Ale aj inde: Ako vyzerám? Ako pôsobím? Už je to dobré? Alebo nie? Nevyzerám hlúpo? Nevyzerá hlúpo to, čo robím? Nie je to také to normálne a užitočné sledovanie, či veci robím dobre. Toto je iné. Je *samolúbe* ale súčasne aj samo v seba *neisté*: Ako vyzerám? Ako to robím? Aký som? Je to hodné, som ja hodný obdivu? Uznania?

A aj keď pozorujem iných, tak nie kvôli nim, ale kvôli sebe: Ako na mňa pozerajú? Ako ma vidia? Čo si o mne myslia? Ako sa im javím? Ako pred nimi vyzerám? Nezahanbujem sa pred inými? Nie som im na smiech? Oceňujú ma, dokonca obdivujú?

"No mne naozaj málo záleží na tom, či ma súdite vy alebo iný ľudský súd. Ani sám seba nesúdim."(1Kor 4, 3)

Táto forma pýchy a samolúbosti mi bráni naplno žiť, konať, naplno byť tu a teraz v tom, čo práve robím a žijem. Vnáša priamo do mňa rozpoltenosť, ktorá mi bráni naplno žiť, naplno byť v tom a pri tom, čo práve konám. A hej, bráni mi nechať sa vniesť do Božej Reality, do skutočného života.

Možno si poviete, ale ako sa dá žiť bez posudzovania? Vari to nevraví aj Písmo, že to máme robiť?

"Duchovný [človek] posudzuje všetko a jeho nik nemôže posúdiť." (1Kor 2, 15)

"Všetko skúmajte a čo je dobré, toho sa držte!" (1Sol 5, 21)

Lenže to je iné.

Písmo vraví, že máme vedieť *posúdiť* všetko, kvôli *pravde*, aby sme ju nasledovali, kvôli *dobru*, aby sme ho konali, kvôli *láske*, aby sme naozaj milovali a sledovali dobro bližneho a v tomto všetkom stále viac a stále lepšie. Toto posudzovanie *vecí* a svojich *skutkov* je súčasťou života a nijako nám nebráni naplno žiť, robiť, byť tým, čím sme a čo práve robíme a žijem. Naopak, je súčasťou bdelosti, bez toho by sme žili a konali povrchno, bezmyšlienkovite. Nebráni nám to ani v Božom živote.

Ale to samolúbe *súdenie* seba (a vzhľadom na seba aj druhých), neustále hodnotenie a často obdivovanie seba (že aký dobrý pocit mám sám zo seba, aký som super) nás oddeľuje od samých seba, robí z nás akoby *pozorovateľov* seba a nie účastníkov seba, *herca* a *diváka* v jednom, len nie skutočného *človeka*.

Čo teda robiť?

Nechat' toto pozorovanie seba tak! Ak urobíme niečo *zlé*, ak padneme či zhrešíme, všimneme si to. Potom je čas na *pokánie*, návrat a nápravu.

A v ostatnom - prosto sa celí a úplne vložme do toho, čo práve žijeme a robíme, robme to najlepšie ako vieme (a preto dôkladne sledujme a *posudzujme*, čo robíme a aký to má dopad a čo treba zmeniť, upraviť, vylepšiť), robme to celým srdcom a všetkou svojou pozornosťou, nerozpoltení.

No a práve preto kašlime na to, ako pri tom *vyzeráme*, na akej *úrovni* už sme a čo si o nás *myslia* iní. Podobné súdenie a porovnávanie sa naozaj nemáme zapotreby. Sme predsa deti Boha!

Výsledkom je život naplno, skutočné *prúdenie* životom. A ten pocit za to veru tiež stojí.

Nie zanechať, ale zameniť

Svojim *hmotným telom* sme závislí na *zemi*. Nemôžeme len tak opustiť zem a vznášať sa v povetrí. To nejde. Potrebujeme pevnú pôdu pod nohami.

Podobne naša *duša* je závislá na *svete*. Nemôže sa od neho odpútať a zrieknuť sa ho, pretože by jej potom nič neostalo. Nemôže sa vznášať v prázdnote. Budhizmus sa o to usiluje, ale v praxi najskôr žiaden žijúci budhista neverí, že by sa mu to v tomto živote mohlo podariť (veria v reinkarnáciu) a on by naozaj úplne vyhasol v nirváne...

Ale ak sa náhle objaví nová "pevná zem", nová skala, na ktorú sa môžeme postaviť, analógia onoho Archimedovho *pevného bodu* - potom to zrazu možné je!

"Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne. Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť." (Jn 15, 4-5)

"Túto slobodu nám vydobyl Kristus. Stojte teda pevne a nedávajte sa znova zapriať do jarma otroctva." (Gal 5, 1)

V skutočnosti nie je možné *zanechať* svet. Je ale možné *vymeniť* ho za Božie Kráľovstvo. Nie je možné *zanechať* zlo. Je ale možné *vymeniť* ho za dobro.

Stále tak usilujeme o zisk a prospech - ale už nie svetský, ale večný a nebeský.

"Dajte si pozor a nekonajte svoje dobré skutky pred ľuďmi, aby vás obdivovali, lebo nebudete mať odmenu u svojho Otca, ktorý je na nebesiach." (Mt 6, 1)

"Odplatu dostaneš pri vzkriesení spravodlivých." (Lk 14, 14)

Stále túžime po bohatstve, len už nie pozemskom, ale nebeskom.

"V nebi si zhromažďujte poklady; tam ich neničí ani mol', ani hrdza a tam sa zlodeji nedobýjajú a nekradnú." (Mt 6, 20)

Stále túžime po uznaní, lenže už nie od sveta ani žiadneho človeka, ale len od Boha.

"Sme však plní dôvery a radšej sa chceme vzdialiť z tela a bývať u Pána. A preto sa usilujeme páčiť sa mu, či sme doma alebo mimo domu. Ved' sa všetci musíme ukázať pred Kristovou súdnou stolicou, aby každý dostal odplatu, za to, čo konal, kým bol v tele, či už dobré a či zlé." (2Kor 5, 8-10)

"Vtedy každý dostane pochvalu od Boha." (1Kor 4, 5)

Aj túžba po moci je dobrá a určená na naplnenie, len už toto naplnenie nehľadáme vo svete a podľa sveta, ale v Bohu.

"Hľa, dal som vám moc šliapať po hadoch a škorpiónoch i po všetkej sile nepriateľa a nič vám neuškodí." (Lk 10, 19)

"Noci už nebude a nebudú potrebovať svetlo lampy ani svetlo slnka, lebo im bude žiariť Pán, Boh, a budú kralovať na veky vekov." (Zjv 22, 5)

Dokonca hlboká túžba po rozkoši, ktorú sa usilujeme uspokojiť sexom a jedlom a pitím je v poriadku, len jej naplnenie už nehľadáme v tele, ale v Bohu.

"Bázeň pred Pánom plní srdce slasťou, dáva veselost' a radosť a dlhý život." (Sir 1, 12)

Budha mienil, že túžby sú zlé a človek sa ich musí zriecť, inak bude večne trpieť. Nepoznal totiž okrem sveta nič iné a nemal na výber.

V Kristovi sme spoznali Boha a zistili sme, že *máme* na výber. Zistili sme, že túžby nie sú zlé, zlé je, ak sa upíšeme svetu a budeme mu slúžiť a otročiť v márnej nádeji, že svet ich raz naplní. Tie isté túžby sú ale loďou, ktorá nás nesie k Bohu, v ktorom naplnenie našich túžob je. Preto nás Boh týmito túžbami vystrojil: aby ich mohol naplniť. Túžby sú dobré a skvelé, to len bez Boha sa menia na prekliatie a otrockú reťaz.

Kresťanstvo je teda cesta a umenie *zámeny*.

Najprv vymieňame svet za Boha. Boh sa tak stáva našim základom, skalou, *pevným bodom*, na ktorý sa postavíme. To nás oslobodzuje od sveta, konečne. Preto tomu hovoríme *vykúpenie*.

"Ste postavení na základe apoštolov a prorokov; hlavným uholným kameňom je sám Kristus Ježiš." (Ef 2, 20)

"Spievali čosi ako novú pieseň pred trónom, pred štyrmi bytosťami a pred starcami. A tú pieseň sa nemohol nik naučiť, iba tých stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme." (Zjv 14, 3)

No a potom sa mení aj všetko ostatné. Hľadáme vo všetkom už len na Boha a túžime sa zapáčiť už len Bohu a získať pochvalu a ocenenie už len od Pána - a čo si o tom myslí svet a ľudia okolo nás nás už netrápi...

"Chcem si teraz nakloniť ľudí alebo Boha? Alebo sa usilujem páčiť sa ľudom? Keby som sa ešte chcel páčiť ľudom, nebol by som Kristovým služobníkom." (Gal 1, 10)

A ak hej, tak už nie kvôli nim a ich uznaniu či odmene, ale kvôli Kristovi a kvôli záujmom Jeho Kráľovstva.

"Nebudte na pohoršenie ani Židom, ani Grékom, ani Božej cirkvi, ako sa aj ja chcem páčiť všetkým vo všetkom a nehľadám, čo mne vyhovuje, ale čo osoží mnohým, aby boli spasení." (1 Kor 10, 32-33)

A takto to platí o všetkom, o bohatstve, o moci, o rozkoši. Vlastne pokračujeme v živote ako doteraz, len ľudí sme vymenili za Boha a svet za Nebo. To je všetko. A smäd za radostnú túžbu a beznádej za nádej a otroctvo za slobodu, pretože v Bohu sa naše túžby konečne, skutočne, vrchovato a natrvalo naplňajú a závislosť na Bohu oslobodzuje a pozdvihuje, vskutku zbožšťuje človeka.

"Ježiš jej odvetil: "Každý, kto pije túto vodu, bude znova smädný. Ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žízniť naveky. A voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života." (Jn 4, 13-14)

Kresťanstvo sa teda naozaj dá žiť len jediným spôsobom, v plnej bdelosti, prítomnosti, tu a teraz - a to sa dá len vtedy, ak už skutočne stojíme na Kristovi, ak sme naozaj upriamení na Neho, ak sme už naozaj v sebe túto výmenu urobili, ak sme už naozaj, skutočne a v praxi, vymenili svet za Krista a Kristus je teraz našim svetom, nádejou, perspektívou, pre Neho žijeme a

už nie pre svet, pretože Jeho sme si vyvolili. A to všetko naozaj, *reálne*, v každej chvíli, v každom okamihu a úplne samozrejme, úplne všetko, čo robíme, žijeme, podnikáme... Jednoducho sa k tomu musíme najprv *rozhodnúť* a potom si to *navyknúť*, nacvičiť, natrénovať takýto život, bdely a neustále upriamený na Krista, s ktorým sme partáci, On v nás, my v Ňom, skutočne a reálne, už nikdy nie jeden, ale *dva v jednom tele*.

"Preto aj my, obklopení takým oblakom svedkov, zhoďme všetku príťaž a hriech, ktorý nás opantáva, a vytrvalo bežme v závode, ktorý máme pred sebou, s očami upretými na Ježiša, pôvodcu a završiteľa viery. On namiesto radosti, ktorá sa mu núkala, vzal na seba kríž, pohrdol potupou a sedí po pravici Božieho trónu." (Hebr 12, 1-2)

"Neviete, že priateľstvo s týmto svetom je nepriateľstvom s Bohom?! Kto teda chce byť priateľom tohto sveta, stáva sa nepriateľom Boha." (Jak 4, 4)

Vymenili sme svet za Boha. Prestáhovali sme sa zo sveta do Kráľovstva. Túžime sa páčiť, ale už len Bohu, na mienke ľudí nám už nezáležím. Túžime byť bohatí, ale už len večným nebeským bohatstvom, pozemské nás už nezaujímá, už sa nás netýka. Túžime po moci, ale už len tej Božej, jej svetský odvar nás už neláka. Túžime po rozkoši, ale nachádzame ju už, omnoho väčšiu, hlbšiu, prenikavú a mocnú, v modlitbe a v adorácii a v kontemplácii a v liturgii, jej telesná živočíšna podoba nás už preto nevzrušuje...

Výmena. Prestáhovanie. Nie popretie či opustenie. Prostá *výmena*. Vlastne takmer všetky tie nástroje, ktoré ľudia okolo nás používajú na dosiahnutie svetského prospechu a uznania, používame aj my - len už nie na dosiahnutie svetského ale večného prospechu a uznania od Pána.

"Neviete, že tí, čo bežia na štadióne, bežia síce všetci, ale iba jeden dosiahne víťaznú cenu? Bežte tak, aby ste sa jej zmocnili. A každý, kto závodí, zdržuje sa všetkého; oni preto, aby dosiahli porušiteľný veniec, my však neporušiteľný." (1Kor 9, 24-25)

"Pán mu povedal: "Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojsi do radosti svojho pána." (Mt 25, 23)

Piliere dňa

Ako kresťania, náš život a všetko v ňom sa stáva *posvätným*.

Predtým na nás mohlo toto slovo pôsobiť tak nejako... nevábne. Alebo aspoň neživotne... nudne...

Dnes vieme, že opak je pravdou. Svätosť je život, *plnosť života*, plnosť tak obrovská, že ju do seba nepojme zem, nepojme Vesmír, na krídlach Ducha prekračuje ich tesné hranice a vlieva sa do nesmiernosti Božej Večnosti. A ak je niečo takto *živé* takýmto životom, potom tomu hovoríme, že je to *posvätné*...

Obzvlášť sprvu máme problém v tomto posvätné zotrvať. Nie, že by nebolo krásne. Je. Ale sme ešte stále závislí na svete (podobne *ako alkoholik na vodke či narkoman na fete*), navyknutí na jeho cestičky a koľaje. Ani nevieme ako, a sme mimo...

Ale naši predkovia našli spôsob. Budovali svoj život ako *most podoprený mnohými piliermi*. Pravidelná modlitba v pravidelnom čase od noci až po noc - liturgia hodín. Spytovanie svedomia, či *exámen*, ako mu vravel Ignác - na poludnie i večer. Skriptúra Písma a lektúra diel našich predkov na tejto ceste, starších a skúsenejších... Každý týždeň rytmus nedele, piatku, soboty... Dni pôstu a dní slávenia. A ročný cyklus liturgického roku. A nad tým, ako koruna, slávenie Eucharistie...

Všetko toto sú piliere podopierajúce náš deň, náš život. Udržiavajúce a vracajúce nás späť, do Božej Reality, Božieho Života, do svätosti a posvätna. Až kým si úplne na to nové nenavykneme. Veru, aj na bezpečie a istotu, aj

na dobro a slobodu si treba navyknúť. Sú to pre nás sprvu veci a stavy tuho nezvyklé!

Vlastne to nie je nič podivné. *Športovci tiež majú svoju dennú rutinu, kedy vstanú, kedy trénujú, kedy je masáž, kedy odpočívajú, kedy riešia bežné veci - a medzitým presne naplánované kedy a čo a koľko zjesť.* My trénujeme Božie synovstvo, chytáme *nebeskú kondíciu* a toto sú naše tréningové nástroje. Tiež máme - alebo by sme mali mať, ak chceme vážne uspieť - svoju *dennú rutinu*, v rámci ktorej má každý z týchto nástrojov svoje miesto.

Ako sa z muža stane syn?

Ako sa z muža stane *otec* a zo ženy *matka*? Ako sa z majiteľa domu stane *pán domáci*?

Tým, že si prečítajú a naučia sa, čo sa od nich v tejto novej funkcii očakáva, že budú robiť a začnú sa snažiť tak správať a robiť to? To robia *správcovia, domovníci a vychovávateľia*.

Tak, že im niekto príde oznámiť: máš syna, či: tvoj dom je hotový? Ani toto ešte nie je ono.

Muž sa stáva otcom a žena matkou *keď prvý raz drží v náručí syna* a konečne to akosi zažije. Zakúsi. V tej chvíli sa tým stane. Majiteľ domu sa rovnako stáva pánom domácim vo chvíli, keď možno prvý raz v novom dome *večer sadne do kresla, zažne svetlo, prinesie čaj, zakrútený do deky otvorí knihu* a uvedomí si, zažije, zakúsi, že toto je naozaj jeho dom a on je v ňom naozaj a skutočne a konečne doma...

Ani s Božím synovstvom to nie je inak. Snažiť sa konať a správať "ako kresťania" je pekné, ale takto k veci pristupujú sluhovia či herci. Dostať správu "Si Boží Syn (dcéra)!" je dôležité, musíme sa o tom nejako dozvedieť. Ale ani toto ešte nie je ono.

Potrebujeme to *zakúsiť*. Uvidieť. Zažiť. Nasat' do seba. O tom je *adorácia* Krista, kontemplácia Krista, ideálne v Eucharistii. Tu, podobný pred Podobným, syn tvárou v tvár Synovi, nalad'ujeme sa na Jeho vlnu, hľadáme do Jeho Tváre, počúvame Jeho rytmus a nechávame sa preniknúť Jeho Piesňou, aby sme sa k nej sami pripojili.

"A počul som hlas z neba; bol ako hukot veľkých vôd a rachot mocného hromobitnia. Hlas, ktorý som počul, znel, ako keď citaristi hrajú na svojich citarách. A spievali čosi ako novú pieseň pred trónom, pred štyrmi bytosťami a pred starcami. A tú pieseň sa nemohol nik naučiť, iba tých stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme. To sú tí, čo sa nepoškrvnili so ženami, lebo sú panici. Tí nasledujú Baránka, kamkoľvek ide. Oni sú vykúpení z ľudí ako prvotiny Bohu a Baránkovi." (Zjv 14, 2-4)

Tu sa s nás skutočne stávajú *synovia* v Synovi. Tu do seba nasávame samú *esenciu* synovstva, pocit, vedomie, uvedomenie si svojho synovstva i jeho neopísateľnú povahu a podobu - podobne, ako sú neopísateľné *otcovstvo* či *materstvo*. V tichu, mlčaní, v prostom hľadení na Pána, vpijaní sa do Neho očami a ešte viac srdcom, bez slov, bez gest, bez všetkého, v prostom bytí, v prostom súzvuuku spoločnej jednej Piesne.

"Na neho hľad'te a budete žiariť a tvár vám nesčervenie hanbou." (Ž 34, 6)

To, čo vidíme, čo do seba prijímame, sa spája s tým, čo v nás je, vždy bolo, Boh to do nás vložil pri našom stvorení. Len sme na to zabudli, omámení hriechom, umŕtvení svetom. Teraz sa rozpamätávame. Znovu to oživa. Tak blízke. Tak krásne. Ako sme na to mohli zabudnúť? Tak prirodzené, ako *voda pre rybu*. Tak normálne, ako keď *delfín pláva v oceáne*.

Znova sme jeden. Jeden sami so sebou. Jeden s Bohom v Bohu. Synovia v Synovi. Toto je synovstvo. Neopísateľné ako sám život. Tak nové a pritom tak staré, od vekov, od samého počiatku.

Úplne naplno to zažijeme a uvedomíme si to vo Večnosti. Dovtedy ale môžeme aj denne prichádzať pred Krista aby sme to do seba aspoň nejako obsiahli... Eucharistia je Nebo na zemi. Otec nie je otcom bez syna a pán domáci nie je pánom domácim bez domu. My nie sme synmi bez Syna a mimo Syna.

"... lebo skrze neho máme [...] v jednom Duchu prístup k Otcovi." (Ef 2, 18)

Stať sa synom znamená stať sa Kristom - skutočne, v Kristovi. Skrze Neho a s Ním a v Ňom, ako denne spieva liturgia sv. omše. Aké je to, byť synom? Byť bohom? Kde inde ako v Ňom to môžeme zažiť, kde inde ako v Ňom tým môžeme byť? Požehnaná Eucharistia, miesto tohto zázraku!

Ja a On sme bratia, dvaja súrodenci. Jeden Otec. Jedna Rodina. Aké slovo to už len dokáže vyjadriť či opísať?

V Ňom zažívame závratnosť dokonalého Dobra, dokonalej Lásky, ktoré už nie sú postojom, nie sú konaním, nie sú rozhodovaním sa pre niečo a už vôbec nie vnútorným zápasom, ale samou *podstatou*, samým *bytím*, samou *existenciou*, prirodzené a samozrejmé vo svojej dokonalej samozrejmej *normálnosti*.

Je to veľký dar, že smieme aj denne prísť a nadýchať sa zázračnej vône Božieho synovstva v Synovi a započúvať sa do Piesne Jeho Srdca.

Keď sa k tomuto Spevu Boha naše srdce pripojí a naplní sa ním - potom stačí už len naučiť sa pár *řint* a *postupov*, ako túto nesmiernu plnosť uskutočniť zrozumiteľne v tomto šerom svete...

"Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých."
(1Kor 9, 22)

V nej je všetko

Veľký Tomáš Akvinský povedal, že byť kresťanom znamená jednoducho *pohrdnúť* všetkým, čím pohrdol Ježiš na kríži a *vyvoliť* si všetko, čo si na kríži vyvolil Ježiš.

Je to odo mňa nepochybne trúfale, ale doplnil by som ho: ... a *stať sa* všetkým tým, čím je Ježiš v Eucharistii. Alebo skôr, v Eucharistii sa všetko tamto koncentruje do jedného.

Eucharistia je vskutku naša škola. V nej prenikáme do samého srdca Boha. V nej sa Boh prihovára priamo k nášmu srdcu, slovami nevyjadriteľne. A na to ju Pán ustanovil, Seba samého v nej, aby spôsobom nám prijateľným a stráviteľným zjavil nám, slabým a obmedzeným ľuďom, Seba samého - a v Sebe to, čím raz budeme aj my, ak prijmeme Jeho dar.

Čím viac na Boha v Eucharistii hľadáme, tým viac žasneme a tým viac nás ohromuje a premáha veľkosť a krása Božej svätosti. S chvením potom pristupujeme k svätému prijímaniu, v ktorom Boh vnáša Seba, svoju svätosť, do nás, aby sme aj my boli ako On.

"Ved' ja som od Pána prijal, čo som vám aj odovzdal, že Pán Ježiš v tú noc, keď bol zradený, vzal chlieb, vzdával vďaky, lámal ho a povedal: "Toto je moje telo, ktoré je pre vás; toto robte na moju pamiatku." Podobne po večeri vzal kalich a hovoril: "Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi. Toto robte, kedykoľvek ho budete piť, na moju pamiatku."" (1Kor 11, 23-25)

Tu pramení všetko ostatné.

Sú veci a dary, ktoré môžeme od Boha prijať aj mimo tejto Zmluvy. Starozákonní proroci i apoštoli pred Ježišovu obetou mali *charizmy* a *dary Duchu*, konali zázraky či prorokovali. Ale *Dar Duchu*, Dar Večného Života ešte žiaden z nich nemal, lebo ho ešte nebolo.

"Ježiš vstal a zvolal: "Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije. Ako hovorí Písmo, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody." To povedal o Duchu, ktorého mali dostať tí, čo v neho uverili. Lebo ešte nebolo Ducha, pretože Ježiš ešte nebol oslávený." (Jn 7, 37-39)

V Novej Zmluve - a Ježiš výslovne hovorí, že ňou je Eucharistia - však tento Dar konečne je darovaný. V tej istej Eucharistii ho potom aj prijímame.

"Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň." (Jn 6, 54)

A my tento život prijímame jediným spôsobom, akým sa život prijať dá: učíme sa ho žiť...

A tak v adorácii sa učíme od Boha v Eucharistii, ako žiť a ako byť ako Boh.

Vo svätom prijímaní prijímame spoločenstvo s Bohom a smiem tak toto všetko žiť s Ním a V Ňom.

Oboje je prepojené, pretože bez prvého nie sme pripravení na to druhé, a zase bez druhého by prvé ostalo len márnou napodobeninou. Vlastne by ani nebolo možné, pretože len v skutočnom vzťahu s Bohom, ako druh s Druhom, priateľ s Priateľom, brat s Bratom a syn s Otcem, je možné žiť božsky. A do tohto vzťahu nás uvádza Nová Zmluva, čiže Eucharistia.

Nakoniec v obete Eucharistie sám Boh vložil do našich rúk spôsob, ako Mu dokonale poďakovať a ako Ho dokonale uctiť ako Boha a darcu tohto všetkého.

Všetko v našom živote – oné *piliere dňa* – musí mať v sebe postoj *adorácie*, inak ostanú len povrchným úkonom, možno kratochvíľou rozumu, ale nie ničím, čo nás znova a znova napája na prameň Živej Vody, ktorým je sám Boh v Eucharistii, odkiaľ k nám vyteká Jeho Duch.

Čriepky V

Litánie obrátenia:

Som synom (dcérou) Boha.

Nemám strach, pred ničím neutekám, pretože mojím Otcom je Boh.

Nemám smäd po ničom pozemskom, za ničím sa nenaháňam, pretože som dedičom Neba a svet som už opustil.

Zanechávam beznádej, pretože v Kristovi mám pevnú a nezničiteľnú nádej byť bohom v Bohu naveky.

Zanechávam lenivosť, pretože v Kristovi je môj úspech istý.

Zanechávam smútok, pretože Boh má moc všetko obrátiť na dobré.

Netúžim po veľkosti ani po sláve sveta, lebo som synom Boha a od toho viac niet.

Netúžim po uznaní ani chvále sveta, nemrzí ma jeho odsúdenie ani posmech, lebo jedine Otcovi sa túžim páčiť a len na Jeho názore mi záleží.

Netúžim po moci, pretože túžba ovládať iných je z diabla a ja mu už nepatrím.

Neporovnávam sa so žiadnym človekom, pretože moja hodnota a veľkosť Božieho syna (dcéry) spočíva v Bohu a nie v porovnaní s inými ľuďmi.

Nesúperím so žiadnym človekom, pretože mňa čaká boj s mocnosťami Temna a nie s ľuďmi, Nebo sa nedá vybojovať na ľuďoch, iba na diablovi.

Nesúdim žiadneho človeka, pretože nie som lepší od nikoho, som hriešnik medzi hriešnikmi, ale v Kristovi syn Boha.

Nezávidím žiadnemu človekovi, pretože nik nemá viac ako mám v Bohu ja.

Nehnevám sa na žiadneho človeka, pretože nikto a nijako mi už nemôže nijako ublížiť a čokoľvek ktokoľvek mi urobí, všetko mi v Bohu slúži len na dobré a je pre mňa požehnaním. Niet dôvod byť nahnevaný!

Netúžim po žiadnom pozemskom majetku ani ničom zo zeme, lebo mi je to nanič, zbytočná oštara na ceste do mojej Vlasti, kde je moje dedičstvo a všetok môj majetok, môj poklad.

Netúžim po jedle či pití či telesnej rozkoši, pretože Duch Boží mi dáva väčšiu rozkoš a tieto veci by len zastierali moju dušu a rušili by ma pri živote v Duchu.

Neunikám do budúcnosti, do spomienok ani do fantázie, pretože všetko, po čom túžim, je tu a teraz, som, kde mám byť, v Bohu.

Zanechávam ľahostajnosť voči iným ľuďom a nezaujím o nich, lebo už nie som zaneprázdnený vecami tohto sveta, mám na druhých ľudí čas a viem, že oni sú skutočným bohatstvom Kráľovstva, v ktorom raz aj ja budem žiť.

Zanechávam divadlo a pretváрку pred inými ľuďmi a žijem priamo, otvorene, úprimne a v pravde, pretože už nemám potrebu chrániť si nejaké svoje súkromie, imidž, vyzerat' iný, než som ani nič podobné.

Nebojujem so zlom. Zanechávam ho.

Prečo uctievať Boha?

Prečo uctievať Boha?

Úprimne, mnohým to nič nehovorí, dokonca aj katolíkom. Idú do kostola, ale skôr preto, že sa to musí, alebo aby sa modlili za seba a za blízkych, ale aby uctievali Boha?

Možno dokonca, v dnešnej dobe, kde *bohom mnohých je Ego a náboženstvom bezbrehá nezávislosť na každom a na všetkom*, klaňanie sa niekomu, hoci je to aj Boh, pripadá až zastaralé, odpudivé, prekonané. Máme predsa práva a slobody, nikomu sa neklaniam, nikoho neuctievame! Prečo teda Boha? Azda len nie z nejakého strachu? Kresťan predsa vie, že z Boha strach mať nemusí, je to predsa náš dobrý, milujúci, milosrdný a súcitný Otec, nie?

Pravdu povediac, na začiatku bol naozaj *strach*. A strachom uctievanie naozaj začína. To vtedy, keď človek náhle precitne zo sladkých ilúzií do desivej reality.

"Potom nastúpil na loďku a jeho učeníci ho nasledovali. Na mori sa zrazu strhla taká búrka, že sa vlny prevaľovali cez loďku; a on spal. Pristúpili k nemu a zobudili ho slovami: "Pane, zachráň nás, hynieme!" On im povedal: "Čo sa bojíte, vy maloverní?!" Potom vstal, pohrozil vetru i moru a nastalo veľké ticho. Ľudia žasli a hovorili: "Ktože je to, že ho i vietor i more poslúchajú?"" (Mt 8, 23-27)

Prvé uctievanie je práve toto: Pane, som hriešnik. Pane, hyniem! Pane, zachráň ma!

Strach prechádza do úžasu a veľkej vďačnosti, keď vidíme, ako sa Boh k nám skláňa a za akú cenu nás vykupuje zo sveta, ktorého otrokmi sme sa svojim hriechom stali.

"... a spievali novú pieseň: "Hoden si vziať knihu a otvoriť jej pečate, lebo si bol zabitý a svojou krvou si Bohu vykúpil ľudí z každého kmeňa, jazyka, ľudu a národa a urobil si ich kráľovstvom a kňazmi nášmu Bohu; a budú kralovať na zemi." (Zjv 5, 9-10)

Tu by ale možno niekto povedal: No dobre, dobre. Veď hej, vážime si to. Sme vďační. Poďakovali sme Bohu, úprimne a zo srdca. Nestačí to? Načo Ho stále znova a znova uctievať a oslavovať? Čo je taký, s prepáčením, *narcis* a vyžaduje od nás, aby sme Ho znovu a znovu chválili a znovu a znovu Mu ďakovali? Dokonca ešte aj v Nebi, naveky?

A tu prichádza to najlepšie, pravý a najväčší dôvod nášho uctievania Boha!

"Prichádza hodina, ba už je tu, keď sa praví ctitelia budú klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Lebo sám Otec hľadá takých ctiteľov. Boh je duch a tí, čo sa mu klaňajú, musia sa mu klaňať v Duchu a pravde." (Jn 4, 23-24)

"Pán je Duch; a kde je Pánov Duch, tam je sloboda. A my všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz." (2Kor 3, 17-18)

Hľadáme na Boha - a vidíme v ňom vrchovatú plnosť toho, po čom túži naše srdce. Krása, dobro, dokonalosť, radosť, pokoj, úplnosť, život, láska, priateľstvo, jednota, blízkosť, vzrušenie, blaženosť, múdrosť, poznanie, veľkosť,... všetko toto je Boh, všetko toto je v Bohu v miere najväčšej možnej. Nič väčšie, nádhernejšie a krajšie neexistuje, nepoznáme, už len samotný pohľad na Boha nás naplňuje nekonečnou rozkošou a blaženosťou. Dokázali by sme na Neho hľadiť celú večnosť - a aj hľadáme, koľko len môžeme. Je náš idol, zbožňujeme Ho, takého, aký je, za to, čím je. A toto je uctievanie, skutočné uctievanie, ktoré je jadrom Večného Života.

"Večný život je v tom, aby poznali teba, jediného pravého Boha, a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista." (Jn 17, 3)

Ale ani to ešte nie je všetko! My na Boha nielen hľadáme a poznávame Ho v Jeho omračujúcej Kráse - a to je oná *pravda* z Ježišových slov Samaritánke - ale my sme Bohom vybratí a vyvolení stať sa bohmi ako On, byť v Ňom zbožštení! A to je onen *Duch* z Ježišových slov, i zo slov Pavla. Pravdivo hľadáme na Pána, uchvátení Bohom a súčasne nás samých Duch pretvára do podoby Boha, do tej istej omračujúcej nádhery, krásy, veľkosti a slávy dokonalosti.

"Milovaní, teraz sme Božími deťmi, a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je." (1Jn 3, 2)

"Lebo ktorých predpoznal, tých aj predurčil, že sa stanú podobnými obrazu jeho Syna, aby on bol prvorodený medzi mnohými bratmi. A tých, ktorých predurčil, aj povolal, a ktorých povolal, tých aj ospravedlnil, a tých, čo ospravedlnil, aj oslávil." (Rim 8, 29-30)

A toto je druhý dôvod uctievania. Duch. Duch, ktorý nás premieňa do podoby bohov. Denná skúsenosť, za ktorú sme denne vd'ační. Ale uctievanie nie je len o vyjadrení vd'aky. Tak, ako samé hľadanie na Boha a Jeho zbožňovanie je aktom klaňania sa a uctievania, tak aj naša premena na bohov je sama osebe aktom klaňania sa a uctievania. Veď Boh, to, čím Je, predstavuje naplnenie všetkých našich najsmelších túžob. A tým, že sa nechávame premieňať do Jeho podoby a vo všetkom sa Jemu pripodobňujeme, opúšťame seba aby sme si obliekli Krista, oslavujeme a uctieваме Jeho samého. A to všetko vo veľkej radosti a prekypujúcej vd'ačnosti.

"Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi." (Jn 15, 8)

"Lebo všetci, čo ste pokrstení v Kristovi, Krista ste si obliekli." (Gal 3, 27)

Čo je divné na tom, že zo srdca túžime vyjadriť túto radosť, rozkoš, vd'ačnosť, uchvátenie aj navonok? Tak, aby sme sa mohli i v tomto

navzájom vo veľkej radosi a šťastí deliť navzájom? A dokonca s celou Cirkvou? Dokonca s Kristom samotným, ktorý najdokonalejšie oslávil svojho a nášho Otca?

"Keď to Ježiš povedal, pozdvihol oči k nebu a hovoril: "Otče, nadišla hodina: Osláv svojho Syna, aby Syn oslávil teba, ... Ja som ťa oslávil na zemi: dokončil som dielo, ktoré si mi dal vykonať." (Jn 17, 1.4)

Tak sa liturgia stáva vrcholným miestom a spôsobom našej oslavy Boha, lebo v nej sa pridávame k samej Neveste, Cirkvi, aby sme s ňou a podľa nej velebili Otca skrze Ženícha. A najviac zo všetkého sama Eucharistii, ktorá je vlastne jediná v plnom zmysle slova (a podľa Písma a jeho chápania) skutočnou poklonu a uctievaním Boha ako boha, pretože je prinášaním obety a dokonca nie hocijakej, ale tej jedinej, Kristovej a ňou skrze Krista, s Kristom a v Kristovi aj my, plní radosi, verejne a pred tvárou sveta, anjelov i diablov, spasených, bojujúcich i zatratených jasavo a plní radosi a Božej slávy uctieваме Boha ako svojho boha - svoj idol, ideál, potešenie, radosť, rozkoš, cieľ, stelesnenie všetkého, po čom túžime a naplnenie všetkého nášho smädu, jednoducho Toho, ktorý je naším životom, našim úplne všetkým!

"Ale chrám som v ňom nevidel, lebo jeho chrámom je Pán, všemohúci Boh, a Baránok. A mesto nepotrebuje ani slnko, ani mesiac, aby mu svietili, lebo ho ožiaruje Božia sláva a jeho lampou je Baránok. V jeho svetle budú kráčať národy a králi zeme doň prinesú svoju slávu. Jeho brány sa cez deň nezavrú a noci tam nebude. A budú doň prinášať slávu a bohatstvo národov. Ale nič poškvrnené, nik, kto sa dopúšťa ohavnosti a lži, doň nevojde, iba tí, čo sú zapísaní v Baránkovej knihe života. Potom mi ukázal rieku vody života, čistú ako krištál, vytekajúcu od Božieho a Baránkovho trónu. Uprostred jeho námestia, z oboch strán rieky, je strom života, ktorý prináša dvanásť ráz ovocie: každý mesiac dáva svoje ovocie a lístie stromu je na uzdravenie národov. Už nikdy nebude nič prekliate. V ňom bude trón Boha a Baránka a jeho služobníci mu budú slúžiť; budú hľadiť na jeho tvár a na čele budú mať jeho meno. Noci už nebude a nebudú potrebovať svetlo lampy ani svetlo

slnka, lebo im bude žiarit' Pán, Boh, a budú kraľovať na veky vekov."
(Zjv 21, 22-27; 22, 1-5)

Takéto uctievanie - *hladenie* na Pána, kochanie sa v Ňom a súčasne naša vlastná *podobnosť* s Ním v Ňom - je podstatou Neba a Jeho blaženosti a nám to ani náhodou nepríde nijako cudzie či podivné. Veď presne toto je naplnenie všetkej našej túžby, ktorú v sebe nosíme!

"Každý, kto má túto nádej v neho, usiluje sa byť čistý, ako je on čistý." (1Jn 3, 3)

Kedy opustiť a kedy bojovať?

"Nech opustí bezbožný svoju cestu, hriešny človek svoje zmýšľanie a vráti sa k Pánovi, on sa nad ním zmiluje, k svojmu Bohu, veď mnoho odpúšťa!" (Iz 55, 7)

"Nedaj sa premôcť zlu, ale dobrom premáhaj zlo." (Rim 12, 21)

To prvé je pre nás. Nik nemôže slúžiť dvom pánom, vraví Ježiš. Ak v sebe bojujeme so zlom, tak potom len preto, že sme ho ešte neopustili, ale chováme k nemu sympatie, sme nerozhodní. Chceme slúžiť aj Bohu (ak vôbec) aj zlu. Častejšie dokonca chceme slúžiť iba svetu a zlu, len pritom Boha nejakou uchlácholíť, aby nás za to netrestal a nezatratil v Pekle. Písmo ale hovorí inak.

"Nenávid'te zlo a milujte dobro." (Am 5, 15)

Ako by sme mohli prechovávať čokoľvek iné, než hnus a odpor voči tomu, čo nenávidíme? A dôvod tejto nenávisti poznal už Izaiáš: Boh. Milujeme

Boha, ktorý je Dobro. Preto milujeme dobro. Túžime po zbožštení, čiže po dobre, aby sme sami boli dobrí ako Boh. Preto volíme dobro. Preto je nám zlo ošklivé. Jednak bráni našej túžbe, odporuje jej - ako by sme teda voči nemu mohli ešte prechovávať nejaké sympatie, trpieť ho, mať voči nemu zhovievavosť? A navyše... no hej, je hnusné a ošklivé! Spoznali sme krásu Boha, oslňujúcu nádheru dokonalého Dobrá a zlo sa nám naozaj a zo srdca zošklivilo.

Preto so zlom nebojujeme. My ho zanechávame. Tým, že si volíme Boha. Tým, že milujeme Boha. Tým, že žijeme s Bohom.

Prečo potom Pavol hovorí, že so zlom máme bojovať?

Pretože svet okolo nás slúži zlu. Je zlý a postavený na zle. Zlo - čiže pýcha, sebeckosť, ľahostajnosť, závišť, lakomstvo, lenivosť pre Božie veci,... - je jeho životom, podstatou. Doň sme vyslaní ako bojovníci Boha.

"Hľa, posielam vás ako ovce medzi vlkov. Buďte teda opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice." (Mt 10, 16)

Jedine dobrom môže byť premožené zlo. Nebojujeme s ľuďmi, ani so štátmi, ani so systémom. Bojujeme so zlom, všade a v každej podobe. Jediným možným spôsobom: *dobrom*. Dobrom za každú cenu.

"Dajte si pozor, aby sa nik nikomu neodplácal zlým za zlé, ale vždy sa usilujte o dobro medzi sebou i voči všetkým!" (1Sol 5, 15)

"Neodplácajte sa zlým za zlé alebo zlorečením za zlorečenie, ale naopak, žehnajte, lebo ste povolani, aby ste dostali dedičstvo požehnaní. "Veď kto chce milovať život a vidieť dobré dni, nech zdržiava svoj jazyk od zlého a svoje pery od reči úlisnej. Nech sa vyhýba zlu a robí dobre, nech hľadá pokoj a usiluje sa oň. Lebo Pánove oči hľadajú na spravodlivých a k ich prosbám sa nakláňa jeho sluch; ale Pánova tvár je proti tým, čo robia zlo."" (1Pt 3, 9-12)

A toto, boj voči zlu vo svete, je naozaj boj, krutý a tvrdý:

"Myslite na toho, ktorý zniesol také protirečenie hriešnikov, aby ste neochabovali a neklesali na duchu. V boji proti hriechu ste ešte neodporovali až do krvi." (Hebr 12, 3-4)

"Chráňte sa ľudí, lebo vás vydajú súdom, budú vás bičovať vo svojich synagógach a pre mňa vás budú vláčiť pred vladárov a kráľov, aby ste vydali svedectvo im aj pohanom." (Mt 10, 17-18)

Tu sa ukáže a potvrdí, či sme sa naozaj obrátili, či naozaj milujeme dobro a nenávidíme zlo, alebo či sa na kresťanov iba hráme.

Ak sa na tento boj nepodujme vôbec, žijeme ďalej svetský život, len si ho trochu prizdobíme nejakou modlitbou a omšou - potom sme pokrytci a na kresťanstvo sa iba hráme.

"U koho bolo [slovo] zasiaté do trnia, to je ten, kto počúva slovo, ale svetské starosti a klam bohatstva slovo udusia a ostane bez úžitku." (Mt 13, 22)

Ak sa na tento boj aj podujme, ale keď príde námaha, prenasledovanie, boj, obeta či svetská strata, tak cúvneme - potom je naše kresťanstvo len povrchné, možno náhle nadšenie, emócia, ale nie viera, nie obrátenie, nie láska k Bohu.

"U koho bolo [slovo] zasiaté do skalnatej pôdy, to je ten, kto počúva slovo a hneď ho s radosťou prijíma, ale nemá v sebe koreňa, je chvíľkový. Keď nastane pre slovo súženie alebo prenasledovanie, hneď odpadne." (Mt 13, 20-21)

Aj preto nás Pán nevytrhol z tohto sveta a od jeho nenávisti. Ved' len zoči-voči nej si môžeme aj my sami overiť a spoznať, ako na tom sme, či silu zvíťaziť nad hriechom a zlom sme už od Boha prijali - a ňou je práve sila lásky, ktorou Boha milujeme.

"Neprosím, aby si ich vzal zo sveta, ale aby si ich ochránil pred Zlým. ... Ako si ty mňa poslal na svet, aj ja som ich poslal do sveta" (Jn 17, 15.18)

Znakom toho, že sme Bohu naozaj uverili, že Ho naozaj milujeme, je to, že tento boj prijmemo a zvíťazíme v ňom, dobrom premôžeme všetko zlo a všetku nenávisť sveta, po vzore Krista.

"Lebo aká je to sláva, keď znášate údery po tvári za to, že hrešíte? Ale ak dobre robíte, a predsa znášate utrpenia, je to milosť pred Bohom. Ved' na to ste povolani; lebo aj Kristus trpel za vás a zanechal vám príklad, aby ste kráčali v jeho šlapajach. On sa nedopustil hriechu, ani lesť nebola v jeho ústach. Keď mu zllorečili, on nezlorečil, keď trpel, nevyhrážal sa, to postúpil tomu, ktorý súdi spravodlivo." (1Pt 2, 20-23)

"Brat vydá na smrť brata a otec dieťa. Deti povstanú proti rodičom a pripravia ich o život. Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený." (Mt 10, 21-22)

"A počul som mohutný hlas volať v nebi: "Teraz nastala spása, moc a kráľovstvo nášho Boha a vláda jeho Pomazaného, lebo bol zvrhnutý žalobca našich bratov, ktorý na nich dňom i nocou žaloval pred naším Bohom. Ale oni nad ním zvíťazili pre Baránkovu krv a pre slovo svojho svedectva; a nemilovali svoj život až na smrť." (Zjv 12, 10-11)

Pretože zvíťaziť nad zlom vo svete dokáže len ten, kto zanechal zlo v sebe, zriekol sa ho - pretože si vyvolil Dobro, vyvolil si a zamiloval si Boha. Preto je zrelý a pripravený na Nebo. Nebo a spása nie je odmena za Jeho skutky a vytrvalosť. Nebo je dar - ale prijať ho a vojsť doň vedia a dokážu len tí, ktorí prešli touto premenou a ich obrátenie bolo potvrdené v ohni boja, nenávisti a prenasledovania sveta, ktoré každý takýto človek nevyhnutne vo svete vyvolá. Stali sa nebeskými s tak hodnými, súcimi Neba.

"Ale tí, čo sú uznaní za hodných tamtoho veku a Zmŕtvychvstania [...] sú ako anjeli a sú Božími synmi, pretože sú synmi vzkriesenia." (Lk 20, 35-36)

"Ak vás svet nenávidí, vedzte, že mňa nenávidel prv ako vás. Keby ste boli zo sveta, svet by miloval, čo je jeho, ale preto, že nie ste zo sveta, že som si vás ja vyvolil zo sveta, svet vás nenávidí. Spomeňte si na slovo, ktoré som

vám povedal: Sluha nie je väčší ako jeho pán. Ak mňa prenasledovali, budú prenasledovať aj vás; ak zachovávali moje slovo, budú zachovávať aj vaše." (Jn 15, 18-20)

Nedá sa tomu vyhnúť. Nie inak, než tak, že zanecháme dobro a Boha a znovu sa podriadime svetu a jeho zákonom. Za cenu Neba a zbožštenia sa v Bohu... Presne toľko stojí priateľstvo a mier so svetom...

"Cudzoložníci, neviete, že priateľstvo s týmto svetom je nepriateľstvom s Bohom?! Kto teda chce byť priateľom tohto sveta, stáva sa nepriateľom Boha." (Jak 4, 4)

Milovať dobro a preto nenávidieť a zanechať zlo, ani nad ním neuvažovať. Keď už netúžime ani po tom ani po tamtom, ale vo všetkom hľadáme a milujeme dobro a o nič iné nám nejde. O tom to celé je. Nič viac v tom nie je.

"Láska nech je bez pretvácky. Nenávid'te zlo, lipnite k dobru." (Rim 12, 9)

Pokojne bud'me trápni...

"Veru, hovorím vám: Ak sa neobráтите a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva. Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve." (Mt 18, 3-4)

Naplno sa vrhnúť do náručia Boha nám často bráni hlboko v nás zakorenená pýcha a z nej plynúci strach 'nevyzerat' trápne': prežehnať sa verejne, alebo zdvíhať ruky pri modlitbe, dokonca od samej radosti skákať a tancovať pred Pánom, smiať sa a výskať radosťou...

"A Dávid tancoval z celej sily pred Pánom. Dávid bol oblečený do plátenného efódu." (2Sam 6, 14)

Lenže byť ako dieťa, Božie dieťa, naozaj znamená byť v očiach sveta, tak pyšného má svoju múdrosť, tak namyslene vážneho a dospeláckeho, trápny!

"Keď Pánova archa došla do Dávidovho mesta, Šaulova dcéra Michol pozerala von oknom; a keď videla kráľa Dávida poskakovať a tancovať pred Pánom, opovrhla ním v srdci." (2Sam 6, 16)

"... pre Židov pohoršenie, pre pohanov bláznovstvo, ale pre povolanych, tak Židov ako Grékov, Krista — Božia moc a Božia múdrosť." (porov. 1Kor 1, 23-24)

Vskutku byť kresťanom znamená byť v očiach sveta 'bláznom pre Krista'. Len preto, že sme objavili ďalšiu etapu, úroveň dospelosť: *dieťa - teenager - dospelák - Božie dieťa*. Objavili sme dospelosť, ktorej podstatou je byť dieťaťom, ale Boha a v Bohu. V Kristovi sme našli riešenie *dilemy Petra Pana*. Ale svet nerozumie, pretože nevidí 'Božie', iba 'dieťa' a myslí si, že kresťania sú detinskí a to je pod úroveň jeho 'dospelosti' a vážnosti a serióznosti a všetkej tej upätosti...

Čo ale na tom záleží? Objavili sme skutočnú *dospelosť*, ktorá nám vrátila radosť z toho byť dieťaťom, ba viac, byť skutočným, zrelým, dospelým dieťaťom, Božím dieťaťom! Byť trápny v očiach sveta je smiešne malá cena za to, byť dieťaťom v náručí Otca!

"Ved' je napísané: "Múdrosť múdrych zmarím a rozumnosť rozumných zavrhnem." Kdeže je múdry? Kde je zákonník? A kde mudrák tohto veku? Neobrátil Boh múdrosť tohto sveta na bláznovstvo? Lebo keď svet v Božej múdrosti nepoznal svojou múdrosťou Boha, zapáčilo sa Bohu spasit' veriacich bláznovstvom ohlasovania." (1Kor 1, 19-21)

"Keď sa Dávid vrátil požeňať svoju rodinu, išla Dávidovi v ústrety Šaulova dcéra Michol a povedala: "Aký slávny bol dnes kráľ Izraela, keď sa dnes obnažoval pred očami slúžok svojich sluhov, ako sa obnažuje len nejaký niktoš!" Dávid povedal Michol: "Pred Pánom, ktorý mi dal prednosť pred

tvojím otcom a celým jeho rodom, keď ma ustanovil za knieža nad Pánovým ľudom, nad Izraelom, pred Pánom budem tancovať a upokorím sa ešte viac ako teraz. "" (2Sam 6, 20-22)

Znamenie synovstva

"Ale ja vám hovorím: Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, čo vás prenasledujú, aby ste boli synmi svojho Otca, ktorý je na nebesiach. Ved' on dáva slnku vychádzať nad zlých i dobrých a posiela dážď na spravodlivých i nespravodlivých. ... Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec." (Mt 5, 44-45.48)

Toto je nielen príkaz. Je to aj znamenie: *Keď* budete takto milovať aj nepriateľov, *vtedy* ste skutočne synmi Otca.

O čom toto znamenie svedčí?

Napríklad o tom, že už sme *prest'ahovaní* do Neba. Žiaden človek nám už nemôže nijako skutočne ublížiť. Iste, môže sa dotknúť nášho tela, ale na ňom nám už nezáleží. Môže sa. Dotknúť nášho majetku, ale na tom nám záleží ešte menej. Mohol by sa dotknúť nášho imidžu, povesti, kariéry, ambícií - keby sme ešte nejaké ohľadom sveta mali. Ale už nemáme. Nemôže nám spôsobiť už žiadne zlo.

"[Ved'] tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré; tým, čo sú povolani podľa jeho rozhodnutia." (Rim 8, 28)

Nemáme z neho strach. Necítíme voči nemu zášť. Iba súcit. Čo je počiatok lásky. S bolesťou a súcitom nad jeho stavom hľadáme na neho so skutočnou láskou a starosťou, I s porozumením, ved' sami sme hriešnici a len Boh nás zachránil z toho istého.

"Z Božej milosti som tým, čím som." (1Kor 15, 10)

Alebo druhé: že totiž *motív* nášho konania už nevychádza z ľudí - či sa nám páčia, sú nám príjemní, užitoční, prospešní, zábavní a tak. Takto sme k ľuďom pristupovali ako ľudia sveta. Ale teraz je motívom nášho konania Boh, ktorý je v nás a my v ňom. Z Boha, čiže z nás vychádza naše konanie. Milujeme, pretože sa chceme páčiť Bohu. Milujeme, pretože milovať milujeme, pretože sme podľahli kúzlu dobra. To aký je človek, na ktorého s láskou a myšlienkami dobra hľadáme, už nehrá rolu - tak ako to nehrá rolu o samého Otca.

"Sluhovia vyšli na cesty a zhromaždili všetkých, ktorých našli, zlých aj dobrých; a svadobná sieň sa naplnila hosťami." (Mt 22, 10)

"... lebo on je dobrý aj k nevďačným a zlým." (Lk 6, 35)

"Bratia moji, nespájajte vieru v nášho Pána slávy, Ježiša Krista, s nadržaním osobám." (Jak 2, 1)

Táto láska, súcit, myšlienky dobra aj voči ľuďom zlým, sú znakom našej vnútornej premeny, toho, že sa v nás naozaj ujíma a vzmáha Božie synovstvo. Že nám to už nie je cudzie, ani namáhavé, niečo, v čom sa musíme premáhať, aby sme sa tak aspoň navonok zachovali, ale je nám to už normálne a prirodzené.

"Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať." (Jn 13, 35)

"Láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha." (1Jn 4, 7)

V tom je rozdiel medzi kresťanstvom a Starým zákonom, ktorý nijako nemôže človeka viesť do Neba - kľúže totiž iba po povrchu, nemení vnútro. Jeho plodom je dobrý a zbožný svetský človek, nie však syn Boha.

Kresťanstvo začína byť skutočné, ak začne takto meniť samé naše vnútorné postoje, sám náš pohľad na seba, na svet, na život, na ľudí, na všetko. Až vtedy je to skutočné obrátenie, *metanoia*, čiže *premena myslenia*. Toto je zmysel a podstata.

"Ježiš odpovedal: *"Veru, veru, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva. Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je duch. Nečuduj sa, že som ti povedal: Musíte sa znova narodiť."* (Jn 3, 5-7)

"Vtedy na teba zostúpi Pánov duch [...] a zmeníš sa na inakšieho muža." (1Sam 10, 6)

Učíme sa byť bohmi. Synmi Otca. Nie dodržiavať príkazy či dokonca sa premáhať, aby sme to dokázali. My sa učíme tým skutočne *byť*, s pomocou Ducha sa tým skutočne *stať*. Čím viac sa tým naozaj stávame, tým hlbšiu spriaznenosť a blízkosť s Bohom zažívame a tým hlbšie a viac vchádzame do Neba.

"Ježiš mu odpovedal: *"Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať; prídeme k nemu a urobíme si uňho príbytok."* (Jn 14, 23)

Táto úplná premena nášho vnútra potom stojí za Augustínovými slávnymi slovami:

"*Miluj a rob, čo chceš... V hĺbke tvojho srdca nech je zakorenená láska. Z tohto koreňa sa nemôže narodiť nič iné, iba dobro.*" (sv. Augustín)

"*Ak vás vedie Duch, nie ste pod zákonom.*" (Gal 5, 18)

Aby sa tak ale stalo, musíme už byť naozaj srdcom *prest'ahovaní* zo sveta k Bohu a náš život sa už naozaj musí odohrávať nie medzi nami a svetom, ale medzi nami a Bohom, našim Otcom. Toto je tá prvá a zásadná zmena myslenia, zmena postojov v troch úplne prvých existenciálnych otázkach nášho bytia a života: Kto som? Kam patrím? Čo chcem, o čo mi ide? A

naše odpovede: *Som bohom. Patrím (k) Bohu. Záleží mi práve a presne na tomto jedinom. A v tom objavujeme našu blízkosť a v Kristovi spriaznenosť s Bohom.*

"Tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno, čo sa nenarodili ani z krvi, ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha." (Jn 1, 12-13)

"Tu im Ježiš povedal: "Nebojte sa! Choďte, oznámte mojim bratom, aby šli do Galiley; tam ma uvidia."" (Mt 28, 10)

„(Boh hovorí:) Nezamiloval som si ťa zo žartu! Nemiloval som ťa iba z dialky. Ty si ja a ja som ty. Si taká, aká máš pre mňa byť. Prebývaš na výšinách môjho majestátu.“ (bl. Angela z Foligna)

„A tak som videla, že sa Boh raduje, že je našim otcom, že je našou matkou a že je našim pravým snúbencom - a duša jeho milovanou snúbenicou. Kristus má radosť, že je našim bratom a Ježiš, že je našim Spasiteľom.“ (Juliana z Norwichu)

Kde inde a ako inak, než pevne zakotvený v rodine, v Božej rodine a teda v Kristovi už v aj našej rodine, skutočne doma, s Otcom, Bratom a bratmi i sestrami, v láskyplnom objatí Ducha, by bolo niečo také možné? Už sme presťahovaní, už žijeme v inom, novom vesmíre, svet už ostal za nami...

Transitus

Znova sa narodiť. Deje sa tak v krste, kedy je nám daná nová identita a nový svet. Završuje sa to vo viere, kedy skutočne zomierame. Skutočne úplne opúšťame starú identitu. Skutočne úplne opúšťame svet. Úplne. Naozaj zomierame. Aby sme prijali svoje znovuzrodenie.

"Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom." (Lk 14, 33)

"Kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený; ale kto neuverí, bude odsúdený [aj keby pokrstený bol]." (Mk 16, 16)

"Lebo kto zomrel, je ospravedlnený od hriechu. Ale ak sme zomreli s Kristom, veríme, že s ním budeme aj žiť." (Rim 6, 7-8)

Nie. Už sa nebojím. Možno príde čas, keď sa strach vráti. Ale teraz nie.

Nie je v tom nič násilné. Naopak, všetko najprv prijímame, objímame, aby sme to potom s láskou nechali ísť, lebo ideme a opúšťame *dobré* kvôli *lepšiemu*... Je to ako hojdačka, čím viac prvé klesá a odchádza, tým viac druhé stúpa a ožíva.

"Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou..." (Mt 19, 27)

Stať sa bohmi. Naučiť sa byť bohmi. Nie je v tom nič lacné, nič povrchné, žiadne chlapáctvo. Veľkosť toho nás ohromí - a to chápeme len nepatrný zlomok. Inak to ani možné nie je, vkročiť na túto cestu v ústrety tomuto ohromnému Daru, len...

"... s bážňou a chvením pracujte na svojej spáse." (Flp 2, 12)

Nie so strachom zo zavrnutia, hoci aj to je v hre, ale s bážňou a chvením pred ohromnosťou Povolania a Daru. A veru, len Božia moc v nás cez nás môže toto vykonať.

"Ved' to Boh pôsobí vo vás, že aj chcete, aj konáte, čo sa jemu páči." (Flp 2, 13)

"Ved' sme jeho dielo, stvorení v Kristovi Ježišovi pre dobré skutky, ktoré pripravil Boh, aby sme ich konali." (Ef 2, 10)

Je to tak veľké i blízke zároveň, plné slávy i prosto domácke... Otec a Kráľ, Boh i jeden z nás... Ach, kto to už len vie vyjadriť? Zavŕšené v Pokoji tak hlbokom a jedinom! V tomto pokoji vstávame a prosto konáme čo konáme, čo musí byť urobené prv, než sa v nás všetko naplní. S bázňou a predsou s dôverou. S chvením a predsou radostným. V pokoji Boha. Uverili sme a bariéry spadli.

"Všetko je možné tomu, kto verí." (Mk 9, 23)

Už sa nepýtame. Nešpekulujeme. Konáme, voľne, konečne slobodne. Zomreli sme a bez smútku sa plní vďaka znova rodíme. Nedá sa vyjadriť, ten pokoj slobody, pokoj po boji, pokoj nového bytia, nového stvorenia.

"Staré sa pomínulo a nastalo nové." (2Kor 5, 17)

"Keď som bol dieťa, hovoril som ako dieťa, poznával som ako dieťa, rozmýšľal som ako dieťa. Keď som sa stal mužom, zanechal som detské spôsoby." (1Kor 13, 11)

Viac nepozerám na seba. Ani na druhých. Neporovnávam. Nesúdim a nezáleží mi na posudzovaní. Iba na Bohu. Na Neho hľadím. On je teraz môj Vesmír, môj svet. Môj domov. Môj Otec. Otec... áno, Otec.

Je, ako má byť. Všetko. Táto krása sa nedá naučiť, iba tak, že ju uvidíme. Kontemplácia je základ učenia... Ako inak spoznať Božie objatie? Zvláštny, jedinečný pocit odpútanosti od všetkého - pripútání k Bohu, s Bohom za ruky... A na ničom viac nezáleží, a súčasne na všetkom - však už v Bohu a skrze Neho a v Ňom.

Môj Pane, rôzne a často podivuhodne nás učíš a priťahuješ k Sebe. Ale nakoniec každý...

"... kto hľadá, nájde, a kto klope, tomu otvorí." (Mt 7, 8)

Koľko však človeku trvá, kým príde na to, kým pochopí, čo vlastne naozaj chce!

Učeník, vzácny to druh

Učeníci.

Veľmi vzácny to druh... Ved' zväžte sami! Koľko poznáte okolo seba kresťanov, ktorí na seba pozerajú ako na *žiakov Boha*, ktorí na svoj život hľadajú ako na *školu a učenie sa* a ktorých zmyslom života - ich aj ich rodín dokonca - je *tréning toho, byť bohom?*

Väčšina, áno, aj kňazi a isto aj mnohí biskupi, sme skôr lajdáci a záškoláci, dúfajúci, že nám to nakoniec nejako "prejde"... Málo zápalu máme pre tréning a učenie sa a priveľa zápalu pre svetské veci a svetské kratochvíle...

Aj preto možno necítíme potrebu byť spoločenstvom. *Zanietení žiaci a nadšenci tvoria krúžky a kluby a škola je pre nich krajinou vzrušenia a zázrakov. Ale lajdáci? Čo by v škole robili? Krúžky? Kde sa učí ešte aj "po škole"? Heš! Nie je to náš prípad? Ved' sme sa pomodlili aj ráno aj večer, boli sme kostole, odbili sme si, čo je akože povinné... z pohľadu lajdáka... K čomu teda ešte nejaké spoločenstvo, bunky, kurzy, tréningy, pomoc a zdieľanie sa? Nie sme predsa 'fanatici', len takí normálni... záškoláci.*

Znakom učeníka je, že vie, k čomu je povoláný, aby sa stal synom Boha a tak samým bohom.

Vie, že to vyžaduje jeho úplnú premenu, ako Ježiš vysvetlil Židom: "*Vy ste zdola, ja som zhora. Vy ste z tohto sveta, ja nie som z tohto sveta.*" (Jn 8, 23) - že sa musíme aj my stať 'zhora' a 'nie z tohto sveta'.

"Dal som im tvoje slovo a svet ich znenávidel, lebo nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta." (Jn 17, 14)

A rozhodli sa do tejto úplnej premeny ísť. Preto dali bokom všetko, aby sa mohli naplno venovať tejto svojej vášni. Preto študujú. Preto trénujú. A na

svoj vlastný pozemský život pozerajú už len z tohto hľadiska, ako na nástroj svojej premeny.

Oboznámili sme sa so základnými cvikmi nášho tréningu - *rozjímanie a štúdium, vnútorná modlitba a adorácia, spoločenstvo, askéza, služba a apoštolát, sviatosti a liturgia* - a naučili sme sa ich používať a skutočne ich používame.

Máme svoj tréningový rozpis, svoju *regulu*, pretože úloha je obrovská, práce je veľa a času málo, ako vraví Apoštol: "*správajte sa múdro a využívajte čas.*" (Kol 4, 5) - *tak, ako sa žiaden športovec nestal šampiónom bez poriadku a disciplíny, nestaneme sa nimi bez nich ani my.*

Ale hlavne máme stále pred očami svoj cieľ: úplnú premenu. Úplnú premenu celého seba a svojho života. Stať sa úplne novým človekom, zbožšteným človekom, bohom. A chceme to. Ideme do toho. Viac, pracujeme na tom. Skutočne. Najviac a najlepšie, ako to dokážeme. Je to stále málo, ale je to presne to, čo potrebuje Boh, aby v nás túto premenu vykonal. Potrebuje naše 'všetko', aby ho spojil so svojim 'všetkým', so svojou nesmiernosťou a vykonal v nás to, čo môže vykonať iba Boh. Avšak nie bez nás... Musíme do toho sami, naplno, bez váhania a so skutočnou túžbou rozhodnutí, ísť... a všetko predchádzajúce zanechať za sebou...

"Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové." (2Kor 5, 17)

Práve toto odstraňovanie starého - a teda *zla*, lebo všetko, v čom nie sme ako Boh, je zlom, aj keď je to podľa bežného morálneho zákona či sveta dobré - a otváranie cesty pre to *normálne* a *dobré* v nás je podstatným prvkom nášho štúdia. Ba samých seba sa musíme zrieknuť, aby sme umenie skutočnej lásky mohli osvojiť si a Bohu - láske sa tak podobní stať.

"Veru, veru, hovorím vám: Ak pšeničné zrno nepadne do zeme a neodumrie, ostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu. Kto miluje svoj život,

stratí ho, a kto svoj život nenávidí na tomto svete, zachráni si ho pre večný život." (Jn 12, 24-25)

"Ved' on [Epafrodit] sa pre Kristovo dielo priblížil až k smrti a svoj život vystavil nebezpečenstvu." (Flp 2, 30)

"Sami nad sebou sme už vyniesli rozsudok smrti." (2Kor 1, 9)

Tak prosté to je.

Druhým je potom učenie sa robiť to dobré aj skutočne *dobre*, konať Božie veci aj skutočne *božo*. Nazvali by sme to, *technikou*. Nielen konať dobro, ale ho konať aj správne, účinne, efektívne.

Farnosť je *škola*. Malé spoločenstvo je *trieda*. Katolík je *žiak*. Štúdium je *náplň*. Tak. Tak to je.

Spasení vierou v Kristovi

"Veru, veru, hovorím vám: Aj ten, kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám, ba bude konať ešte väčšie, lebo ja idem k Otcovi. A urobím všetko, o čo budete prosiť v mojom mene, aby bol Otec oslávený v Synovi. Ak ma budete prosiť o niečo v mojom mene, ja to urobím." (Jn 14, 12-14)

Možno existuje aj nejaké lepšie, ale aj toto miesto je dobré na to, aby nám dalo porozumieť, čo je to viera. Otázka, ktorá trápi hlavne bratov protestantov: Uveril si v Krista? Si už spasený človek? - pýtajú sa. Lebo vskutku, Písmo hovorí:

"Spasení ste milosťou skrze vieru; a to nie je z vás, je to Boží dar: nie zo skutkov, aby sa nik nevystatoval." (Ef 2, 8-9)

Lenže, čo je to *viera*?

Viera nie je intelektuálny čin rozumu – "tomuto verím, že je to tak" - hoci ho v sebe zahŕňa. Nie je ani len porozumením, hoci aj ono v sebe zahŕňa. Dokonca nie je ani len identitou, hoci identita isteže je ovocím a uskutočňovaním viery. Viera sama je ale viac. A práve o tom Ježiš v oných slovách hovorí.

Veriť znamená, že môžeme o niečo prosiť v Ježišovom Mene. Ale ako by sme mohli o čokoľvek v Ježišovom Mene prosiť, ak by sme skutočne neboli v Ňom a On v nás?

"Ak niekto neostane vo mne, vyhodí ho von ako ratolesť a uschne. Potom ich pozbierajú, hodia ich do ohňa a zhoria. Ak ostanete vo mne a moje slová ostanú vo vás, proste, o čo chcete, a splní sa vám to." (Jn 15, 6-7)

Znakom toho je, že *"kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám,"* vraví Ježiš. Nehovorí o zázrakoch či znameniach, aj keď aj tie tam patria. Hovorí všeobecne o *skutkoch*. Ak niekto žije v Ňom a je plný Jeho, potom zákonite koná aj Ježišove skutky, ako inak? Inak to predsa nejde! *Tak ako človek v lietadle letí a lietadlom a človek zamestnaný vo firme koná firemnú prácu,* aj ten, kto naozaj je v Kristovi, koná Jeho skutky - keď pre nič iné, tak preto, že žije Jeho život a je Jeho súčasťou, je Ním.

"Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne. Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v Ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť." (Jn 15, 4-5)

"Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v Ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa." (Jn 6, 56-57)

Toto znamená byť veriacim človekom: vojsť do Krista a stať sa v Kristovi Kristom podľa slov Písma:

"Ved' skrze vieru v Kristovi Ježišovi ste všetci Božími synmi. Lebo všetci, čo ste pokrstení v Kristovi, Krista ste si obliekli." (Gal 3, 26-27)

To nie je oná naivná (a vcelku nebiblická) predstava, že ak uznám svoje hriechy a Krista ako svojho Spasiteľa, tak som sa zachránil pred Božím odsúdením a som spasený! Nie.

Viera, to je uveriť Kristovi aj Evanjeliu a preto si *nastúpiť* do Krista, zomrieť sebe a stať sa Kristom skrze Jeho Telo, ktorým je Cirkev, v Novej Zmluve, ktorou je Eucharistia, z nej sa aj sama Cirkev rodí.

"Podobne po večeri vzal kalich a hovoril: "Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi. Toto robte, kedykoľvek ho budete piť, na moju pamiatku." (1Kor 11, 25)

"Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe." (1Kor 10, 17)

Táto viera - tým, že nás robí blízkymi s Ježišom, dokonca jedno s Ježišom - potom práve pre túto blízkosť a súlad nám dáva privilégium žiť s Ním, hovoriť s Ním, žiadať Ho o moc a dary, ktoré pre Jeho život v nás a konanie Jeho diela potrebujeme - a On nám ich rád a štedro udelí.

"A toto je dôvera, ktorú máme k nemu, že nás počuje, keď o niečo prosíme podľa jeho vôle. A ak vieme, že nás počuje, nech o čokoľvek prosíme, vieme aj to, že dostaneme, o čo sme ho žiadali." (1Jn 5, 14-15)

Táto viera spôsobuje, že žijeme Kristov život a konáme Kristove skutky v Kristovom Duchu Svätom a v Tele Jeho Cirkvi a tak ako o Synovi vo vzťahu k Otcovi, ak o nás vo vzťahu k Ježišovi platí: Kto vidí mňa, vidí Krista.

"Napodobňujte ma, ako aj ja napodobňujem Krista. Chválím vás, že vo všetkom na mňa pamätáte a zachovávate moje učenie, ako som vám ho odovzdal." (1Kor 11, 1-2)

Táto viera nám nakoniec prináša spásu, v nej sme skutočne spasení - pretože spásou je Ježiš, Nebom je Ježiš, večným Životom je Ježiš. Ak sme v Ňom, v Ňom sme spasení, zachránení, vykúpení, zbožštení. On, Jeho Telo, čiže Cirkev, je loď, Archa, ktorá nás odváža zo sveta, vynaňuje z moci tmy a unáša do oslepujúceho Jasu Boha.

"Ježiš im povedal: "Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť. ... Všetko, čo mi dáva Otec, príde ku mne. A toho, kto prichádza ku mne, neodoženiem, ... Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohoto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta."" (Jn 6, 35.37.51)

Vo viere sme vstúpili do Krista, rozhodnutí stať sa Kristom a byť už navždy iba Kristom. V Kristovi, v Jeho Tele, potom máme prístup aj k Chlebu Života a jeho mocou do nás prúdi Kristov Život, sám Kristus a my sa tak skutočne stávame Ním, Jeho Telom. V Ňom sme zachránení, ako sám povedal. Eucharistia je zavŕšením aktu uverenia - a naša premena v Krista je ovocím Eucharistie, ak je skutočne a čo viere prijímaná.

"Kto by teda jedol chlieb alebo pil Pánov kalich nehodne, previní sa proti Pánovmu telu a krvi. Nech teda človek skúma sám seba, a tak je z toho chleba a pije z kalicha. Lebo kto je a pije, a nerozoznáva telo, ten si je a pije odsúdenie." (1Kor 11, 27-29)

Veď kto vyznáva inú vieru, než tú, ktorá nás takto spája s Kristom tým, že nás v Krista premieňa; nie je v Kristovi a sám seba odsudzuje do zatratenia. A ak takto, bez viery, pristúpi k Eucharistii, tá ho nepremení, ani nemôže - a tým sám sebe svedčí a je si tak svoje vlastné odsúdenie.

Kristus je naše *lietadlo do Neba*, k spásu. Uveriť v Krista znamená *nasadnúť do Krista* tým, že sa rozhodneme a súhlasíme s tým, aby sme sa úplne a čo všetkom stali Kristom. *Nastúpení "na palube" Krista*, v Cirkvi, potom dostávame účasť na Jeho *Novej Zmluve*, Eucharistii a v nej prijímame túto zvolenú a vytúženú jednotu s Kristom, aby sme ju žili, žili z Krista, žili Krista a tak mali v sebe Kristov život.

Tak prosté to je: Chceš žiť večný život Boha? Ži večný život Boha! Chceš žiť naveky v Bohu? Ži v Bohu! Chceš mať v Kristovi spásu? Vojdi do Krista a buď v Kristovi!

Toto je viera. Toto znamenie byť veriacim človekom. Toto a nič iné.

"... *aby ste verili, že Ježiš je Mesiáš, Boží Syn, a aby ste vierou mali život v jeho mene.*" (Jn 20, 31)

"*Nie každý, kto mi hovorí: "Pane, Pane," vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach.*" (Mt 7, 21)

Práve preto, že sme úplne jeden s Kristom, sme s Ním spasení.

Práve preto, že sme úplne jeden s Kristom, žijeme Jeho život a konáme Jeho skutky a budujeme Jeho Dielo.

Práve preto, že sme úplne jeden s Kristom, dostaneme od Neho všetko, pretože prosím podľa Jeho vôle na Jeho Dielo, podľa Neho a teda je to On sám, kto cez nás koná.

Ale toto všetko je z viery, skrze ktorú sme sa s Kristom stali jeden a preto je všetko toto možné. Viera je blízkosť s Kristom vo viere Kristovi natoľko, že zanechávame všetko svoje, aby sme prijali všetko Kristovo, lebo veríme, že je to lepšie. Poddať sa takto Kristovi, uvoľnene a normálne sa ponoriť do Jeho Normálnosti. Toto je viera: byť v Kristovi, úplne, skutočne. *Na palube Krista.*

Sloboda Božích dětí

Prečo existuje cirkevný príkaz o svätení nedele a prikázaných sviatkov? Nie je to vari jasne vyjadrené v Desatore? A ak hej, načo do duplikovať?

Odpoveď nájdeme v Písme:

"[Ježiš] zrušil zákon prikázaní, spočívajúci v nariadeniach, aby v sebe z tých dvoch vytvoril jedného nového človeka, a nastolil pokoj." (Ef 2, 15)

Znamená to, že Desatoro už pre nás neplatí? Môžeme kradnúť, zabíjať, brať Meno Boha nadarmo? Isteže nie - avšak už nie kvôli Zákonu!

"Nebud'te nikomu nič dlžní, okrem toho, aby ste sa navzájom milovali: veď kto miluje bližneho, vyplnil zákon. Lebo: Nescudzoložíš! Nezabiješ! Nepokradneš! Nepožiadaš! a ktorékoľvek iné prikázanie je zahrnuté v tomto slove: Milovať budeš svojho bližneho ako seba samého! Láska nerobí zle bližnemu; teda naplnením zákona je láska." (Rim 13, 8-10)

Dôvodom je láska. Láska nás totiž vnútorne premieňa a jediná nás robí podobnými Bohu, Božími deťmi schopnými nebeského života v Nebi, pretože týmto životom je láska. Bez lásky v Nebi žiť nedokážeme.

"Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska." (1Jn 4, 7-8)

Ak milujeme bližneho Božou láskou, žiaden zákon ani prikázania k tomu nepotrebujeme. Robíme to z lásky a sami od seba, dokonca aj keby nám to niekto zakazoval či prikazoval opak, ako svedčia všetci mučeníci.

To len kým nemilujeme, potrebujeme zákon, aby nás prikazmi nútil žiť to, čo by nám malo byť prirodzené, ale pre hriech a zlo v nás nie je.

"Vieme, že zákon je dobrý, ak ho niekto správne používa, pričom vie, že zákon nie je daný pre spravodlivého, ale pre nespravodlivých a nepoddajných, pre bezbožných a hriešnikov, pre zvrhlých a svetákov, pre otcovrahov a matkovrahov, pre vrahov vôbec, pre smilníkov, súložníkov mužov, únoscov, luhárov, krivoprisažníkov a pre čokoľvek iné, čo sa prieči zdravému učeniu." (1Tim 1, 8-10)

Ak poslúchneme Zákon, je to isto dobré, ale na spásu to nestačí. Veď ak nám *normálne*, prirodzené a dobré veci musia byť *prikazované* a my sa musíme snažiť a *premáhať*, aby sme Zákon neporušili, potom Zákon sám a my s ním sa usvedčujeme, že sme zlí a neschopní Neba! Vonkajšia poslušnosť ešte nie je láska. Bez lásky ale Nebo žiť nedokážeme.

"A vieme, že všetko, čo hovorí zákon, hovorí tým, čo sú pod zákonom, aby boli umlčané každé ústa a aby bol celý svet pred Bohom usvedčený z viny. Lebo zo skutkov podľa zákona nebude pred ním ospravedlnený nijaký človek." (Rim 3, 19-20)

Potrebuje sa *vnútorne* premeniť. Cieľom tejto premeny je *láska*. Ak ale milujeme a sme plní Ducha, potom je pre nás samozrejme a prirodzené žiť to, čo nám kedysi Zákon musel presne nariaďovať. Preto viac jeho prikázania nepotrebuje.

"Ak vás vedie Duch, nie ste pod zákonom." (Gal 5, 18)

Výsledkom je obrovská miera slobody. *Sme ako deti, ktoré dospeli. Malému dieťaťu musí rodič všetko prikazovať a podrobne vysvetľovať, ako čo presne urobiť. Ale keď dospeje, nepotrebuje príkazy, samo vie, čo je dobré - a nepotrebuje ani presne popísať, ako čo robiť, samo si vie určiť, ako to urobiť čo najlepšie.* Presne túto slobodu nám dáva aj Kristus - ako tým, ktorí z *detskosti* Zákona dospeli do *dospelosti lásky* v Duchu Svätom.

"Túto slobodu nám vydobyl Kristus. Stojte teda pevne a nedávajte sa znova zapriať do jarma otroctva." (Gal 5, 1)

Pavol o tejto slobode píše:

"Lebo niekto robí rozdiel medzi dňom a dňom, iný nerozlišuje dni; len nech je každý úplne presvedčený o svojom. Kto zachováva deň, zachováva ho kvôli Pánovi; kto je, je kvôli Pánovi, ved' vzdáva vd'aky Bohu; a kto neje, neje kvôli Pánovi a vzdáva vd'aky Bohu. Nik z nás totiž nežije pre seba a nik pre seba neumiera; lebo či žijeme, žijeme Pánovi, či umierame, umierame Pánovi. Či teda žijeme alebo umierame, patríme Pánovi." (Rim 14, 5-8)

Vraví, že niekto svätí niektoré dni, iný nie, niekto sa postí a iný nie, - my by sme ešte doplnili mnohé iné veci ako: niekto sa modlí ruženec a iný nie, niekto chodí na púte a iný nie, niekto je v takom hnutí a iný v onakom, niekto je v reholi a iný v manželstve, tretí v panenstve a iný je zase kňazom,... - a je to úplne v poriadku, ale len pokiaľ - a toto je *smrteľne dôležité!* - len pokiaľ naozaj patríme Pánovi, ak to naozaj robíme po zrelej úvahe ako to, čo vidíme ako dobré a správne a k čomu nás vedie Boží Duch a ak je to teda z úprimnej lásky k Bohu! Ak by to tak totiž nebolo, potom by nás táto sloboda zahubila. Nezrelí ľudia potrebujú bič Zákona. Sloboda je len pre zrelých a dospelých v Kristovi.

"Len nedávajte slobodu za príležitosť telu, ale navzájom si slúžte v láske!" (Gal 5,13)

"Zákon [bol] naším vychovávateľom pre Krista, aby sme boli ospravedlnení z viery. Ale keď prišla viera, už nepodliehame vychovávateľovi." (Gal 3, 24-25)

Niekedy si ani neuvedomujeme tú obrovskú mieru *slobody* - a s ňou aj ohromnú mieru *zodpovednosti!* - ktorú ako dospelé deti Boha máme! Boh už neprikazuje. Už tu nie je Zákon a jeho nariadenia. Na nás samých je, aby sme, plní lásky, Ducha a Božej múdrosti Evanjelia, sami od seba žili a konali správne a tak osvedčili, že naozaj *sme* synmi a dcérami Boha a bratmi Ježiša Krista a tak dokázali, že je nám to už *normálne* a nemusí nám to byť *prikazované*. Boh nás už nevodí ako malé deti za ručičku príkazmi a zákazmi! Je to na nás!

"Kto hovorí, že ostáva v ňom, má aj sám žiť, ako žil on." (1Jn 2, 6)

Ako Pavol povedal, niektoré veci - že láska znamená nezabíjať, nekradnúť, nesmilniť, nepodvádzať - sú jasné a tam žiadna alternatíva nie je. Iné nie. Ak nás už neviaže tretie prikázanie Desatora - ako to potom bude? Kedy sa máme všetci, celá rodina farnosti, spolu zísť na Eucharistiu? A my sa zísť a spoločne sláviť Eucharistiu podľa slov Krista chceme a túžime!

A tak Cirkev svojou od Krista danou mocou a autoritou proste stanovila, že to bude nedeľa, Deň Pána, deň, keď Kristus zvíťazil a vstal z mŕtvych i deň, keď vstalo na Turíce z mŕtvych Jeho telo, Jeho Nevesta, Cirkev - a že teda najmenej každú nedeľu sa každý kresťan zide so svojou rodinou Cirkvi na tomto slávení. A kto nepríde, prevíní sa smrteľným hriechom. A nie, nie je to príkaz ako tie v Zákone. Je to *usmernenie* Cirkvi - a ten hriech neplynie z toho, že som porušil *nariadenie* príkazu, ale z toho, že ak nerešpektujem *Kristovu Cirkev* a súčasne nemám v sebe *túžbu* stretnúť sa so všetkými bratmi a sestrami a spolu sláviť Eucharistiu - potom akáže je vo mne láska? Veru žiadna! Ak ale vo mne nie je láska, potom som neschopný Neba. Potom som zatratený. A presne toto ťažký hriech je: zatratenie, pretože sme *neschopní Neba*, lebo nemáme v sebe *lásku*.

Dokonca aj keby sme príkaz Cirkvi poslúchli - ale len z vonkajšej poslušnosti podobne ako príkaz Zákona a nie z lásky - nič by nám to k spásu nepomohlo, ako aj sama Cirkev o tom učí:

"Do spoločenstva Cirkvi sú naplno včlenení tí, čo majú Kristovho Ducha, a prijímajú celé jej zriadenie a všetky v nej ustanovené prostriedky spásy, a sú v jej viditeľnom organizme spojení s Kristom - ktorý ju spravuje prostredníctvom rímskeho pápeža a biskupov -, a to zväzkami vyznania viery, sviatostí a cirkevného vedenia a spoločenstva. Ale nespasí sa, hoci je začlenený do Cirkvi, kto nezotrvá v láske, lebo zostáva síce v lone Cirkvi ,telom', ale nie ,srdcom'." (KKC 837)

"... lebo zo skutkov podľa zákona nebude pred ním ospravedlnený nijaký človek." (Rim 3,20)

Ak si to uvedomíme do dôsledkov, miera *slobody*, ktorú ako Božie deti máme, miera *zodpovednosti*, ktorá nám z toho plynie, ako aj nárok na *lásku*, aby sme v každej chvíli konali to najlepšie a tak najlepšie, ako vieme a aby sme pracovali na tom, aby toto „najlepšie“ bolo stále lepšie a dokonalejšie (lebo toto je požiadavka pravej lásky), sú ohromujúce. Ale inak to nejde.

Sme povolani do Neba, ktoré je domovom Božích synov a dcér, kde sa žije život Božích synov a dcér a my doň nemôžeme vojsť inak, než že *dorastieme* do veľkosti, dokonalosti a lásky Božích synov a dcér. A ak hovoríme o napodobňovaní a nasledovaní Krista – to nie je o tom, že budeme ako nejakí *sluhovia* mechanicky zachovávať nejaké príkazy, ani že budeme ako nejaké *bezduché bábky*, ktoré, obrazne povedané, bude Duch Svätý ťahať za nitky. Znamená to, že nakoniec napodobníme Krista a dorastieme do Krista aj v tomto: v jeho *láske*, v Jeho *slobode*, v Jeho *zodpovednosti*, ktorú z lásky na seba vzal, v jeho *múdrosti* a zrelosti poznania.

"...kým nedospejeme všetci k jednote viery a poznania Božieho Syna, k zrelosti muža, k miere plného Kristovho veku, aby sme už neboli malými deťmi, ktorými sem-tam hádže a zmieta hocijaký vietor klamlivého ľudského učenia, ktorý podvodne strháva do bludu. Ale žime podľa pravdy a v láske všestranne vrastajme do toho, ktorý je hlavou, do Krista." (Ef 4,13-15)

Prečo sme, akí sme?

Prečo Boh koná ako koná a je aký je? Pretože to vychádza z Jeho situácie, ak by sme to tak po ľudský povedali.

Vidíme to dobre u Ježiša, Boha v prostredí a v tele nás, ľudí. Nemá strach - čoho by sa mal báť? Nie je Boh Jeho Otec?

"Alebo si myslíš, že by som nemohol poprosiť svojho Otca a on by mi hneď poslal viac ako dvanásť plukov anjelov? Ale ako by sa potom splnilo Písmo, že to má byť takto?" (Mt 26, 53-54)

Netúži po pozemskej moci a sláve - k čomu by Mu bola? Netúži po majetku, načo by Mu bol?

"Ježiš mu odvetil: "Lišky majú svoje skrýše a nebeské vtáky hniezda, ale Syn človeka nemá kde hlavu skloniť."" (Mt 8, 20) - a to sa nesťažuje, len dotyčného prosto upozorňuje.

Vlastne nemá iný dôvod byť na zemi, než je záchrana a spása stratených ľudí, kvôli ktorým prišiel. Nebyť toho, nemá tu čo robiť. Aj preto hneď, ako skončil, čo urobiť mal, odišiel - a to Mu bolo ako človeku ledva niečo cez tridsaťtri rokov!

"Pilát mu povedal: "Tak predsa si kráľ?" Ježiš odpovedal: "Sám hovoríš, že som kráľ. Ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počúva môj hlas."" (Jn 18, 37)

Nás urobil rovnakými synmi a bohmi ako je On. Veru, aj bohmi. Tak to učila už sama raná Cirkev, že kto je pokrstený, už je zbožštený. Boh ho už takým urobil.

"Krstom sme teda s ním boli pochovaní v smrť, aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom. Lebo ak sme s ním zrástli a stali sa mu podobnými v smrti, tak mu budeme podobní aj v zmŕtvychvstaní." (Rim 6, 4-5)

Kým to ale ešte neprijímame, kým sa zdráhame, potrebujeme Zákon a sme jeho otrokmi. Ako pozemskí ľudia sveta isteže oceňujeme pozemský majetok, pozemské uznanie od ľudí, svetskú moc a vplyv a všetko to, čo svet ponúka. A z tejto situácie sa úplne samozrejme rodí sebeckosť, pýcha, lakomstvo, nemiernosť, hnev, závisť a čo sa Boha a Božích vecí týka, acédia,

čiže lenivosť a ľahostajnosť. A tak potrebujeme Zákon, aby toto zlo v nás spútal a aspoň navonok nám bránil byť úplne zlí.

"Načo je teda zákon? Bol pridovaný pre priestupky, kým nepríde potomstvo, ktorému bolo dané prisľúbenie, a bol vyhlásený skrze anjelov rukou prostredníka. ... kým neprišla viera, boli sme zajatci pod dozorom zákona pre tú vieru, ktorá sa mala zjaviť." (Gal 3, 19,23)

Ak si ale oblečíme Božie synovstvo - a teda vojdeme do rovnakej situácie, v akej sa nachádza Boh, jedno či vo Večnosti Neba alebo v časnosti sveta, keď tu žil ako človek Kristus Ježiš, keď sa teda ocitneme, skutočne, v Jeho situácii, potom nám nutne začne dávať logiku jedine Boží postoj a Božie konanie, tak, ako sme ich už spomenuli - a tak, ako ju dávajú aj samému Bohu.

"Pretože ste synmi, poslal Boh do našich srdiec Ducha svojho Syna a on volá: "Abba, Otče!" A tak už nie si otrok, ale syn; a keď syn, tak skrze Boha aj dedič. No vtedy, keď ste nepoznali Boha, slúžili ste tým, čo v skutočnosti nie sú bohmi." (Gal 4, 6-8)

Potom sa môžeme slobodne rozhodovať a akokoľvek sa rozhodneme, naše rozhodnutie bude vždy Božie, vždy v súlade s Bohom, pretože sme v rovnakej situácii ako On, máme rovnaké postoje, názory a pohľad na seba a svoje miesto vzhľadom na svet i na Blaženú Trojicu ako sám Boh a teda aj naše rozhodovanie, konanie, život, budú vždy také, ako u Boha.

"Čo robí Otec, to robí podobne aj Syn." (Jn 5, 19)

Neznamená to, že nebudeme robiť chyby. Mat' *postoje* Boha ešte neznamená byť aj *múdry* ako Boh. Preto sa veľa budeme radíť s Duchom Svätým, počúvať Ho, učiť sa od Neho. Ale už to nebude o tom, čo žiť a čo konať. V tom máme úplne jasno. Bude to o tom, ako to vykonať čo najlepšie, ako presne, akým spôsobom, kde presne a voči komu ako, aby to prinieslo to najlepšie ovocie.

"Tešiteľ, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, naučí vás všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám povedal." (Jn 14, 26)

Preto je v základe kresťanstva nová identita, *znova sa narodiť*. V *krste* sme identitu Božích synov dostali a boli sme zriadení z Boha ako Jeho deti. *Vierou* túto darovanú identitu potom skutočne aj prijímame a začíname skutočne byť tým, čím sme sa v *krste* stali.

Bez krstu by viera bola márna.

"Keď to počuli, bolesť im prenikla srdce a povedali Petrovi a ostatným apoštolom: "Čo máme robiť, bratia?" Peter im povedal: "Robte pokánie a nech sa dá každý z vás pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha. Ved' to prisľúbenie patrí vám a vašim deťom i všetkým, čo sú d'aleko, všetkým, ktorých si povolá Pán, náš Boh."" (Sk 2, 37-39)

Ale bez viery by bol rovnako márnym aj samotný krst, ako neprijatý a odhodený dar.

"Kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený; ale kto neuverí, bude odsúdený." (Mk 16, 16)

Kvôli čomu som tu, na svete? Opýtajte sa to, samých seba! A ak si úplne samozrejme dáte rovnakú odpoveď, ako Ježiš, potom ste vskutku znovuzrodení kresťania. A skúškou správnosti toho, že to je naozaj, bude vaše konanie a život - na nerozoznanie od toho Kristovho.

"Kto hovorí, že ostáva v ňom, má aj sám žiť, ako žil on." (1Jn 2, 6)

- Kvôli čomu som na svete? Aby som sa spasil.
- Čo znamená spasť sa? Prijat' darovanú Božiu spásu.
- V čom spočíva Božia spása? V Božom synovstve, byť synom a teda aj dedičom Boha.

- V čom spočíva Božie synovstvo? Ak som synom Boha, kvôli čomu som potom ešte na zemi?

"Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život. Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil." (Jn 3, 16-17)

"On im odvetil: "Pod'me inde, do susedných dedín, aby som aj tam kázal, ved' na to som prišiel." A chodil po celej Galilei, kázal v ich synagógach a vyháňal zlých duchov." (Mk 1, 38-39)

"Ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde." (Jn 18, 37)

"Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohoto ovčince. Aj tie musím priviesť a budú počuť môj hlas; a bude jedno stádo a jeden pastier." (Jn 10, 16)

Ak dáme stranou to, čo je u Ježiša jedinečné - veriť v Neho - je toto aj váš dôvod, pre ktorý ste na zemi, pre ktorý tu žijete? Ak hej, ste Božie deti. Ak nie, potom je to veru tuho nemilé a načím rýchlo na pokánie sa dať, uveriť a obrátiť sa!

Doma sme v bezpečí

"Kto ostáva v ňom [Kristovi], nehreší; kto hreší, ten ho nevidel, ani nepoznal." (1Jn 3, 6)

Je to tak. Kristus a Jeho Rodina - Jeho Otec, Jeho Duch, ale aj Jeho matka, ktorú mal na zemi a všetci Jeho pozemskí bratia a Jeho pozemské sestry, teraz už zbožštení a oslávení s Ním v Nebi a tiež Jeho nebeskí druhovia, anjeli, - toto všetko je náš domov. Tu sme doma. Kým mysl'ou, srdcom zotrývame v tomto Domove, kým takto v Duchu Kristovom (a telom v Tele

Kristovom, Cirkvi) zotrúvame v Kristovi a v kruhu Jeho Rodiny, sme v bezpečí.

"Kým som bol s nimi, ja som ich zachovával v tvojom mene, ktoré si mi dal. Ochránil som ich a nikto z nich sa nestratil." (Jn 17, 12)

Tam, vonku,...

"... diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral. Vzoprite sa mu, pevní vo viere." (1Pt 5, 8-9)

Ale či nie je viera práve toto prebývanie s Kristom, v Kristovi, v kruhu a strede Jeho Rodiny, kde je pokoj, istota, bezpečie, pretože Pastier a Ochranca je s nami a my s Ním?

"... aby sa od tmy obrátili k svetlu a od satanovej moci k Bohu, a tak dosiahli odpustenie hriechov a podiel medzi posvätenými vierou vo mňa." (Sk 26, 18)

Kým sme vnútri, sme chránení a Zlý na nás nedosiahne. Len keď odídeme von, preč, opustíme Krista i Jeho a našu Rodinu, ocitneme sa vonku a sami a zúrivy Drak, ten starý Had, číha...

A tak, spolu s Pavlom,...

"Rozhodol som sa, že nechcem medzi vami vedieť nič iné, iba Ježiša Krista, a to ukrižovaného." (1Kor 2, 2)

Nechceme byť nikým a ničím iným, iba synmi Otca, bratmi Brata v Jeho a našej jednej novej Rodine. Nikam inam nechceme patriť, nikde inde žiť, len tu. Tu sme doma. Tu je naše miesto, od večnosti našim Ocom z lásky pripravené. Tu srdcom prebývame, už teraz, tu sme spočinuli, v sladkosti Božieho Pokoja.

"A do pokoja vchádzame my, čo sme uverili." (Hebr 4, 3)

A v tomto je naša sila, naša odolnosť voči Zlému: že už nechceme byť nič iné, žiť nič iné, patriť nikam inam, vlastniť nič iné. Nemá na nás, lebo sa nemá čoho zadrapiť, nie je v nás smäd po ničom. Sme naplnení, sme zavŕšení, sme sebou, sme doma. Nemá nám čo viac ponúknuť, nemá nás čím vydierať, nemá nám ako hroziť.

"Veď všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera." (1Jn 5, 4)

Toto je naša Kotva, ktorej sa držíme, v ktorej sme my i celý náš život zakorenení: Nič iné nechcem. Po ničom inom netúžim. Nič iné neočakávam.

"Našli [sme] útočisko v tom, že dosiahneme ponúknutú nádej. Máme ju ako istú a pevnú kotvu duše." (Hebr 6, 18-19)

"Pane, ty nás zachováš a ochrániš pred týmto pokolením naveky. Navôkol chodia bezbožní a najhorší z ľudí sa vyvyšujú." (Ž 12, 8)

A všetko ostatné, čo sa v našom živote objaví... služby a bremená a miesta a postavenia a veci a čokoľvek, ... všetko toto je už len ako dym a hmla krútiaca sa okolo tejto pevnej istoty a základu. Všetko toto ostatné je ako...

"... Pán dal, Pán vzal, nech je Pánovo meno zvelebené!" (Jób 1, 21)

"... dnes je tu a zajtra ju hodia do pece..." (Mt 6, 30)

Ježiš. Hľadím na Teba v Eucharistii. Si tu. Som s Tebou. Sme. Viac nechcem. Všetko mám. Všetko. Tu je to miesto. Tu je ten čas. Tu je všetko. Teraz je všetko. Je dokonané. Rozhodol som sa. Zvolil som. Tak, ako si ma On už dávno vyvolil.

Žiadnu moc nemá Zlý nad tým, kto v Kristovi vie, kto je, vie, kam patrí a kde je doma, vie, čo chce a vie, kvôli čomu je tu, na zemi.

Žijeme v šťastnom čase

Žijeme v šťastných časoch Novej Zmluvy.

Tam, kde kedysi bol Zákon, je dnes osoba samého Boha, ktorý sa stal človekom Ježišom Kristom.

"Mnoho ráz a rozličným spôsobom hovoril kedysi Boh otcom skrze prorokov. V týchto posledných dňoch prehovoril k nám v Synovi, ktorého ustanovil za dediča všetkého a skrze ktorého stvoril aj svet." (Hebr 1, 1-2)

Tam, kde bola poslušnosť príkazom, je dnes dôvera osobe Boha, ktorý za mňa dal život, za cenu krvi a obety mi otvoril spoločenstvo so sebou. A tak ovocím viery je láska, hlboké priateľstvo, hlboká jednota človeka s Bohom, ktorý ho miloval prv než on.

"Už vás nenazývam sluhami, lebo sluha nevie, čo robí jeho pán. Nazval som vás priateľmi." (Jn 15, 15)

Tam, kde Zákon dokázal stvoriť nanajvýš ak navonok dobrého a čestného a zbožného človeka, tam spoločenstvo s Kristom tvorí Božieho syna na svoj obraz a zbožštuje človeka.

"Ale keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých, čo boli pod zákonom, a aby sme dostali adoptívne synovstvo. Pretože ste synmi, poslal Boh do našich srdiec Ducha svojho Syna a on volá: "Abba, Otče!" A tak už nie si otrok, ale syn; a keď syn, tak skrze Boha aj dedič." (Gal 4, 4-7)

Tak, kde ovocím Zákona bol znesiteľný život na zemi, Kristus Boh nás vovádza do Neba a jeho Kráľovstva ako opravdivých dedičov Boha.

"Neboj sa, maličké stádo, lebo vášmu Otcovi sa zapáčilo dať vám kráľovstvo." (Lk 12, 32)

Tak, kde boli mŕtve pravidlá, je dnes živá osoba a to samého Boha. A okolo nej zhromaždené spoločenstvo Cirkvi, ktoré je opravdivo Rodinou, viac než hocijaká rodina na svete, pretože vo viere je úplne jednotná vo svojich cieľoch a v láske v tom, čo žije. A v Kristovi sa stáva z mnohých jedným Telom, jedným Kristom.

"Potom už niet Gréka ani Žida, obriezky ani neobriezky, barbara, Skýta, otroka, slobodného, ale všetko a vo všetkom je Kristus." (Kol 3, 11)

Tak, kde bolo bremeno nariadení je dnes sloboda Vykúpenia, uzdravenie, život v plnosti.

"On nás urobil súcich za služobníkov Novej zmluvy, a nie litery, ale Ducha; lebo litera zabíja, kým Duch oživuje. Keď už služba smrti, písmenami vyrytá do kameňa, bola taká slávna, že synovia Izraela nemohli hľadiť Mojžišovi do tváre pre jas jeho tváre, ktorý bol pominuteľný, ako by služba Ducha nebola oveľa slávnejšia?" (2Kor 3, 6-8)

Už len svätí v Nebi sú blaženejší od nás, ktorí žijeme v Posledných časoch! A nimi a s nimi raz budeme aj my! Ak to sami nevzdáme - a prečo by sme to robili? - je to už len otázka krátkého času a stane sa tak.

"No vy ste sa priblížili k vrchu Sion a k mestu živého Boha, k nebeskému Jeruzalemu, k myriadám anjelov, k slávnostnému zhromaždeniu a k spoločenstvu prvorodených, ktorí sú zapísaní v nebi, k Bohu, sudcovi všetkých, k duchom spravodlivých, ktorí už dosiahli dokonalosť, k Ježišovi, prostredníkovi novej zmluvy, a k pokropeniu krvou, ktorá volá hlasnejšie ako Ábelova. Dajte si pozor, aby ste neodmietli toho, ktorý hovorí. Lebo ak neunikli tamtí, čo odmietali toho, ktorý hovoril na zemi, o čo menej my, keď sa odvrátíme od toho, ktorý hovorí z neba." (Hebe 12, 22-25)

Ako hovorí svätý František, slová nie sú nutné, len občas, ako komentár. Stačí týmto byť. Stačí toto žiť. Neexistuje mocnejší nástroj evanjelizácie, než Cirkev, zhmotnená v skutočnom spoločenstve, rodine, jednote synov a

dcér Boha. Naozaj k tomu netreba veľa hovoriť, len to jedno drobné vysvetlenie, komentár: To Ježiš! To Boh v nás a s nami toto urobil!

"Ved' to Boh pôsobí vo vás, že aj chcete, aj konáte, čo sa jemu páči. Všetko robte bez šomrania a pochybovania, aby ste boli bezúhonní a úprimní, Božie deti bez hany uprostred zvrhého a skazeného pokolenia, medzi ktorým svietite ako svetlá na svete tým, že sa držíte slova života na moju slávu v Kristov deň, že som nebežal nadarmo a nenamáhal sa zbytočne." (Flp 2, 13-16)

Vo svojej podstate je to tak desne jednoduché. Kristus je skutočnosť, realita, ktorú nám Boh daroval. Už tu je. Už existuje. Netreba nič, len do nej vojsť, presťahovať sa do nej. Vojsť a žiť ju. Nič viac. Proste ju žiť. Byť tým, čím nás už Boh v Kristovi v krste nanovo stvoril. Byť, čím už sme.

"[Zákon je] len tieňom budúcich vecí, no skutočnosť je Kristus." (Kol 2, 17)

"Ja som brána. Kto vojde cezo mňa, bude spasený; bude vchádzať i vychádzať a nájde pastvu." (Jn 10, 9)

A mierou všetkého, nášho kresťanstva, života, nás samých, všetkého, je vzťah. Vzťah a jednota lásky s Bohom, vzťah a jednota lásky s bratmi a sestrami. V láske, ktorá po vzore Boha v Bohu objíma všetkých a všetko. Žiadne iné kritérium, ale ani žiaden iný cieľ a cesta k nemu viac neexistuje. Už viac nie podľa dodržiavania príkazov Zákona, ale podľa jednoty lásky s Bohom a v Bohu s bratmi sa pomeriava všetko.

"My vieme, že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov. Kto nemiluje, ostáva v smrti. ... Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov. ... A toto je jeho prikázanie: aby sme verili v meno jeho Syna Ježiša Krista a milovali jeden druhého, ako nám prikázal. Kto zachováva jeho prikázania, ostáva v Bohu a Boh v ňom. A že v nás ostáva, poznáme z Ducha, ktorého nám dal." (1Jn 3, 14.16.23-24)

"No neprosím len za nich, ale aj za tých, čo skrze ich slovo uveria vo mňa, aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma ty poslal. A slávu, ktorú si dal mne, ja som dal im, aby boli jedno, ako sme my jedno — ja v nich a ty vo mne. Nech sú tak dokonale jedno, aby svet spoznal, že si ma ty poslal a že ich miluješ tak, ako miluješ mňa. Otče, chcem, aby aj tí, ktorých si mi dal, boli so mnou tam, kde som ja, aby videli moju slávu, ktorú si mi dal, lebo si ma miloval pred stvorením sveta." (Jn 17, 20-24)

Nie späť k Zákonu

Sme telo a duša. Vnútro navonok vyjadrujeme. A vonkajšom je zrkadlom vnútra.

Zákon vnútro nemal. Iba vonkajšok. Ale keď prišiel Kristus, krstom v nás znovuzrodil z vody a Ducha vnútorného človeka.

"Preto neochabujeme; a hoci náš vonkajší človek chradne, náš vnútorný sa zo dňa na deň obnovuje." (2Kor 4, 16)

Aj ako ľudia vyjadrujeme lásku a spoločenstvo gestami a rituálmi navonok. Mládenec vyjadrí lásku svojmu dievčaťu kvetmi. Manžel manželke bozkom. Rodina spoločným obedom a oslavami. Ale môže sa stať, že sa tieto gestá a symboly vyprázdnia. Muž dá žene kvety, lebo sa to patrí, nie preto, že ju miluje. Manžel večer formálne pobozká manželku, lebo si tak zvykli, hoci láska už vyhasla. A rodina okolo nedeľného stola už len zje svoje jedlo, deti sa bavia s mobilmi a muž si v tablete číta modernú obdobu novín... Čo potom?

Aj v Cirkvi môžeme upadnúť do toho istého. Láska vyhasne. Vnútorný človek znovu odumiera. A Kristus sa ocitá pred dverami, ktoré sa Mu zatvorili, možno dokonca ani nikdy neotvorili...

"Mám však proti tebe to, že si zanechal svoju prvotnú lásku. Preto si spomeň, odkiaľ si padol, rob pokánie a konaj ako prv. Ak nie, prídem na teba a pohnem tvoj svietnik z jeho miesta — ak nebudeš robiť pokánie." (Zjv 2, 4-5)

Pokánie, to je návrat k onej *prvotnej láske*. Lebo napríklad omša, to je obrad, rituál, slávenie svadobnej Hostiny, na ktorej Ženích Kristus hostí svoju Nevestu svojim vlastným Telom a vlastnou Krvou a spieva jej svoje vlastné slová a naplňa ju svojou vlastnou múdrosťou i svojim vlastným životom. Vonkajšie gestá a slová vyjadrujú vnútro, Kristus cez ne hovorí k vnútornému človeku v nás a my, ako nevesta, nimi vyjadrujeme lásku k Ženichovi a slávime jednotu života s Ním.

Ale ak Nevesta - to jest my ako jej údy - stratí svoju lásku, či potom neostane samotný obrad omše prázdny a mŕtvy? Ved' láska je jeho dušou, vášnivá láska Ženicha a Nevesty je jeho hlavným chodom, obeta lásky, pokrm lásky, slovo lásky, jednota lásky spoločenstva navzájom s Kristom a v Kristovi! Ak sa vytratí láska, čo ostane? Nič. Môžeme "chodiť na omšu" aj celý život a stále nám bude pripadať rovnako prázdna, mŕtva, formálna... A pre nás aj bude, pretože my sami sme mŕtvi.

A takto to platí o všetkom. Farnosť, je to skutočná rodina Boha, alebo len akási skôr *administratívna ustanovizeň* na dedine či v meste? Modlitba, je to rande a zamilované šeptanie dvoch zamilovaných, alebo len *formalita* ktorú si odbavíme, lebo sa to má, možno dokonca len tak úchytkom v autobuse cestou do roboty? Piatkový pôst, je to naozaj deň hlbokkej obnovy lásky nevesty k Ženichovi, plné bolesti nad Krvou vyliatou len kvôli nám, alebo len formálne *nejdenie mäsa* (a miesto neho koláče)?

"Nerozumní Galaťania, kto vám počaril? Ved' vám bol pred očami zobrazený Ježiš Kristus ukrižovaný! ... Takí ste hlúpi?! Začali ste Duchom a teraz končíte telom?" (Gal 3, 1.3)

Dá sa skutočne upadnúť späť, na úroveň Zákona. Ale keď sa tak stane, znamená to odpadnutie od Života, od Krista. V strede už nie je osoba, iba

pravidlá, príkazy, zachovávanie. Náboženstvo, ktoré malo byť znakom života a nástrojom spoločenstva S Bohom, bez lásky a bez Boha však aj samo zomrelo. Stalo sa znamením, ale už nie života a svätého spoločenstva, ale našej vlastnej smrti a vlastného odsúdenia. Kristus zbožšťuje človeka v sebe samom. Ale Zákon? Ako by mohlo nejaké pravidlo napísané v knihe, nejaký prázdny vonkajší obrad, pohyby rúk a zvuky hlasu alebo dokonca zachovanie príkazov, ako sú „nezabiješ, nezasmilníš“,... samo osebe urobiť z človeka boha?

"Ale teraz, keď ste poznali Boha, alebo skôr, keď Boh pozná vás, ako to, že sa znova vraciate k slabým a úbohým živlom a chcete im zasa slúžiť ako predtým?! ... Vy, čo chcete byť ospravedlnení zo zákona, odtrhli ste sa od Krista, vypadli ste z milosti." (Gal 4, 9; 5, 4)

"Lebo ak dobrovoľne hrešíme po prijatí poznania pravdy, potom už niet obety za hriechy, ale iba hrozné očakávanie súdu a žiara ohňa, ktorý strávi protivníkov. Ak niekto poruší Mojžišov zákon, zomrie bez milosrdenstva na základe dvoch alebo troch svedkov; uvážte, o čo hroznejší trest si zaslúži ten, kto šliape po Božom Synovi, znevažuje krv zmluvy, v ktorej bol posvätený, a tupí Ducha milosti?" (Hebr 10, 26-29)

Ak vnútro nie je vyjadrené navonok, nie je to skutočné. Preto Písmo píše:

"Ak svojimi ústami vyznávaš: "Ježiš je Pán!" a vo svojom srdci uveríš, že Boh ho vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený. Lebo srdcom veríme na spravodlivosť a ústami vyznávame na spásu." (Rim 10, 9-10)

Preto liturgia, preto aj vonkajšia modlitba, preto púte, preto kostoly a obrazy a sochy, preto stretká a spoločenstvá a všetko ostatné, čo v Cirkvi jestvuje, pretože aj takto a tým všetkým vyjadrujeme navonok to, čo je, čo žijeme, čím sme vnútri. Sme duša aj telo. Ak telo nie je súčasťou nášho kresťanstva, potom je naše kresťanstvo rovnako neskutočné, ako keď je jeho súčasťou iba telo, ale bez lásky a bez duše!

Nikdy sa preto nesmie stať, že by vnútro v nás zomrelo a z tohto všetkého by sa stala len vonkajšia škrupina, prázdna mŕtva.

"Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci, lebo sa podobáte obieleným hrobom, ktoré zvonka vyzerajú pekne, ale vnútri sú plné mŕtvolných kostí a všelijakej nečistoty! Tak sa aj vy navonok zdáte ľuďom spravodliví, no vnútri ste plní pokrytectva a neprávosti." (Mt 23, 27-28)

Mnohými je dokonca táto škrupina už dávno zahodená, práve pre svoju prázdnotu. Títo ľudia opustili liturgiu, opustili spoločenstvo, opustili Cirkev, lebo si mysleli, že je to prázdne. V skutočnosti prázdni a mŕtvi boli oni, pre svoju neveru...

"Ak ste teda s Kristom vstali z mŕtvych, hľadajte, čo je hore, kde Kristus sedí po pravici Boha! Myslite na to, čo je hore, nie na to, čo je na zemi! Ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu. A keď sa zjaví Kristus, váš život, vtedy sa aj vy zjavíte s ním v sláve." (Kol 3, 1-4)

Kontrolná otázka

Odpoveď na otázku: *Kvôli čomu som tu, na zemi?* - je asi celkom účinnou skúškou správnosti kresťanstva.

Ak je rovnaká, ako u Krista, potom sme kresťania a katolíci, pretože presne toto znamená kresťanom byť.

A to platí nielen o Ježišových skutkoch, ktoré konal, ale dokonca aj o účasti na Kristovej obeti, ku ktorej nás Kristus tiež prizýva, aby sme na nej a na Ňom mali podiel:

"Sám Duch spolu s naším duchom dosvedčuje, že sme Božie deti. Ale ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení." (Rim 8, 16-17)

"Teraz sa radujem v utrpeniach pre vás a na vlastnom tele doplňam to, čo chýba Kristovmu utrpeniu pre jeho telo, ktorým je Cirkev. Ja som sa stal jej služobníkom podľa Božieho daru, ktorý som dostal pre vás, aby som naplnil Božie slovo." (Kol 1, 24-25)

Práve ochota byť tu, na zemi kvôli tomu, kvôli čomu tu bol Ježiš, konať to, čo On, milovať tak ako On a z lásky sa obetovať za spásu sveta rovnako ako On, je znakom a poznávacím znamením kresťana a katolíka obzvlášť.

"A znova im povedal: "Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás."" (Jn 20, 21)

"Kto hovorí, že ostáva v ňom, má aj sám žiť, ako žil on." (1Jn 2, 6)

"Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vzájomne milovali, ako som ja miloval vás. Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať." (Jn 13, 34-35)

"Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov." (1Jn 3, 16)

"Svoj život si však veľmi necením, len aby som dokončil svoj beh a službu, ktorú som dostal od Pána Ježiša: svedčiť o evanjeliu Božej milosti." (Sk 20, 24)

Tak ako? Ste už synovia, dcéry Boha? Aká je vaša odpoveď na otázku: Kvôli čomu som tu, na zemi?

"Lebo ak sme s ním zrástli a stali sa mu podobnými v smrti, tak mu budeme podobní aj v zmŕtvychvstaní." (Rim 6, 5)

Je to nakoniec jednoduchá matematika. Byť v Nebi znamená byť synom Boha. Ako Ježiš. No a byť synom Boha sa dá len tak, že synmi a dcérami Boha naozaj sme. Ako Ježiš. So všetkým a čo všetkom, pretože to nie je divadlo, ktoré hráme, ani prázdny titul, ale naozaj nimi sme - a preto aj Nebo, ktoré dedíme po Bohu, je rovnako skutočné.

"Neboj sa toho, čo máš trpieť. Hľa, diabol niektorých z vás má uvrhnúť do väzenia, aby ste boli skúšaní; a budete desať dní v súžení. Bud' verný až ba smrť a dám ti veniec života." (Zjv 2, 10)

Tak ako? Ste už synovia, dcéry Boha? Aká je vaša odpoveď na otázku: Kvôli čomu som tu, na zemi?

V Eucharistii sme doma

Je plné pokoja a hlbokej radosti, prsto len byť pred Pánom v Eucharistii, byť pred Ženíchom, byť s Bratom, byť spolu s Ním a v Ňom s Otcom. Byť doma, v Nebi.

Prečo by nemohol takým byť aj sám život?

"Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo." (Mt 5, 3)

To nie je príkaz k obetí. Nie je to o zrieknutí sa. Je to pozvanie. Návod. Či skôr lákanie na život v slobode a pokoji, lebo v Kráľovstve. Doma. Presne tak. To, čo v adorácii začína, je možné, po jej skončení, v živote uskutočniť a zavŕšiť.

Apatheia. Hesychia. To nie je technika. Ani niečo obskúrne. To je život Kráľovstva. Nie ovocie techniky, ale uverenia, *metanoie*, zmeny myslenia. Nie je to opak aktívneho života ani opak myslenia a racionality, *ako sa kedysi preli Barlaam s Palamasom*. Naopak, je to stav, v ktorom sa všetko

stáva jedným, pretože všetko nachádza svoje miesto - a my sami svoj domov - v Kristovi. Už viac niet v človeku žiaden rozpor. Všetko spočinulo na svojom mieste, v aktivite plnej pokoja, v pokoji plnom konania. Veď Boh sám je "číry kon". Len nesmieme podľahnúť ilúzii, že je toto všetko výsledkom nejakej *techniky* namiesto skutočnej *metanoie*, skutočného uverenia novej Realite Božieho kráľovstva a z nej úplne zákonite plynúcej zmeny myslenia a zmeny samej osobnosti, obrátenia sa – k našej *novej identite* v Bohu, v Duchu.

"Váš život je s Kristom ukrytý v Bohu. On je náš pokoj." (Kol 3,3; Ef 2,14)

"A keď mu bude všetko podrobené, vtedy sa aj sám Syn podrobí tomu, ktorý mu všetko podrobil, aby bol Boh všetko vo všetkom." (1Kor 15, 28)

Všetko v nás je *integrované*, všetko je *včlenené* do Krista. Pretože hriech je nie v tom, že by niečo, čo do nás vložil Boh, bolo zlé, ale že je to odtrhnuté od Krista.

"Veď Kristus práve preto zomrel a ožil, aby vládol aj nad mŕtvymi, aj nad živými." (Rim 14, 9)

A Jeho vláda nie je násilie, nie je to týrania. Je to vláda Toho, ktorý berie do rúk črepy nášho bytia a života a v sebe, vo svojom Tele, ich spája vlastnou Krvou, aby sme znova boli jedno, celí, úplní. Živí. Slobodní. Dokončení.

Hesychia, lebo sa v nás rozliat Boží pokoj. *Apatheia*, lebo už netúžime byť inde ani inak ani s iným. Sme tu a teraz, lebo tu je Kráľovstvo, tu je Živý Boh.

Nemá zmysel unikať, ani nie je kam. Všetko je tu, v Kristovi. Nemá zmysel pred Ním niečo zakrývať, akoby to odporovalo Kristovi, lebo už viac nič také nejestvuje. Všetko je v Kristovi, my sami sme v Kristovi, celí a úplní v Kristovi.

"Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať; prideme k nemu a urobíme si uňho príbytok." (Jn 14, 23)

Myslím, že k tomu nie je treba žiadna špeciálna metóda. Je to ovocie obrátenia. Viery, *metanoie*. Mlčania pred Pánom a Jeho milosti.

"Preto odložte všetku nečistotu a akúkoľvek zlobu a v tichosti prijmite [už] zasiat slovo, ktoré má moc spasit' vaše duše." (Jak 1, 21)

Je to veľká vec, môcť všetko, naozaj úplne všetko a úplne skutočne žiť v Kristovi, konať v Kristovi... Úplne všetko, otvorene, na svetle, pretože v Kristovi je všetko Jemu podriadené a Ním presvetlené.

Čriepky VI

"Čo ma oslovujete: "Pane, Pane," keď nerobíte, čo hovorím" (Lk 6,46)? Ak svoj život žijeme reálne bez Boha, len si občas „odskočíme“ do modlitby či svätej omše – ako by sme mohli čakať, že v takomto bezbožnom živote nájdeme Boha, Jeho Život a Jeho spásu?

Ide vlastne o to, ujasniť si jednu vec a úplne sa s ňou stotožniť: že mojou úlohou nie je usilovať sa o niečo *iné*, než práve som, ale tu a teraz, s tým človekom, ktorý pri mne práve je, konať dobro. *Dobro* je cieľom a jediné miesto, kde ho môžem konať, je *tu a teraz* s tým človekom, ktorý tu práve je. Preto sa neupínam nikam inam, nikam mimo tohto rámca a nie som nervózny, keď sa čokoľvek alebo ktokoľvek objaví a niečo chce či niečo nečakané sa práve deje, pretože stále som presne tam, kde mám byť, *tu*; s príležitosťou robiť to, čo je zmyslom môjho života, *dobro*. *"Najdôležitejším časom je vždy prítomnosť. Najvýznamnejším človekom je ten, ktorý práve stojí pred tebou. Ale najnevyhnutnejšou činnosťou je vždy láska"* (majster Ján Eckhart).

Myslím, že základným postojom človeka vo svete je *byť niekde inde*, byť nikým iným, byť nejako inak - a k tomu sa snaží nejako dopracovať.

Základným postojom kresťana je byť lepším, svätejším - a vie, že cesta k tomu je byť takým *práve tu a práve teraz*. Nemá nutkanie byť inde, inak alebo niekto iný. Je vždy na tom správnom mieste, plne prítomný, plne sústredený, *prúdiaci*. Nie je v zhone, nervózny z toho, že ho niekto od niečoho zdržiava, ako sa to vo svete bežne deje.

Byť ako dieťa? *Dospelí* mudrujú: Bude mi to *chutiť*? Čo si o mne iní *pomyslia*, keď ma s tým uvidia? Nebudem *vyzerat'* hlúpo? *Stojí* to vôbec za to? A zatiaľ *dieťa* prosto príde, *vezme, ochutná* a *nestará sa*. Tak je to s nami a s Bohom. Dospeláci o Bohu a Kráľovstve mudrujú, deti vchádzajú.

Byť dobrý znamená robiť normálne veci. Byť normálny totiž znamená byť úplne dobrý, bez zla, ktoré je nenormálne. Znamená to byť ako Boh. Boh je normálny.

Vo chvíli, keď zabudneme myslieť na to, čo si o nás myslia iní, len čo si o nás myslí Boh, začíname sa dotýkať Neba.

Modlitba, to je spoločenstvo s Bohom a všetkými svätými. Platí to aj naopak, kým sme v ňom, modlíme sa, sám život je modlitbou. V tom je tajomstvo neustálej modlitby.

Ako sa odpútať od seba, od samolúbeho sledovania a hodnotenia seba? *Uvoľnením sa a vnímaním* okolia, vecí, ľudí, ich situácie, stavu, potrieb,... so súcitom, snahou porozumieť, byť pri nich... A vnímať, žasnúť, byť,... Uvoľnenie a vnímanie, tieto dve. A pozor! Neznamená to nejako nebyť sebou. Naopak! *Aj oko je predsa najviac sebou vtedy, keď pozerá a vidí všetko, okrem seba. Ak oko začne miesto toho vidieť seba, je to zákal, znak choroby.*

Keď Ježiš hovorí o zástupoch, že *"hl'adia, a nevidia, počúvajú, a nepočujú, ani nechápu"* (Mt 13,13), možno naráža práve na to: sú tak zaujatí sebou, svojimi myšlienkami a predstavami a túžbami a názormi, že v skutočnosti sú úplne slepí a hluchí voči čomukoľvek mimo seba, voči samej realite. Podobenstvo potom, ktoré Ježiš používal, tu bolo na to, aby prebudilo ich zvedavosť, prebudilo ich z tohto sna do stavu počúvania, hľadania, *vnímania*.

Povolal si ma byť Tvojim synom...

"Každý, kto má túto nádej v neho, usiluje sa byť čistý, ako je on čistý." (1Jn 3, 3)

Navždy ostanem týmto a ničím iným, *prostým synom* Vznešeného Otca...

Tu, doma, v tomto domove a rodine Otca, pri Matke a medzi svojimi, nachádzam pokoj a útočisko pred všetkými útokmi a pokušeniami Zlého.

"Mojím pokrmom je plniť vôľu toho, ktorý ma poslal, a dokonat' jeho dielo." (Jn 4, 34)

... a *"nič inšie si neželám, môj Bože."* (Modlitba Charlsa Foucaulda)

Som zlý a hriešny človek a len "z *Božej milosti som tým, čím som.*" (1Kor 15, 10) Prečo nám to, aj ako kňazom, je tak zaťažko skutočne a úprimne a verejne vyznať a skutočne priznať? Nielen formálne kde tu deklarovať, že však hej iste, aj my sme hriešnici, patrí sa na nás kresťanov si to priznať, ale... Nie. Žiadne ale. To sme. Tak to neskrývajte, aby sme tak neskrývali Božiu milosť.

Ako sa neprestajne modliť

"Bez prestania sa modlite!" (1Sol 5, 17)

Čo iné je modlitba, než zotrúvanie v Bohu? Tak, ako to vidíme u Ježiša?

"V tých dňoch vyšiel na vrch modliť sa a strávil celú noc v modlitbe s Bohom." (Lk 6, 12)

Nie k Bohu, ale s Bohom. Grécka pôvodina dokonca znie "v modlitbe Boha", v *Božej modlitbe!* Ježišova modlitba nebola aktom Ježiša k Otcovi, ale spoločným dielom Syna aj Otca. Spoločenstvom. Či ešte viac, bola to Božia modlitba, do ktorej sa Ježiš ako človek ponoril.

Ježiš sa takto modlil neprestajne. Nielen v noci na horách. Sám o tom hovorí:

"Neveríš, že ja som v Otcovi a Otec vo mne? Slová, ktoré vám hovorím, nehovorím sám zo seba, ale Otec, ktorý ostáva vo mne, koná svoje skutky. Verte mi, že ja som v Otcovi a Otec vo mne. Ak nie pre iné, aspoň pre tie skutky verte!" (Jn 14, 10-11)

Toto znamená, neprestajne sa modliť. Znamená to *neprestajne zotrúvať v Bohu*. Ježiš nám to nakoniec prikázal.

"Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne." (Jn 15, 4)

Pavol nás k tomu vyzýva a súčasne dáva návod, ako na to, lakonický, stručný, ale presný:

"Ak ste teda s Kristom vstali z mŕtvych, hľadajte, čo je hore, kde Kristus sedí po pravici Boha! Myslite na to, čo je hore, nie na to, čo je na zemi! Ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu." (Kol 3, 1-3)

Kým v nás vládne hriech a zotročuje nás *strachom* a *žiadostivosťou*, nedokážeme takto žiť v Bohu. Sme nimi doslova prikovaní k svetu, upriamení naň a nie na Boha. Preto Pavol inde vysvetľuje:

"Nech teda nevládne hriech vo vašom smrteľnom tele, žeby ste sa poddávali jeho žiadostiam, ani nevydávajte svoje údy hriechu za nástroj neprávosti, ale oddajte sa Bohu ako živí, čo vstali z mŕtvych, a svoje údy dajte Bohu za nástroj spravodlivosti." (Rim 6, 12-13)

Musíme sa pre to *rozhodnúť* – že ich zanecháme.

Musíme mať *vieru*, lebo bez nej sa tak ani nerozhodneme, nieto, že by sme mali nádej to dokázať. Len v istote a dostatku Kráľovstva, do ktorého vierou vchádzame, je niečo také možné.

Musíme sa *obrátiť*, zmeniť svoje myslenie, svoje postoje a názory podľa toho, čomu sme uverili.

No a dôležitú úlohu tu hrá aj čas, kedy sa *iba* modlíme. Tak, ako to robil Ježiš, keď si z času na čas urobil dokonca celonočnú modlitbovú obnovu. Modlitba, adorácia, to je čas, kedy aj navonok odkladáme všetko stranou a vstupujeme len do tejto prítomnosti Boha, aby sme s Ním strávili čas modlitby. Tu si navykáme na ten *vnútorný pocit* toho, byť v Bohu, byť len a úplne v Bohu, slobodní od ustarostenosti, slobodní od smädu, slobodní od strachu.

Je to zároveň čas, kedy si rovnako navykáme aj na vnútorný pocit svojej novej identity, Božieho synovstva, pretože v Bohu nachádzame aj sami seba, v Ňom ako v Zrkadle vidíme aj, kto sme my, kým v Bohu a skrze Boha sme.

Tu sa učíme byť, byť tu a teraz, byť bez žiadostivosti, byť bez strachu, bez naháňanie sa za niečím, bez utekania pred dačím, nikam neunikat'. Prosto

byť, slobodní a voľní, byť v Bohu a len v Bohu, ktorý je práve tu a práve teraz, Jestvujúci.

Keď potom čas modlitby skončí, je na nás udržať v sebe tento postoj, stav, čo najdlhšie. Oné *piliere dňa* nám v tom účinne pomáhajú, pretože aj keď sú časovo možno krátke, len pár minút, predsa nás vracajú a obnovujú v nás onú akoby "náladu" zotrúvanie v Bohu. Naladenie na Boha.

Preto modlitba nepotrebuje slová. Je totiž v istom zmysle tréningom bytia, prostého a číreho zotrúvania v Bohu. K tomu nepotrebujeme žiadne slová, naopak, slová by nás od toho mohli niekedy skôr odvádzať.

Skutočná modlitba je naozaj Božia. Vychádza z Boha. Len sa k nej pripájame. Preto, aj preto, nám Ježiš zanechal dar svätostánku a adorácie. Kde by mohol vzácny olej, živá voda Božej modlitby vytekať hojnejšie, než práve tu?

Božím životom je modlitba

"Kristus Ježiš, ktorý zomrel, ba viac — ktorý bol vzkriesený, je po pravici Boha a prihovára sa za nás." (Rim 8, 34)

Akokoľvek človek, avšak od počiatku Syn Boha a teraz aj ako človek zbožštený, trávi svoju večnosť modlením sa k Bohu? Je Boží Život modlitbou?

Skôr to povedzme naopak: Skutočná a opravdivá modlitba nie je nič iné, než sám Boží Život.

A keď dostávame od Boha Dar Ducha Svätého - nie dary, ale Dar - tak to nie je nič iné, než dar, vliatie samého Božieho Života do nás, vytiahnutie nás doň.

"Tak aj Duch prichádza na pomoc našej slabosti, lebo nevieme ani to, za čo sa máme modliť, ako treba; a sám Duch sa prihovára za nás nevyssloviteľnými vzdychmi. A ten, ktorý skúma srdcia, vie, po čom Duch túži: že sa prihovára za svätých, ako sa páči Bohu." (Rim 8, 26-27)

Pravá modlitba, to je účasť na Trojičnom Živote samého Boha. Tým životom je láska, vzájomné darovanie sa Osôb Trojice. A čo iné je príhovorná modlitba, než láska k niekomu? Modliť sa za niekoho znamená milovať ho. To nie je o slovách! A čo iné je Božia odpoveď na túto modlitbu, než zase láska, v ktorej sa milujúci Boha dáva milovanému? A tak modliaci sa i ten, za koho sa modlí, obaja sú vytiahnutí do Božej Lásky, čiže Božieho Života.

Modlitba a život Boha sú jedno - ako nám to skúša povedať aj Zjavenie, keď vykresľuje Život Neba v pojmoch modlitby.

"Hned' som bol vo vytržení: A hľa, na nebi stál trón a na tróne On, Sediaci. Ten, čo sedel, vyzeral ako jaspisový a sardionový kameň. Okolo trónu bola dúha, na pohľad ako smaragd. Okolo trónu bolo dvadsaťštyri trónov a na trónoch sedelo dvadsaťštyri starcov odetých do bieleho rúcha a na hlavách mali zlaté vence. ... A vždy, keď tie bytosti vzdali slávu, česť a vďaku Sediacemu na tróne, Žijúcemu na veky vekov, padli dvadsiati štyria starci pred Sediacim na tróne, klaňali sa Žijúcemu na veky vekov, hádzali svoje vence pred trón a volali: "Hoden si, Pane a Bože náš, prijať slávu, česť a moc, lebo ty si stvoril všetky veci: z tvojej vôle boli a sú stvorené."" (Zjv 4, 2-4.9-11)

Kto by naivne bral tieto slová doslovne, zhrozil by sa nad tou desivou spartakiádou i nad samým Bohom, ktorý niečo také vari dokonca po celú večnosť nielen vyžaduje, ale dokonca Ho to baví!

Kto to berie v symbolike hlbšieho významu, - je to nakoniec štýl knihy Zjavenia - porozumie: Život Boha a teda aj Boha a svätých v Nebi je vzájomná výmena lásky, slávy medzi Bohom a ľuďmi. Oni oslavujú Boha, Boh oslavuje ich. Oni sa darujú Bohu, On sa daruje im.

Modliť sa znamená vojsť do tohto prúdenia lásky Božieho Života.

Modliť sa *za niekoho* znamená akoby aj jeho vnášať do tohto prúdenia a Života.

A modliť sa *neprestajne* znamená zotrvať v tomto stave, v tejto jednote, v tomto darovaní sa, v tomto prúdení, v tejto láske. Pretože práva modlitba je život, život Boha. Stav bytia. Spôsob žitia.

Ani *driemoty malej svätej Terezky* nie sú v takej modlitbe problémom, veď či nie je možné i driemať v náručí Milovaného Milujúceho? Všetko sa v láske stáva modlitbou - prečo teda nie aj spánok na Otcových kolenách, v náručí Ženícha? Pýcha by nezniesla takúto slabosť. Božie dieťa ale nemá problém ani zaspať Otcovi na rukách a nemyslí si, že preto viac nie je dieťaťom. Skôr naopak! Veď láska znamená *vzdať sa* milovanému. Len v láske sa stávame deťmi, deťmi Otca a dedičmi Kráľovstva!

"... *aby sme žili spolu s ním, či už bdieme, alebo spíme.*" (1Sol 5, 10)

"*Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva. Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve. A kto prijme jedno takéto dieťa v mojom mene, mňa prijíma.*" (Mt 18, 3-5)

Ježiš trávil celé noci v *Božej modlitbe*, v *modlitbe Boha* (porov. minulé úvaha). Čiže v Božom Živote. A celý Jeho život bol modlitbou a Jeho modlitby bola presne takto Jeho životom, spôsobom Jeho bytia. Na zemi rovnako ako vo Večnosti, v Sláve Trojice. Nielen celé noci, aj celé dni Ježišovho života boli modlitbou - Božím Životom, spočívaním v Otcovi.

"*Vo mne je Otec a ja v Otcovi!*" (Jn 10, 38)

Kresťanský život, to je žiť svätosť Boha, lebo sme do Jeho svätosti ponorení. Žiť lásku Boha, dokonalé dobro Boha, lebo sme doň ponorení. Žiť Boha a teda skutočne *byť bohmi*, už tu, na zemi, v *prezlečení* za ľudí, lebo v skutočnosti sme v Bohu a teda synovia.

"Vy všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi. A keď ste Kristovi, ste Abrahámovým potomstvom a podľa prisľúbenia dedičmi." (Gal 3, 28-29)

Preto Ježiš tak priamočiaro spája *modlitbu* s našim *zotrvávaním* v ňom, oboje je totiž jedno.

"Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť. Ak niekto neostane vo mne, vyhodí ho von ako ratolesť a uschne. Potom ich pozbierajú, hodia ich do ohňa a zhoria. Ak ostanete vo mne a moje slová ostanú vo vás, proste, o čo chcete, a splní sa vám to." (Jn 15, 5-7)

A vrcholom života i vrcholom modlitby tu, na zemi, je logicky Eucharistia.

"Nie je kalich dobrorečenia, ktorému dobrorečíme, účasťou na Kristovej krvi? A chlieb, ktorý lámeme, nie je účasťou na Kristovom tele? Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno [Kristovo] telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe." (1Kor 10, 16-17)

Vzdávam sa Ti, môj Pane, môj Milovaný, môj Ženích, môj Otec, môj Milujúci.

Byť znamená konať.

Boh JE, KTORÝ JE. A Jeho Bytie, samo v sebe dokonalé a nehybné, sa (to sú tie paradoxy, ktorými sa kresťanstvo, realita, pravda len tak hmýria)

prejavuje smrťou *konania*: Stvoriteľ, Spasiteľ a Vykupiteľ, Zbožšťovateľ a Završiteľ...

Aj naše bytie v Bohu volá po konaní, ústi do konania. Veľmi rýchlo spoznáваме, v *samých kostiach*, že *byť* znamená *konať*, že *žiť* znamená *konať*, že *byť*, *žiť* a *konať* sú tri synonymá.

"...v mnohých skúškach súženia z ich veľkej radosti a krajnej chudoby vzišlo bohatstvo ich štedrosti" (2 Kor 8,2)

Tieto slová sa mi vybavili, pretože s nami je to podobné: zo spočinutia v Bohu, z číreho bytia v Ňom, z toho hlbokého Pokoja, sa paradoxne a náhle rodí ohromný impulz, volanie ku konaniu - pretože zrazu chápeme, že iba konaním sa dá byť a sám život znamená pohyb, konanie, dá sa iba konať.

"Lebo nás ženie Kristova láska..." (2 Kor 5,14)

Sama láska je súčasne spôsob bytia, postoje, pohľad na svet, názory,... ale súčasne je aj konanie voči milovanému. Nejde tu o nejaké banálne veci, ktoré patria do tohto sveta a ktorými zvykneme zaplňať svoje životy a hovoríme, akí sme vyťažení a vystresovaní a ako nemáme čas, lebo musíme toho ešte toľko urobiť. Je konanie a *Konanie*. Bytie v Bohu, Božia láska, nás neomylné tiahnu k tomu druhému.

"Oblečte si Božiu výzbroj, aby ste mohli čeliť úkladom diabla. Lebo nás nečaká zápas s krvou a telom, ale s kniežatstvami a mocnosťami, s vládcami tohoto temného sveta, so zloduchmi v nebeských sférach. Preto si vezmite Božiu výzbroj, aby ste mohli v deň zla odolať, všetko prekonať a obstáť! Stojte teda: bedrá si prepášte pravdou, oblečte si pancier spravodlivosti a obujte si pohotovosť pre evanjelium pokoja! Pri všetkom si vezmite štít viery, ktorým môžete uhasiť všetky ohnivé šípy zloducha! A zoberte si aj prilbu spásy a meč Ducha, ktorým je Božie slovo!" (Ef 6,11-17)

Čaká na nás skutočné Konanie - účasť na ohromnom Božom Diele, ktoré v sebe zahrňuje všetko: "*zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi*" (Ef 1,10).

Zjednotiť v Kristovi *seba* samého a stať sa v Kristovi úplným, celistvým, slobodným, dokonalým, svätým.

Zjednotiť v Kristovi *seba navzájom* a stať sa tak v láske jedným Telom, spoločenstvom, komunitou, ktorá je jedným Kristovým Duchom a jedným Kristovým Telom a v Kristovi nachádza blaženosť a rozkoš jednoty, súzvuku, slobodná od závidi, konfliktov, rozdelenia a všetkého toho ostatného, čo nás špinilo vo svete.

Nakoniec voviesť do tejto jednoty samotný *svet*, stvorenstvo, ľudí - alebo aspoň toľko z neho, koľko len budeme vladať, pretože "*tvárnosť tohto sveta sa pomíňa*" (1 Kor 7,31) a my, ako *bájný Robinson Crusoe*, túžime z jeho potápajúceho sa vraku zachrániť pre Večnosť koľko sa len dá.

Toto je obrovské, titanské, vskutku Božie Dielo, ku ktorému si nás Boh sám v sebe pribral, aby sme v ňom boli s Ním a mali podiel na ňom. V tomto Konaní sa uskutočňuje naše bytie i náš život. Tu opravdivo sme synmi a dcérami Boha, v ňom opravdivo žijeme Život Boha. Neexistuje rozpor medzi *hesychiou* a *aktivitou*. V tomto najvnútornejšom bode sú oboje jedno, jedna nepomenovateľná kvalita Bytia. *Kvietizmus* je mŕtvy, pretože vo svojom hľadaní pokoja sa stráca v ilúzii púheho *upokojenia*, možno rezignovanej beznádeje, aj keď to tak nenazve. Plnosť pokoja je vždy plnosťou bytia a plnosť bytia je vždy plnosťou konania, skutočného konania. Svetský *aktivizmus* a zhon je akoby druhou mincou rovnakého úniku, akým je kvietizmus. Jeden i druhý unikajú pred ohromujúcou veľkosťou opravdivého bytia, pred skutočnou vierou a nádejou a láskou, ktoré vo viere pre nádej a z lásky skutočne Konajú skutočné Dielo a toto Konanie je spôsobom ich bytia a bytie spôsobom ich Konania - jedno do pasivity *nekonania*, druhé do *banality* malicherného povrchného *svetského robenia* a jeho zhonu a pocitu dôležitosti a vyt'ážnosti.

Platí to aj o modlitbe. Je to stav bytia, účasť na Bytí a Živote Boha - ale práve preto je to aj Konanie a modliť sa znamená modlitbu skutočne *konať*. Nielen odbavovať. Opravdivo *konať*, s úplným nasadením a celým bytím. *V Japonsku sa traduje, že dobrými žiakmi zenového budhizmu boli samuraji, pretože ako vojaci chápali, že do toho treba ísť naplno a k meditácii pristupovali rovnako ako k boju na život a na smrť.* Modlitba je stav bytia a súčasne konanie a správnu modlitbu sa musíme naučiť skutočne *konať*. Je to skutočný boj, skutočné dielo a tak k nej aj musíme pristúpiť a tak ju aj *konať* a bojovať. Nie nedbalo odbavovať, ani nie nejako křčovito a strhane, ale pokojne, dôkladne, dôsledne a celí, ako sa na takéto dielo patrí - *asi ako keď kováč vytrvalo, dôsledne, so všetkým svojim umom a pozornosťou znova a znova udiera kladivom do rozžeraveného železa na kovádlíne a tak mu dáva ten správny tvar.*

"Počívame, že medzi vami niektorí žijú neporiadne, nič nerobia, iba sa zháňajú za zbytočnosťami. Takýmto prikazujeme a vyzývame ich v Pánu Ježišovi Kristovi, aby pokojne pracovali, a tak jedli svoj chlieb. Ale vy, bratia, neochabujte v konaní dobra!" (2 Sol 3,11-13)

Toto Pavlovo napomenutie nie je (len) nejaká pragmatická rada: *nebud'te na obtiaž, starajte sa o seba, zarábajte a užívajte sa!* Je to výzva práve k tomuto *Konaniu*, "konaniu dobra", čiže Božieho Diela, veď "*nik nie je dobrý, jedine Boh*" (Mk 10,18) a takisto nič nie je opravdivo dobré, ak to nie je Božie Dielo, *súčasť* tohto Diela, *účasť* na tomto Diele. Ak toto nechápeme a ak si spájame kresťanstvo s pasivitou, falošnou akoby "odovzdanosťou", alebo len s nekonečným hovorením a diskutovaním a debatovaním (a neplodnými stretkami a seminármi a kongresmi a besedami a akadémiami) či inými formami zdanlivého *akobykonania*, potom sme vôbec neporozumeli Bohu, Božiemu Životu ale ani Ceste, ktorá vedie do Života a ktorou je Kristus, vystihujúci sám seba ako Cestu slovami:

"Ja som ťa oslávil na zemi: dokončil som dielo, ktoré si mi dal vykonať. A teraz ty, Otče, osláv mňa pri sebe slávou, ktorú som mal u teba skôr, ako bol svet." (Jn 17,4-5)

Zmierenie

Cesta do Neba je cestou *zmierenia*. Ako inak by sme mohli v Nebi žiť pospolu Trojičnú jednotu Boha, ak by sme najprv neboli medzi sebou zmierení? Skutočne *zmierení*?

"Preto odteraz nepoznáme nikoho podľa tela. A ak sme aj poznali Krista podľa tela, teraz už nepoznáme. Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové. Ale to všetko je od Boha, ktorý nás skrze Krista zmieril so sebou a zveril nám službu zmierenia. Ved' v Kristovi Boh zmieril svet so sebou a nepočítal ľuďom ich hriechy. A nám odovzdal slovo zmierenia." (2Kor 5, 16-19)

Pavol vysvetľuje na Bohu, čo znamená zmierenie:

Najprv, že vôbec nepočítal ľuďom, nám, naše hriechy. To je odpustenie. Odpustiť znamená skutočne už viac nepočítať druhému jeho hriech a previnenie.

"Bud'te k sebe navzájom láskaví a milosrdní, navzájom si odpúšťajte, ako aj vám odpustil Boh v Kristovi!" (Ef 4, 32)

To je ale len začiatok. Skutočné odpustenie je brána, ktorá sa otvára k láske, ktorej teraz už nič nebráni. Ak nemám voči druhému žiadne očakávania, ktoré by mohol nesplniť, ak mu už nepočítame jeho chyby a previnenia, potom sme pripravení na tú najnormálnejšie vec na svete: prijať ho. Prijat' ho a vytvoriť s ním spoločenstvo. Slovo láska v nás, žiaľ, často vyvoláva predstavu nejakých pocitov, emócií, srdiečok a objímania sa a ktovie čoho ešte... Radšej miesto tohto slova použijem slová ako *prijatie, priateľstvo, vernosť*,... ktoré vari lepšie vyjadria ono biblické slovo *agapé*.

Tak, ako to urobil Boh, ako ovocie onoho zmierenia, v Kristovi a stal sa tak pre nás vzorom a cestou.

"Láska je v tom, že nie my sme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako zmiernu obeť za naše hriechy. Milovaní, keď nás Boh tak miluje, aj my sme povinní milovať jeden druhého." (1Jn 4, 10-11)

"Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov. ... Deti moje, nemilujme len slovom a jazykom, ale skutkom a pravdou." (1Jn 3, 16.18)

Cirkev je tak miestom zmierenia a odpustenia a len preto je aj miestom lásky, bratstva a jednoty. Počiatkom Neba na zemi.

"Múdrost', ktorá je zhora, je predovšetkým [...] zmierlivá, plná milosrdenstva a dobrého ovocia, nepochybujúca a bez pretvárdy." (Jak 3, 17)

Preto tá požiadavka, odpustiť, ako Boh odpustil nám, zmieriť sa navzájom, ako sa Boh zmieril s nami - I varovanie, že samo Božie odpustenie, zmierenie a prijatie bude v našom živote "fungovať" naozaj iba natoľko, nakoľko budeme aj my konať podobne.

"Keď teda prinášaš dar na oltár a tam si spomenieš, že tvoj brat má niečo proti tebe, nechaj svoj dar tam pred oltárom a choď sa najprv zmieriť so svojim bratom; až potom príď a obetuj svoj dar." (Mt 5, 23-24)

"A tak si ho pán predvolal a povedal mu: "Zlý sluha, ja som ti odpustil celú dlžobu, pretože si ma prosil. Nemal si sa teda aj ty zľutovať nad svojim spolusluhom, ako som sa ja zľutoval nad tebou?" A rozhnevaný pán ho vydal mučiteľom, kým nesplatí celú dlžobu. Tak aj môj nebeský Otec urobí vám, ak neodpustíte zo srdca každý svojmu bratovi." (Mt 18, 32-35)

Pôst nie je diéta, avšak...

Pôst sa stáva skutočným pôstom vtedy, keď prestane byť formou sebazáporu, do ktorého sa nútime (hoci aj to má svoj zmysel) a stane sa vyjadrením toho, čím sme, súčasťou našej identity, života, cesty, ktorou ideme.

Je to podobné, ako keď odborníci hovoria, že diéta nemá zmysel, zmysel má len trvalá zmena návykov stravovania, tréningu, samého života. Tak aj pôst nemá veľký zmysel, ak ho berieme len ako nejaký sebazápor, na ktorý sa musíme na nejaký čas podujat'. Zmysel má vtedy, ak sa stane trvalým, ak sa stane nie súčasťou, ale skôr vyjadrením toho, čím sme. Tak, ako pre človeka vyznávajúceho fit životný štýl je diéta a tréning vyjadrením jeho osobnosti a každodennou bežnou rutinou a robí to s radosťou, nie ako niečo nepríjemné, čo musí pretrpieť, aj pre človeka, žijúceho Božie synovstvo - fit životný štýl nielen tela ale aj duše a ducha, celého človeka - sú modlitba, milosrdenstvo, komunita a samozrejme aj pôst súčasťou jeho života, vyjadrením jeho osobnosti, niečím, čo žije s radosťou a isto nie niečím nepríjemným, čo by musel len nejako pretrpieť, lebo sa to tak musí...

"Pôst – to je život anjelov, ktorý prenesie tých, ktorí sa mu oddajú, do anjelského kráľovstva." (sv. Atanáz)

"Pi vodu a budeš piť vedu. Živ sa zeleninou a prenikneš do múdrosti mystérií. Jedz s mierou, aby si miloval bez miery. Posti sa, aby si videl!... Kto je zeleninu a pije vodu, ten žne videnia a nebeské zjavenia, poznanie Ducha Svätého, božskú múdrosť a vysvetlenie skrytých vecí. A čo nepoznáva ľudská veda, to spozná takto žijúca duša!" (Filoxenes z Mabbugu)

Prečo vlastne hrešíme? Prečo sme pyšní a pestujeme si Ego? Prečo lakomstvo? Prečo smilstvo? Prečo duchovná lenivosť? No pretože si

myslíme, že všetko toto je dobré a užitočné a prináša nám to nejaký prospech. Áno, iste, Boh to z nejakých dôvodov zakazuje. To vieme. A tu začína naša dilema, ktorú tak úprimne svojho času sám na sebe ilustroval profesor Miroslav Kusý:

"Môj pozemský život, o ktorý som vtedy najviac stál, bol plný predpisov a zákazov. To, čo musím, bolo prevažne nepríjemné a nevábivé, a naopak, to, čo nesmiem, ma podnecovalo, lákalo, obohacovalo, vzrušovalo. To prvé bola cesta do neba, to druhé, žiaľ, do pekla. Ale nebo bolo pre mňa nekonečne vzdialené, bezpohlavné, otravné a cesta doň nekonečne nudná a plná zbytočného, absurdného odriekania. Aj muky pekelné boli nekonečne vzdialené, ale teatrálné neskutočné, a aspoň cesta doň bola plná radosti, dobrodružstva a telesných i duchovných pôžitkov." (Miroslav Kusý)

Toto má na mysli apoštol Pavol, keď píše:

"Takto dôverujeme Bohu skrze Krista. ... On nás urobil súcich za služobníkov Novej zmluvy, a nie litery, ale Ducha; lebo litera zabíja, kým Duch oživuje." (2Kor 3, 4.6)

Ak nie sme veriaci a obrátení a plní Ducha s novou identitou synov a dcér Boha, potom sme ľudia sveta. Vo svete hriech dáva zmysel. Úspech podľa sveta - moc, sláva, bohatstvo, svojvoľnosť,... - sa naozaj dá získavať a žiť bezohľadnosťou, sebecktom, lakomstvom, pýchou, smiestvom, jedlom a pitím a podobne. Vo svete sú všetky tieto veci užitočné a prinášajú síce len svetské, ale naozaj potešenie.

Takýto človek potom pozerá na Boha a nechápe Ho. Vidí zlého tyrana, zlodeja, utláčateľa, ktorý mu zakazuje správať sa rozumne a normálne, zakazuje mu potešenie, zakazuje mu úspech a hrozí mu strašným a večným ohňom a mukami Pekla, ak sa bude niečomu z toho venovať. A pritom to vlastne ani nie je nič zlé! Chudák taký človek! Nie je vari jeho život podobným utrpením, ako u pána Kusého? Radšej sám seba proti rozumu a faktom presvedčí, že žiaden Boh neexistuje, len aby nemusel žiť toto absurdné otroctvo pod božím bičom! Alebo si vymyslí vlastnú predstavu

Boha, hoci aj onoho "deduška na obláčiku", hoci aj v zmysle onoho *smelo hreš ale ešte pevnejšie ver, že Boh ti všetko nakoniec odpustí, lebo prišiel spasiť hriešnikov a iba tých, čo hrešia, spasi...*

Litera naozaj zabíja. Zákon litery nám zakazuje to, čo chceme a pod hrozbou strašných múk Pekla nám vnucuje niečo, čo nechceme, na čo sa netešíme, kam sa neponáhľame, radšej tu, na zemi, chceme čo najdlhšie ostať, lebo... čo už len budeme v Nebi robiť, keď podľa Písma tam nie je ani sex, ani jedlo, ani pitie, zrejme ani zábavy a veselice, isto nie televízia ani netflix a internet už vôbec...

Aký zmysel takému človeku dáva *pôst*? Leda ak nepríjemný a ťažký sebazápor, na ktorý sa podujme, aby si nejako Boha za svoje hriechy udobril alebo Ho aspoň moc nenahneval, keby na to teraz v poste kašľal úplne... Tak dobre, niečo si odopriem a... po pôste sa k tomu zase vrátim... Cena, ktorú musím zaplatiť za to, aby som ďalej mohol žiť svetský a hrešiť ale súčasne sa nejako vykúpiť z Božích trestov za to, čo žijem a robím... Mnohí takto vnímajú aj pomodlenie sa, nedeľnú (či aspoň pár krát do roka na sviatky) omšu, spovedanie sa,... Niečo, čo musím urobiť a čím sa vykupujem u Boha z toho, čo žijem a konám vo zvyšku svojho života.

Ale my sme synovia a dcéry Boha. Neslúžime mŕtvej litere a mŕtvym príkazom mŕtveho Zákona. Sme Božie deti. Plné Ducha. Prest'ahovaní do Kráľovstva, nášho nového a krásneho Domova. Vstupujúci do Božieho Života, ochutnávajúci jeho opojnú vôňu a chuť. A vieme jedno: musíme byť *fit*, ak ho chceme naozaj obsiahnuť a naplno žiť, fit na spôsob Boha, fit telom, dušou aj duchom.

"Sám Boh pokoja nech vás celých posväťí, aby sa zachoval váš duch neporušený a duša i telo bez úhony, keď príde náš Pán Ježiš Kristus." (1Sok 5, 23)

V tej chvíli sme na tom podobne, ako bežný *svetský fitnessák*: *Miluje svaly a kondíciu a šport. Jeho telo občas zatúži miesto tréningu po leňošení a miesto kurata s ryžou po šľahačkovej torte, ale on to ľahko premôže, pretože jeho*

duša ešte viac než toto miluje práve šport a kondíciu a svaly a tak. Aj my sme spoznali Boží Život a milujeme ho a trénujeme zo všetkých síl telo, dušu aj ducha, aby sme tento fantastický Život žili čo najviac. A aj naše telo - onen starý človek v nás - občas zo starej zotrvačnosti a návyku zatúži za starými zábavkami a postojmi lakomstva, sebeckva, ľahostajnosti, smilstva a, áno, aj obžerstva, nemiernosti, po jedle a pití. Ale my ho ľahko premôžeme a ideme ďalej svojou novou cestou, pretože trénujeme život anjelský, život bohov a ten milujeme nekonečne viac, než to staré, telesné a pozemské.

A tak, rovnako ako u športovca jeho tréning a zdravá strava, aj u nás sa pôst, modlitba, milosrdenstvo, komunita, služba, dobro stávajú súčasťou nášho bežného života, jeho všednej rutiny, niečo, čo je v ňom trvale a úplne samozrejme prítomné a čo je prostým vyjadrením toho, kým sme a o čo usilujeme: deti Boha a už čoskoro bohovia v Bohu. Nie je to pre nás žiadnou povinnosťou, žiadnym sebazáporom, žiadnou stratou, ale veľkým ziskom a záľubou.

Ale to sa dá len vtedy, ak naozaj vierou sme synovia a dcéry Boha, ak naozaj máme pevnú nádej na víťazstvo a večný triumf v Nebi a ak láskou už teraz žijeme prvotiny tejto nádhery v Duchu a milujeme vzrastať v tejto kráse deň za dňom stále viac - a preto denne trénujeme.

Cesta tam a zase späť...

Všetko sa začína tým, že žijeme život bez Boha vo svete bez Boha.

Dôsledkom sú svet a život postavené na nedostatku a neistote.

Tie plodia žiadostivosť a strach. To sú dva hlavné a mimo Boha neriešiteľné problémy, korene zla a dôsledky hriechu, čiže odlúčenia od Boha.

Reakciou na ne je *pýcha* (sebastrednosť, filautia) a *sebečtvo* (ktorého podstatou je lakomstvo).

A z nich potom povstáva všetko ostatné: nemiernosť, smilstvo, závisť z prvého, lenivosť, hnev, nepriateľstvo, nenávisť z druhého...

Návrat k Bohu všetko rieši. Úplne všetko.

Znova sa nám otvára Raj, Božie Kráľovstvo, veru už tu, počas pobytu na zemi.

Vstupujeme do sveta *dostatku* a *istoty*.

"Čo teda na to povieme? Ak je Boh za nás, kto je proti nám? Keď on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!? Kto obžaluje Božích vyvolencov? Boh, ktorý ospravedľňuje? A kto ich odsúdi? Kristus Ježiš, ktorý zomrel, ba viac — ktorý bol vzkriesený, je po pravici Boha a prihovára sa za nás? Kto nás odľúči od Kristovej lásky? Azda súženie, úzkosť alebo prenasledovanie, hlad alebo nahota, nebezpečenstvo alebo meč? Ako je napísané: "Pre teba nás usmrcujú deň čo deň, pokladajú nás za ovce na zabitie." Ale v tomto všetkom slávnne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje." (Rim 8, 31-37)

Namiesto zžieravej žiadostivosti nastupuje *túžba* čo najviac si osvojiť všetku tú plnosť, ktorú už máme. Nie je poháňaná nedostatkom, ale plnosťou a veľkosťou toho, čo už máme, čo už je naše a my to, *ako darčeky spod stromčeka* - rozbaľujeme a učíme sa s tým *narábať*.

"Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme. Preto nás svet nepozná, že nepoznal jeho. Milovaní, teraz sme Božími deťmi, a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je. Každý, kto má túto nádej v neho, usiluje sa byť čistý, ako je on čistý." (1Jn 3, 1-3)

A namiesto strachu nastupuje *radosť*, rozkoš, vzrušenie z toho, čo máme a čo žijeme a čo nám už nikto nikdy nijako nemôže vziať.

"Vy ho milujete, hoci ste ho nevideli. Ani teraz ho nevidíte, ale veríte a jasáte nevýslovnou radosťou, plnou slávy, že dosahujete cieľ svojej viery — spásu duší." (1Pt 1, 8-9)

Pýcha ani sebecko viac nemajú zmysel. Nahradzuje ich *láska*, pretože ona je normálna, je nám ako tvorom na obraz Boha - Lásky prirodzená, len život bez Boha, hriech, to v nás otočil a pokrútil. *Priateľstvo, zdieľanie, jednota, spoločenstvo, komunita*, to je tá najnormálnejšia vec na svete, ten najprirodzenejší spôsob života. Preto je podstatou Neba - spoločenstva svätých. A tak zisťujeme, že opakom pýchy nie je pokora, ale *súciť*. Z neho sa rodí opak sebecko, *láska*.

"No kým neprišla viera, boli sme zajatci pod dozorom zákona pre tú vieru, ktorá sa mala zjaviť. ... Ale keď prišla viera, už nepodliehame vychovávateľovi. ... Lebo všetci, čo ste pokrstení v Kristovi, Krista ste si obliekli. Už niet Žida ani Gréka, niet otroka ani slobodného, niet muža a ženy, lebo vy všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi. A keď ste Kristovi, ste Abrahámovým potomstvom a podľa prisľúbenia dedičmi." (Gal 3, 23.25.27-29)

Výsledkom je vrchol všetkého, miesto a stav, v ktorom *láska, radosť, túžba, istota, naplnenie, spoločenstvo* a všetko ostatné sa stávajú jediným. Hovoríme tomu *pokoj*.

"A do pokoja vchádzame my, čo sme uverili ... A tak ostáva sobotný odpočinok pre Boží ľud. Lebo kto vošiel do jeho pokoja, aj on si odpočinul od svojich diel ako Boh od svojich." (Hebr 4, 3,9-10)

Vskutku, z tej plnosti a omračujúcej *normálnosti* nás chytá závrat a točí sa nám hlava.

Je to *prúdenie* samého bytia. Csikszentmihályi o prúdení hovorí ako o okamihu vrcholného šťastia. Spája ho s ponorením sa do nejakej vonkajšej činnosti, ktorá nás úplne pohltí. Uvažuje, aké by to bolo, keby samotný život mohol takto prúdiť, keby sme my ním dokázali takto prúdiť. Čo potom

prúdenie samého *bytia*, samej našej *existencie* v nekonečnom Bohu? Ej veru, nič menšie, než samo Nebo!

Dotýkame sa toho už tu a teraz. Často práve v modlitbe a obzvlášť adorácii. Odtiaľ mystické extázy a vytrženia tých, ktorí na túto cestu bez okolkov a kompromisov nastúpili!

Kresťanstvo je ľahké a krásne. Len sa musí "robiť" dôsledne, vážne a úplne, nie polovičato. To znamená naozaj *vojsť* - do Božieho sveta, Božej reality. Naozaj sa *stat'* - Božím synom (dcérou), prijať túto identitu.

Hrať sa na Božie deti vo svete je desná mizéria.

Byť Božími deťmi v Božom Kráľovstve je naopak ohromná nádhera a vzrúšo, ľahkosť samého života.

"Lebo láska k Bohu spočíva v tom, že zachovávame jeho prikázania. A jeho prikázania nie sú ťažké. Ved' všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera." (1Jn 5, 3-4)

"Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa... Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké." (Mt 11, 29-30)

Viera je radostná odvaha nádejať sa

Viera je radosť. Nie len taká tá povrchná, ale skutočne hlboká radosť, prechádzajúca do ešte hlbšieho pokoja. Pokoja a radosť sa nakoniec stávajú jedno, stavom bytia, nie niečím mimoriadnym ani prechavým, ale trvalým stavom bytia. Tak, ako píše Pavol:

"Ustavične sa radujte v Pánovi! Opakujem: Radujte sa! Vaša miernosť nech je známa všetkým ľuďom. Pán je blízko." (Flp 4, 4-5)

Všimli sme si, ako spája Pavol túto radosť s miernosťou? Práve pre toto! Aké to je, keď je radosť nie pocit, ktorý príde, ale trvalý stav bytia, súčasť našej prirodzenosti syna, dcéry Boha?

Viera je radosťou, pretože nám dáva nádej a v nádeji odvahu dúfať. A nie v hocičo, ale v to, čo v hĺbke srdca milujeme, len sme nikdy nemali odvahu dúfať v to. Možno ako malé deti. Ale potom sme, ako sa vraví, dospelí a vytriezveli. V skutočnosti upadli. Vo viere sa ale stávame dospelými deťmi, oboje naraz v skutočnej zrelosti aj dospelého aj dieťaťa. Ako zrelé dieťa jasne vieme, po čom túžime a túžime po tom. Ako zrelí dospelí máme istú nádej, že to aj dosiahneme.

"Dajte si pozor, aby ste neopovrhli ani jedným z týchto maličkých. Lebo vám hovorím, že ich anjeli v nebi ustavične hľadajú na tvár môjho Otca, ktorý je na nebesiach." (Mt 18, 10)

"... kým nedospejeme všetci k jednote viery a poznania Božieho Syna, k zrelosti muža, k miere plného Kristovho veku." (Ef 4, 13)

A po čom túžime, v čo sa konečne odvažujeme dúfať? Predsa vo svätosť! Tak hovoríme tomu, čo je dokonalé, krásne, dobré a čo človeka naplňuje hlbokou vnútornou rozkošou. Maslow píše o svätosti ako o *sebaaktualizácii*, Frankl ako o *presahujúcom zmysle*, Czikscentmyhályi píše o jej rozkoši ako o *prúdení*... Ale my toto všetko nielen poznáme, ale aj žijeme - ak sme v Kristovi. V ňom toto všetko dosahuje svoju plnosť a opojnú krásu. A my náhle zisťujeme, že niet nič väčšie, nič krajšie, nič lepšie, než byť svätí. *Peniaze, majetkom, sláva, moc, uznanie, zabávanie sa, jedlo a pitie?* Smeti v porovnaní s krásou svätosti!

Ale ako by sme ju mohli milovať, ak by sme ju najprv nežili?

A ako by sme si mohli trúfat' ísť za niečím takým obrovským bez istoty nádeje?

A ako by sme mohli mať nádej bez viery, bez odvahy uverit' Kristovi, ktorý nám ponúka nie živorenie a plazenie sa v prachu, neustále pády, neustály pocit viny, neúspechu, zlyhania, ani rezignovanie na túžby hlboko v našom srdci od počiatku vložené, ale víťazstvo a svetlo a život?

"Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil. Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie." (Jn 10, 10)

"[Vo] všetkom slávne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje." (Rim 8, 37)

"Vy ste svetlo sveta. Mesto postavené na návrší sa nedá ukryť. Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým, čo sú v dome. Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach." (Mt 5, 14-16)

A nie je vari svätosť tým prvým a hlavným dobrým skutkom? Ved' od nej sa potom odvíja aj naša schopnosť konať dobro iným.

"Vypestujte dobrý strom a bude dobré aj jeho ovocie, alebo zasad'te zlý strom a bude zlé aj jeho ovocie. Lebo strom možno poznať po ovocí." (Mt 12, 33)

Ak sa odvážime naozaj uverit', Kristovi aj Jeho Evanjeliu, vo viere sa nádejať, v nádeji zatúžiť celým srdcom osvojiť si to, čo nám už bolo v krste darované - víťazstvo nad smrťou, nad Zlým a sláva svätosti - a začať sa učiť žiť a ovládať to, vážne, naplno - výsledkom je radosť. Ohromná radosť, lebo takto už teraz vchádzame do Neba. A o ničom inom náš život nie je, ani kresťanstvo o ničom inom nie je, len o tomto: vo veľkej radosti viery vojsť do Neba!

"Usilujte sa vojsť tesnou bránou, lebo hovorím vám: Mnohí sa budú pokúšať vojsť, a nebudú môcť." (Lk 13, 24)

"Toto som vám povedal, aby vo vás bola moja radosť a aby vaša radosť bola úplná." (Jn 15, 11)

Viera je odvaha k nádeji. Nádej je sila konať a konanie je brána k víťazstvu. Víťazstvo je potom dôvodom našej radosti. Sme plní radosti, pretože Boh nás vyvolil pre víťazný život a my to vetou prijali a žijeme víťazný život. A aj keby naskutku svet okolo nás zhorel, toto nám už nikto a nijako vziať nemôže!

Viera je odvaha nádejať sa. Preto je radosťou a vedie k radosti. Je to kvalita víťazov, a tých Božích dvojnásobne!

V nej môžeme s Bohom a v Bohu snívať o sebe, o tom, k čomu smerujeme, o veľkej sláve, pre ktorú sme určení a na ktorú trénujeme. Snívame a rojčíme v náručí Otca ako malé deti - a ako dospelí vieme, že to nie je prázdny sen, ale oslepujúca skutočnosť, pretože sám Boh k nej vyriekol svoje stvoriteľské *"Chcem, bud'... !"* (Mk 1, 41)

Máte odvahu, v modlitbe, v adorácii, snívať s Otcom - lebo On má o vás ohromujúci sen! - snívať s Otcom o svojej budúcnosti, o veľkosti a sláve samého Neba, o iskrivej nádherné svätosti, o dokonalosti a o víťazstve, o povstaní z prachu, o skutočnom úspechu, ktorý pre nás pripravil Boh?

"Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval. Už mám pripravený veniec spravodlivosti, ktorý mi v onen deň dá Pán, spravodlivý sudca; a nielen mne, ale aj všetkým, čo milujú jeho príchod." (2Tim 4, 7-8)

Máte odvahu snívať? Máte odvahu dúfať? Máte odvahu naozaj sa v toto všetko nádejať? Máte odvahu v tejto svojej viere ísť a zmocniť sa a zvíťaziť?

"Pán sa k nemu obrátil a povedal: "Chod' s touto svojou silou a vyslobod' Izrael... ! Posielam ťa!" (Sdc 6, 14)

"Zmocni sa večného života; ved' doň si povolaný!" (1Tim 6, 12)

"Napísal som vám, deti: Poznali ste Otca. Napísal som vám, otcovia: Poznali ste toho, ktorý je od počiatku. Napísal som vám, mládenci: Ste silní, Božie slovo ostáva vo vás a premohli ste Zlého." (1Jn 2, 14)

Nenechajte sa oklamať Zlým, že kresťan je odsúdený k priemernosti, dokonca k malosti, k slabosti a bezmocnosti, k tomu aby denne padal a denne prehrával a aby mal v sebe stále pocit viny a zlyhania, aby nedúfal v nič viac ani lepšie, a jedinú nádej vkladal v to, že ak bude dostatočne nariekať a kajať sa za svoje pády a slabosti, možno sa nad ním Boh zamiluje a nebude ho za to (až tak) trestať...!

Ani sa nenechajte stiahnuť späť maloduchými ľuďmi bez viery a bez nádeje, ktorí vo vašej viere budú vidieť bláznovstvo, naivitu, trúfalosť, alebo im len bude desne vadiť, že nie ste rovnako siví a smutní a zhrbení ako oni...

"Preto takto hovorí Pán: "Ak sa obrátiš, obrátim ťa, budeš stáť predom mnou; ale oddelíš vzácne od bezcenného, budeš akoby mojimi ústami. Nech sa títo obrátia k tebe, ale ty sa neobracaj k nim! Urobím ťa pre tento ľud pevným múrom kovovým; budú proti tebe bojovať, no nepremôžu ťa, lebo s tebou som ja, aby som ťa spasil a oslobodil, hovorí Pán." (Jer 15, 19-20)

Položte sa na chvíľu do náručia Otca, zatvorte oči a snívajte spolu s Ním o svojej veľkosti, o svätosti, ktorú ste v Ňom našli! Cirkev je spoločenstvo víťazov!

"Vďaka Bohu, ktorý nám vždy dáva víťazstvo v Kristovi a naším prostredníctvom zjavuje na každom mieste vôňu jeho poznania. Lebo sme Kristovou lúbeznou vôňou pre Boha uprostred tých, čo sú na ceste spásy, i tých, čo idú do záhuby. Jedným vôňou smrti na smrť, druhým vôňou života pre život. Ale kto je na to súci?" (2Kor 2, 14-16)

Askéza a pokoj

Idú askéza a uvoľnenosť dohromady? Pokoj a normálnosť kresťanského života na jednej strane a skúsenosť duchovného boja na strane druhej? Určite hej.

Existujú totiž dva druhy boja.

Ten prvý vychádza z *nerozhodnosti*. Nie sme si istí vierou. Nie sme si istí, kto vlastne sme. Nevieme isto, čo vlastne chceme a či to naozaj chceme. Toto je záležitosť obrátenia, záležitosť zanechania ťažkého smrteľného hriechu, ktorý spočíva práve v tejto nerozhodnosti, v ktorej každú chvíľu zanechávame Boha, Božie synovstvo, Kráľovstvo kvôli iným veciam, pretože stále nie sme jasne rozhodnutí.

"Vtedy Eliáš pristúpil ku všetkému ľudu a hovoril: "Dokedy budete kulhať na dve strany? Ak je Pán Bohom, choďte za ním, ak Bál, choďte za tým!" Ľud mu nič neodpovedal." (1Krľ 18, 21)

"Nik nemôže slúžiť dvom pánom; pretože buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridŕžať a druhým bude opovrhovať. Nemôžete slúžiť aj Bohu, aj mamone." (Mt 6, 24)

"Kto pochybuje, podobá sa morskej vlne, hnanej a zmietanej vetrom. Taký človek nech sa nenazdáva, že dostane niečo od Pána; — muž s rozpoltenou myslou, nestály vo všetkom svojom počínaní." (Jk 1:6-8)

Takýto boj je naozaj plný napätia, plný nepokoja aj plný pádov a porážok. Ale toto nie je boj kresťana. To ja zápas niekoho, kto sa kresťanom ešte len odhodláva stať, ešte o tom iba uvažuje, ale ešte sa nerozhodol. Ešte sa neobrátil. Ešte nezanechal svet, ani hriech, ešte si nezvolil Boha za Otca, seba za syna a Kráľovstvo za domov, dedičstvo a vlasť.

Po obrátení sa ale všetko zmení.

Už nemáme v tomto smere pochybnosti. Už sme sa rozhodli. Všetko je zrazu jasné a jednoduché. Jediné, čo ešte robí problémy, je *telo*. Jeho staré návyky, závislosti,... Duchovný boj sa týka práve nich.

"Ja teda tak bežím, nie ako na neisto, tak bojujem, nie akoby som bil do vetra. Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý." (1Kor 9, 26-27)

Pavol o sebe hovorí asi *ako o kovbojovi, ktorý niekam cvála a cestou ovláda a krotí koňa, na ktorom sedí a ktorý ho tam nesie, len ho musí ovládať, lebo ak sa kôň splaší alebo ho dokonca zhodí, nikam sa nedostane*. Tak vníma Pavol seba a svoje telo.

Keby Pavol nebol veriaci, bol by plný neistoty a nepokoja: Mám sa presťahovať do Kráľovstva? Mám nasledovať Krista? Mám kvôli tomu zanechať svet, svoju kariéru, známych? Stojí to za to? Chcem to vlastne? Mám? Ale Pavol je veriaci a obrátený človek a v tomto má úplne jasno. Toto už nerieši. Tu už žiaden boj neprebíha. Tu panuje skutočný a hlboký pokoj: Toto som. Takto to robím. Takto žijem. Tam smerujem. O toto usilujem. Takto to je. Niet k tomu čo dodať, niet o čom diskutovať. Tak to je. Bodka.

Telo sebou ešte trochu "cuká" - asi *ako nie úplne skrotený koník, ešte spurný, ale toho Pavol s klúdom a v pokoji krotí. Ako starý skúsený kovboj, ktorý s klúdom a pokojom rutinne krotí nového koňa v corrale*.

Alebo na lepšie pochopenie, na príklade niečoho tak konkrétneho ako pôst, čiže zdravá a striedma životospráva: *Neobrátený a nerozhodný človek sa zmieta, aj sa chce postiť, aj by si dal niečo jesť, sám so sebou vyjednáva, kolíše. Ak sa postí, trpí, lebo túži jesť. A ak sa naje, trpí, lebo zlyhal, upadol, prehral. Ale človek rozhodnutý nič z toho nerieši. Proste teraz nejem, jesť budem vtedy a vtedy, toto nejem vôbec. V čom je problém? Takto to je. A že telo cíti hlad alebo jazyk túži po nejakej chuti? Ach, áno, to oni majú vo zvyku. To je normálne. Netreba sa znepokojovať. Ved' oni si časom odvyknú...*

Toto je kresťanská askéza. Nie boj so sebou, ale ja s telom, so zotrvačnosťou starých pudov a návykov a tak. Nie v pochybnosti, ale v istote. Nie nerozhodne, ale už rozhodnutí. Obrátený človek už nešpekuluje, nepochybuje, sám so sebou nevyjednáva.

Preto aj jeho zápas je plný pokoja, bez napätia, bez stresu. Jednoducho len pokojne robí, čo treba. Skutočná askéza a pokoj s radosťou idú v kresťanstve ruka v ruke. A radosť i pokoj rastú úmerne tomu, ako na tejto ceste pokračujeme a ako sa z nášho tela stáva stále viac *poslušný koník*, nie prekážka, ale nástroj nášho zbožštenia sa.

Dá sa trpieť s radosťou?

Latinské slovo *passio* znamená súčasne *utrpenie* aj *pasíu*, rozkoš. Môže byť utrpenie radosťou, môžeme sa naozaj radovať, úprimne radovať a jasat', keď na nás doľahne bolesť a trápenie?

"Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť; radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi. Tak prenasledovali aj prorokov, ktorí boli pred vami." (Mt 5, 11-12)

"Zavolali apoštolov, dali ich zbičovať, prikázali im, že nesmú hovoriť v Ježišom mene, a prepustili ich. A oni odchádzali z veľrady natešení, že boli uznaní za hodných znášať potupu pre toto meno." (Sk 5, 40-41)

"Teraz sa radujem v utrpeniach pre vás a na vlastnom tele dopĺňam to, čo chýba Kristovmu utrpeniu pre jeho telo, ktorým je Cirkev." (Kol 1, 24)

Zjavne áno, dokonca to je pre kresťanov úplne normálne a samozrejmé. My totiž nehľadáme pohodlie, ale smerujeme k cieľu. Svoj život neberieme ako

snahu mať sa pohodlne a príjemne, ale ako cestu do Kral'ovstva a tréning Božieho života.

"Je na vašu nápravu, čo znášate. Boh s vami zaobchádza ako so synmi. A ktorého syna by otec nekarhal? Ak ste mimo výchovy, na ktorej dostali účasť všetci, potom ste nemanželské deti, a nie synovia! ... Pravda, každá výchova v prítomnosti sa nezdá radostná, ale krušná; neskôr však prináša upokojujúce ovocie spravodlivosti tým, ktorých ona vycvičila." (Hebr 12, 7-8.11)

Jeden športovec (myslím Tom Platz) spomínal, akým úžasný tréning nôh raz mal, všetko ho bolelo, nohy sa mu triasli, nevládal na nich ani stáť. Bol plný vzrušenia a pasie ešte aj, keď na to spomínal. Tiež preto, že nehľadal pohodlie, ale víťazstvo. Preto sa radoval z bolesti a tvrdého tréningu.

A iný športovec k tomu píše zo svojej vlastnej skúsenosti:

"Trénovali jsme až zahraniční bolesti, abychom svalstvo zešokovali. Tehdy jsem si uvědomil, že bolest může být celkem příjemná a jaksi instinktivně jsem se na tréninkovou bolest začal těšit. Prorážel jsem bariéru bolesti a šokoval svalstvo. Mohutnění z bolesti, to byl pro mne nový zážitek, ale veřejně jsem to říct nemohl. Věděl jsem totiž, že by to nepochopili ani moji tréninkoví partneři a mysleli by si, že jsem masochista. Já jsem proměnil bolest na něco příjemného, ale ne pro nic za nic - nýbrž proto, že znamenala pokrok, růst, vývoj mých svalů!" (Arnold Schwarzenegger)

Toto je aj náš prípad a na pohľad malá a krehká a v skutočnosti veľká a silná Terézia o tom píše:

"Keď vidím trpieť svätých, nikdy nepocítim súcť s nimi. Viem, že majú silu znášať svoje ťažkosti a že tým preukazujú Bohu veľkú úctu. Ale tých, čo nie sú svätí, čo nevedia získať nijaký úžitok zo svojho utrpenia, tých veľmi ľutujem a mám s nimi súcť! Rada by som urobila všetko, aby som ich potešila a uľahčila ich stav." (sv. Terézia z Lisieux)

Sme na ceste do Neba, nie na odpočívadle sveta. Trénujeme Boží Život, dokonalosť a svätosť, nehľadáme odpočinok a pohodlie. Utrpenie, bolesť, prenasledovanie, útoky, pokušenia, nenávisť sveta, to všetko sú nástroje, na ktorých trénujeme, naše cvičebné pomôcky v posilovni, ktorou je svet. Ako každá skutočná posilovňa, ani svet nie je ani pekné ani príjemné miesto, je plný *bremien, tvrdých a ostrých strojov, rinčania a vzdychania*.

"Ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení." (Rim 8, 17)

"Milovaní, nečudujte sa, keď ste v ohni skúšok, ktoré na vás prišli, akoby sa vám prihodilo niečo nezvyčajné! Radujte sa, keď máte účasť na Kristových utrpeniach, aby ste sa radovali a plesali aj vtedy, keď sa zjaví jeho sláva. Keď vás hanobia pre Kristovo meno, ste blahoslavení, lebo Duch slávy a Boží na vás spočíva." (1Pt 4, 12-14)

Naozaj neexistuje iná cesta. *Športovec, ak chce vyhrávať, vie, že musí trénovať a žiadna iná cesta neexistuje.* My vieme o Nebi to isté. Nejestvuje iná cesta do Neba, iba tréning - namáhavý a bolestivý ako každý iný tréning, a čím namáhavejší a bolestivejší, tým lepší a účinnejší. A ak je tak - prečo potom necítiť tú istú rozkoš a radosť ako Tom a Arnold, prečo nejasať tou istou radosťou ako apoštoli?

Utrpením trénujeme a rastieme. Utrpením sa pripodobňujeme Kristovi a skrze Jeho kríž účasťou na ňom prispievame Cirkvi a spásu tých, ktorých milujeme. A prenasledovanie a nepriateľstvo sveta nám potvrdzuje, že sme na správnej ceste, *"len nech nik z vás netrpí ako vrah alebo zlodej, alebo zločinec, alebo sliedič. Kto však trpí ako kresťan, nech sa nehanbí, ale nech oslavuje Boha týmto menom."* (1Pt 4, 15-16)

Je to nakoniec znamenie aj pre nás. Ak pri utrpení nariekame a voláme, aby nás od neho Pán oslobodil, znamená to, že sme najskôr ešte stále leniví a pohodlní svetskí ľudia a nie nasledovníci Krista. Ak ale utrpenie a kríž vítame, ak ho využívame, trénujeme ním a sme plní radosti a pasie z tohto tréningu, pretože hľadáme na ovocie a výsledky, potom je to znak toho, že

sme sa už zdvihli z onoho pomyselného *gauča* tohto sveta a začali seriózne nasledovať Krista a trénovať.

"Keď Mojžiš dospel, s vierou odoprel volať sa synom faraónovej dcéry. Volil radšej trpieť s Božím ľudom, než mať chvíľkový pôžitok z hriechu, a za väčšie bohatstvo pokladal Kristovo pohanenie ako poklady Egypta; hľadel totiž na odmenu." (Hebr 11, 24-26)

"Bůh si přeje, aby chom všichni byli dokonalí. Nachází však jen málo lidských nádob, které jsou schopny projít takovou pokročilou a důkladnou procedurou. Když je Bůh vyzkoušel v malém, zjistil, že tito lidé jsou tak slabí, že ihned uhnou z cesty před veškerou námahou, protože se nechtějí vystavit sebemenšímu strádání a pocitu beznaděje ... Proto je již nadále neočišťuje a nepozvedává je z pozemského prachu tím, že by je postupně nechával odumírat věcem pozemským... Tito lidé pak uvádějí svou tělesnou stránku do bezpečí tak, že prchají z úzké cesty života a hledají širokou cestu útěchy podle svých představ. Toto je však cesta zkázy. Neposkytují tudíž Bohu v sobě prostor, a tak, když jim Bůh začíná dávat, oč ho prosili, nedokáží tyto dary přijmout. Tak se stávají nádobami neúčinnými." (sv. Ján z Kříža)

Je to vec viery. Čisto viery:

- *Kto som, za koho sa pokladám, za obyčajného smrteľníka, alebo za adoptované dieťa Boha, Božieho dediča?*
- *Kam patrím, kde som doma – vo svete, alebo v Kráľovstve?*
- *Čo chcem, čo je mojím životným cieľom, pohodlie alebo víťazstvo a oslávenie?*
- *Kvôli čomu tu, na zemi som, aby som si užíval čo najviac pohodlia a zábavy, alebo aby som vďaka tvrdému tréningu čo najviac vyrástol a zosilnel v Božom synovstve?*

Ak nás utrpenie zráža, tak len preto, že v *tomto* my sami si ešte nie sme *istí*, ešte nie sme obrátení, ešte sme sa jasne a úplne nerozhodli, ktorou cestou a za čím ísť, ešte stále pokukujeme po svete a po jeho pohodlí. Odpoveďou

potom je prijať aj túto výzvu a uveriť. Rozhodnúť sa. Obrátiť sa. Toto si jasne vyvolať a tamto rovnako jasne zahodiť. Nerozhodnosť zabíja.

"Aj iný hovoril: "Pane, pôjdem za tebou, ale najprv mi dovoľ rozlúčiť sa s rodinou." Ježiš mu povedal: "Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo."'" (Lk 9, 61-62)

Naučme sa vítať každú prekážku, každú bolesť, áno, každú príležitosť zaprieť sa, pretože je to naozaj príležitosť! Nie problém, ale príležitosť! Nie bremeno, ale šanca a dar! Naučme sa veci takto vidieť a brať a nielen "prijímať", ale inteligentné a vedome využívať na svoj rast a na dobro celej Cirkvi a všetkých ľudí! Je čas prebudovať svoje myslenie z myslenia leňochov na myslenie Božích šampiónov, víťazov! Toto nastavenie mysle je "miesto", kde na nás čaká Ježiš, On - náš tréner. Nie sluha, nie ovievač, ale tréner. Tréner pripravený nás trénovať a čakajúci, kedy prídeme na svoj tréning.

"Kto zvíťazí a až do konca zachová moje skutky, dám mu moc nad národmi..." (Zjv 2, 26)

Nikdy neskúšajte kresťanstvo!

"[Ježiša] Boh svojou pravicom povýšil za Vládcu a Spasiteľa, aby daroval Izraelu pokánie a odpustenie hriechov." (Sk 5, 31)

"Keď to počuli, uspokojili sa a oslavovali Boha, hovoriac: "Teda Boh aj pohanom daroval pokánie, aby mali život."'" (Sk 11, 18)

Pokánie je dar. Ved' keby nám Boh nedaroval Kráľovstvo, nemali by sme na výber. Nemali by sme ako a v čom zmeniť svoje myslenie, ved' by sme nemali alternatívu, boli by sme uzatvorení na tejto zemi, pri kovaní k svetu.

"Neboj sa, maličké stádo, lebo vášmu Otcovi sa zapáčilo dať vám kráľovstvo. Predajte, čo máte, a rozdajte ako almužnu! Robte si mešce, ktoré sa nezoderú, nevyčerpatelný poklad v nebi, kde sa zlodej nedostane a kde mol' neničí." (Lk 12, 32-33)

Boh nám ale Kráľovstvo daroval a len preto môže Ježiš pokračovať vo svojej výzve k úplnej zmene myslenia a konania, ktorá vychádza práve z tejto novej reality.

Na nás teraz je, aby sme túto výzvu prijali.

"Peter im povedal: "Robte pokánie a nech sa dá každý z vás pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha. Ved' to prisľúbenie patrí vám a vašim deťom i všetkým, čo sú ďaleko, všetkým, ktorých si povolá Pán, náš Boh." (Sk 2, 38-39)

Často na túto výzvu odpovedáme: ved' dobre, *skúsim*, budem sa *snažiť*...

Ale to je zle. Úplne zle. Dokonca aj pozemskí experti na úspech a úspešný život vám to jasne vysvetlia!

Čo hovorí človek, keď povie: *Skúsim to? Budem sa snažiť?*

Hovorí: no, nie som si istý, či sa to dá, či to dokážem. Ale no čo už, *skúsim to*. Ved' uvidíme. A tak niečo skúsi - niečo, bez veľkého nadšenia a bez veľkého nasadenia... a uvidí presne to, čo si myslel, že uvidí: že to nedokázal. Vlastne už od začiatku sa 'snažil' s tým, že to nedokáže. Kto by už len s radosťou investoval všetko do podniku, o ktorom verí, že je aj tak márný? Čosi skúsil, trochu, neveľa - a potom to nechal tak a vzdal to. Presne podľa svojho očakávania.

Alebo rovno hovorí: Ja to nikdy nedokážem. Kdeže. To sa nedá. Ale by ste boli (a ja s vami) spokojní, tak to skúsím. Vidíte? Skúsil som, snažil som sa, nepodarilo sa to, mal som pravdu - no a teraz ma už nechajte na pokoji, sami vidíte, že to nejde! Takýto človek svoje 'snaženie sa' berie len ako ospravedlnenie a potvrdenie toho, že je zbytočné snažiť sa. Ako hovoria odborníci, od počiatku podvedome všetko koná tak, aby *neuspel* - a aby si teda potvrdil svoju vieru v to, že uspieť nemôže.

Alebo hovorí: ja ani neviem, či to vlastne naozaj chcem. Ale zase aby sa Pán Boh nenahneval a aby som mal dobrý pocit a aj aby na mňa ostatní nezazerali, tak čosi skúsím, trochu sa posnažím, tak pre efekt...

Takýto človek nič nedosiahne.

Úspech je *voľba*. Nie (len) ovocie voľby. Sám *úspech* je voľba! Musíme si jasne zvoliť: idem uspieť! Idem zvíťaziť! Volím si úspech, volím so víťazstvo, nič iné si nepripúšťam! Neveríte? Počúvajte!

"Vďaka Bohu, ktorý nám dal víťazstvo skrze nášho Pána Ježiša Krista. A tak, moji milovaní bratia, buďte pevní, neochvejní, čoraz horlivejší v Pánovom diele, veď viete, že vaša námaha nie je daromná v Pánovi." (1Kor 15, 57-58)

Boh nám víťazstvo už daroval! Takže čo musíme je, už si ho len zvoliť. Zvoliť si víťazstvo! Zvoliť si zvíťaziť v Pánovi! Zvoliť si dokonalosť a svätosť - pretože oni sú tým víťazstvom - a nič iné si nepripustiť! Bodka. Toto som si vyvolil a basta. Viac k tomu niet čo dodať.

Preto si aj následne volím život Evanjelia, cestu k nemu. Volím si byť *dokonalý*, najlepší možný podľa Krista, v každej jednej veci, v každom jednom okamihu. Nie ako nejaké bremeno, ale ako *pasíu* a *rozkoš*, pretože toto *som*, takto *žijem*, toto vyjadruje moju najhlbšiu *identitu*: Som Syn Boha na ceste za víťazstvom! Presne toto som, len toto som a nič iné!

"Už mám pripravený veniec spravodlivosti, ktorý mi v onen deň dá Pán, spravodlivý sudca; a nielen mne, ale aj všetkým, čo milujú jeho príchod." (2Tim 4, 8)

Podobne aj neúspech je voľba. Ak si nevolíme úspech a víťazstvo, automaticky si tým volíme neúspech a porážku. A čo si volíme, čomu veríme, to sa nám aj skutočne stane - už len preto, že aj my sami podľa tejto viery a smerom k tomuto cieľu či už vedome alebo ešte viac podvedome pracujeme a smerujeme.

"Ježiš povedal: "Chod' a nech sa ti stane, ako si uveril."" (Mt 8, 13)

"A pre ich neveru tam neurobil veľa zázrakov." (Mt 13, 58)

Zapamätajme si: Víťazstvo je voľba. Prvá vec, ktorú ako kresťania musíme vo viere urobiť, je *zvoliť* si v Kristovi *úspech* a *víťazstvo*!

Ani šampióni a úspešní ľudia vo svete nezvíťazili a neuspeli preto, že sa 'snažili' ani preto, že to 'skúsili', ale preto, že si vyvolili úspech a víťazstvo a nič iné si ani na chvíľu nepripustili! Len preto boli schopní vložiť do svojho tréningu a svojej práce všetko, pretože mali túto jasnú víziu, boli jasne rozhodnutí, nekolísali, neváhali, ale išli do toho naplno, lebo nič iné ako úspech a víťazstvo si nepripúšťali a boli si skalopevne istí, že to dajú.

"Prvnú podmínkou väčšieho než priemerného úspechu v jakékoli oblasti včetně umění žít je chtít jednu věc. Chtít jednu věc předpokládá umět se rozhodnout, umět si vytknout jeden cíl. To znamená, že celá osoba je poháněna jednou věcí, pro kterou se rozhodla, a je jí tak oddána, že všechna její energie proudí ve směru zvoleného cíle." (Erich Fromm)

Je to to, čomu sa hovorí 'samonaplňujúce sa proroctvo' : *zvíťazili, pretože do toho dali všetko, tam, kde iní pochybovali, oni nie, tam, kde to iní skúšali, oni prišli a urobili to, tam, kde iní išli na 60%, oni išli na 110%. Ale dokázali to len preto, lebo na samom začiatku si jasne zvolili úspech a víťazstvo, inú možnosť si nepripúšťali a ani na okamih o tom nikdy nezapochoybovali.*

Boh hovorí veľmi podobne:

"Budete ma hľadať a nájdete ma; ak ma budete hľadať celým svojím srdcom, dám sa vám nájsť — hovorí Pán." (Jer 29, 13-14)

Najprv dáva istotu víťazstva: *Dám sa vám nájsť.*

Potom objasňuje podmienku víťazstva: *Ak ma budete hľadať celým svojím srdcom, bez váhania, naplno, celým svojím bytím.*

A my to dokážeme a urobíme, lebo máme istotu, istotu víťazstva. Budeme Boha hľadať *celým srdcom*, lebo sme uverili, že sa nám *dá nájsť*, určite a naisto. Preto sme si zvolili, jasne a jednoznačne, *ísť a nájsť* Ho. Volíme si Boží úspech, Božie víťazstvo a preto bez váhania do toho vkladáme všetko, s radosťou a pasiou ľudí bežiacich v ústrety *životnému triumfu*, lebo sme uverili a vo viere sme si zvolili víťazstvo.

Toto je prvá a zásadná voľba viery: *Volím si víťazstvo, ktoré mi Boh daroval!* Od nej sa odvíjajú ostatné voľby. Preto si volím svätosť a dokonalosť, toto a nič menšie, pretože toto je cesta k víťazstvu i samo víťazstvo. Toto. Nič iné. Nič menšie. Som si istý. Zvolil som si. Toto je moja voľba. Toto som. Toto je môj život. Do toho som dal a dávam všetko. Nič iné nechcem, len toto. Všetko ostatné mi je fuk. Toto.

Som vzt'ah

Boh sám osobne.

Navyše dávajúci samého seba v Eucharistii.

Čo už len na svete môže byť dôležitejšie? Nie nadarmo Eucharistia je oná *Nová Zmluva*, ktorú Boh s nami uzatvoril.

"Podobne po večeri vzal kalich a hovoril: "Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás." (Lk 22, 20)

"Podobne po večeri vzal kalich a hovoril: "Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi. Toto robte, kedykoľvek ho budete piť, na moju pamiatku." (1Kor 11, 25)

Nová Zmluva nie je kniha, ako keď to občas nájdete napísané na prednej strane niektorých Biblií. Nová Zmluva, to je Živý Boh, dávajúci seba samého za cenu seba samého, aby v sebe samom zbožštil človeka. Eucharistia je miesto, kde sa to deje.

Takže, čo už len môže byť viac? Čo môže byť väčšie? Na čom už len môže viac záležať? Na čom vôbec ešte môže záležať, ak je tu Boh, ktorý v Eucharistii premieňa človeka v seba, pretvára človeka v boha?

Toto je stred Vesmíru. Najdôležitejšia vec na svete. Sama v sebe obsahuje a dáva úplne všetko. V nej konečne nachádzame seba i jeden druhého. Ona nás robí Telom Boha a v Bohu jedným Telom i navzájom.

Vskutku, stačí prijať Eucharistiu - naozaj, skutočne prijať, v pravej viere a celým srdcom, takú, aká a čím Je - a sme spasení. Ona sama je spásou. Vierou *veríme* v spásu a krstom sa nám otvára *brána zmierenia* k spáse, ale Eucharistia spásou *je*. Preto je oná sama Novou Zmluvou. Len ju naozaj prijať, s vierou. To znamená, chápať, čo v nás Boh Eucharistiou ide vykonať. Prijať a chcieť to. Neodporovať, nakoľko len dokážeme, vnútornej premene, ktorú v nás spôsobí. A On ju v nej spôsobí. Urobí z nás úplne nového človeka. Či skôr zničí toho starého a úplne obnoví toho pôvodného.

"Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň. Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa." (Jn 6, 54-57)

Je vesmírom, do ktorého sa dá vnoriť a ostať v ňom, žiť v ňom, žasnúť v ňom, pretože je samým Bohom.

"Hľa, panna počne a porodí syna a dajú mu meno Emanuel," čo v preklade znamená: Boh s nami." (Mt 1, 23)

Boh s nami. Boh medzi nami. Tak blízko. Tak nežne. Tak úplne. Boh v nás a my v Bohu. Eucharistia. Boží zázrak Božej lásky a vernosti. V nej sme oživení, v nej skutočne z mŕtvych vstávame. V nej sme znovuzrodení. V nej je naozaj prítomná všetka rozkoš Neba.

"O jedno prosím Pána a za tým túžim, aby som mohol bývať v dome Pánovom po všetky dni svojho života, aby som pociťoval nehu Pánovu a obdivoval jeho chrám." (Ž 27, 4)

Stať sa, byť úplne, ale úplne *Božím*. Na jednej strane je to niečo pôvodné, prastaré, v samej podstate prirodzené a normálne. Na druhej tak závratné nové. Nevieme, ako presne to konať, ako to žiť. Keď sa tým staneme, musíme sa toto ostatné naučiť. Preto sme učeníci. *Ako ľudia, ktorí sa cez noc stali kráľmi, vedia, že nimi sú, len netušia, ako konkrétne správne a dobre kraľovať, ako to konkrétne konať.*

Naša nová podstata (či skôr obnovená *pôvodná*) spočíva a existuje vo vzťahu s Bohom. Vlastne by sa dalo povedať, že tento vzťah ňou je. V adorácii a prijímaní Eucharistie sa týmto vzťahom stávame. V ňom sami seba nachádzame. V adorácii sa mu učíme, učíme sa ním byť, učíme, navykáme si byť sebou. Nachádzame seba. Som vzťah. Mojou podstatou, povahou, životom je vzťah. S Bohom. Eucharistia. V nej to všetko je. Preto ona je Novou Zmluvou. Ona je skutočným miestom nového narodenia sa. K nej viera aj krst smerujú.

A toto je to dôležité poznanie a zistenie, že totiž sami seba nachádzame vo vzťahu s Bohom a to doslovne. Vtedy, keď sme jeden v Druhom, skutočne aktuálne previazaní putom jednoty. Nie sami v sebe, ale vo vzťahu, v Bohu. Bez Boha, mimo tohto vzťahu, sme nič, strácame sami seba. On je našou

kotvou nás samých. Je v tom *prostota dieťaťa*, ktoré samo seba úplne samozrejme odvodzuje od Otca a vzťahuje voči Otcovi. Je dieťaťom Otca, bez Otca, mimo Otca, mimo vzťahu voči Otcovi a s Otcom by nijako nemohlo byť dieťaťom. Len tam.

"V ten deň spoznáte, že ja som v svojom Otcovi, vy vo mne a ja vo vás." (Jn 14, 20)

Jedine v tomto vzťahu skutočnej a aktuálnej jednoty s Bohom dokážeme skutočne *byť*. Za cenu straty starého človeka, ktorý je síce umelý a neprirodený a škaredý, ale za tie roky života bez Boha v hriechu sme si naň zvykli, nič iné sme nemali. Preto sa v nás čosi vzpiera, onen živočíšny pud sebazáchovy, pretože cítime, že smrť starého je tou cenou za život pôvodného. V istom zmysle to znamená - a tak to aj akosi cítiť - byť Bohom úplne pohltení.

Nič na svete však nie je dôležitejšie, než toto. V tomto vzťahu, v Bohu, dosahujeme svoju skutočnú dospelosť.

Možno prvá prváčikovská úloha

Spomínate na ten moment v Matrice? *Keď sa Neo prebral a uvedomil si, že v skutočnosti nie je vcelku dobre zaistený softvérový pracovník a súčasne legendárny hacker žijúci svoj život kdesi v Amerike, ale nahý človek utopený v priehľadnej vani plnej slizu a napojený na dróty a hadice?*

Bdiieť, ako nás k tomu nabáda Písmo, znamená to isté. Prebrať sa z nášho sna o tom, čím akože na tejto zemi sme a všetkého okolo toho a uvedomiť si jedno: Som človek na ceste do Neba. To je všetko. Nič menej, nič iné.

Človek na ceste do Neba. *Inžinier, doktor, robotník, záhradkár, úradník, starosta, poľovník, prezident, gazdina*,... to všetko sú len nepodstatné povrchné nálepky a nátery. Dnes sú, zajtra nie sú. Nič z toho nie je ani trvalé ani skutočné. Nič z toho skutočne nie sme. Len to jedno: Človek na ceste do Neba. Syn, dcéra Boha na ceste domov.

Potrebujem sa naučiť byť tým, čím som. Lebo som to zabudol. Už to neviem. Pre všetky tie ilúzie som sa naučil byť *ministrom* alebo *traktoristom*, domovníkom či *vodičom autobusu*, ale zabudol som, ako byť *Božím synom*. Zabudol som, ako sa žije Nebo. Stal som sa divochom, barbarom.

Učím sa od Ježiša. Ako byť synom. Preto Mu hovorím: Učiteľ. Je Učiteľ. Učí ma tomu jedinému potrebnému a skutočnému: ako byť synom. Ako žiť Nebo. Ako sa vrátiť domov. To je jediné. Všetko ostatné je vedľajšie. Na ničom inom skutočne nezáleží. Len na tomto. Vedieť to, znamená bdiť. Zariadiť sa podľa toho znamená nájsť múdrosť.

Učím sa byť Ježišom. To je jediný predmet, ktorý v škole farnosti a v triede malého spoločenstva zo všetkých síl študujeme a trénujeme. Od neho sa odvíja, či sa nakoniec domov vrátíme alebo zlyháme. Na ničom inom nezáleží. Všetko ostatné je vedľajšie a nepodstatné.

"Ved' čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a seba samého by stratil alebo poškodil?!" (Lk 9, 25)

"No kým išli kupovať olej, prišiel ženích a tie, čo boli pripravené, vošli s ním na svadbu a dvere sa zatvorili. Napokon prišli aj ostatné panny a vaveli: "Pane, Pane, otvor nám!" Ale on im povedal: "Veru, hovorím vám: Nepoznám vás."" (Mt 25, 10-12)

Musíme si dať pozor, aby sme na hodinách nedriemali. Dokonca aby sme nezaspali úplne a znova sa neponorili do neskutočných snov a ilúzií sveta a nezamotali sa do jeho nálepiek a bludných chodníkov...

Ako sa prváčikovia v škole učia písmenká, možno náš prvý prvácky predmet je: naučiť sa nezaspať...

"Aby vás nenašiel spať, keď príde nečakane! A čo hovorím vám, hovorím všetkým: Bdejte!" (Mk 13, 36-37)

Pôst. Čas odkladania ilúzií. Čas odkladania detských hračiek. Čas prebúdzania sa. Do dospelosti učeníka. Do zrelosti Božieho dieťaťa. Do reality.

Kotvou bdelosti a všetkého je Kristus. On je Slnko. Ja som satelit. On ma drží. Bez Neho sa strácam v temnote, odtrhnutý, zablúdený, stratený v čiernej hlbine Priepasti. Co vzťahu s Ním je možné bdiť - a žiť. Skutočné žiť skutočný život skutočného seba. Tu človeku pomaly dochádza, ako skutočne a ako konkrétne, do poslednej maličkosti, je Ježiš Spasiteľ a Vykupiteľ. Len kým a pokiaľ sa Ho držíme za ruky a sme Ním držaní, sme v bezpečí, zachránení, bdiaci, živí.

"Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť." (Jn 15, 5)

Nie je to obrazné, ale doslovné. Neplatí to len tak nejako všeobecne, ale konkrétne, práve v *tomto*, práve *tu*, práve *teraz*, vždy a všade a vo všetkom znova a znova.

Prebudení a vytiahnutí Kristom do Reality sa potom môžeme konečne učiť to jediné, na čom záleží: *byť Kristom*.

"Bud'te k sebe navzájom láskaví a milosrdní, navzájom si odpúšťajte, ako aj vám odpustil Boh v Kristovi! Napodobňujte Boha ako milované deti a žite v láske tak, ako aj Kristus miluje nás a vydal seba samého Bohu za nás ako dar a obeť ľúbnej vône!" (Ef 4, 32 - 5, 2)

Ale tá blízkosť a konkrétnosť Krista, keď precitneme, je vskutku ohromujúca.

Ak chceš, môžeš hoci aj hneď dnes...

Na svätosti je najlepšie to, že ak by sme sa naozaj rozhodli, môžeme byť svätí hneď teraz. Naozaj na to netreba dlhý čas.

Problém je, že sa svätosti bojíme.

Na jednej strane, keď na ňu pozeráme, vidíme obrovskú krásu. Pretože byť svätý znamená byť ako Boh, byť v Bohu, vojsť do sveta ohromujúcej krásy. Svätosť nie je iba robiť samé dobré a zbožné skutky a nerobiť zlo, ako sme si to možno niekedy predstavovali. Nie je to záležitosť morálky. Svätosť je záležitosť *bytia*, identita, spôsob bytia Božieho dieťaťa v Bohu. To konanie je potom len vedľajší efekt toho, kým sme sa stali.

Na druhej strane, jej *normálnosť* je tak dokonale nová, iná, odlišná od všetkej tej *nenormálnosti*, na ktorú sme v tomto nenormálnom svete zvyknutí, že nás chytá panika a závrat z toho, urobiť ten krok smerom k tomu novému a inému... Asi ako vtedy Petra... Hoci jemu vari adrenalín na chvíľu pomohol... Ale len na chvíľu...

"Peter mu povedal: "Pane, ak si to ty, rozkáž, aby som prišiel k tebe po vode." On povedal: "Pod'!" Peter vystúpil z loďky, vykročil po vode a šiel k Ježišovi. Ale keď videl silný vietor, naľakal sa. Začal sa topiť a vykrikol: "Pane, zachráň ma!" (Mt 14, 28-30)

Možno si sprvu ani nevieme predstaviť, ako to vlastne v praxi urobiť, ako tú krásu, ktorú vidíme, vniesť do svojho života a žiť ju.

Ale napriek tomu sa to dá. Ak človek spozná, čo svätosť je - a obávam sa, že sa to nedá popísať slovami, iba uvidieť ako v zrkadle v Tvári Boha - potom je to len na ňom, aby sa rozhodol prijať ju a žiť a prebudoval svoj

život i svoje prostredie podľa tohoto rozhodnutia. Moc k tomu urobiť tak sme už totiž dostali.

"Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno, čo sa nenarodili ani z krvi, ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha." (Jn 1, 12-13)

Je to prostá vec voľby: volím si dokonalosť. Volím si krásu. Volím si normálnosť Boha. Volím si úspech a víťazstvo tak, ako mi ho už vopred daroval Boh a mne teda stačí si ho už len vo viere a nádeji vyvolať, istý si výsledkom.

"Lebo ktorých predpoznal, tých aj predurčil, že sa stanú podobnými obrazu jeho Syna, aby on bol prvorodený medzi mnohými bratmi. A tých, ktorých predurčil, aj povolal, a ktorých povolal, tých aj ospravedlnil, a tých, čo ospravedlnil, aj oslávil." (Rim 8, 29-30)

Volím si vystúpiť z tohto sveta a viac už nehrať jeho hry na jeho pieskovisku, aby som mohol vyrásť a prebývať v Božom svete a Božej Kráse.

"A preto vyjdite spomedzi nich, oddel'te sa, hovorí Pán..." (2Kor 6, 17)

"Vyvol' si život..." (Dt 30, 19)

Áno. Volím si život. Byť svätý znamená naplno žiť, bez strachu, bez utekania, slobodný od biča žiadostivosti, slobodný od celého sveta, slobodný pre plnosť a krásu Boha. Odvaha byť svätým je odvahou začať skutočne žiť. Vo viere, v ktorej sme si úplne istí Bohom a teda aj istí výsledkom, úspechom, víťazstvom, ktoré pre nás už vopred pripravil. Nedá sa týmto byť a takto žiť zmietaný pochybnosťami. Ale aj k tomu, k tejto viere, sa stačí rozhodnutie.

Dobrym miestom, kde toto robíme - a obnovujeme - je adorácia. Alebo vnútorná modlitba. Tam totiž na Boha a Jeho Krásu hľadáme a ona nás uchvacuje a preniká a láka a utvrďuje. Aby sme ju potom aj počas dňa mohli mať stále jasne pred očami rovnako ako v srdci.

"Na neho hľad'te a budete žiarit' a tvár vám nesčervenie hanbou." (Ž 34, 6)

Koľko musí človek pokazit', kým pochopí?

Koľko omylov, chýb, zlyhaní musí človek urobiť, kým si prizná, že nič nevie a musí sa učiť? Koľko škody za ním musí ostať, kým mu to dôjde?

"Ved' ja som najmenší z apoštolov. Ba nie som hoden volat' sa apoštolom, lebo som prenasledoval Božiu cirkev. Ale z Božej milosti som tým, čím som, a jeho milosť nebola vo mne márna." (1Kor 15, 9-10)

Bez uvedomenia si svojej malosti, neschopnosti a nemohúcnosti nie sme veru ochotní byť učeníkmi, učiť sa ako malé nevedomé deti od svojho Otca, ako malí drobcí od nášho staršieho Brata! Bez toho ale nikdy neprijmeme ani svoju veľkosť, ktorú Otec pre nás pripravil, aby nás ju naučil a voviedol do nej.

"Ale z Božej milosti som tým, čím som, a jeho milosť nebola vo mne márna. Ved' som pracoval viac ako oni všetci, vlastne ani nie ja, ale Božia milosť so mnou." (1Kor 15, 10)

Pane, keď sa pozriem za seba, vidím cestu plnú prešľapov, plnú zanedbávania, plnú omylov, plnú premárneného času a potenciálu a možností a príležitostí... Plnú slepoty, hluchoty... Stačí to na to, aby sa človek konečne stal malým, konečne prišiel ako učeník k Majstrovi, ako dieťa, synček k Otcovi?

"Vezmite so sebou slová a obráťte sa k Pánovi; povedzte mu: "Odpusť každú vinu a láskavo nás prijmi, zaplatíme plodom svojich perí! Asýrsko nás nezachráni, už nebudeme jazdiť na koňoch a nebudeme viac hovoriť: "Naši

bohovia!" dielam svojich rúk, lebo u teba nájde milosť sirota." (Oz 14, 3-4)

Už dnes je neskoro urobiť to. Ale vďaka Bohu, pre ktorého nikdy nie je neskoro, ani dnes! Keď nám ukazuje premárnenosť nášho života, nerobí to, aby nás odsúdil ani aby nás uvrhol do zúfalstva, ale aby nás pohol konečne prestať bujne vystrájať, namyslených vo svojej nevedomosti, že akí sme dobrí a úžasní, a aby nás miesto toho priviedol k sebe, k prameňu skutočnej múdrosti a skutočnej veľkosti.

"Pán nemešká s prisľúbením, ako sa niektorí nazdávajú, že mešká; on je len trpezlivý s vami a nechce, aby niekto zahynul, ale aby sa všetci dali na pokánie." (2Pt 3, 9)

"Moje srdce je plné trpkosti a celé vnútro doráňané. Hlúpy som bol a nechápavý a pred tebou som bol ako dobytča. Ale ja som stále pri tebe a ty mi držíš pravicu." (Ž 73, 21-23)

Som nikým a ničím, ale On ma môže urobiť niekým.

"Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve." (Mt 18, 4)

"„Budu sloužit,“ řekla žena. Povýšenost z jejího hlasu zcela vymizela." (Nix Garth, *Lírael*)

Času je málo a vec súri ...

Pane, Ježišu Kriste, Synu Boží, zmiluj sa nado mnou, hriešnym!

Keď toto človek spozná, je pripravený vyzliecť seba, zomrieť... a znova sa narodiť... Konečne. Možno.

"Bože, príď mi na pomoc; Pane, ponáhľaj sa mi pomáhať." (Ž 70, 2)

Všetko je jinak!

Naozaj, všetko je jinak.

Boží svet je úplne iný, než ten náš, ako sa úplne líši Boh od vládca tohto sveta, Zlého.

Žijú sa tu iné vzt'ahy, iný život, konajú iné skutky, než vo svete. Iné veci sú tu vzácne a iné bezcenné, než je tomu vo svete.

Preto ten hlboký a nezmieriteľný rozpor medzi svetom a Kráľovstvom. A táto nezmieriteľnosť je vzájomná.

"Dal som im tvoje slovo a svet ich znenávidel, lebo nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta." (Jn 17, 14)

"Cudzoložníci, neviete, že priateľstvo s týmto svetom je nepriateľstvom s Bohom?! Kto teda chce byť priateľom tohto sveta, stáva sa nepriateľom Boha." (Jak 4, 4)

Existuje pokušenie žiť Božie Kráľovstvo ľudským spôsobom, bojovať za Božie veci pozemskými zbraňami a svetskými metódami, spôsobmi a postupmi. Tak to ale nefunguje.

"Oblečte si Božiu výzbroj, aby ste mohli čeliť úkladom diavla. ... Preto si vezmite Božiu výzbroj, aby ste mohli v deň zla odolať, všetko prekonať a obstáť! Stojte teda: bedrá si prepášte pravdou, oblečte si pancier spravodlivosti a obujte si pohotovosť pre evanjelium pokoja! Pri všetkom si vezmite štít viery, ktorým môžete uhasiť všetky ohnivé šípy zloducha! A zoberte si aj prilbu spásy a meč Duchu, ktorým je Božie slovo! Vo všetkých modlitbách a prosbách sa modlite v každom čase v Duchu! A v ňom vytrvalo bdejte a proste za všetkých svätých!" (Ef 6, 11.13-18)

Nie hádanie sa, nie nekonečné diskusie, nie nátlak, ale ani nie semináre, kongresy, nie skvelé manažérske zručnosti ani podobné veci. Náš boj je odlišný a vyžaduje odlišné zbrane. Vo svete sú Božie zbrane na smiech. V našom boji sú zase tie svetské vcelku nanič. Kde-tu môžu pomôcť, trochu, veď stále ešte *"ste v tele"* (Heb 13, 3), ale nie veľa.

Náš život, do ktorého sme pozvaní, je úplne iný a tiež vyžaduje iné prístupy a iné nástroje, než keď sme boli vo svete. Niektoré svetské nástroje aj tu môžu niečo pomôcť, vlastne správne použité mnohé môžu pomôcť aj celkom dosť (hoci nie preto, že sú svetské, ale preto, že zodpovedajú Božiemu kráľovstvu a súčasnej našej situácii v ňom, len svet ich zneužil na vlastné nízke ciele), ale to hlavné, podstatné a zásadné, sa nimi uskutočniť nedá.

Musíme si preto uvedomiť a učiť sa žiť tento nový Život v novom Božom svete úplne po novom. Úplne po novom.

"Krstom sme teda s ním boli pochovaní v smrti, aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom." (Rim 6, 4)

"... aby sme sa zriekli bezbožnosti a svetských žiadostí a žili v tomto veku triezvo, spravodlivo a nábožne." (Tít 2, 12)

"Sám vyniesol naše hriechy na svojom tele na drevo, aby sme zomreli hriechu a žili pre spravodlivosť. Jeho rany vás uzdravili." (1Pt 2, 24)

"Preto hovorím a dosvedčujem v Pánovi: Už nežite, ako žijú pohania, v márnosti svojho zmýšľania." (Ef 4, 17)

Mnoho ťažkostí, pádov a utrpenia nám spôsobuje práve to, že sa stále snažíme žiť nový život, ale po starom, žiť v Božom Kráľovstve, ale po svetsky, starým spôsobom, na ktorý sme si navykli vo svete, s postojmi a očakávaniami, áno, aj skepsou, ktoré sme si si doniesli zo sveta, stále podľa logiky sveta a podľa pravidiel sveta, ako keby Cirkev bola nejaká svetská

organizácia, farnosť nejaká budova a svetský spolok a Božie Kráľovstvo len nejaká iná podoba hriešneho sveta.

Pochopenie tohto problému a zanechanie toho starého, svetského, je rovnako dôležité, ako učenie sa tomu novému.

"Máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života, ktorý sa ženie za klamnými žiadosťami do skazy, a obnovovať sa duchovne premenou zmýšľania, obliecť si nového človeka, ktorý je stvorený podľa Boha v spravodlivosti a pravej svätosti." (Ef 4, 22-24)

Bez prvého nie je možné to druhé. Keď tak ale urobíme, zrazu začne všetko do seba zapadať. Svetské nezapadá do Božieho, preto to nefunguje. Ale Božie do Božieho hej. Zrazu to dáva logiku, zmysel. Funguje to. A je to krásne, príjemné a dobré a napĺňa nás to pokojom a radosťou, pretože sme *ako človek, ktorý sa zúfalo snažil jesť polievku vidličkou, zažil hlad, zúfalstvo, hnev, frustráciu, až kým ju nevymenil za lyžicu a zrazu, voilá, všetko nádherné funguje a plievočka je skvelá a nadovšetko chutná!*

Božie sa dá iba Božo žiť a na Boží spôsob prijímať.

"Odložte teda všetku zlobu a každú lešť, pokrytectvo, závišť a každé ohováranie a ako novonarodené deti túžte po nefalšovanom duchovnom mlieku, aby ste od neho rástli na spásu, keď ste okúsili, aký dobrý je Pán." (1Pt 2, 1-3)

Možno sme vo svete boli múdri a šikovní a úspešní, ale všetka táto múdrosť sveta je v Božom Kráľovstve nanič.

"Neobrátil Boh múdrosť tohto sveta na bláznovstvo?" (1Kor 1, 20)

Tu sa musíme znova stať malými deťmi, lebo vskutku nimi sme, v Kráľovstve Boha sme nováčikovia a nedochôdčatá. Musíme sa stať znova žiakmi, znova učeníkmi a začať sa úplne odznova učiť úplne novej múdrosti a poznaniu od Boha, aby sme mohli žiť úplne novým spôsobom úplne nový

Život od Boha a úplne novým spôsobom, pre svet isto bláznivým, konať Božie veci. Veru, bár aj na staré kolená, ale urobiť to musíme.

"Ježiš mu odvetil: "Ty si učiteľ Izraela a toto nevieš? Veru, veru, hovorím ti: Hovoríme o tom, čo poznáme, a svedčíme o tom, čo sme videli, a neprijímate naše svedectvo. Ak neveríte, keď vám hovorím o pozemských veciach, akože uveríte, keď vám budem rozprávať o nebeských?"" (Jn 3, 10-12)

Toto si musíme stále pripomínať, mať to stále na mysli a aj s odvahou prijímať a podujímať sa na to. S vedomím, že to z nás naozaj urobí úplne nového človeka, novú osobnosť a náš život, náš životný štýl to naozaj úplne a od základu zmení, nič už viac nebude ako bolo. Ale na druhej strane - kvôli tomu sme sa predsa kresťanmi a nasledovníkmi Boha stali, nie? Aspoň teda dúfam, že hej!

"Zachovajte sa v Božej láske a očakávajte milosrdenstvo nášho Pána Ježiša Krista pre večný život. A s tými, čo pochybujú, majte zľutovanie; zachráňte ich, vyrvite ich z ohňa. Nad inými sa zľutúvajte s bážňou; nenávidte aj ten odev poškrvnený telom." (Júd 1, 21-23)

A aj s vedomím, že tak, ako my opúšťame svet, pretože už nás nebaví a oškľiví sa nám, aj my budeme ci svete a pre svet, pre mnohých v ňom, blázni, dokonca nepriatelia. Áno, toto je cena nášho vykúpenia, jej časť, ktorú musíme zaplatiť my sami.

"Chráňte sa ľudí, lebo vás vydajú súdom, budú vás bičovať vo svojich synagógach a pre mňa vás budú vláčiť pred vladárov a kráľov, aby ste vydali svedectvo im aj pohanom. ... Brat vydá na smrť brata a otec dieťa. Deti povstanú proti rodičom a pripraví ich o život. Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený." (Mt 10, 17-18.21-22)

Zaumieňme si teda, že odteraz budeme vo všetkom žiť, na všetko pozeráť, všetko konať Božo. Vedome sa tomu budeme učiť, vedome si na to budeme vo všetkom dávať pozor, aby sme tak konali a žili a hľadeli. A obzvlášť, aby

nás svet nestiahol späť, do svetských spôsobov. Ani na internete, ani pri stretnutí s inými, už vôbec nie medzi sebou, veriacimi, aby sme sa prestali prispôsobovať iným a svetu a prostrediu, ako sme to mávali vo zvyku, ale v každej situácii sa prispôbovali Bohu.

"A nepripodobňujte sa tomuto svetu." (Rim 12,2)

"Napodobňujte Boha ako milované deti." (Ef 5, 1)

Lebo Ježiš...

Čo je tvoj život? Ježiš. Kde je tvoj svet? Je ním Ježiš. Kto je tvoj záchranca? Ježiš. Kto je tvoja láska? Ježiš. O čom to všetko je? O Ježišovi. Aký zmysel to všetko má? Ježiša.

Čo stále máš s tým Ježišom?, povedal by nám isto niekto, keby nás počul. Všetko, odvetili by sme. On je náš vesmír, svet, život, radosť, plnosť, pokoj, všetko.

"... lebo v ňom žijeme, hýbeme sa a sme." (Sk 17, 28)

Nebolo to tak vždy. Dlho sme si mysleli, že Ježiš je pomocník, ktorý nám pomáha žiť na tomto svete a my sa k Nemu môžeme utiekať v potrebách i ťažkostiach. A zatiaľ On je svet, nový svet, do ktorého sme pozvaní vojsť a žiť v ňom. Dlho sme si tiež mysleli, že Božie Kráľovstvo je nejaké miesto, kam nás Boh raz možno vezme a že keď zomrieme, mohli by sme sa dostať do Neba. A zatiaľ On, Ježiš, je tým Kráľovstvom i Nebom (oboje je jedno) a je tu už teraz, aby sme v ňom žili (a o tom je zase Eucharistia)!

On je svetom, do ktorého môžeme vojsť, uchýliť sa doň a v ňom, ďaleko od hlučiaceho sveta, žiť. Skutočne v Ňom Jeho s Ním žiť.

Bodaj by sme Ho neschválili a neoslavovali každý deň a každú minútu!

Tak prirodzene, ako človek kráčajúci prírodou žasne a kochá sa a ani si neuvedomuje ako, alebo ako človek, ktorý je skvelé jedlo, si úplne samozrejme vychutnáva každý jeho hlt, tak my, ktorí žijeme v Bohu - pretože sme objavili, že Boh nám v skutočnosti nedáva nejaký nový život ani nás nevedie do nejakého iného sveta, ktorý pre nás utvoril, ale že On sám tým novým životom i novým svetom pre nás Je - si úplne samozrejme vychutnávame Boha, kocháme sa v Bohu, sme plní Boha a teda plní vďaka a plesania a jasia a veľkej vďačnosti a nie je v tom nič umelé, násilné ani neprirodzené. Nie je to niečo, čo robíme, skôr je to stav bytia, v ktorom prosto sme.

Nie je to nič ponižujúce, ako keď ľudia vyžadujú vďačnosť za to, čo pre nás vari urobili a my im musíme ponížene ďakovať.

U Boha je to inak. Je to neustály prúd radosti, kedy Boh nás v sebe zahŕňa všetkým a naplňa nás, z čirej lásky a nič za to od nás nečaká - a my to v láske a s láskou prijímame a sme plní radostnej vďaky a obdivu a teší nás oslavovať svojho Boha a vyzdvihovať a ospevovať všetku Jeho neskutočnú veľkosť a krásu a nádheru, ktorá sa tak náhle stala aj našou - o to viac, že to od nás On sám nijako nežiada.

Božou rozkošou je zbožšťovanie človeka, našou rozkošou je žasnutie a radosť nad týmto darom, ospevovanie a oslavovanie Boha - *asi podobne, ako keď maliar, ktorý žije v tieni majestátnych hôr, denne znova a znova maľuje jeden a ten istý pohľad a žasne nad tým, ako je každý deň znova iný a iný a nevie sa tou krásou nijako nasýtiť.*

Je to jedna a tá istá láska, v ktorej Boh s láskou dáva a človek s láskou prijíma a oslavuje Boha a oboje, prijímanie aj oslava, je jedno, pretože prijímaním oslavujeme Boha a osláviť Boha môžeme v plnosti len tak, že naplno prijímame Jeho Dar - Jeho samého, vchádzame Doň, aby sme v ňom s Ním Jeho žili.

Čriepky VII

Svätosť? To je život bez strachu. Bez žiadostivosti. Bez zla. Bez smútku. V istej nádeji. V dôvere. Vo vďačnosti. V radosti. V pokoji. Všetko toto nás uschopňuje žiť úplne normálne. Božsky normálne. Slobodne. A, samozrejme, v láske a jednote a vzájomnom prijímaní komunity. Láska je dôsledkom tohto všetkého, jednota Cirkvi, jednota Neba je dôsledkom tohto – slobody od zla, slobody k normálnemu životu, životu naplno! Svätosť, to je ten najnormálnejší možný život, oslobodený od každej spútanosti a uzdravený z každej pokrútenosti a zmrzačenosti, život žitý sám v sebe naplno v slobode a veľkej radosti. Svätosť je jednoducho život, úplne oslobodený, úplne uzdravený.

Bez žiadostivosti. Bez strachu. Z radosti. Z vďačnosti. Tu a teraz, pretože to podstatné sa deje práve tu a práve teraz.

Toto je svätosť. Plnosť života, slobodného od zla. Už len dobro a láska. Čiže dokonalosť. Rozkoš dokonalosti. Skutočné dobro (a nie dobráckosť) a skutočná láska (a nielen slabosť či láskavosť) spolu tvoria dokonalosť. Svätosť.

Okolo sú tisícky tieňov, krvilačných, zákerných a hrozivých úmerne svojej pokrivenosti, neznalosti, nehovorím hlúposti. Je nad sily kohokoľvek so všetkými zápasiť. Áno netreba. Stačí byť jednou sviečkou, jediným svetielkom. Stačí ním byť a s tieňmi je amen.

Chceš lepšie porozumieť liturgii hodín, recitovaniu, modleniu, spievaniu žalmov? Skús si predstaviť modlitbu nie ako prosbu či sebavyjadrenie.

Predstav si ju ako spoločenstvo. *Ako ľudí, zidených okolo ohňa, ktorí si chcú zaspievať. A tak vyberú nejakú pesničku. Jej text je vlastne úplne od vecí, nijako sa netýka nikoho z nich ani nevystihuje ich situáciu, potreby ani nič. Ale možno odráža ich náladu, ich vnútro, pocity – ale hlavne ho všetci poznajú a môžu ho spoločne ostošesť spievať a tak aj týmto spôsobom vyjadriť vzájomnú blízkosť a spoločenstvo. Nezáleží na texte, na melódii, len na spoločnom družnom speve.* Takisto v Cirkvi, spoločne spievame a pritom si vyberáme text, ktorý všetci poznajú a všetci spievajú, dnes po celom svete, v minulosti v celej histórii, dokonca ho budú s nami spievať aj tí, ktorí sa dnes ešte ani nenarodili. A hoci texty žalmov v mnohom vyjadrujú mnohé z nás – predsa ani tak nezáleží na ich znení, ako viac na tom, že spievame všetci spolu, všetci spoločne, všetci mocou liturgie zhromaždení v jedinej spoločnej chvále, speve, jednote, spoločenstve. Vráťane Boha, pretože je to Jeho slovo, ktoré s Ním a v Ňom spievame!

Slovníček a vysvetlivky

telo – ak nie je uvedené alebo zjavné inak, používam ho v jeho biblickom zmysle slova: nie na označenie toho, čo je hmatateľné a hmotné, ale na označenie toho, čo je stvorené, smrteľné, závislé, krehké a následkom hriechu dokonca porušené, zranené, slabé a smerujúce k smrti. Synonymami sú *vonkajší človek, starý človek, telesný človek,...*

duch – ak nie je uvedené alebo zjavné inak, používam ho v jeho biblickom zmysle slova: nie na označenie toho, čo je nehmatateľné, neviditeľné a nehmotné, ale na označenie toho, čo je božské, večné, nestvorené, plné Boha a slávy, zbožštené, dokonalé, nesmrteľné. v prvom rade Boh je Duch. Odvodene potom aj zbožšťovaný človek sa stáva božským, čiže duchovným. Synonymami v prípade človek sú *vnútorný človek, nový človek, nové stvorenie, duchovný človek,...*

Ego – označujem ním práve tohto vonkajšieho človeka, ktorého sme si stvorili sami zo svojich myšlienok a ilúzií vo svete bez Boha, ktorý je ovocím hriechu. Jeho opakom je vnútorný človeka, naše pravé Ja, stvorené Bohom a od Boha, avšak hlboko pochované a takmer umŕtvené pod nánosom hriechu v nás, obalené ako nejaká múmia nespočetnými „vrstvami“ vonkajšieho človeka. Kristus prišiel oživiť a vzkriesiť nášho vnútorného človeka, naše pravé Ja a oslobodiť ho od hriechu, vonkajšieho človeka, čiže Ega.

Filautia – doslova znamená *milovať seba*. Postoj, ktorým starovekí cirkevní otcovia opisovali povahu hriechu: sebastrednosť, čiže inak aj pýcha. Postoj, kedy dávame do stredu seba a všetko sa točí okolo našich záujmov, toho, čo sa nám páči, čo chceme,... Vráťane náboženstva, keď sa aj modlíme za svoje záujmy a chceme, aby Boh slúžil našim túžbam a záujmom a plnil naše priania.

svet – je používané v tom význame, ktorý mu dáva Písmo. Označuje zvyčajne ľudskú spoločnosť, ovládanú hriechom, ktorej vládcom je Diabol, „boh tohto sveta“ – možno ešte prípadne jej neblahé vplyvy a efekty na stvorený svet.

zem – označuje stvorenú objektívnu hmotnú realitu, hmotný svet, v ktorom žijeme, stvorenstvo, ktorá je na rozdiel od sveta *dobrá*, stvorená a chcená Bohom, aj keď viac či menej trpiaca a zasiahnutá zlom a hriechom človeka.

prúdiť, prúdenie – autorom pojmu je Mihály Csíkszentmihályi, univerzitný profesor psychológie maďarského pôvodu žijúci v Chicagu, člen Americkej a Maďarskej akadémie vied. Prúdenie – angl. *flow* – je podľa neho taký stav, keď sa človek úplne ponorí do tej činnosti, ktorú robí. Jeho vlastná definícia tohto stavu znie: „*Prúdenie je základom dokonalého zážitku, čiže jav, keď sa pri činnosti tak uvoľníme a rozviažeme, že všetko ostatné popri tom stráca význam, zážitok si naplno užijeme a v aktivite, ktorú robíme, chceme za každú cenu pokračovať výlučne iba pre samotnú aktivitu.*“

dumanie – týmto termínom označujem to, čo sa v angličtine povie *overthinking*. Priveľa myslenia. Nie v zmysle, že sme géniovia a neustále nad niečím veľmi užitočne uvažujeme. *Overthinking* je, keď nad všetkým priveľa špekulujete, neustále sa tým dookola zaoberáte, až natolko, že vás to oberá o silu, zasieva do vás strach, obavy, neistotu, až vás to nakoniec pritlačí k zemi ako bremeno nad vaše sily – miesto toho, aby ste jednoducho išli a proste urobili to, o čom vám rozum hovorí, že to urobiť treba a že sa to urobiť dá. Alebo slovami internetovej definície: „...*keď priveľa uvažujete namiesto toho, aby ste išli a urobili čo treba. Je to spôsob myslenia, ktorý zbytočne plytvá vašim časom a energiou a bráni vám konať a napredovať vo vašom živote.*“

apatheia – termín, používaný stoikmi i v kresťanstve. Možno ho nepoužívam v úplne ortodoxnom zmysle slova, ale pre mňa je apatheia toto: Keď človek žije v Kristovi a nachádza v ňom také naplnenie svojho života, že už mu nič viac nechýba, po ničom inom netuži ani nedychtí, je naplnený

a spokojný a motívom jeho konania a života už nie je *smäd* a *nedostatok* ako predtým, ale *radosť* a *rozkoš* z toho, že môže žiť tú plnosť života, ktorou ho Boh naplnil, ako vraví aj Písmo: "*Ježiš im povedal: Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť*" (Jn 6,35) a "*Všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista.*" (Flp 3,8)

hesychia – „*Hesychie (hesychía) - pokoj srdce, stav, v němž mysl není znepokojována ničím vnitřním ani vnějším. Je to osvobození srdce od špatných myšlenek, od vášní a od působení okolního světa. Je to stav přebývání u Boha a v Bohu. Hesychie je jediným způsobem, jak může člověk dosáhnout zbožštění. Hesychie těla je prostředkem k tomu, aby člověk dosáhl hesychie mysli.*“ (Michal Dvořáček)

oikos – Pojem používaný obzvlášť v systéme farských evanjelizačných buniek. Označuje sa ním naše najbližšie okolie, tých 10 – 12 ľudí spomedzi *rodiny, susedov, kolegov a priateľov*, ktorí sú nám najbližší a s ktorými zvyčajne aj trávime najviac času.

srdce – na rozdiel od našej kultúry, kde srdce vnímame ako synonymum a sídlo citov, pre Bibliu a kresťanstvo je srdce stredom ľudského bytia, jeho najhlbším ja, samým bytostným stredom, miestom, kde skutočne a najplnšie sme, odkiaľ vychádza všetko ostatné naše konanie. Vnímať niečo srdcom v kresťanstve neznamená pociťovať niečo ani sa toho „dotýkať“ citovo, ale bytostne.

Farské evanjelizačné bunky (FEB) – Jeden zo spôsobov, ako štrukturovať farnosť do podoby spoločenstva spoločenstiev. Autorom koncepcie je taliansky kňaz Piergiorgio Perini. V súčasnosti je tento spôsob pastorácie oficiálne uznaný a odporúčaný Cirkvou a má svoje stredisko v rámci Pontifikálnej rady pre laikov. Podstatou sú malé skupinky farníkov, ktoré sa raz týždenne schádzajú, sú zo strany kňaza formované, podieľajú sa na živote farnosti a sústreďujú sa na jej hlavné poslanie, ktorým je apoštolát hlavne svojho okolia (oikosu) a uvádzanie ľudí do života s Bohom.

skutky – V Písme takto prekladáme dva pojmy: *praxis*, to sú bežné všedné skutky, to čo robíme a konáme bežne, keď sa nevenujeme mimoriadnym veciam, ako je napríklad účasť na bohoslužbách a podobne, jednoducho bežný všedný život; *ergata* sú potom naše *diela*, v zásade to, na čom pracujeme, o čo usilujeme, do čoho investujeme svoje peniaze, čas a sily, to, na čom nám záleží. Významovo by sme sem mohli priradiť ešte *lógiá*, slová, to, o čom sa bežne a radi zhovárame, lebo je to náš život, žijeme tým, záleží nám na tom, dokonca to milujeme: „*Ludia sa budú v deň súdu zodpovedať z každého daromného slova, ktoré vyslovia. Lebo podľa svojich slov budeš ospravedlnený a podľa svojich slov budeš odsúdený.*“ (Mt 12,36-37)

MTD – Moralisticko-terapeutický deizmus. „*V roku 2005 sociológovia Christian Smith a Melinda Lundquist Dentonová skúmali náboženský a duchovný život amerických tínedžerov pochádzajúcich zo širokej škály prostredí. Zistili, že vo väčšine prípadov sa tínedžeri pridržali nejasného pseudonáboženstva, ktoré označili ako moralisticko-terapeutický deizmus (MTD). MTD má päť základných princípov: - Existuje Boh, ktorý stvoril a riadi svet a dozerá na život človeka na Zemi. - Boh chce, aby ľudia boli navzájom k sebe dobrí, milí a féroví, tak ako to učí Biblia a väčšina svetových náboženstiev. - Ústredným cieľom života je byť šťastný a mať zo seba dobrý pocit. - Boh nemusí byť v živote človeka zvlášť prítomný, okrem prípadov, keď je potrebný pre vyriešenie nejakého problému. - Dobrí ľudia po smrti idú do neba. Zistili, že takéto krédo je obzvlášť prevládajúce medzi tínedžermi patriacimi ku katolicizmu a hlavnej línii protestantizmu.*“ (Rod Dreher, *Benediktova voľba*)

komunita – pojem, ktorým označujeme stav vzájomných vzťahov medzi ľuďmi (a teda nie nejakú konkrétnu skupinu ľudí). Rôzni psychológovia ho definujú takto: „*Je to stav bytia, hlbokej jednoty s druhými, stav otvorenosti, v ktorom osoby rezonujú navzájom napriek ich rozdielnostiam.*“ (Francis Varela) „*Komunita je skupina dvoch alebo viacerých ľudí, ktorí sú bez ohľadu na ich pôvod, minulosť, ideológiu, vek, rasu, pohlavie, sexualitu alebo politickú príslušnosť schopní akceptovať, transcendovať a oslavovať ich rozdielnosti, odlišnosti čo ich uschopňuje komunikovať efektívne a*

otvorene, spolupracovať na dosiahnutí cieľov, ktoré boli vytýčené pre spoločné dobro.“ (Júlia Halamová); „Ako dôsledok mnohí členovia skupiny budúcej komunity prežívajú pocit svojej jedinečnosti a hlbokej spoločnej jednoty, ktorý veľmi zriedkavo alebo vôbec necítili v iných skupinách. ... Komunita je spôsob ako byť spolu, zachovajúc si individuálnu autenticitu aj interpersonálnu harmóniu tak, aby ľudia boli schopní využívať kolektívnu energiu mnohonásobne väčšiu ako je jednoduchý súčet ich individuálnych energií.“ (M. Scott Peck) Ide teda o „stav“, vzťahy, vyznačujúce sa: na jednej strane slobodou a samostatnosťou jednotlivcov bez toho, aby to narušovalo ich vzájomnú jednotu; a súčasne hlbokou jednotou, ktorú spoločne vytvárajú bez toho, aby kvôli tomu strácali svoju slobodu, samostatnosť a jedinečnosť. Cirkev vo svojej podstate je a má byť dokonalou komunitou po vzore Dokonalej Komunity, *Trojice*.

pseudokomunita-chaos-prázdnota-komunita: Štyri etapy na ceste k stavu komunity, ako ich popisuje M. Scott Peck (porov. knihu *V jiném rytmu*): Predstierané spoločenstvo (pseudokomunita); zmätok (chaos) vzájomný boj a zápas jej členov o dominanciu; zmierenie, vyprázdnenie (prázdnota) a nakoniec prijatie, spoločenstvo (skutočná komunita). „*Fenomén komunity - spoločenstva umožňuje vytvoriť a zažiť nehierarchické, veľmi hlboké medziľudské väzby, ťažko realizovateľné v súčasnom sociálnom prostredí.*“ (wikipedia)

spiritualita konania – taký môj koncept, ktorý hovorí, že budovať Božie Kráľovstvo – a teda zjednocovať ľudí okolo Krista – sa dá len tak, že spolu žijeme. Spolu žiť ale znamená spoločne niečo konať. Dnes, keď v podstate zanikol spoločný život a spoločná práca na dedine a každý žije inde a pracuje inde, je potrebné zvoliť si inú vhodnú činnosť, často sú to šport alebo záľuby – a tú potom robiť takým spôsobom, aby viedla k priateľstvu, k spoločnému životu, ku Kristovi a ku Kráľovstvu. Jezuiti, Saleziáni, ale mimoriadne úspešne napríklad Skautské hnutie, môžu byť príkladmi presne takejto *spirituality konania*.

Ikigai – „V japončine znamená ikigai „dôvod existencie“ a je to „dôvod ráno vstať“. Je to vaša cesta k seberealizácii, ktorá je pre všetkých vo všetkých ohľadoch jedinečná. Ikigai každej osoby je iný, založený na rôznych presvedčeníach a hodnotách a často sa skladá zo štyroch základných faktorov: Čo milujete? V čom ste dobrí? Čo svet potrebuje? Za čo môžete dostať zaplatené? Nájdenie priesečníka medzi týmito vecami vám môže pomôcť žiť šťastným, zmysluplným a naplňujúcim životom.“ (Oliver Olejník a goalcast.com)

Rebríček dominancie: „Hierarchia dominancie, hoci sa môže zdať, že ide o kultúrny či spoločenský fenomén, funguje už takmer 500 miliónov rokov. Bojovali sme o postavenie skôr, než sme mali kožu, ruky, plúca či kosti. Len málo vecí je prirodzenejších než kultúra. Hierarchie dominancie sú staršie než stromy. Časť mozgu, ktorá sleduje naše postavenie v hierarchii dominancie, je preto výnimočne stará a dôležitá. Predstavuje hlavný riadiaci systém regulujúci naše vnímanie, hodnoty, pocity, myšlienky a činy. Hlboko v našom vnútri, v samom základe nášho mozgu, pod myšlienkami a pocitmi, funguje neskutočne staré počítadlo. Presne monitoruje naše postavenie v spoločnosti - pre potreby tejto diskusie na škále od jednej do desať. Ak ste číslo jeden, čo predstavuje najvyššie možné postavenie, ste neuveriteľne úspešní. Ak sa, naopak, nachádzate na spodnej, desiatej priečke, bez ohľadu na to, či ste muž alebo žena, nemáte kde bývať (alebo nejde o žiadne lukratívne miesto). Ak práve nehladujete, konzumujete otravné jedlo. Ste v biednom fyzickom a psychickom stave. Prapôvodná časť vášho mozgu, ktorá sa zameriava na hodnotenie dominancie, si všíma, ako s vami ostatní zaobchádzajú. Na základe toho určí vašu hodnotu a priradí vám nejaké postavenie.“ (Jordan Peterson, 12 pravidiel pre život)

Etapy duchovného rastu podľa M. Scotta Pecka:

PRVÉ štádium nazýva chaoticko-asociálnym. Do tejto etapy sme sa narodili. Vyznačuje sa tým, že jediným hybným motorom nášho konania je naše vlastné chcenie. Poznáte to: *malé dieťa niečo chce a v tomto smere koná bezohľadne a sebecky. Kričí, plače, mláti rukami a nohami a je mu úplne*

jedno, či práve ruší rodinnú oslavu, alebo budí rodičov uprostred noci... dieťa ešte nedokáže brať nejakej ohľady na iných. Rozhodujúce pre neho je to, čo práve chce, jeho okamžitá nálada, okamžitý nápad... Táto fáza je chaotická preto, lebo v nej chýbajú normy konania a správania a samotný život postráda nejaký „pevný a záchytný bod“ v podobe istoty: „toto je správne a toto nie je správne“. Je takisto asociálna, lebo znemožňuje (pochopiteľne) vytváranie spoločenstva s ostatnými ľuďmi. Neznamená to, že by ľudia v tejto fáze nevedeli byť disciplinovaní, alebo cieľavedomí – ale len vtedy, ak idú za niečím, čo práve oni sami chcú, alebo za čím práve zatúžili. Podľa odhadov asi 20% ľudí má smolu a z tejto fázy sa nevymotajú ani do dospelosti. Ostatní – spravidlaešte ako deti – „postupujú“ ďalej...

DRUHÉ štádium je formálno-inštitucionálne. Základnou potrebou človeka je totiž potreba pocitu istoty a bezpečia. *Predstavte si len, že by vás nejaký stroj času „uniesol“ do nejakého roku 5284, do sveta, v ktorom nič nepoznáte, neviete, ako veci slúžia a čo na čo funguje, čo je nebezpečné a čo nie, ako sa správať, kam ísť, čo robiť, kde nepoznáte nijakého človeka, nemáte domov, nikam nepatríte, nikomu nerozumiete...* to je situácia zrelá na zbláznenie sa. Potrebujeme žiť v istote: v istote vzťahov, v istote spoločenstva, ku ktorému patríme, v istote ohľadom našich skutkov a toho, či sú dobré, alebo zlé, či nám prospievajú, alebo ubližujú... Pre ľudí v tejto fáze vývoja je dôležitá vonkajšia príslušnosť k nejakej inštitúcii, či organizácii a dodržiavanie vonkajších pravidiel. Preto sa táto fáza nazýva formálna a inštitucionálna. Hodnoty nadovšetko cenené sú: istota, stálosť, poriadok, zákon... ak jestvuje predstava Boha, je to spravidla predstava Boha, ktorý udržiava poriadok, Boha – Sudcu, ochrancu spravodlivosti, odplatiteľa... Dost' veľa ľudí aj v dospelom veku ostáva stále v tejto rovine, poskytujúcej pocit istoty a bezpečia, plynúcehoz nemenných pravidiel, vážených inštitúcií... Príkladom môže byť človek, ktorého duchovný život spočíva v tom, že si načas „odbavuje“ svoje modlitby, plní dôsledne svoje „náboženské povinnosti“, náleží k tej správnej cirkvi, dodržiava presne definované pravidlá... a desí sa čo i len náznaku myšlienky, ktorá by toto všetko mohla spochybníť, alebo narušiť! Niekedy ale ani strach „nezabrání“ tomu, aby človek vstúpil do nasledujúcej fázy vývoja...

TRETIE štádium je štádium skepticko-individuálne. V tejto etape začína (spravidla ešte stále) mladý človek úplne zákonite pochybovať o hodnotách, ktoré doteraz vyznával – a to veľmi úspešne. Vieme už totiž, že jeho „vierovyznanie“ spočívalo do veľkej miery naozaj iba vo vonkajšej príslušnosti „niekam“ a na dodržiavaní nejakých vonkajších pravidiel. Pri kritickom skúmaní tohto stavu nie je problém dospieť k záveru, že zvyk „odrecitovať nejakú akože modlitbu“ sám o sebe predsa nemôže mať nejaký duchovný dopad a pod. Človek odmieta tieto formálne a inštitucionálne prvky ako neautentické a prežitie a často pohrda tými, ktorí sa nimi ešte stále riadia. To je skeptická stránka tejto etapy. Individuálne je preto, že človeka neuspokojuje „príslušnosť niekam“ na úrovni inštitúcie, organizácie, či cirkvi a hľadá miesto, kde by jeho vzťah mohol byť do hĺbky osobný. Toto obdobie je ale zároveň aj veľkým obdobím hľadania – hľadania skutočných hodnôt, niečoho, čo je reálne, autentické, hlboké. Človek ich bude schopný hľadať všade: od okultizmu cez drogy, vzťahy v pouličnom gangu, vedu, zábavu až k peniazom a majetku. Práve toto hľadanie môže urobiť z tejto fázy nebezpečnú a bolestivú etapu života – pokiaľ sa mladý človek nedočká opravdivej pomoci!

Posledné, ŠTVRTÉ štádium, nazýva Scott Peck mysticko-spoločenským. Je to etapa, kedy sa rodí osobný vzťah medzi človekom a Bohom ako medzi osobou a osobou. Kedy človek začína znova objavovať cirkev (ktorú v tretej etape odvrhol) – ale už nie ako inštitúciu. Tak, ako sa zákonníctvo druhej etapy zmenilo na osobný vzťah k živému Bohu, tak aj chápanie cirkvi sa mení z inštitúcie na spoločenstvo, komunitu s hlboko osobnými vzťahmi. V tejto fáze sa obnovuje záujem o náboženstvo – už nie v zmysle formálnej príslušnosti niekam, ale v zmysle dobrodružnej a vzrušujúcej cesty k svojmu vlastnému zduchovneniu.

Benediktova voľba Roda Drehera – „*Pre náboženských konzervatívcov by bolo lepšie „budovať prosperujúce subkultúry“ ako sa snažiť o obsadenie mocenských pozícií. [...] „Je dôležité vyhnúť sa panikáreniu, ale ľudia si skutočne musia uvedomiť závažnosť hrozieb, ktorým kresťania čelia, a skutočnú, hlbokú náročnosť politického prostredia,“ hovorí Kinzer. „Musia*

sa vnútorne stotožniť s tým, čo v realite znamená byť v postavení minority, a je skutočne zásadné začať tak uvažovať.““ Krátko a stručne, byť kresťanom v dnešnom svete znamená vytvárať malé, čo najviac sa podporujúce a čo najsebestačnejšie *enklávy* civilizácie, kresťanstva, duchovna a skutočnej vzdelanosti uprostred sveta, ktorý znova upadá do barbarstva – tak, ako top pred tisíc rokmi urobil sv. Benedikt a benediktínska rehoľa a tak na Západe zachránila civilizáciu.